

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พจนานุกรม การอนุญาตตุลาการ

พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร

พิมพ์ครั้งที่ 4
ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม

รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ หรยางกูร

สำเร็จการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต (จุฬาฯ เกียรตินิยม)
- ประกาศนียบัตร สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- LL.M. (Harvard)
- Diploma, International Law and Development (ISS - The Hague)

การทำงาน

- รองศาสตราจารย์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อดีตหัวหน้าภาควิชากฎหมายระหว่างประเทศ และหัวหน้าภาควิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- กรรมการกฤษฎีกา
- กรรมการสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์นิติศาสตร์ อังกฤษ - ไทย

ผลงานในอดีต

- รวมศัพท์กฎหมายสำคัญห้าภาษา
- พจนานุกรมกฎหมายลาติน - ไทย
- รวมข้อคิดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทในทางการค้า
- ชุมนุมภาชิตนานาชาติ

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961150150

วันที่ 15 / พ.ค / 47
เลขทะเบียน 23522
เลขหมู่ KA
TG

W643W
2545

พจนานุกรม การอนุญาตตุลาการ

พจนานุกรม การอนุญาโตตุลาการ

พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2545

200.-

พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร

พจนานุกรมการอนุญาตตุลาการ / พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร

1. การอนุญาตตุลาการ -- พจนานุกรม

341.52203

ISBN 974-13-2226-7

สปจ. 755

<http://www.cupress.chula.ac.th>

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 4 จำนวน 2,000 เล่ม พ.ศ. 2545

(พิมพ์ครั้งที่ 1 ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้นต้องได้รับ
อนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดทำโดยศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

ศาลาพระแก้ว โทร. 0-2218-7000 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9888 โทรสาร 0-2254-9495

CU CALL CENTER โทร. 0-2255-4433 e-mail:order@chulabook.com

<http://www.chulabook.com> และ www.cubook.chula.ac.th

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563

<http://www.cuprint.chula.ac.th>

คำนิยาม

เรื่องวัดความสำเร็จของการบริหารงานยุติธรรมประการหนึ่ง คือ ความสามารถในการจัดการระงับข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ประหยัด และเป็นธรรม ในประเทศอุตสาหกรรมและประเทศที่มีการพาณิชย์ระหว่างประเทศอยู่ในอัตราสูง มักจะมีการพัฒนาระบบการระงับข้อพิพาทในทางพาณิชย์ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นระบบศาลหรือระบบการระงับข้อพิพาทนอกศาลโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

สำหรับประเทศไทย ได้มีการบรรจุข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการ (Arbitration Clause) ไว้ในสัญญาทางพาณิชย์และอุตสาหกรรมที่มีทุนทรัพย์สูงเป็นเวลานานแล้ว ประเทศไทยเป็นภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศอยู่ 2 ฉบับ คือ ฉบับกรุงเจนีวา ปี ค.ศ. 1927 และ ฉบับกรุงนิวยอร์ก ปี ค.ศ. 1958 ทั้งนี้ศาลแพ่งก็ได้มีคำพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศมานานแล้วเช่นกัน ในอดีตนักลงทุนและนักธุรกิจไทยที่มีการติดต่อกับต่างประเทศ มักถูกกำหนดโดยอำนาจต่อรองที่เหนือกว่าให้มีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ โดยใช้ข้อบังคับของ ICC บ้าง ของ AAA บ้าง หรือของ UNCITRAL บ้าง แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาในต่างประเทศ เช่น ฮองกง ลอนดอน นิวยอร์ก เจนีวา ฯลฯ แล้วจึงนำคำชี้ขาดมาบังคับกับผู้ถูกเรียกร้องหรือจำเลยในประเทศไทย

ในรอบทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างสูงในการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทำให้มีการลงทุนและทำสัญญาทางพาณิชย์ทุนทรัพย์สูงจำนวนมาก สัญญาทางพาณิชย์ต่าง ๆ เหล่านี้มักจะมีข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการอยู่ด้วยเสมอ กระทั่งวงยุติธรรมจึงได้บรรจุเรื่องอนุญาโตตุลาการไว้ในแผนพัฒนาศาลและกระทรวงยุติธรรมฉบับแรก ซึ่งเป็นผลให้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 และการจัดตั้งสำนักงานอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ในปี พ.ศ. 2533

ขณะนี้ความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยได้เพิ่มสูงขึ้นจนเป็นที่น่าพอใจ นับแต่เปิดดำเนินการมา สำนักงานอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม มีปริมาณคดีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจาก นักลงทุน นักธุรกิจ และนักกฎหมายได้หันมาใช้วิธีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากมีความรวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม นอกจากนั้นสำนักงานอัยการสูงสุดยังได้นำข้อบังคับอนุญาโตตุลาการของสำนักงานอนุญาโตตุลาการไประบุไว้ในข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการของสัญญาต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานของรัฐเป็นคู่สัญญากับเอกชน ทำให้ปริมาณข้อพิพาทที่จะต้องระงับโดยอนุญาโตตุลาการมีมากขึ้น

ในด้านภูมิภาคอินโดจีน ขณะนี้การค้าและการลงทุนในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชาประชาธิปไตย ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีประเทศต่าง ๆ เข้าไปลงทุนประกอบการค้าและอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดข้อพิพาททางการค้ามากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับสถานการณ์ดังกล่าวและเพื่อยกฐานะของประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางพาณิชย์ระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสถาบันอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยให้เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคแถบนี้ไปด้วย ทั้งนี้มีข้อที่รัฐและวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทยจะต้องพิจารณาดังนี้

1. การยกสถานะสำนักงานอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ให้เป็นหน่วยงานอิสระต่างหากจากการควบคุมดูแลของกระทรวงยุติธรรมหรือรัฐ ทั้งนี้เพื่อแก้ไขความรู้สึกที่ว่าสำนักงานฯ ไม่ใช่องค์กรกลางในกรณีที่รัฐเข้าเป็นคู่สัญญาหรือคู่พิพาทในคดี
2. การเปิดโอกาสให้นักกฎหมายต่างชาติเข้ามาเป็นอนุญาโตตุลาการหรือเป็นที่ปรึกษากฎหมายให้กับคู่ความต่างประเทศ หรือเข้ามาเป็นอนุญาโตตุลาการหรือที่ปรึกษากฎหมายในกรณีที่ต้องใช้กฎหมายต่างประเทศในการพิจารณาคดีนั้น ๆ ในประเทศไทย ทั้งนี้โดยการตั้งเงื่อนไขว่าจะต้องมีนักกฎหมายไทยร่วมอยู่ด้วยเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ ในกรณีนี้จะทำให้คู่สัญญาฝ่ายไทยเกิดอำนาจต่อรองกับ

คู่สัญญาต่างประเทศที่จะให้มีการอนุญาตโตตุลาการในประเทศไทยแทนที่จะไปทำการ
อนุญาตโตตุลาการยังต่างประเทศ

จากประสบการณ์ของการเป็นอนุญาตโตตุลาการที่ผ่านมา ข้าพเจ้าเห็นว่าในการ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาตโตตุลาการ แม้ว่าในคดีจะกำหนดให้ดำเนินกระบวนการ
พิจารณาเป็นภาษาไทยก็ตาม อนุญาตโตตุลาการและทนายความ ตลอดจนคู่กรณีมี
ความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาอังกฤษในการพิจารณา เช่น การตีความสัญญาหรือ
ศัพท์ทางเทคนิค ซึ่งบ่อยครั้งเป็นภาษาอังกฤษ การศึกษาฎและข้อบังคับว่าด้วย
อนุญาตโตตุลาการของต่างประเทศ เป็นต้น สำหรับในกรณีที่กำหนดให้ดำเนิน
กระบวนการพิจารณาอนุญาตโตตุลาการเป็นภาษาอังกฤษแล้ว ก็ยังมีความจำเป็นอย่างยิ่ง
ที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในคำศัพท์เกี่ยวกับอนุญาตโตตุลาการเพื่อ
ให้การดำเนินกระบวนการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง ในการพัฒนาเพื่อ
ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอนุญาตโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาค
แถบนี้ ประเทศไทยจะต้องมีนักกฎหมายที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอที่จะ
รองรับกับการพัฒนาระบบอนุญาตโตตุลาการ พจนานุกรมอนุญาตโตตุลาการพร้อม
ดรรชนีเล่มนี้ จึงเป็นหนังสือที่มีประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งที่จะใช้ประกอบในการ
ปฏิบัติงานของนักกฎหมาย นักวิชาการ ผู้เกี่ยวข้องในอนุญาตโตตุลาการ ตลอดจน
นักศึกษาและบุคคลที่มีความสนใจเรื่องอนุญาตโตตุลาการ นอกจากนั้นพจนานุกรม
พร้อมดรรชนี (ตารางเทียบคำ) เล่มนี้ ยังมีประโยชน์อย่างยิ่งในการใช้ประกอบการ
ค้นคว้าตำราเกี่ยวกับอนุญาตโตตุลาการ ซึ่งพิมพ์เผยแพร่เป็นภาษาต่างประเทศอีกด้วย

รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ ทรายางกูร เป็นนักกฎหมายภาควิชาการซึ่งสอน
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาเป็นเวลานาน มีความรู้เชี่ยวชาญในด้านกฎหมายการค้า
ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาตโตตุลาการ นอกจากนั้น
ท่านยังเป็นผู้มีความรู้แตกฉานในด้านภาษาต่างประเทศอย่างยิ่งอีกด้วย จึงนับเป็น
โอกาสอันดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งของบุคคลในวงการกฎหมาย วงการธุรกิจการค้า
และวงการศึกษาที่ท่านอาจารย์พิชัยศักดิ์ ได้สละเวลาทุ่มเทพลังความคิด
ในการเรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้น จากการที่ได้พิจารณาพจนานุกรมอนุญาตโตตุลาการ
พร้อมดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้เขียนได้รวบรวมคำศัพท์กฎหมายไว้

พร้อมดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ข้าพเจ้าเห็นว่าผู้เขียนได้รวบรวมคำศัพท์กฎหมายไว้อย่างมากมาย จัดเรียงลำดับตัวอักษรพร้อมทั้งมีดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ทำให้ง่ายต่อการศึกษาและค้นคว้า คำบรรยายศัพท์ก็เขียนไว้อย่างละเอียดง่ายต่อการทำความเข้าใจ เนื่องจากผู้เขียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอนุญาโตตุลาการและภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี การบรรยายคำศัพท์ก็ถ่ายทอดได้อย่างลึกซึ้งเข้าใจง่าย อีกทั้งมีการโยงคำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงหรือเกี่ยวข้องกันไว้ด้วย นับเป็นหนังสือที่น่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าอีกเล่มหนึ่ง

หนังสือ พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ พร้อมดรรชนี (ตารางเทียบคำ) เล่มนี้เป็นหนังสือที่ดี และมีคุณค่าอย่างยิ่งในฐานะคู่มือในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและอนุญาโตตุลาการ อันเป็นการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศ ซึ่งนับเป็นการช่วยสร้างสรรค์บุคลากรในวิชาชีพกฎหมายอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้จะเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาการให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคแถบนี้ในอนาคต

ศาสตราจารย์โสภณ รัตนกร

ที่ปรึกษาในศาลฎีกา

ศาลฎีกา

มิถุนายน 2536

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่สี่

พจนานุกรมการอนุญาตตุลาการ ให้ความหมายของถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาในการระงับข้อพิพาทโดยเอกชนที่มีผลคล้ายคำพิพากษา คือผู้กมัตคูกรณีนี้ช่วยให้คนที่มิใช่นักกฎหมายทำงานง่ายขึ้น และช่วยให้นักกฎหมายทำงานได้ดีขึ้น

หนังสือพจนานุกรมการอนุญาตตุลาการฉบับพิมพ์ครั้งที่สามกำลังจะจำหน่ายหมด ข้าพเจ้าจึงได้ทำฉบับพิมพ์ครั้งที่สี่ขึ้นโดยการแก้ไขจากฉบับเดิมเล็กน้อย ด้วยการเพิ่มเติมส่วนที่ว่าด้วยนามานุกรมของสถาบันอนุญาตตุลาการ โดยรักษาการอำนวยความสะดวกในการที่ผู้ใช้หนังสือที่จะติดต่อกับสถาบันอนุญาตตุลาการโดยข้าพเจ้าได้ให้ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ และหมายเลขโทรสาร ตลอดจนตำแหน่งที่พึงใช้ในการติดต่อ เหมือนเดิมข้าพเจ้ามิได้ให้ชื่อของบุคคลเพราะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ได้เพิ่มที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

หวังว่าหนังสือพจนานุกรมการอนุญาตตุลาการฉบับพิมพ์ครั้งที่สี่นี้จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้สนใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านศาสตราจารย์โสภณ รัตนกรที่อนุญาตให้นำคำนิยมในการจัดพิมพ์ครั้งแรกมาพิมพ์ซ้ำในฉบับพิมพ์ครั้งที่สี่นี้ และข้าพเจ้าขออุทิศคุณความดีแห่งหนังสือนี้แก่บรรดาอาจารย์ของข้าพเจ้า

ในการทำหนังสือฉบับพิมพ์ครั้งที่สี่นี้ ข้าพเจ้าได้รับความอนุเคราะห์จากคุณณัฐกร ศรีแก้ว ช่วยจัดพิมพ์และแก้ไขต้นฉบับบางส่วน

นอกจากตัวพจนานุกรมการอนุญาตตุลาการพร้อมดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ในการพิมพ์ครั้งที่สี่ที่ได้มีการปรับปรุงแก้ไขทั้งในส่วนพจนานุกรมการอนุญาตตุลาการและนามานุกรมของสถาบันอนุญาตตุลาการ อีกทั้งยังได้รวบรวมจรรยา

อนุญาตตุลาการไว้ด้วยเพื่อความสะดวกในการใช้อ้างอิง ตลอดจนข้อบังคับเกี่ยวกับ
พยาน ของ International Bar Association

ท้ายที่สุดนี้ข้าพเจ้าขอขอบคุณที่ท่านได้กรุณาอุดหนุนซึ่งจะเป็นการให้กำลังใจ
แก่ผู้จัดทำหนังสือ และขอวิงวอนท่านว่าหากพบเห็นข้อบกพร่องใด ๆ กรุณาแจ้งให้
ข้าพเจ้าทราบด้วยเพื่อแก้ไขในฉบับพิมพ์ครั้งต่อไป

พิชัยศักดิ์ ทรายางกูร

5 ธันวาคม 2545

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่หนึ่ง

พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการนี้ ทำขึ้นเพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ โดยเฉพาะที่ใช้อยู่ในการค้าระหว่างประเทศ พจนานุกรมเล่มนี้จะช่วยให้ผู้ใฝ่ศึกษาสามารถอ่านบทความหรือหนังสือว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการได้สะดวกและเข้าใจได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์แก่ทนายความในการอ่านหรือเขียนสัญญา

โดยที่ผู้ทำคาคำศัพท์ที่ผู้ใช้จะพบเป็นภาษาต่างประเทศ การจัดลำดับของคำศัพท์จึงจัดตามภาษาต่างประเทศโดยใช้อักษรโรมัน ส่วนคำแปลนั้นได้ให้ไว้เป็นภาษาไทยและมีคำอธิบายประกอบ อนึ่งเพื่อให้ผู้ใช้ที่สนใจจะค้นหาคำศัพท์จากภาษาไทยไปหาคำในภาษาต่างประเทศ ผู้ทำได้ทำดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ไว้ข้างท้ายของพจนานุกรมโดยใช้ภาษาไทย ส่วนถ้อยคำในภาษาต่างประเทศที่อยู่ต่อท้ายนั้นไม่ใช่คำแปล แต่เป็นคำที่ปรากฏอยู่ในตอนแรกคือตัวพจนานุกรม ซึ่งผู้ใช้ควรดูเพื่อหาความหมายในภาษาต่างประเทศของคำดังกล่าว แต่โดยทั่วไปแล้วจะเป็นคำแปลของคำนั้นอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่เว้นแต่ความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น ผู้ใช้จึงอาจใช้ดรรชนี (ตารางเทียบคำ) ในการหาคำแปลได้อย่างรวดเร็ว

ในการทำหนังสือนี้ข้าพเจ้าคงต้องขอบคุณบุคคลหลายคนที่ข้าพเจ้าพอจะเอ่ยถึงได้ คือ นาย Eric Lee ผู้แต่งหนังสือ Dictionary of Arbitration Law & Practice 1986, นาง Katharine Seide ผู้แต่ง A Dictionary of Arbitration and Its Terms 1970, นายพงษ์เทพ แซ่ลี้ ผู้ช่วยรวบรวมเอกสารบางส่วนจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และช่วยตรวจทานการพิมพ์, รองศาสตราจารย์สุชม ศุภนิത്യ ซึ่งได้ช่วยกรุณาอ่านต้นฉบับและแก้สำนวนตลอดจนคำผิด, นายวิฑูรย์ ฉัตรแก้วสุวรรณ ซึ่งได้ใช้ความอดทนอย่างสูงต่อลายมือของข้าพเจ้าและจำนวนครั้งที่ข้าพเจ้าแก้ไขต้นฉบับ, ท่านผู้พิพากษาวิชัย อริยะนนทกะ ผู้อำนวยการสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นทั้งศิษย์และมิตรที่มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลง ได้ให้การสนับสนุนในการจัดพิมพ์ และท้ายที่สุดลูกและภรรยาของข้าพเจ้าที่อดทนต่อการที่ข้าพเจ้าเบียดเบียนทั้งเวลาและสถานที่แต่ก็ยังเกื้อหนุนในทุกด้าน

หลังจากที่ต้นฉบับฉบับแรกสำเร็จลงเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2535 ข้าพเจ้ายังได้รับความกรุณาจากบางท่าน กล่าวคือ ศาสตราจารย์โสภณ รัตนกร อดีตประธานศาลฎีกา ได้กรุณาเขียนคำนำให้แก่หนังสือนี้ และคุณ Silvan Hutter ทนายความ ซึ่งได้กรุณาอ่านและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อที่ควรปรับปรุง ซึ่งข้าพเจ้าได้พยายามทำตามข้อบกพร่องใด ๆ หากจะมีคงเป็นเพราะความไม่รอบรู้ของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอวิงวอนท่านผู้ใช้ที่พบข้อบกพร่อง กรุณาช่วยแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อการปรับปรุงในโอกาสที่จะมีการพิมพ์ครั้งต่อไป

รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร

มิถุนายน 2536

สารบัญ

หน้า

คำนิยม

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่สี่

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่หนึ่ง

สารบัญ

A	1
B	28
C	31
D	53
E	62
F	73
G	79
H	82
I	84
J	103
K	107
L	108
M	117
N	125
O	132
P	137
Q	149
R	152
S	159

	หน้า
T	169
U	174
V	183
W	185
X	188
Y	188
Z	188
นามานุกรม	189
บรรณานุกรม	265
ตารางเทียบคำ	267

A

**AAA American
Arbitration
Association**
สมาคมอนุญาโตตุลาการ
อเมริกัน

เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการของสหรัฐอเมริกา มีที่ตั้งอยู่ที่
ตึก American Management Association ระหว่างถนน
ที่ 50 และ 51 ในช่วงระหว่าง Avenue ที่ 7 และที่ 8 คือ
เลขที่ 140 W. 51st Street NY NY 10020 ทำงานด้าน
ระงับข้อพิพาททั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมทั้ง
ข้อพิพาทด้านแรงงานด้วย AAA มีอนุญาโตตุลาการ
จำนวนมาก แต่ที่ทำงานด้านต่างประเทศจริง ๆ มีไม่มาก
บทบาทจึงน้อยกว่าสถาบันที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ เช่น ICC
หรือ London Court of International Arbitration

**AALCC Asian
African Legal
Consultative
Committee**
คณะกรรมการที่ปรึกษา
กฎหมายแห่งเอเชีย
แอฟริกา

เดิมเป็นที่ประชุมประสานงานของเจ้าหน้าที่กระทรวงต่าง
ประเทศของชาติต่าง ๆ ในเอเชียและแอฟริกาในทศวรรษที่
1950 เพื่อกำหนดทำที่ร่วมกันในด้านปัญหากฎหมาย โดยเฉพาะปัญหา
กฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งมีความสัมพันธ์
กับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้เพราะชาติสมาชิก
ของ AALCC ต้องการเน้นบทบาทของชาติที่ไม่ฝักใฝ่ฝ่าย
ใดในช่วงที่มีความขัดแย้งของมหาอำนาจ ต่อมาได้แปลง
เป็นองค์การระหว่างประเทศ และในขณะนี้มีสำนักงาน
เลขาธิการอยู่ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย AALCC มี
บทบาทในด้านอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ โดยการ
ขอให้สหประชาชาติปรับปรุงอนุสัญญาอนุญานครนิวยอร์ก ค.ศ.
1958 จนกลายมาเป็นการสร้างกฎหมายต้นแบบ ค.ศ. 1985
และ AALCC ได้สร้างศูนย์อนุญาโตตุลาการของตนเองที่
กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ต่อมาได้เปิดศูนย์ที่
กรุงโคโร ประเทศอียิปต์ โดยทั้งสองศูนย์นี้ใช้ข้อบังคับ
อนุญาโตตุลาการที่ดัดแปลงมาจากฉบับของ UNCITRAL

(คณะกรรมการการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ แห่งสหประชาชาติ) แต่ทั้งสองศูนย์ไม่ประสบความสำเร็จ แต่ด้วยเหตุผลที่ต่างกัน กล่าวคือ แต่เดิมศูนย์ที่มาเลเซีย ไม่ได้ได้รับความนิยม เพราะมีความไม่แน่นอนในทางกฎหมาย เนื่องจากมาเลเซียแก้ไขกฎหมายภายในว่าด้วยการอนุญาต- ใตตุลาการ ยกเว้นไม่ให้เอากฎหมายภายในมาใช้กับการ อนุญาตใตตุลาการระหว่างประเทศตามข้อบังคับบางประเภท ที่ทางศูนย์สนับสนุนให้ใช้และที่ศูนย์ Kuala Lumpur เป็น ผู้บริหารการอนุญาตใตตุลาการ แต่ไม่ได้มีกฎหมายอื่นมา รองรับจึงทำให้การอนุญาตใตตุลาการเหล่านั้นไม่มีกฎหมาย ลายลักษณ์อักษรรองรับ จึงต้องอาศัยกฎหมายที่เกิดจาก คำพิพากษา แต่โดยเหตุที่มาเลเซียไม่เคยเป็นศูนย์ทาง อนุญาตใตตุลาการระหว่างประเทศมาก่อน กฎหมายที่เกิดจาก คำพิพากษาดำหากมีจะได้แก่ คำพิพากษาของศาลอังกฤษ ซึ่งมาเลเซียยืมมาใช้ในฐานะบรรทัดฐานสนับสนุน สถานะ ในทางกฎหมายของการอนุญาตใตตุลาการในมาเลเซีย จึงไม่ แน่นนอนและยากที่นักกฎหมายจากประเทศซิวิลลอร์จะ หยั่งรู้ เพราะต้องศึกษาระบบคำพิพากษาของมาเลเซียและ ของอังกฤษประกอบกัน แต่ในทศวรรษ 1990's มาเลเซีย ได้แก้กฎหมายโดยยอมรับเอากฎหมายต้นแบบมาใช้ นำเชื่อว่าศูนย์ที่ Kuala Lumpur จะมีผู้นิยมใช้มากขึ้น

ส่วนกรณีของศูนย์ที่กรุงโคโร ซึ่งมุ่งจะให้บริการแก่ แอฟริกาเหนือและตะวันออกกลางเกิดความล้มเหลว เนื่องจากท่าทีของนายอันวาร์ ซาดัตที่โอนอ่อนให้แก่ประเทศ อิสราเอล ในการประชุมสันติภาพที่ค่ายเดวิด จนทำความ ตกลงเรื่องฝั่งตะวันออกของคลองสุเอซ โดยอิสราเอลยอม คืนให้ แต่อียิปต์ต้องเลิกสร้างแรงกดดันที่ไม่เป็นมิตรต่อ

อิสราเอล ทำที่ของชาติตแห่งอียิปต์ทำให้ชาติอาหรับอื่น ๆ โกรธแค้นและคว่ำบาตรอียิปต์ จนเป็นเหตุให้ศูนย์ดังกล่าว พลอยซบเซาไปด้วย ต่อมา AALCC จึงเปิดศูนย์ที่กรุง Lagos ประเทศไนจีเรีย ซึ่งเดิมมุ่งจะให้บริการเฉพาะ ประเทศในแอฟริกากลางและใต้เท่านั้น แต่ต่อไปเชื่อว่า ศูนย์นี้อาจต้องให้บริการแก่ชาติอาหรับด้วยเพราะเหตุ ดังกล่าวข้างต้น

Abandonment การทิ้งฟ้อง

การทิ้งฟ้องไม่เป็นเหตุให้ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการหมดไป ถ้าจะเลิกการอนุญาโตตุลาการทั้งสองฝ่ายต้องตกลงกันแจ้งชัด

Abs - Shawcross Draft Convention on Investment (1959) ร่างอนุสัญญา ว่าด้วยการลงทุนฉบับ แอบส์ชอว์ครอสส์

ร่างอนุสัญญาที่เกิดจาก 2 ร่าง คือ ของ Dr. Abs กับของ Lord Shawcross มีความมุ่งประสงค์จะส่งเสริมการลงทุนด้วยการค้าประกันระหว่างประเทศ ในตัวอนุสัญญาระบุให้ใช้การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท แม้ว่า จะต้องทำด้วยการสมัครใจเลือก OECD พยายามผลักดันให้ร่างนี้มีการใช้จริง ต่อมาหลักเกณฑ์ส่วนหนึ่งของร่างมาปรากฏในอนุสัญญาเพื่อการระงับข้อพิพาทในการลงทุน กรุงวอชิงตัน ค.ศ. 1965

ABTA (Association of British Travel Agents) Arbitration การอนุญาโตตุลาการของ สมาคมตัวแทนผู้ประกอบการ กิจการท่องเที่ยวของ บริเตน

เป็นการอนุญาโตตุลาการที่บริหารโดย the Chartered Institute of Arbitrators เพื่อสมาคมตัวแทนผู้ประกอบการค้าเรื่องการเดินทางของบริเตน โดยจะระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ประกอบการการท่องเที่ยวกับลูกค้า เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในมูลค่าสินทรัพย์เล็กน้อย คือ 1,000 ปอนด์ต่อลูกค้า หรือ 5,000 ปอนด์ต่อแบบใบสั่งจองทัวร์ ทั้งนี้ไม่คลุมถึงกรณีบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยของบุคคล การฟ้องต้องฟ้องภายใน 9 เดือน นับแต่วันที่กลับมาถึง การอนุญาโตตุลาการของสมาคมผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ของบริเตนนี้ ต้องทำทางเอกสาร คือ ไม่มีการสืบพยานบุคคล

ACAS

ดู Advisory Conciliation and Arbitration Services

Accidental Slip or Omission

คือการทำที่มีความผิดพลาดเล็กน้อยในคำชี้ขาดและเกิดโดยที่อนุญาตตุลาการไม่ได้ตั้งใจซึ่งปกติแก้ไขได้โดยการทำบันทึกชี้แจงเพิ่มเติม เช่น มีการคำนวณผิดในเรื่องตัวเลข หรือมีการพิมพ์ผิด

การพลาดหรือละเว้นโดยไม่ได้ตั้งใจ

Accusatorial Procedure

กระบวนการพิจารณาแบบกล่าวหา

เป็นกระบวนการพิจารณาที่ปล่อยให้คู่ความนำสืบพยานต่อศาล โดยศาลจะต้องวางตัวเป็นกลาง นั่งเฉยและปล่อยให้ทั้งสองฝ่ายต่อสู้กันในเชิงคดี บางครั้งก็เรียกว่า Adversarial Procedure คือ ทั้งสองฝ่ายสู้กันแบบเป็นปฏิปักษ์ นิยมใช้ในประเทศคอมมอนลอร์ซึ่งมีกระบวนการพิจารณาความต่อหน้าคณะจู้รีซึ่งประกอบด้วยบุคคลธรรมดาंनाอาชีพ ลักษณะสำคัญของประการของ Accusatorial หรือ Adversarial Procedure ก็คือ การพิจารณาจะทำโดยเข้มขันและรวดเร็ว เพื่อไม่ให้เสียเวลาของสมาชิกในคณะจู้รี และการพิจารณาจะทำโดยอาศัยการเบิกความพยานต่อหน้าคณะจู้รีเพื่อชักจูงใจคณะจู้รี

ACI Arb Associate of the Chartered Institute of Arbitrators สมาชิกสถาบัน Chartered Institute of Arbitrators

ดู Chartered Institute of Arbitrators

Adhesion Contract สัญญามาตรฐานที่
คู่สัญญาฝ่ายที่มีอำนาจ
กว่าเตรียมขึ้นและให้ฝ่ายที่
อ่อนแอ เพียงแต่เลือกว่า
จะทำหรือไม่ทำสัญญานั้น ๆ

การที่สัญญามีข้อความระบุให้ใช้การอนุญาโตตุลาการ โดยใช้ข้อความมาตรฐาน (Boiler Plate) เกี่ยวกับการเลือกใช้สถาบันการอนุญาโตตุลาการหรือข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการนั่นเอง อาจแสดงว่าสัญญานั้นเป็นสัญญามาตรฐาน

Ad hoc Arbitration การอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ

เป็นการทำการอนุญาโตตุลาการโดยไม่มีการดูแล หรือควบคุมโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการใด ในการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจนี้ คู่กรณีต้องเลือกใช้ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการ โดยอาจจะเลือกจากที่มีผู้ทำไว้แล้ว สำหรับการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ เช่น UNCITRAL RULES 1976 โดยกำหนดไว้ในข้อตกลงอนุญาโตตุลาการก็ได้ หรือจะเอาข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการมาดัดแปลงก็ได้ คู่กรณีจะสร้างขึ้นเองใหม่หมดก็ได้ แต่ในทางปฏิบัติคตินิยมทำสองแบบแรกมากกว่า เพราะสะดวกกว่า ข้อสำคัญก็คือจะต้องมีเลขานุการของการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจที่เก่ง เพื่อดูแลให้เรียบร้อยและหาทางแก้ไขในกรณีเกิดปัญหาติดขัด โดยปกติการทำการอนุญาโตตุลาการนั้นทำโดยสถาบัน ซึ่งบางแห่งก็หารายได้จากการอนุญาโตตุลาการจนสามารถไปเจือจุนกิจการอื่น ๆ เช่น ICC สามารถเอารายได้จากการอนุญาโตตุลาการไปใช้อบรมกฎหมายพาณิชย์ชั้นสูง แต่ทั้งนี้ถ้าหากเลขานุการอนุญาโตตุลาการเรียกค่าบริการสูง ก็อาจทำให้ค่าใช้จ่ายในชั้นที่สุดไม่ถูกกว่ากรณีที่มีสถาบันดูแล โดยเฉพาะเมื่อมีข้อผิดพลาดซึ่งทำให้กระบวนการพิจารณาล่าช้า รายจ่ายซ่อนรูปในรูปของการที่ต้องเอาคนที่มีความรู้ความสามารถไปทำงานหารายได้อื่น ๆ มาผูกติดพันอยู่กับการอนุญาโตตุลาการซึ่งสะดวกอยู่

Adjective Law
กฎหมายวิธีสบัญญัติ

กฎหมายว่าด้วยกระบวนการพิจารณา เช่น กฎหมายว่าด้วยกระบวนการอนุญาโตตุลาการ กฎหมายลักษณะพยาน กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองคู่ความในระหว่างรอคำชี้ขาด

Adjournment
การเลื่อน

คือการเลื่อนกำหนดพิจารณาออกไป เช่น เลื่อนออกไปเพราะพยานป่วยหรือเลื่อนออกไปเพื่อให้คู่ความฝ่ายใดได้มีโอกาสรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อต่อสู้คดีได้ดีขึ้น การเลื่อนนั้น อนุญาโตตุลาการต้องทำลงด้วยใจเป็นธรรม หากใช้การเลื่อนเพื่อช่วยฝ่ายใด ๆ จนเสียความยุติธรรม การเลื่อนนั้นไม่ชอบ กระบวนพิจารณาก็ตามมาอาจไม่ชอบไปด้วย คำชี้ขาดที่เกิดจากกระบวนการพิจารณานั้นอาจไม่ชอบและถูกทำลายได้ ด้วยเหตุขัดต่อหลักกระบวนการพิจารณาโดยชอบ

Adjudication
การดำเนินคดีในศาล

ได้แก่ การให้ศาลเป็นผู้พิจารณาและตัดสินคดี

Administrative Agency
หน่วยงานที่กำกับที่
บริการการ
อนุญาโตตุลาการ

ดู Administered Arbitration

Administered Arbitration
การอนุญาโตตุลาการ
ที่มีการบริหาร

ได้แก่ การอนุญาโตตุลาการที่ทำลงโดยมีสถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ควบคุมและบริหารกระบวนการพิจารณา สถาบันอนุญาโตตุลาการผู้บริหารการอนุญาโตตุลาการเหล่านี้ จะทำหน้าที่ประสานการติดต่อระหว่างคู่ความกันเองและคู่ความกับตัวอนุญาโตตุลาการ หรือแม้แต่ระหว่างตัวอนุญาโตตุลาการด้วยกันเอง โดยปกติการติดต่อระหว่างคู่ความกับ

อนุญาโตตุลาการ ให้ทำผ่านสำนักนายทะเบียนของสถาบัน
อนุญาโตตุลาการ เพื่อกันข้อครหาเกี่ยวกับความเอนเอียง
ของอนุญาโตตุลาการ นอกจากเรื่องการติดต่อแล้วสถาบัน
อนุญาโตตุลาการยังดูแลเรื่องการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ
คนที่เป็นกลางคือที่ไม่ใช่คู่กรณีตั้ง ไม่ว่าจะเป็นคนเดียว
คนที่สามหรือคนที่เป็นกรรมการชี้ขาด ในส่วนเกี่ยวกับ
กระบวนการพิจารณานั้น สถาบันจะมีข้อบังคับการอนุญาโต-
ตุลาการของตนเอง แต่ในปัจจุบันนี้บางสถาบันบริหารการ
อนุญาโตตุลาการที่ใช้ข้อบังคับของสถาบันอื่นด้วยเมื่อ
คู่กรณีร้องขอ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา สถาบันจะ
ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับอนุญาโตตุลาการในการใช้ข้อ
บังคับของการอนุญาโตตุลาการ ส่วนการเลือกและใช้
กฎหมายตลอดจนการตัดสินข้อเท็จจริง ตัวอนุญาโต-
ตุลาการต้องทำเอง สถาบันอนุญาโตตุลาการยังช่วย
อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกคณะอนุญาโตตุลาการ ใน
การทำคำชี้ขาดเกี่ยวกับการนัดวันหรือว่าส่งคำชี้ขาดไปให้
ลงนาม และบางสถาบันยังช่วยตรวจสอบในชั้นต้นเพื่อดู
ว่าคำชี้ขาดไม่ทำผิดรูปแบบและข้อบังคับของสถาบัน เช่น
กรณีของ ICC แต่น่าสงสัยว่าตัว ICC คงจะทักท้วงใน
เรื่องการใช้กฎหมายด้วย ถ้าหากอนุญาโตตุลาการตัดสิน
โดยผิดไปจากหลักในคดีเดิมของ ICC มาก ทั้งนี้เพื่อ
ป้องกันชื่อเสียงของ ICC เอง เนื่องจากคำชี้ขาดบางฉบับมี
การตีพิมพ์โฆษณาแล้ว การที่มีคำชี้ขาดต่างคดีตัดสินขัดกัน
มากในประเด็นเดียวกัน ในการอนุญาโตตุลาการของใน
สถาบันเดียวกัน ย่อมทำให้เกิดความลังเลในความแม่นยำ
ในการใช้กฎหมายของอนุญาโตตุลาการที่สถาบันแต่งตั้ง

ในการบริหารการอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกค่าตอบแทนนอกเหนือจากค่าตอบแทนของตัวอนุญาโตตุลาการด้วย ในบางสถาบัน เช่น ICC ก็เรียกสูงมากจนมีกีดตีดักพ์ท์ ทำให้ต้องลดลงมาเพื่อแข่งกับสถาบันอื่น ๆ

ในสถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่ง มีกระบวนการให้อุทธรณ์ต่อตัวเองได้อีกชั้นหนึ่ง เช่น กรณีของ ICSID ให้อุทธรณ์เพื่อทำลายคำชี้ขาด เมื่อคำชี้ขาดมีข้อบกพร่องที่ร้ายแรงได้ หรือกรณีของ GAFTA มีคณะกรรมการอุทธรณ์

Admissibility of Evidence

หลักการรับฟังพยาน

ในกระบวนการพิจารณาของศาล จะมีหลักการรับฟังพยานที่แน่นอน แต่ในกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น หลักการรับฟังพยานนั้นยืดหยุ่น เพราะเหตุหนึ่งของการใช้การอนุญาโตตุลาการก็คือมีกระบวนการพิจารณาที่ยืดหยุ่นไม่ตายตัว โดยเฉพาะกรณีอนุญาโตตุลาการที่คู่ความมาจากระบบกฎหมายต่างกันเป็นการยากที่จะให้เกิดความเป็นธรรมถ้าอนุญาโตตุลาการยืนยันใช้หลักของระบบใดระบบหนึ่งอย่างตายตัว แต่ทั้งนี้ก็ไม่ห้ามที่คู่กรณีจะตกลงกันว่าให้ใช้กฎเกณฑ์ใดในการรับฟังพยาน ส่วนการชั่งน้ำหนักและฟังพยานนั้นเป็นหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการ ข้อสำคัญอนุญาโตตุลาการต้องฟังความทั้งสองฝ่าย คือ ให้คู่กรณีมีโอกาสนำเสนอคดีข้างของตน คือ เป็นไปตามหลัก *audi alteram partem* การตัดพยานจนเป็นเหตุให้คู่กรณีไม่สามารถนำเสนอคดีของตนโดยไม่มีเหตุอันควรอาจทำให้เห็นได้ว่า อนุญาโตตุลาการนั้นเอนเอียง หรือกระบวนการพิจารณานั้นไม่ชอบขัดกับหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติอันเป็นเหตุให้ศาลทำลายคำชี้ขาดนั้นได้ในภายหลัง

ADR

ดู Alternative Dispute Resolution

Adversarial

ดู Accusatorial Procedure

Procedure

กระบวนการพิจารณาแบบ

เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน

Advisory

Arbitration

การอนุญาโตตุลาการ

เชิงแนะนำ

มิใช่ในสหรัฐอเมริกาสำหรับการระงับข้อพิพาทระหว่าง
ลูกจ้างของรัฐกับรัฐซึ่งเป็นนายจ้าง ผลของการอนุญาโต-
ตุลาการเชิงแนะนำเหมือนกับการประชุมข้อพิพาท (Con-
ciliation) คือ ความเห็นของผู้ตัดสินไม่ผูกมัด
ดูเทียบคำถัดไป

Advisory

Conciliation and

Arbitration Services

(ACAS)

บริการให้คำแนะนำ

ประนีประนอม และการ

อนุญาโตตุลาการ

มีขึ้นตามกฎหมายคุ้มครองการจ้างงาน ค.ศ. 1975 ของ
อังกฤษ ซึ่งทำให้เกิดแรงงานสัมพันธ์ที่ดี โดยอาศัยการ
เจรจาต่อรองระหว่างสหภาพแรงงานกับนายจ้าง โดย
บริการนี้เป็นผู้ช่วยเหลือ ในทางปฏิบัติบริการนี้ไม่เคย
ทำการชี้ขาดในเรื่องอนุญาโตตุลาการ แต่กลับส่งเรื่องไปที่
อื่นคือ ส่งไปให้ Central Arbitration Committee หรือส่ง
ไปให้บุคคลที่คู่กรณียินยอมให้ทำการเป็นอนุญาโตตุลาการ
ดูเทียบคำก่อน

Advocate

ทนายความ

ในกรณีของการว่าความในศาล มักมีกฎหมายควบคุมคุณ-
สมบัติของทนายความ แต่ในการเป็นผู้ว่าคดีให้แก่ตัวความ
ในการอนุญาโตตุลาการนั้น ไม่มีกฎหมายควบคุม คนธรรมดา
จึงอาจเป็นผู้ว่าคดีในการอนุญาโตตุลาการได้ แต่ในมุม
กลับกันในบางประเทศมีกฎหมายควบคุมการประกอบวิชาชีพ
ของคนต่างด้าว ซึ่งควบคุมการประกอบอาชีพกฎหมายด้วย
และมักเห็นว่าการเป็นอนุญาโตตุลาการหรือการเป็นผู้ว่า
คดีในการอนุญาโตตุลาการก็ดี เป็นการประกอบวิชาชีพ

กฎหมายอันต้องถูกควบคุม ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความขัดข้องต่อการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งคู่ความต้องตั้งคนของตนเข้ามาเป็นอนุญาโตตุลาการ หรือเป็นผู้ว่าคดีและทำให้คนสัญชาติอื่นไม่สามารถมาเป็นอนุญาโตตุลาการคนที่สามได้ หรือแม้แต่อนุญาโตตุลาการฝ่ายของตนก็ตั้งคนสัญชาติอื่นไม่ได้

<p>Affidavit คำเบิกความที่มีการ สาบาน</p>	<p>เป็นคำเบิกความว่าด้วยข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งทำนอกศาลโดยมีคำสาบานประกอบและอาจนำมาใช้อย่างคำพยานในศาลได้</p>
<p>Affirmation การยืนยันคำชี้ขาดหรือ การยืนยันอย่างอื่นแทน การสาบานตนของพยาน</p>	<p>การยืนยันคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการทำโดยศาล ส่วนกรณีปฏิญาณตนของพยานเพื่อยืนยันว่าคำพูดที่จะกล่าวต่อไปนั้นเป็นความจริงเกิดจากเหตุที่จำเลยมีเหตุขัดข้องไม่อาจสาบานได้ซึ่งมักเป็นเหตุทางศาสนา</p>
<p>Agreement to Arbitrate ข้อตกลงให้ทำการ อนุญาโตตุลาการ</p>	<p>มักใช้สลับกับ Arbitration Clause หมายถึง การตกลงให้ทำการอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทในอนาคต ในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า <i>compromissoire</i> ถ้าเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้การอนุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วเรียกว่า Submission ในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า <i>compromis</i></p>
<p>Alternative Final Award คำชี้ขาดเพื่อเลือก</p>	<p>มีให้อยู่ในกฎหมายอังกฤษก่อนหน้าการแก้ไขปี ค.ศ. 1979 เป็นการชี้ขาดเพื่อไว้หลาย ๆ แบบ เพื่อไปขอความเห็นของศาลในชั้นที่สุด</p>
<p>Alternative Dispute Resolution การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอื่น</p>	<p>หมายถึงการระงับข้อพิพาทโดยไม่ใช้วิธีฟ้องคดีในศาล ซึ่งคงมีตั้งแต่การเจรจาตนเอง การไกล่เกลี่ย การประนอมข้อพิพาท และการอนุญาโตตุลาการ ในกระบวนการอันนี้อาจมีการกระทำของบุคคลที่สามเกี่ยวข้องในรูปของการ</p>

ชักจูงให้คู่กรณีเจรจากัน เป็นผู้ค้นหาข้อเท็จจริง เป็นผู้ออกความเห็นในเรื่องข้อเท็จจริง หรือเป็นผู้ชี้ทางออกให้แก่คู่กรณี ความคิดเรื่องการระงับข้อพิพาทโดยไม่ใช้วิธีฟ้องศาลเจริญขึ้นในสมัยทศวรรษ 1970 และ 1980 ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะความต้องการที่จะลดค่าใช้จ่ายเนื่องจากวิธีการดำเนินคดีในศาลโดยใช้ทนายแพงมาก เพราะวิธีการพิจารณาแบบกล่าวหาและการคิดว่าความตามสัดส่วนของทุนทรัพย์

amiable compositeur (ฝรั่งเศส)

ผู้ไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทที่เป็นเพื่อน

เป็นการอนุญาโตตุลาการที่ได้รับมอบอำนาจจากคู่ความ โดยที่ตัวข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการให้ตัดสินข้อพิพาทระหว่างคู่ความ ระบุให้ตัดสินในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นเพื่อนของคู่กรณี จึงอาจตัดสินอย่างไรก็ได้ คือไม่ต้องใช้กฎหมาย แต่ทั้งนี้ยังต้องให้เหตุผลในการตัดสิน โดยปกติจะใช้หลักความเป็นธรรมและมโนธรรมอันดี (*ex aequo et bono*) ของผู้เป็นอนุญาโตตุลาการนั่นเอง

ในการตัดสิน ผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นเพื่อน ยังคงต้องใช้วิธีพิจารณาที่เป็นธรรมและต้องเคารพหลักกฎหมายพื้นฐาน คือไม่อาจตัดสินคดีโดยขัดต่อหลักความสงบเรียบร้อย

ดู *Conciliation, Mediation, Arbitration และ ex aequo et bono*

amiable composition (ฝรั่งเศส)

การอนุญาโตตุลาการที่อนุญาโตตุลาการตัดสินโดยไม่ต้องใช้กฎหมาย

วิธีการอนุญาโตตุลาการที่ผู้เป็นอนุญาโตตุลาการได้รับความไว้วางใจจากคู่กรณี ให้ตัดสินโดยไม่ต้องใช้กฎหมายก็ได้ (ดู *amiable compositeur*) โดยปกติจะตัดสินโดยใช้หลักความเป็นธรรมและมโนธรรมอันดีของผู้เป็นอนุญาโตตุลาการนั่นเอง นิยมใช้ในประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากกฎหมายฝรั่งเศส พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้นำมาใช้แล้ว

บันทึก นำสังเกตว่าคำชี้ขาดแบบนี้มีผลผูกมัดในประเทศที่ยอมรับและนำไปบังคับในประเทศที่ไม่ยอมรับก็บังคับได้ เพราะเป็นคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการอย่างหนึ่งซึ่งประเทศที่แม้ไม่ยอมรับวิธีการนี้ ก็จำเป็นต้องยอมรับในฐานะภาคีของ อนุสัญญาอนุกรมวินยอร์ก 1958 หรือเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องสิทธิที่ได้มาแล้ว

ดู amiable compositeur, ex aequo et bono และ lex fori

Ancillary Arbitration

การอนุญาโตตุลาการอันเป็นอุปกรณ์

เป็นคำที่นิยมใช้เรียกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในประเทศสกอตแลนด์ที่ใช้กับข้อพิพาทในอนาคตของสัญญาประธาน

บันทึก ที่เห็นว่าการอนุญาโตตุลาการเป็นสัญญาอุปกรณ์ เกิดจากความคิดที่ว่าข้อตกลงอนุญาโตตุลาการเป็นสัญญาฉบับหนึ่งแยกต่างหากจากสัญญาประธานที่ก่อหน้าอย่างอื่น

ดู Separability Doctrine กับ Doctrine of Severability or Separability และ Autonomy of the Arbitration Clause

Anismic Doctrine หลักตามคดี Anismic คือ ต้องตัดสินโดยใช้กฎหมาย

หลักนี้กำหนดให้อนุญาโตตุลาการต้องตัดสินข้อพิพาท โดยใช้กฎหมาย มาจากคดี Anismic Ltd v. Foreign Compensation Commission (1969) 2 AC 147 *ดูเทียบ amiable compositeur และ amiable composition*

Annulment of the Award การยกเลิกคำชี้ขาด

ใช้ในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ สำหรับข้อพิพาทระหว่างรัฐ กล่าวคือ เมื่อมีข้อบกพร่องในการชี้ขาดก็ให้ยกเลิกคำชี้ขาดนั้นได้

ดู Art. 35-36 ของ Model Rules on Arbitral Procedure ของ International Law Commission ในกรณีอนุญาโตตุลาการระหว่างเอกชน

ดู Setting Aside of Award

Answering

Statement

คำให้การเป็นลายลักษณ์

อักษรของจำเลยในการ

อนุญาโตตุลาการ

Anton Piller Order

คำสั่งให้เข้าตรวจและนำ

พยานวัตถุไปเก็บไว้

คำให้การนี้อาจปฏิเสธคำฟ้องทั้งหมดหรือบางส่วนและอาจมีฟ้องแย้งติดตามด้วย

คำสั่งนี้เรียกตามชื่อคดี Anton Piller Kg v. Manufacturing Process (1976) Ch 55 มีผลให้จำเลยต้องยอมให้โจทก์หรือผู้แทนเข้าไปในสถานที่ของจำเลยเพื่อตรวจและนำพยานวัตถุไปเก็บไว้ เพื่อป้องกันการยกย้ายหรือทำลายหลักบ่งคับเอาพยานจากจำเลยนี้ อาจเอาไปใช้กับคำพยานบุคคลของบุคคลในรูปของการตั้งคำถาม

Appeal

อุทธรณ์

กระบวนการพิจารณาโดยสถาบันที่อยู่ในลำดับสูงขึ้นไป ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการอาจเป็นการอุทธรณ์ต่อองค์กรรับอุทธรณ์ อันเป็นส่วนหนึ่งของระบบอนุญาโตตุลาการของการอนุญาโตตุลาการครั้งแรก หรือเป็นการอุทธรณ์ไปสู่ศาล ในระยะหลังประเทศต่าง ๆ มักพัฒนาการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศไปในทางจำกัดสิทธิการอุทธรณ์ต่อศาล เพราะเห็นว่าการอุทธรณ์ทำให้ล่าช้าและเปิดช่องให้คู่ความที่แพ้เตะถ่วงไม่ยอมชำระหนี้ ซึ่งขัดกับหลักการของการอนุญาโตตุลาการที่ต้องการให้คู่ความระงับข้อพิพาทโดยเร็ว เพื่อปรับความสัมพันธ์ทางการค้าให้สู่ภาวะปกติ

ดู Dilatoriness, Finality, Setting Aside of Award

Appellant ผู้อุทธรณ์	ผู้เสนอคดีต่อกระบวนการพิจารณาชั้นอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจเป็นจำเลยในชั้นต้นก็ได้ ผู้ที่ต้องแก้คำอุทธรณ์ (Respondent) นั้น บางครั้งก็เรียกว่า จำเลยอุทธรณ์
Appellate Jurisdiction อำนาจในการพิจารณา อุทธรณ์	อำนาจที่จะฟังคำอุทธรณ์นั้นปกติต้องระบุไว้เป็นส่วนหนึ่งของข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตโตตุลาการ การระบุเช่นว่า มักมีอยู่ในสัญญามาตรฐานในการค้าสินค้าปฐมภูมิและการเดินเรือ
Applicable Law กฎหมายที่ใช้บังคับกับ กรณี	กฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณี อาจเป็นเรื่องที่คู่กรณีตกลงกันในเรื่องกฎหมายที่จะใช้กับสาระของข้อพิพาท ในกรณีที่คู่กรณีไม่ได้ตกลงกัน เป็นหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการจะต้องแสวงหากฎหมายมาใช้ ในข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่ง กำหนดให้อนุญาโตตุลาการต้องใช้วิธีการในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลตามที่ตนเห็นสมควร เพื่อเลือกกฎหมายที่ใช้กับสาระแห่งคดี แต่ข้อบังคับของสถาบันอาจอนุญาตให้อนุญาโตตุลาการเลือกกฎหมายได้โดยไม่ต้องใช้หลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล เพราะในทางปฏิบัติจริง อนุญาโตตุลาการเลือกกฎหมายตามที่ตนเห็นสมควรโดยไม่ใช้หลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล กฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณียังมีอยู่ในเรื่องกฎหมายวิธีพิจารณาคำกล่าวคือตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการสมัยใหม่ของบางประเทศ เช่นเยอรมนี คู่กรณีที่ทำการอนุญาโตตุลาการในเยอรมนีอาจเลือกใช้กฎหมายของประเทศอื่น ๆ มาบังคับกับการอนุญาโตตุลาการในเรื่องทั่วไปตลอดจนถึงเรื่องวิธีพิจารณา ในกรณีที่คู่กรณีไม่ได้เลือกกฎหมายวิธีพิจารณา ผลคงเหมือนกับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในประเทศอื่น ๆ

กล่าวคือ กฎหมายแห่งสถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการย่อมใช้บังคับการพิจารณา (*lex loci arbitri*)

ดู Choice of Law, Conflict of Laws และ Substantive Law

Appointing Authority

ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ได้แก่ บุคคลหรือสถาบันที่คู่กรณีหรือข้อบังคับแห่งการอนุญาโตตุลาการที่คู่กรณีเลือกใช้ มอบอำนาจให้เป็นผู้ตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่ไม่ได้ให้อำนาจคู่กรณีแต่งตั้งเช่นอนุญาโตตุลาการคนที่สามหรืออนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือในบางกรณีคู่กรณีปล่อยให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตัวคณะบุคคลหนึ่ง โดยที่คู่กรณีไม่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการของตนเลยก็ดี หรือแม้ทั้งที่ตั้งอนุญาโตตุลาการของตนแล้วคู่ความยังให้อำนาจผู้มีอำนาจแต่งตั้งตัวบุคคลอื่นมากกว่าหนึ่งคนร่วมเป็นคณะอนุญาโตตุลาการ

บันทึก ในกรณีที่สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้น สถาบันอนุญาโตตุลาการมักมีรายชื่อของบุคคลที่ทรงคุณวุฒิและสมควรใจที่จะเป็นอนุญาโตตุลาการ และโดยปกติมีการขึ้นทะเบียนไว้กับสถาบันนั้น ๆ ซึ่งได้เก็บประวัติ คุณสมบัติ และความประพฤติของอนุญาโตตุลาการนั้น ๆ ไว้ด้วย

ในบางครั้งคู่กรณีตกลงให้ผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทเป็นผู้ตั้ง เช่น นายกสมาคมิวิชาชีพ เป็นต้น บางครั้งคู่กรณีหรือกฎหมายกำหนดให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

Appointment of Arbitrator

การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ

อนุญาโตตุลาการนั้นอาจตั้งจากบุคคลใด ๆ ก็ได้ที่มีความสามารถตามกฎหมาย トラบเท่าที่คู่กรณีเห็นสมควรหรือด้วยการตกลงของคู่กรณี หรือเมื่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งเห็นสมควร แต่ในทางปฏิบัตินั้นผู้ที่ได้รับแต่งตั้งมักมีคุณวุฒิใน

	<p>เรื่องที่พิพาท โดยเฉพาะอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลางนั้น อาจจำเป็นต้องคำนึงถึงความรู้ในทางกฎหมาย ถ้าเป็นการตัดสินที่มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวข้องอยู่ด้วย และถ้าเป็นข้อพิพาทระหว่างประเทศที่มีปัญหาการเลือกใช้กฎหมาย มักแต่งตั้งผู้ที่ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมายชดกัน ในข้อบังคับของบางสถาบันไม่ยินยอมให้ตั้งบุคคลที่ถือสัญชาติเดียวกันกับคู่พิพาท เป็นอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง</p>
<p>Appointment of Substitute Arbitrator การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนคนเดิม</p>	<p>วิธีการตั้งอนุญาโตตุลาการแทนคนเดิมที่ถูกคัดค้านหรือที่ถอนตัว หรือที่คู่กรณีตกลงกันเพิกถอน หรือเมื่อว่างลงด้วยเหตุอื่นเช่นความตาย กฎหมายต้นแบบของสหประชาชาติ ให้ใช้หลักเกณฑ์เดิมที่ตั้งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่ถูกแทนเพื่อตั้งคนที่เข้ามาแทน</p> <p>ดู UNCITRAL Model Law. Art. 15</p>
<p>Appraisal การประเมินราคา</p>	<p>การประเมินราคาทรัพย์สินนี้ มักทำลงโดยบุคคลหนึ่งหรือหลายคนที่มีคุณสมบัติและไม่เอนเอียง ในการประเมินราคานี้อาศัยความชำนาญ ความรู้ ประสบการณ์</p>
<p>Arbiter อนุญาโตตุลาการ</p>	<p>เป็นคำที่ใช้เรียกอนุญาโตตุลาการ แทนคำว่า Arbitrator ในบางประเทศ เช่น สกอตแลนด์ บางครั้งก็ใช้คำนี้เรียกผู้ที่ตัดสินปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพ ซึ่งเป็นการตัดสินปัญหาข้อเท็จจริง</p> <p>ดู Quality Arbitrator</p>
<p>Arbitrability เรื่องกึ่งอนุญาตให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ตัดสิน</p>	<p>เกิดจากความคิดที่ว่า การตัดสินข้อพิพาททั้งหลายนั้นเป็นอำนาจของรัฐ ซึ่งเป็นความคิดเห็นของสำนัก Jurisdictional การที่รัฐจะอนุญาตให้อนุญาโตตุลาการตัดสินเรื่องใดได้บ้างนั้น ต้องดูเนื้อหาของเรื่องนั้นเองว่าหากปล่อยให้อนุญาโตตุลาการตัดสิน จะทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมืองหรือไม่</p>

เช่น ในบางประเทศไม่อนุญาตให้อนุญาตโตตุลาการตัดสินในเรื่องครอบครัวหรือกฎหมายป้องกันการผูกขาด แต่ควรสังเกตว่าในเรื่องการค้าระหว่างประเทศนั้นมีแนวโน้มที่จะยอมให้อนุญาตโตตุลาการพิจารณาในเรื่องที่เคยห้ามมากขึ้นทุกที ทั้งนี้เพราะเหตุสำคัญสองประการ กล่าวคือ ประการที่หนึ่งในกรณีที่บุคคลของประเทศนั้นเป็นคู่กรณีกับคู่พิพาทต่างประเทศ การอนุญาตโตตุลาการอาจเป็นหนทางเดียวที่จะใช้ระงับข้อพิพาทโดยเฉพาะเมื่อคู่พิพาทเป็นรัฐ ซึ่งนับว่าเป็นผู้ทรงอธิปไตย จึงยากที่จะสละอำนาจหรือศักดิ์ศรีของตนไปขึ้นศาลของประเทศอื่น แม้เป็นประเทศที่สามก็ตาม ในกรณีที่ขึ้นศาลของประเทศของคู่พิพาท รัฐก็ย่อมเกรงว่าศาลของประเทศของคู่พิพาทจะเอนเอียงเข้ากับคนของตน ประการที่สองในกรณีที่ข้อพิพาทนั้นไม่เกี่ยวข้องกับประเทศที่เป็นสถานที่ทำการอนุญาตโตตุลาการ กล่าวคือ เป็นประเทศที่ถูกเลือกเพราะเป็นกลาง ก็ไม่มีเหตุใด ๆ ที่ประเทศนั้นจะวางข้อจำกัดว่าจะไม่รับทำการอนุญาตโตตุลาการโดยอ้างเหตุว่าจะขัดต่อความสงบเรียบร้อยในประเทศของตน

บันทึก อาจมีบางเรื่องที่ประเทศต้องการสงวนไว้ให้เป็นอำนาจของศาล เช่น ในเรื่องข้อพิพาทเกี่ยวกับชุดค้นทรัพย์ากรธรรมชาติ ไม่ยอมให้ใช้การอนุญาตโตตุลาการในการระงับข้อพิพาท โดยอ้างหลักอธิปไตยถาวรเหนือทรัพย์ากรธรรมชาติ แต่ประเทศจะใช้หลักดังกล่าวกับข้อพิพาทที่ตนไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยเลย เพียงเพื่อจรรโลงหลักนี้ในระดับนานาประเทศนั้น ต้องนับว่ามีศรัทธาแก่กล้ามาก การปฏิเสธไม่ยอมให้ประเทศของตนเป็นสถานที่ทำการอนุญาตโตตุลาการในเรื่องการชุดค้นทรัพย์ากรธรรมชาติของ

ประเทศอื่น อาจมีผลดีในการจรรโลงหลักอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการผลักดันให้คู่กรณีต้องไปทำการอนุญาโตตุลาการในประเทศอื่นที่ย่อมให้ทำได้ ซึ่งแสดงท่าทีอยู่ในตัวว่าประเทศอื่นนั้นไม่สนับสนุนหลักอธิปไตยเหนือทรัพยากรธรรมชาติในระดับสากล จึงเป็นสภาพที่เสียทั้งชั้นและล่อง คือ เป็นสภาพที่เรียกว่ากลืนไม่เข้าคายไม่ออก คือ ถ้ายอมให้ทำเท่ากับไม่จรรโลงหลัก แต่ถ้าไม่ยอมให้ทำก็เท่ากับผลักให้ต้องไปทำในประเทศที่ไม่จรรโลงหลัก ซึ่งยอมนำเชื่อว่า จะไม่ได้ผลดีมากไปกว่าเมื่อทำในประเทศของตน

Arbitral Award

Arbitral Tribunal ศาลอนุญาโตตุลาการ

ดู Award

บุคคลหรือคณะบุคคลที่เป็นผู้ตัดสินข้อพิพาท เมื่อมีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ เทียบได้กับองค์คณะของศาลนั่นเอง ในบางครั้งจึงเรียกว่า Arbitration Court องค์คณะนี้อาจประกอบด้วยคนเดียวหรือมีอนุญาโตตุลาการสองคน ส่วนคนที่สามเป็นแต่เพียงกรรมการผู้ชี้ขาด (Umpire) ซึ่งจะต้องตั้งเมื่อสองคนแรกหาความเห็นร่วมไม่ได้ และความเห็นของผู้ชี้ขาดนี้เท่านั้นที่ใช้ตัดสินข้อพิพาท และเป็นคำชี้ขาดที่ผูกมัด หรือองค์คณะอาจมี 3 คน โดยคู่กรณีต่างตั้งอนุญาโตตุลาการของตน ส่วนคนที่สามซึ่งร่วมพิจารณาและตัดสินด้วยนั้น คู่กรณีตกลงกันเองเพื่อตั้งหรือมอบให้บุคคลหรือสถาบันเป็นผู้ตั้ง ซึ่งในบางกรณีข้อบังคับอาจกำหนดให้สถาบันเป็นผู้ตั้ง เมื่อคู่กรณีไม่ได้ตกลงในเรื่องการตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สาม การอนุญาโตตุลาการที่มีองค์คณะสามคนนี้ ปกติต้องใช้เสียงข้างมากในการตัดสิน แต่มีบางครั้งที่ข้อบังคับระบุไว้ชัดเจนว่าเมื่อ

หาเสียงข้างมากไม่ได้ ให้ใช้ความเห็นของอนุญาโตตุลาการ
คนที่สาม ซึ่งเป็นคนที่เป็นคนกลางเป็นผู้ตัดสิน

บันทึก แต่ในกรณีของ ICC หน่วยงานที่เรียกว่า Court
เป็นหน่วยงานในทางบริหาร

arbitramentum

aequum tribuit

cuique suum

(ลาติน)

การอนุญาโตตุลาการที่
ยุติธรรมต่อให้ทุกคน
ได้ตามที่ควรจะได้

ภาษิตกฎหมาย

Arbitration

การอนุญาโตตุลาการ

กระบวนการพิจารณาเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างคู่พิพาท ซึ่ง
อาจมีมากกว่าสองฝ่าย ด้วยการส่งข้อพิพาทไปให้บุคคล
หนึ่งหรือหลายคนที่ได้รับแต่งตั้ง เพื่อให้เป็นผู้วินิจฉัยและ
ชี้ขาดข้อพิพาทซึ่งเรียกว่าอนุญาโตตุลาการ คำชี้ขาด (Award)
ของอนุญาโตตุลาการนั้นผูกมัดคู่กรณีเสมือนหนึ่งคำพิพากษา
ของศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดนี้
ต้องทำตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายของประเทศนั้น ๆ ว่าด้วย
การอนุญาโตตุลาการและกระบวนการอนุญาโตตุลาการ
(*lex arbitri*) และข้อบังคับ (Rules) ที่คู่กรณีตกลงไว้
ล่วงหน้าหรือที่อนุญาโตตุลาการเลือกใช้เมื่อคู่กรณีไม่ได้
ตกลงหรือกำหนดเสริมขึ้นจากกฎหมายและข้อบังคับ ใน
บางประเทศยอมให้คู่กรณีเลือกใช้กฎหมายว่าด้วยการ
อนุญาโตตุลาการของต่างประเทศ บังคับแก่การอนุญาโต-
ตุลาการที่เกิดขึ้นในประเทศ สถานะของอนุญาโตตุลาการ
เช่นนั้นย่อมเป็นอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ แม้เกิดขึ้น

ในประเทศนั้น ๆ ก็ตาม เพราะกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การ
อนุญาโตตุลาการนั้นเป็นกฎหมายต่างประเทศ ข้อบังคับ
นั้นไม่ใช่กฎหมาย แต่มีสภาพบังคับระหว่างคู่กรณีอย่าง
สัญญา

เรื่องที่อนุญาโตตุลาการชี้ขาดตัดสิน อาจเป็นเรื่อง
ข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงหรือทั้งสองอย่าง ข้อสำคัญก็คือ
ต้องมีข้อพิพาทเกิดขึ้นแล้ว การกระทำใดในระหว่างที่ยังไม่
มีข้อพิพาทเพียงเพื่อประเมินราคา ประเมินคุณภาพ หรือ
รับรองคุณภาพนั้น ไม่ใช่การอนุญาโตตุลาการ

**Arbitration
Agreement
ข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการ**

ข้อตกลงเพื่อให้ส่งข้อพิพาทไปให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด
แต่เดิมกฎหมายประเทศต่าง ๆ มักกำหนดให้ต้องทำเป็น
หนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ เพื่อคุ้มครองคู่กรณีซึ่ง
สละกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม ในปัจจุบันหลัก-
เกณฑ์ที่ปรากฏในอนุสัญญานครนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 ซึ่ง
มุ่งใช้กับกรณีอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศนั้นย่อหย่อน
ลงไปมาก คือ เพียงแต่มีพยานหลักฐานว่าคู่กรณีได้ทำข้อ-
ตกลงในเรื่องนี้ก็เพียงพอแล้ว เช่น การแลกเปลี่ยนโทรเลข
(Art.II (2)) หลักการทำนองเดียวกันนี้ได้ขยายมาใช้กับการ
สื่อสารคมนาคมที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ด้วย เช่น โทรสาร

ดู Protocol on Arbitration Clauses (1923)

ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนี้ ไม่จำเป็นต้องทำพร้อมกับ
สัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้ และแม้รวมอยู่เป็นข้อหนึ่งในสัญญา
ที่ก่อให้เกิดหนี้ ก็มีผู้ที่เห็นว่าความสมบูรณ์หรือบกพร่อง
ของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนั้น เป็นเรื่องของสัญญาอีก
ฉบับหนึ่งซึ่งแยกต่างหากจากสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้

ดู Separability Doctrine

สมบัติของสมุคร์สภา

ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนี้ คู่กรณีตกลงเปลี่ยนแปลงได้เสมอ รวมทั้งเลิกเสียก็ได้ ตราบเท่าที่ยังไม่มีคำชี้ขาดและแม้เมื่อมีคำชี้ขาดแล้ว คู่กรณีอาจตกลงกันไม่บังคับตามคำชี้ขาดนั้นก็ได

การทำข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนั้น อาจทำสำหรับข้อพิพาทที่มีอยู่แล้ว (ดู Submission, compromis) หรือสำหรับข้อพิพาทที่ยังไม่เกิดขึ้น (ดู Arbitration Clause และ clause compromissoire)

ดู Terms of Reference และ Irrevocability of the Arbitration Agreement

Arbitration Award

ดู Award

Arbitration Clause

ข้อตกลง

อนุญาโตตุลาการสำหรับ

ข้อพิพาทที่ยังไม่เกิดขึ้น

ข้อตกลงสำหรับข้อพิพาทในอนาคตนี้ จะทำลงในสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้หลักหรือจะทำแยกเป็นสัญญาอีกฉบับต่างหากก็ได้ คู่กรณีอาจทำข้อตกลงสำหรับข้อพิพาทที่เกิดในอนาคตก็ได้ ในกรณีที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้หลัก การพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อตกลงต้องแยกจากสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้หลัก

ดู Separability Doctrine

Arbitrator

อนุญาโตตุลาการ

บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งและการมอบหมายให้พิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาท ความสัมพันธ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการกับคู่พิพาทนั้น เป็นเรื่องของสัญญาจ้างทำงาน (เทียบได้กับจ้างทำของ) แต่อนุญาโตตุลาการได้รับความคุ้มครองไม่ให้ต้องถูกฟ้องร้องในการกระทำหน้าที่ผู้ชี้ขาด เพราะเป็นผู้ใช้ดุลพินิจ จึงมีสถานะคล้ายกับผู้พิพากษา ในทำนองเดียวกันอนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้าน เพราะไม่เป็นกลางหรือมีอคติ

อนุญาโตตุลาการปกติทำงานเป็นองค์คณะ ซึ่งใช้เสียงข้างมากเป็นหลัก ในกรณีที่องค์คณะมีอนุญาโตตุลาการสามคนหรือมากกว่าสามคน อนุญาโตตุลาการผู้ทำหน้าที่เป็นประธาน ซึ่งเป็นคนกลางนั้นอาจออกเสียงร่วมในการชี้ขาด กรณีนี้เรียกว่าอนุญาโตตุลาการคนที่สาม (Third Arbitrator) หากอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลางออกเสียงต่อเมื่อหาเสียงข้างมากไม่ได้เรียกว่า กรรมการผู้ชี้ขาด (Umpire) ตัวกรรมการผู้ชี้ขาดนี้ในบางครั้งจะตั้งในภายหลังเมื่อจำเป็น เพราะหาเสียงข้างมากไม่ได้ การทำเช่นนี้มีข้อดีคือประหยัดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับตัวผู้ชี้ขาด แต่มีข้อเสียคืออาจทำให้การชี้ขาดข้อพิพาทล่าช้าออกไป

Arbitrator's Authority

ดู Arbitrator's Jurisdiction

Arbitrator's Fee ค่าธรรมเนียมของ อนุญาโตตุลาการ

ในการพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการนั้น โดยปกติแล้วบุคคลที่เป็นอนุญาโตตุลาการคิดค่าปวยการเรียกว่า ค่าธรรมเนียม แต่ในกรณีของ AAA (ดูข้างต้น) คิดค่าปวยการเป็นค่าเบี่ยเลี้ยงซึ่งต่ำกว่าค่าธรรมเนียมมาก

การคิดค่าธรรมเนียมนี้ ในกรณีที่เป็นการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ ต้องมีการตกลงเรื่องค่าธรรมเนียมและวิธีการชำระก่อนที่จะรับเป็นอนุญาโตตุลาการ แต่ในบางประเทศ เช่น อังกฤษ ค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการนี้อาจถูกศาลปรับลดลงได้ (ดู Taxation of Cost) เมื่อศาลเห็นว่าอนุญาโตตุลาการเรียกสูงเกินไป การที่ศาลจะพิจารณาว่าสูงเกินไปหรือไม่ ศาลต้องดูจากคุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการผู้นั้นเอง (Appleton v. Norwich Union Fire Insurance Society Ltd. (1922) 13 L1 LR 345) การ

กำหนดค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการในกรณีที่สถาบันเป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น บางสถาบันกำหนดตามชั่วโมงทำงาน บางสถาบันกำหนดตามทุนทรัพย์ของคดี

สถาบันอนุญาโตตุลาการที่ทำการบริหารการอนุญาโตตุลาการนอกจากเรียกค่าธรรมเนียมให้แก่ตัวอนุญาโตตุลาการแล้วยังเรียกค่าบริการอนุญาโตตุลาการต่างหากซึ่งคำนวณจากทุนทรัพย์ และอาจมีเพดานขั้นสูงหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่เป็นการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้คงได้แก่ ค่าจ้างคนละบุคคลที่ทำงานเลขานุการของการอนุญาโตตุลาการและผู้ช่วยคนอื่น เช่น พนักงานพิมพ์และล่าม และค่าเช่าห้องประชุม อนุญาโตตุลาการอาจมีอำนาจตามกฎหมายที่จะหน่วงเหนี่ยวไม่มอบคำชี้ขาดและสำนวนแห่งคดีตลอดจนพยานหลักฐานจนกว่าจะได้รับชำระค่าธรรมเนียม

ดู Institutional Arbitration ข้างท้าย และ Administered Arbitration ข้างต้น

Arbitrator's Jurisdiction

อำนาจของ อนุญาโตตุลาการ

อำนาจพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการนั้น เกิดจากข้อตกลงของคู่กรณีที่ให้ส่งเรื่องมายังอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจในเรื่องนั้นหรือไม่นั้นจำเป็นต้องมีผู้วินิจฉัยในเรื่องนี้มีความเห็นแตกเป็น 2 ฝ่าย

ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่าต้องให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัย เช่นในกฎหมายอังกฤษ (*Wilcock v. Pickfords Removal Ltd.* (1979) 1 Lloyd's Rep. 244. CA ซึ่งมีข้อดีตรงที่ว่าไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูญเปล่า ให้มีการอนุญาโตตุลาการที่อาจมีการทำลายผลในภายหลัง แต่มีข้อเสียตรงที่ว่า คู่กรณีฝ่าย

ที่ไม่อยากใช้การอนุญาตตุลาการ อาจยืมมือศาลเพื่อถ่วงเวลา

ฝ่ายที่สองเห็นว่าอนุญาตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยเรื่องอำนาจได้เอง อย่างน้อยในเบื้องต้น ดู *Kompetenz - Kompetenz, competence de la competence* แม้ว่าศาลอาจจะต้องวินิจฉัยในขั้นที่สุด เมื่อมีการบังคับตามคำชี้ขาด

ดู UNCITRAL Model Law Art. 16

ความคิดฝ่ายที่สองนี้มีข้อดีตรงที่การอนุญาตตุลาการรวดเร็ว ไม่ถูกเตะถ่วง โดยฝ่ายที่ไม่อยากให้มีการชี้ขาดโดยอนุญาตตุลาการ แต่มีข้อเสียตรงที่อาจมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป แต่การสูงเกินไปนี้อาจไม่เกิดขึ้นจริง เพราะอนุญาตตุลาการที่ดียอมไม่พิจารณาไปทั้งที่เห็นว่าตนไม่มีอำนาจ

ดู บทบัญญัติ (2534) ตอน 3, หน้า 11

Atlantic Shipping Clause

ข้อตกลงให้กำหนดเวลา
เสนอต่ออนุญาตตุลาการ
ก่อนเวลาที่กำหนดใน
กฎหมาย

ข้อตกลงนี้เรียกตามชื่อคดี Atlantic Shipping & Trading Co. v. Louis Dreyfus Co (1922) All ER. Rep. 559 มีขึ้นเพื่อกำหนดเวลาให้เริ่มกระบวนการพิจารณาอนุญาตตุลาการภายในเวลาที่สั้นกว่าที่กฎหมายกำหนด ความประสงค์ของข้อตกลงทำนองนี้ ก็เพื่อจำกัดความไม่แน่นอน ตลอดจนค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการกันจำนวนเงินทองไว้เพื่อใช้จ่ายและรอผลแห่งคดี ช่วยเพิ่มความแน่นอนในการนำสิบลพยานวัตถุ และอีกทั้งยังช่วยให้คดีบัญชีในรายเที่ยวของการเดินทางหรือขนส่งได้ง่ายขึ้น เพราะไม่ต้องกันเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในการอนุญาตตุลาการ

Attachment
การอายัดทรัพย์สินหรือ
จับกุมตัวบุคคล

กระบวนการในทางกฎหมายเพื่อให้สามารถควบคุมตัวทรัพย์สินหรือบุคคลนั้นไว้ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีการสามารถอายัดทรัพย์สินช่วยอำนวยความสะดวกในการทำโดยสะดวกขึ้น กล่าวคือ ผู้ที่ชนะคดียังมีโอกาสได้บังคับคดีเอากับทรัพย์สินที่ถูกอายัดและการอายัดทรัพย์สินอาจเป็นการป้องกันไม่ให้มีการเคลื่อนย้ายพยานวัตถุ

ดู Mareva Injunction ด้วย

**audi alteram
partem (ลาติน)**
ฟังความทั้งสองฝ่าย

ภาษิตกฎหมาย
ดู Natural Justice

**Autonomy of the
Arbitration Clause**
ความเป็นอิสระของ
ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ
สำหรับข้อพิพาทที่ยัง
ไม่เกิดขึ้น

หลักความเป็นอิสระของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการเกิดจากความคิดว่าแม้ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการจะบรรจุอยู่ในเอกสารของตัวสัญญาที่ก่อนั้นหลัก แต่ความสมบูรณ์หรือข้อบกพร่องของข้อตกลงจะต้องพิจารณาโดยอิสระแยกจากตัวสัญญาที่ก่อนั้นหลัก ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ฝ่ายที่ไม่อยากให้เสนอข้อพิพาทไปยังอนุญาโตตุลาการอ้างความบกพร่องของตัวสัญญาหลัก เพื่อทำลายความสมบูรณ์ของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ซึ่งแม้เป็นสัญญาอย่างหนึ่งแต่ก็แยกกันได้จากสัญญาหลักตามหลัก Separability

ดู Doctrine of Severability or Separability

Award
คำชี้ขาด

คือคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการหลังจากที่ได้ทำการพิจารณา โดยได้เปิดโอกาสให้ผู้ความนำเสนอคดีของตน การพิจารณาอาจทำโดยพิจารณาจากเอกสารหรือให้มีการเบิกความพยานหรือทำทั้งสองอย่างประกอบกันก็ได้ คำชี้ขาดนั้นถึงที่สุดและผูกมัดคู่กรณีอย่างคำพิพากษา แต่อาจถูกทำลายโดยเหตุที่การพิจารณาไม่ชอบ ตัดสินเกินคำขอ

หรือตัวอนุญาโตตุลาการบกพร่องในเรื่องความไม่เอนเอียง และความไม่มีอคติ คำชี้ขาดนั้นตามปกติต้องมีเหตุผล แต่ในประเทศคอมมอนลอว์บางประเทศ อนุญาโตตุลาการ อาจทำคำชี้ขาดโดยไม่ให้เหตุผลหรือถึงให้เหตุผลก็ทำใน บันทึกแยกต่างหาก เพื่อป้องกันมิให้คู่ความฝ่ายที่ไม่พอใจ อุทธรณ์ต่อศาล

คำชี้ขาดอาจแบ่งเป็นคำชี้ขาดชั่วคราว (Provisional หรือ Interim) ระหว่างคดีกับคำชี้ขาดในขั้นที่สุด (Final)

คำชี้ขาดนั้นต้องลงนามโดยอนุญาโตตุลาการ แต่ไม่ จำเป็นต้องลงพร้อมกันและ ณ ที่เดียวกัน อย่างไรก็ตาม ต้องถือว่าคำชี้ขาดนั้นทำขึ้นในประเทศที่คู่กรณีได้เลือกให้มีการเริ่มกระบวนการพิจารณา โดยถือว่าประเทศนั้น ๆ เอง เป็น ประเทศที่ทำการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งรวมถึงการทำคำชี้ขาด ด้วย แม้ทั้งว่าในความเป็นจริงการร่างและการลงนามใน คำชี้ขาดจะเกิดขึ้นในประเทศอื่น ๆ ก็ดี เหตุที่ต้องมีการ สมมติว่าประเทศที่เริ่มทำการพิจารณาเป็นประเทศที่การ อนุญาโตตุลาการและการทำคำชี้ขาดเกิดขึ้นก็เพื่อหาจุด เกาะเกี่ยวของกฎหมาย เพื่อให้มีกฎหมายเข้ามาเสริม ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนข้อตกลงอนุญาโต- ตุลาการของคู่กรณี ซึ่งไม่มีทางที่จะกำหนดรายละเอียดโดย สมบูรณ์ จนปราศจากช่องว่างได้

น่าสังเกตว่าข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการ บางแห่งกำหนดให้อนุญาโตตุลาการต้องลงนามพร้อมกันและ ณ ที่เดียวกัน การบังคับเช่นนี้ขัดกับความเป็นจริงอยู่มาก เพราะอนุญาโตตุลาการเป็นคนที่มีความสามารถจึงได้รับการคัดเลือก เวลาของอนุญาโตตุลาการจึงมีค่าไปด้วย การ เก็บตัวอนุญาโตตุลาการไว้ในขณะที่มีเพียงคนเดียวคนหนึ่ง

เช่น ตัวประธานกำลังร่างความเห็นนั้น นับว่าเป็นการสูญเสียเปล่า ข้อดีคงมีเพียงว่าทำให้คำชี้ขาดเกิดขึ้นโดยเร็วและไม่เปิดโอกาสให้ตัวอนุญาโตตุลาการเปลี่ยนใจ

คำชี้ขาดอาจต้องยื่นให้ศาลหรือเจ้าหน้าที่รับรอง เพื่อประโยชน์ของการบังคับตามคำชี้ขาด

คำชี้ขาดอาจเทียบได้กับคำพิพากษาในคดี กล่าวคือ มีขึ้นหลังจากได้พิจารณาคดีแล้ว แต่ต่างกันตรงที่มีผลผูกมัดเฉพาะคู่กรณี และตัวหรือคู่กรณีอาจตกลงยกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ คำชี้ขาดนี้มีผลผูกมัดให้คู่กรณีต้องปฏิบัติตาม

คำชี้ขาดอาจเกิดจากการตกลงของคู่กรณี แต่เพื่อหวังผลให้ผูกมัดยิ่งกว่าการประนีประนอม เรียกว่า Award upon consent

B

- Baltimе 1939** หลักเกณฑ์ของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการตามแบบสัญญาเช่าเรือ Baltimе ก็คือให้เจ้าของเรือและผู้เช่าตั้งอนุญาโตตุลาการของแต่ละฝ่ายและถ้าอนุญาโตตุลาการที่ตั้งหาข้อยุติเพื่อทำคำชี้ขาดไม่ได้ ก็ให้ตั้งกรรมการผู้ชี้ขาด คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการก็ดี ของกรรมการผู้ชี้ขาดก็ดี ย่อมถึงที่สุดและผูกมัดคู่กรณี (ข้อ 23) ส่วนสถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ โดยปกติให้ทำที่กรุงลอนดอน แต่อาจจะทำที่อื่นก็ได้ ถ้าคู่กรณีได้ตกลงเช่นว่า (ข้อ 24)
- Charterparty Arbitration Clause** ข้อตกลงเรื่องการใช้ออนุญาโตตุลาการในกรณีข้อพิพาทตามแบบสัญญาเช่าเรือ Baltimе ก.ศ. 1939
- Bias** ในการเป็นอนุญาโตตุลาการนั้น มีข้อกำหนดในเรื่องคุณสมบัติของผู้เป็นอนุญาโตตุลาการที่สำคัญสองประการคือ ต้องไม่มีอคติและต้องไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Impartial) อคตินั้นเป็นสภาวะของจิตใจที่ทำให้ไม่สามารถตัดสินอย่างเป็นกลาง เพราะ ความกลัว ความเกลียด ความโกรธ ความหลง หรือ ความโลภ ความรู้สึกที่มีต่อตัวความหรือลักษณะของเรื่อง การมีอคตินี้เป็นเหตุแห่งการคัดค้านและคำชี้ขาดที่ตกลงโดยปรากฏว่าอนุญาโตตุลาการมีอคติอาจถูกทำลายได้ ดู Impartiality of Arbitrator และ Imputed Bias
- Bilateral Discharge** ความตกลงให้ระงับสัญญาก่อนหน้าที่คู่กรณีฝ่ายใดจะได้ชำระหนี้ตามสัญญา
- Bill of Lading** เอกสารที่ผู้รับขนหรือตัวแทนของผู้รับขนออกให้แก่ผู้ส่งสินค้าเพื่อใช้รับสินค้าที่ส่ง ใบตราส่งนั้นเป็นหลักฐานแห่งสัญญาขนส่งและเป็นเอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ทรงสิทธิ์ตามใบตราส่งสามารถโอนสินค้านั้น
- ใบตราส่ง**

ด้วยการสลักหลังใบตราส่ง ซึ่งนับว่าเป็นช่องทางให้สามารถหาสินเชื่อกจากสินค้ำระหว่างขนส่งด้วยการจำนำใบตราส่ง ใบตราส่งมักมีข้อตกลงการอนุญาตตุลาการรวมอยู่ด้วย เพื่อระงับข้อพิพาทในกรณีที่สินค้าสูญหายหรือเสียหายระหว่างขนส่ง ผู้รับของตามใบตราส่งหรือผู้รับสลักหลังจากเขา ย่อมมีสิทธิฟ้องร้องตามข้อตกลงอนุญาตตุลาการ แม้ทั้งที่เขาไม่ได้ทำความตกลงอนุญาตตุลาการนั้น ทั้งนี้เพราะเขาอยู่ในฐานะผู้รับโอนสิทธิตามสัญญาประธานคือสัญญาขนส่ง จึงย่อมได้สิทธิตามสัญญาอนุญาตตุลาการอันเป็นสัญญาอุปกรณ์

Binding Character of Award

ลักษณะผูกมัดของคำชี้ขาด

BLGIA

Boiler Plate

ส่วนวนใช้เรียกข้อความมาตรฐานในสัญญา

หลักที่มีอยู่ ก็คือ คำชี้ขาดนั้นถึงที่สุดคือห้ามอุทธรณ์และผูกมัดคู่กรณีอย่างเดียวกับคำพิพากษา ตราบเท่าที่คำชี้ขาดนั้นอยู่ภายในกรอบที่คู่กรณีได้ตกลงกันอนุญาตให้อนุญาตตุลาการทำคำชี้ขาดระงับข้อพิพาทระหว่างตน

ดู British Liaison Group for International Arbitrations

ข้อความมาตรฐานในสัญญานี้ คู่เจรจามักจะเอามากรอกใส่ไว้โดยไม่แก่ ในแง่การของอนุญาตตุลาการก็มีในเรื่องบทที่ว่าด้วยการอนุญาตตุลาการซึ่งสถาบันอนุญาตตุลาการต่าง ๆ ได้ร่างข้อความมาตรฐานให้คู่ความที่ทำสัญญาใส่ในสัญญาเพื่อให้โยงไปใช้การอนุญาตตุลาการของสถาบันหรือข้อบังคับฉบับใด ๆ ของสถาบันนั้น

ดู Adhesion Contract

Breach of Contract

ผิดสัญญา

การผิดสัญญาเป็นเหตุให้ต้องเลิกสัญญาและฟ้องร้องคดีปัญหาต่อเนื่องก็คือเมื่อมีการเลิกสัญญาแล้ว ความในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้การอนุญาตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทจะถูกละทิ้งไปด้วยหรือไม่ โดยหลักแล้วไม่เลิก

ดู Separability Doctrine

British Law กฎหมายของบริติช	ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการที่ใช้กฎหมายอังกฤษในการอนุญาโตตุลาการที่ทำในอังกฤษ
British Liaison Group for International Arbitrations กลุ่มประสานงานในอังกฤษ เพื่อการอนุญาโตตุลาการ ระหว่างประเทศ	เป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นเพื่อครอบคลุมประสานงานและสนับสนุนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในอังกฤษ อาศัยสถาบัน Chartered Institute of Arbitrators ให้ช่วยทำงานด้านบริหารมีองค์กรทางการค้าและวิชาชีพ 25 องค์กรเข้าร่วมเป็นสมาชิกโดยองค์กรเหล่านี้มีส่วนในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ
Bustamante Code ประมวลกฎหมาย บูสตาเมนเต้	ประมวลกฎหมายว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลนี้ ทำขึ้นที่กรุงฮาวานา ปี ค.ศ. 1928 โดยที่ประชุมครั้งที่ 6 ของนานารัฐอเมริกา มีส่วนที่ว่าด้วยการรับรองและบังคับตามคำพิพากษาและคำชี้ขาดในประเทศผู้ร่วมลงนาม ดู ม. 432 ประมวลกฎหมายบุสด้าเมนเต้

C

CA Court of Appeal

ศาลอุทธรณ์

Calvo Clause

ข้อความในสัญญาที่กีด

ห้ามความคิดของ

Calvo

เป็นข้อความที่มีในสัญญาสัมปทานในประเทศแถบอเมริกาใต้ ที่ห้ามผู้รับสัมปทานเรียกให้รัฐเจ้าของการลงทุนช่วยเหลือ แต่ต้องทำตามกฎหมายภายในของประเทศผู้รับการลงทุน ข้อความแบบคัลโวนี้ เกิดจากความคิดของ Carlos Calvo นักการทูตชาวอาร์เจนตินา

ผลตามมาของ Calvo Clause ก็คือ ผู้ลงทุนไม่อาจ ใช้การอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทกับประเทศผู้รับการลงทุน แต่นักนิติศาสตร์ประเทศตะวันตกมักอ้างว่า Calvo Clause นี้ใช้ไม่ได้ เพราะเอกชนไม่มีสิทธิสละอำนาจหรือสิทธิของรัฐที่จะให้ความคุ้มครองกับคนสัญชาติของตน

Carriage of Goods
by Sea Act

กฎหมายว่าด้วยการ

ขนส่งสินค้าทางทะเล

Case

คดี

บางครั้งก็นิยมใช้ตัวย่อเรียกคือ COGSA

อาจหมายถึงคดีที่อยู่ในศาลหรือกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือข้อพิพาทในทางกฎหมายอันเป็นเหตุให้เกิดคดี หรือข้อต่อสู้ในคดีที่คู่ความนำเสนอต่อศาลหรืออนุญาโตตุลาการ

Case law

กฎหมายที่เกิดจากคดี

เป็นกฎหมายที่เกิดจากหลักเกณฑ์ในคำพิพากษาของศาล คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้น โดยผลของมันเองไม่เป็นกฎหมายเพราะผูกพันเฉพาะคู่กรณี อีกทั้งยังมีข้อบกพร่อง

ในการสร้างหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย เพราะไม่เผยแพร่หรือเผยแพร่อย่างจำกัด และบางครั้งก็เป็นคำชี้ขาดที่ไม่มีเหตุผลประกอบ

ดู บทบัญญัติ (2534 ตอน 3) หน้า 14 และ ดู Precedents, stare decisis กับ Common Law

Case Stated

คดีที่ศาลกลางความ
เห็นในปัญหาข้อกฎหมาย

เป็นวิธีพิจารณาในกฎหมายอนุญาโตตุลาการของอังกฤษ ที่มีอยู่ก่อนหน้าการแก้ไขเมื่อปี ค.ศ. 1979 ปัจจุบันคงมีใช้เฉพาะในการอนุญาโตตุลาการที่เกิดก่อน 1 สิงหาคม ค.ศ. 1979 และคู่ความไม่ได้ตกลงกันให้ใช้กฎหมาย ค.ศ. 1979 แทน และยังมีที่ใช้ในประเทศอื่น ๆ ที่เดินตามกฎหมายเก่าของอังกฤษ

วิธีที่ให้คู่ความในการอนุญาโตตุลาการร้องขอให้ศาลให้ความเห็นในข้อกฎหมายเสียก่อนนี้ถูกยกเลิกไป เพราะเป็นช่องทางให้คู่ความใช้ศาลเป็นเครื่องมือในการเตะถ่วง โดยเฉพาะเมื่อสามารถอุทธรณ์ความเห็นของศาลชั้นต้นในเรื่องข้อกฎหมายนั้นได้ นอกจากตัวความแล้ว กฎหมายเก่าของอังกฤษยังอนุญาตให้อนุญาโตตุลาการหรือกรรมการผู้ชี้ขาดขอให้ศาลชี้ขาดปัญหาข้อกฎหมายในชั้นพิจารณา หรือในชั้นทำคำชี้ขาดระหว่างคดี หรือในระหว่างทำคำชี้ขาดชั้นที่สุด

ดู Special Case Procedure

Cause List

รายชื่อคดี

มีขึ้นเพื่อแสดงในศาลเพื่อให้รู้ว่าคดีใดจะมีการพิจารณาเมื่อใด อาจทำเป็นสองอย่างคือรายชื่อคดีประจำวันและรายชื่อคดีที่กำลังจะได้รับการขึ้นไว้ในรายชื่อคดีที่จะพิจารณา

Cause of Action

มูลเหตุแห่งคดี

เหตุที่ทำให้บุคคลมีอำนาจฟ้องร้องคดี เช่น การผิดสัญญา ละเมิด

**Centrocon
Arbitration Clause
กว่าด้วยการ
อนุญาโตตุลาการแบบ
Centrocon**

บทว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการแบบนี้ กำหนดให้ใช้ อนุญาโตตุลาการสองคนที่ประกอบธุรกิจในลอนดอน ซึ่งเป็นสมาชิกของชมรมเดินเรือบอลติกและทำธุรกิจการเดินเรือ หรือการค้าเมล็ดธัญญาหาร โดยแต่ละฝ่ายตั้งหนึ่งคน และคนทั้งสองมีอำนาจตั้งผู้ชี้ขาด เว้นแต่ทั้งสองฝ่ายตกลง ให้ตั้งคนเดียว คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือภายใน 3 เดือน นับแต่การขนถ่ายครั้งสุดท้าย

ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการแบบ Centrocon นี้ ใช้ใน สัญญาขนส่งทางทะเล มีความดังนี้

“ข้อพิพาททั้งหลายที่เกิดตามสัญญานี้ จะส่งไปสู่ การอนุญาโตตุลาการ ซึ่งนับว่าเป็นที่สุดโดยใช้อุญาโต- ตตุลาการสองคนที่ประกอบธุรกิจในกรุงลอนดอน และเป็น สมาชิกของชมรมเดินเรือบอลติกและทำธุรกิจในเรื่องการ ขนส่งทางเรือหรือการค้าเมล็ดธัญญาหาร โดยให้แต่ละฝ่าย ตั้งอนุญาโตตุลาการของตนโดยอนุญาโตตุลาการเหล่านั้นมี อำนาจตั้งกรรมการผู้ชี้ขาดเว้นแต่ว่าคู่กรณีจะตกลงกันให้ ตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดียว คำฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ และต้องตั้งอนุญาโตตุลาการของฝ่ายผู้ฟ้องภายในสามเดือน นับแต่มีการขนถ่ายครั้งสุดท้าย และถ้าไม่ทำตามความในข้อนี้ ให้ถือว่าคำฟ้องนั้นเป็นอันสละและถูกห้ามฟ้องร้องอีก เด็ดขาดห้ามไม่ให้ทำลายคำชี้ขาดหรือพิจารณาในเรื่อง คุณสมบัตินของอนุญาโตตุลาการที่กล่าวข้างต้น เว้นแต่จะได้ มีการคัดค้านการทำหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการนั้นก่อนที่ จะมีการทำคำชี้ขาด”

**Ch. (Chancery
Division)
ศาลแพ่งชานเซอรี**

เป็นแผนกในศาล High Court อันเป็นศาลชั้นต้นและศาล อุทธรณ์ของอังกฤษ เป็นแผนกที่มีอำนาจในเรื่องทรัพย์สิน ทรัพย์สิน กฎหมายหุ้นส่วนบริษัท สิทธิบัตร และอื่น ๆ เรื่องการ

อนุญาโตตุลาการนั้นไม่ให้ส่งไปที่แผนกชานเซอร์รี่ (RSC Order 73. r.1) หัวหน้าแผนกชานเซอร์รี่ในทางปฏิบัติคือ Vice Chancellor แม้ว่าตามกฎหมายตัวหัวหน้าคือ Lord President

Challenge of Arbitrator
การคัดค้าน
อนุญาโตตุลาการ

การคัดค้านอนุญาโตตุลาการทำลงโดยคู่กรณีโดยมุ่งหวังจะถอดถอนตัวบุคคลผู้ถูกคัดค้านจากการเป็นอนุญาโตตุลาการ เหตุที่ทำให้คัดค้านได้แก่ความไม่เป็นกลางหรือความเอนเอียงของอนุญาโตตุลาการ รายละเอียดเรื่องการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ มักมีกำหนดอยู่ในข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการ ดู Disqualification of Arbitrator

Challenge of Award
การคัดค้านคำชี้ขาด

ความพยายามของฝ่ายที่แพ้ที่มุ่งทำลายคำชี้ขาดโดยอ้างเหตุตามกฎหมาย

Charterparty
สัญญาเช่าเรือ

สัญญาเช่าเรือในทางพาณิชย์ ซึ่งมักมีข้อความให้ใช้การอนุญาโตตุลาการด้วย ในกรณีที่มีการเช่าช่วง สัญญาเช่าช่วงเรือก็ยังมีข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการเช่นกัน การเช่าเรือแบ่งออกได้เป็นสองประเภทใหญ่คือ เช่ารายเที่ยว และเช่าตามเวลา และยังมีเช่าอีกประเภทหนึ่งคือเช่าตัวเรือไปแล้วผู้เช่าต้องจัดการเองทุกอย่างในเรื่องการหากะลาสี สัมภาระ เชื้อเพลิงและระวางคือทำทุกอย่างเสมือนเป็นเจ้าของเรือ เรียกว่า Charter by demise

การทำกรเช่าเรือมักจะทำตามแบบสัญญามาตรฐาน ซึ่งล้วนมีข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการอยู่ด้วยดังกล่าแล้วข้างต้น

Chartered Institute of Arbitrators (CIArb)	เป็นสถาบันที่ทำการอนุญาโตตุลาการและอบรมอนุญาโตตุลาการ ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1915 มีสมาชิกทั่วโลก เพราะมีสาขานอกประเทศอังกฤษด้วย ตัวสถาบัน CIArb ได้ร่วมกับ Corporation of the City of London และ London Chamber of Commerce and Industry ในการบริหาร London Court of International Arbitration
ชื่อของสถาบัน อนุญาโตตุลาการแห่ง หนึ่งของอังกฤษ	
Choice of Law การเลือกกฎหมาย	โดยปกติคู่กรณีอาจเลือกกฎหมายสาระบัญญัติ แต่บางประเทศให้เลือกกฎหมายวิธีสบัญญัติได้ด้วย ดู Applicable Law
CI Arbitration Clause ข้อตกลงอนุญาโต ตุลาการที่ให้ทำการ อนุญาโตตุลาการแบบ ของสถาบัน	ข้อตกลงดังกล่าวมีความดังนี้ “ข้อพิพาทหรือข้อโต้แย้งใด ๆ ที่มาจากหรือเกิดขึ้นระหว่างคู่กรณีในความสัมพันธ์ในเรื่องใด ๆ หรือเรื่องที่เกิดมาจาก หรือเกิดจาก หรือเกี่ยวข้องกับข้อตกลงนี้จะส่งไปให้ทำการอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎของ Chartered Institute of Arbitrators”
Chartered Institute of Arbitrators	
Civil Court ศาลคดีแพ่ง	ศาลคดีแพ่ง คือ ศาลที่รับพิจารณาคดีแพ่ง
Civil Arbitration การอนุญาโตตุลาการ ในทางแพ่ง	ดู Commercial Arbitration
Civil Law กฎหมายแพ่ง, กฎหมายใน ประเทศที่ใช้ประมวลกฎหมาย	คำว่า Civil Law โดยปกติหมายถึงกฎหมายหรือระบบกฎหมายที่ใช้อยู่ในประเทศประมวลกฎหมายซึ่งสืบเนื่องนิติวิธีมาจากกฎหมายโรมัน โดยคำว่า Civil Law นั้นมาจาก

	<p>Corpus Juris Civile คือ รวบรวมกฎหมายสำหรับพลเมือง นั้นเอง แต่ในบางครั้งก็ใช้ในความหมายของกฎหมายที่ใช้ บังคับกับความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนหรือกฎหมายแพ่ง นั้นเอง แต่โดยปกติแล้วนักกฎหมายในประเทศคอมมอนลอว์ มักจะเรียกความสัมพันธ์ในทางแพ่งว่า Private Law</p> <p>นอกจากนี้คำว่า Civil law อาจจะใช้ในความหมาย ที่หมายถึงกฎหมายโรมันหรือกฎหมายภายในก็ได้</p> <p>ดู Common Law</p>
<p>Claim คำฟ้อง</p>	<p>คือตัวข้อเรียกร้องในคำฟ้องหรือคำคู่ความอันเป็นคำฟ้อง นั้นเอง ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการนั้น คำฟ้องต้อง อาศัยข้อตกลงให้มีการอนุญาโตตุลาการ</p> <p>ดู Complaint และ Counter Claim (ฟ้องแย้ง)</p>
<p>Claimant โจทก์ในการ อนุญาโตตุลาการ, ผู้ร้อง</p>	<p>ในการอนุญาโตตุลาการนั้น เรียกโจทก์ว่า Claimant แทน คำว่า Plaintiff ซึ่งเป็นคำใช้เรียกโจทก์ในคดีในศาล</p>
<p>clause compromissoire (ฝรั่งเศส) ข้อตกลงว่าด้วยการ อนุญาโตตุลาการสำหรับ ข้อพิพาทที่จะเกิดใน อนาคต</p>	<p>มีที่ใช้อยู่ในกฎหมายฝรั่งเศส ซึ่งมีการแยกระหว่างข้อตกลง เกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้ว (compromis) กับข้อตกลง เกี่ยวกับข้อพิพาทที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (clause compro- missoire)</p>
<p>Claused Reasons เหตุผลในคำชี้ขาดซึ่ง ห้ามนำไปใช้ในการอื่น</p>	<p>เป็นเหตุผลที่มีมาพร้อมกับคำชี้ขาดหรือให้มาในภายหลัง แต่มีข้อจำกัดห้ามไม่ให้คู่ความนำไปใช้ในการอย่างอื่น เช่น การอุทธรณ์ต่อศาล เหตุผลที่มีข้อจำกัดนี้ เป็นผลมาจาก</p>

ข้อสัญญาระหว่างคู่กรณี และทำให้เหตุผลเหล่านั้นเป็นความลับและต้องถูกจำกัดไม่ให้นำไปใช้เพื่ออย่างอื่นนอกจากเพื่อดำเนินการตามคำชี้ขาด การที่มีเหตุผลที่มีข้อจำกัดเหล่านี้ก็เพื่อเลี่ยงไม่ให้คู่ความอุทธรณ์ต่อศาลนั่นเอง

clausula rebus sic stantibus (ลาติน)

ข้อความที่ซ่อนอยู่ในสัญญา ซึ่งมีผลว่าเมื่อเหตุแวดล้อมเปลี่ยน สิกธีและหน้าที่ของคู่สัญญาจะเปลี่ยนตามไปด้วย

ภาษิตกฎหมาย

Clerk

เลขานุการในการอนุญาตตุลาการ

ปกติจะใช้แทนนายความเป็นเลขานุการอนุญาตตุลาการ ทำหน้าที่ทั้งในการเลขานุการ หรือการติดต่อนัดหมายด้วย และทำหน้าที่อย่างเสมียนศาลในการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณา บางครั้งก็ให้คำปรึกษาในทางกฎหมายแก่ตัวอนุญาตตุลาการด้วย คำนี้มีที่ใช้ในประเทศสกอตแลนด์

Close of Pleading

กำหนดยื่นคำคู่ความ

การกำหนดยื่นคำคู่ความ คือ วันสุดท้ายที่คู่ความจะยื่นคำคู่ความใด ๆ โดยปกติจะกำหนดนับจากวันสุดท้ายที่อนุญาตตุลาการให้ยื่นคำให้การในการอนุญาตตุลาการคือ อนุญาตตุลาการจะเป็นผู้กำหนดวันยื่นคำคู่ความนี้ ซึ่งมักจะอนุโลมตามวิธีปฏิบัติในการพิจารณาในศาลชั้นต้น แต่คู่ความอาจกำหนดให้ต่างจากวิธีพิจารณาในศาลก็ได้

Closing Argument

คำแถลงปิดคดี

คำแถลงด้วยวาจาของคู่ความแต่ละฝ่ายในการอนุญาตตุลาการ เพื่อเป็นการปิดคดีความประสงค์เพื่อให้คู่ความมีโอกาสสรุปประเด็นและพยาน แต่อนุญาตตุลาการอาจ

วางข้อจำกัดในเรื่องเวลา นอกจากคำแถลงด้วยวาจาจากความ
อาจปิดคดีด้วยบันทึกสรุปก็ได้ หรือจะใช้ทั้งสองวิธีการควบคู่
กันไปก็ได้ แต่โดยปกติคู่ความจะเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งแต่
เพียงอย่างเดียว

**Code of Ethics
ประมวลจรรยา**

ประมวลข้อควรปฏิบัติตัวของอนุญาโตตุลาการ สถาบัน
อนุญาโตตุลาการบางแห่ง เช่น American Arbitration
Association ได้ออกประมวลจรรยาเพื่อกำหนดแนวทาง
ให้อนุญาโตตุลาการวางตัวในการรับและดำเนินการอนุญาโต-
ตุลาการให้แก่คู่ความ

**Code of Private
International Law
ประมวลกฎหมายระหว่าง
ประเทศแพ่งคดีบุคคล**

ในขณะนี้ มีประมวลกฎหมายระหว่างประเทศแพ่งคดี
บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการที่สำคัญ ๆ อยู่
สองฉบับคือ ประมวลกฎหมายนูสตาแมนเต้ ซึ่งเป็น
ประมวลกฎหมายของประเทศที่มีชื่ออยู่ต่อท้ายข้อตกลง
ระหว่างประเทศลาตินอเมริกัน ซึ่งกล่าวถึงการยอมรับและ
บังคับตามคำพิพากษาของศาลและคำชี้ขาดของอนุญาโต-
ตุลาการ และประมวลกฎหมายระหว่างประเทศแพ่งคดี
บุคคลของสวิส ค.ศ 1988 ซึ่งกล่าวถึงกระบวนการ
อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศตั้งแต่ต้นจนจบ คือ ตั้งแต่
การทำข้อตกลงการอนุญาโตตุลาการจนถึงการยอมรับ และ
การบังคับตามคำชี้ขาด

**Collateral Estoppel
กฎหมายปิดปากเพราะ:
ผลจากคดีอื่นที่เกี่ยวข้อง**

หมายถึงการที่มีปัญหาใด ๆ ได้รับการพิจารณาและพิพากษา
แล้วในคดีอื่น ห้ามไม่ให้หรือพินิจขึ้นมาพิจารณาอีก หลักนี้มี
ใช้อยู่ในการอนุญาโตตุลาการด้วย

Commencement of Proceedings

การเริ่มต้นของกระบวนการพิจารณา

จุดเริ่มต้นของกระบวนการพิจารณาทางอนุญาโตตุลาการย่อมเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างคู่กรณีหรือกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ กฎหมายต้นแบบถือเอาวันที่คำขอให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการไปถึงจำเลย

ดู Model Law Art. 21

Commercial Action คดีที่มีมูลมาจากเรื่องใน ทางพาณิชย์

Commercial Arbitration

การอนุญาโตตุลาการใน ทางการค้า

Commercial Man ยาวาณิช

การอนุญาโตตุลาการที่ใช้ระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในการค้าหรือการพาณิชย์ ทั้งนี้คำว่าการค้าหรือการพาณิชย์มีความหมายกว้าง คือให้รวมไปถึงกิจการอื่นที่ไม่ใช่การค้าขายโดยตรง เช่น การก่อสร้างและการขนส่ง ซึ่งเป็นการค้าบริการ

กฎหมายข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่งอาจกำหนดผู้ที่ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการนั้นต้องเป็นพ่อค้านายวาณิช ศาลอังกฤษเคยตัดสินว่า คนที่ทำงานเต็มเวลาเป็นอนุญาโตตุลาการในเรื่องการเดินเรือ เป็นนายวาณิชอยู่ในตัว *Pando Compania Naviera S.A. v. Filmo SAS* (1975) 1 Lloyd's Rep. 560

Commodity

Contract

สัญญาสินค้าปฐมภูมิ

สัญญาว่าด้วยการค้าสินค้าปฐมภูมิที่มีการค้าในตลาดสินค้าปฐมภูมิหรือตลาดสินค้าล่วงหน้าในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีอยู่ในคำสั่งของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา 4 ของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการของอังกฤษ ค.ศ. 1979 ซึ่งกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการของศาลทั้งนี้เพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจของศาลในการ

<p>Common Law ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์หรือหลักกฎหมายที่ เกิดจากคดี</p>	<p>ตรวจสอบความถูกต้องของคำชี้ขาด เพื่อพิทักษ์เอกภาพ และบูรณภาพของกฎหมายอังกฤษว่าด้วยการค้าสินค้าปฐมนิคม ประเทศที่ใช้กฎหมายระบบคอมมอนลอว์ คือ ประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากกฎหมายของประเทศอังกฤษ ซึ่งพัฒนาหลักกฎหมายมาจากคำพิพากษาของศาลซึ่งอิงอยู่บนจารีตประเพณี นานวันเข้าตัวคำพิพากษานั้นกลายเป็นบรรทัดฐานอันเป็นบ่อเกิดแห่งจารีตประเพณีเสียเอง บางครั้งจึงเรียกกฎหมายคอมมอนลอว์ว่ากฎหมายจารีตประเพณี</p> <p>ดู Case Law, Precedent และ stare decisis</p>
<p>Common Law Arbitration การอนุญาโตตุลาการ ตามกฎหมาย จารีตประเพณี</p>	<p>หลักว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่เกิดจากคำพิพากษาของศาล หลักนี้มีควมเกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการที่อยู่ใต้บังคับกฎหมายลายลักษณ์อักษร ข้อแตกต่างที่สำคัญก็คือการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายจารีตประเพณีนั้น คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจบอกเลิกเสียเมื่อใดก็ได้ก่อนที่จะมีคำชี้ขาด ในขณะที่กฎหมายลายลักษณ์อักษรมักกำหนดให้ห้ามคู่กรณีที่ได้ทำข้อตกลงให้ใช้การอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรบอกเลิกการอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่คู่กรณีทุกฝ่ายจะเห็นพ้องต้องกัน</p>
<p>Compensation of the Arbitrator เงินชดเชยให้แก่ อนุญาโตตุลาการ</p>	<p>เงินค่าตอบแทนบริการของตัวอนุญาโตตุลาการ ซึ่งอาจให้ตามกำหนดเวลาที่ทำงาน โดยกำหนดเป็นรายวันหรือรายชั่วโมง หรือกำหนดตามทุนทรัพย์ของคดีหรือความยากง่ายของคดีประกอบกับระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาก็ได้ ข้อสำคัญต้องมีการตกลงในเรื่องเงินค่าตอบแทนหรือวิธีคำนวณเงินค่าตอบแทนนี้ก่อนที่จะลงมือดำเนินกระบวนการพิจารณา</p>

การเรียกค่าตอบแทนสูงเกินส่วนนั่นเอง อาจเป็นข้อพิจารณาว่าตัวอนุญาโตตุลาการประพฤติผิดจรรยาและในบางประเทศอนุญาตให้ศาลสั่งลดค่าตอบแทนนี้

ดู Arbitrator's Fee

*competence de la
competence*

(ฝรั่งเศส)

อำนาจในการพิจารณา
ประเด็นในเรื่องอำนาจ

คือความคิดที่ว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะวินิจฉัยประเด็นที่ว่า คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะรับพิจารณาข้อพิพาทนั้น ๆ หรือไม่ ในภาษาเยอรมันเรียกว่า Kompetenz. Kompetenz

Complaint

คำฟ้อง

เป็นกระบวนการในเรื่องคดีแพ่ง โดยเกิดจากตัวคำฟ้องซึ่งประกอบด้วยข้อกล่าวหาของโจทก์ผู้ฟ้อง

Compliance with
the Award

การปฏิบัติตามคำชี้ขาด

การที่ฝ่ายที่แพ้ยอมรับโดยสมัครใจต่อคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ซึ่งบางครั้งรวมถึงการที่ผู้แพดตกลงยินยอมที่จะทำตามคำชี้ขาดซึ่งถึงที่สุดและผูกมัด มีผู้เห็นว่าคำชี้ขาดส่วนใหญ่ได้รับการปฏิบัติตามเพราะมีเจตนาเช่นนั้น จึงได้ยอมให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาท

compromis

(ฝรั่งเศส)

ข้อตกลงให้เสนอข้อ
พิพาทที่เกิดขึ้นแล้วต่อ
การอนุญาโตตุลาการ

ข้อตกลงให้เสนอข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วไปยังอนุญาโตตุลาการนี้ ในภาษาฝรั่งเศสเรียกว่า *compromis* ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Submission ในข้อตกลงนี้จะมีข้อกำหนดในเรื่องรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีพิจารณาในการอนุญาโตตุลาการควบคู่ไปด้วย ในประเทศฝรั่งเศสแม้มี *clause compromissoire* แล้ว ยังต้องมี *compromis* อีก *compromis* นี้กำหนดรายละเอียดตั้งแต่การตั้งอนุญาโตตุลาการ การรับคำคู่ความ เงินประกันค่าใช้จ่ายที่ต้องวาง ภาษาที่ใช้ในการพิจารณา

Compromise
การประนีประนอม
ยอมความ

คู่พิพาทมีอำนาจที่จะตกลงประนีประนอมเพื่อระงับข้อพิพาทได้เสมอ ตราบเท่าที่อนุญาตตุลาการยังไม่ได้มีคำชี้ขาดในข้อพิพาท แต่ถ้าคู่พิพาทต้องการให้การประนีประนอมยอมความของตนมีผลเด็ดขาด ก็อาจให้อนุญาตตุลาการมีคำชี้ขาดตามข้อตกลงในการประนีประนอมยอมความนั้น ๆ เพราะคำชี้ขาดอาจมีผลผูกมัดคู่กรณีดังกล่าว คำพิพากษา การประนีประนอมยอมความกันเองโดยไม่มีคำชี้ขาดรับรอง คงมีผลเพียงเป็นการแปลงสิทธิระหว่างคู่กรณี จากสิทธิเดิมมาเป็นสิทธิตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งเป็นแต่มูลให้ฟ้องร้องหากมีการผิดสัญญาเท่านั้น (ในทำนองเดียวกันคู่ความในศาลอาจขอให้ศาลพิพากษาตามที่คู่ความตกลง เพื่อผลแห่งความผูกมัดของคำพิพากษา ซึ่งกำหนดสิทธิหน้าที่ของคู่กรณีตามสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างคู่ความ)

ดู Consent Award คำชี้ขาดตามความตกลง

compromissarii
sunt iudices (ลาติน)
อนุญาตตุลาการเป็น
ผู้พิพากษา

ภาษิตกฎหมาย

Compulsory
Arbitration
การอนุญาตตุลาการ
โดยการบังคับ

มีที่ใช้อยู่ในการพิพาททางแรงงาน กล่าวคือ มีข้อกำหนดในกฎหมายที่ให้คู่พิพาทในกรณีแรงงานสัมพันธ์ ต้องส่งข้อพิพาทไปให้บุคคลที่สาม ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ตั้งเพื่อชี้ขาด ทั้งนี้เพื่อให้การพิพาทในทางแรงงานยุติโดยเร็ว โดยปกติจะห้ามไม่ให้นัดหยุดงานควบคู่ไปด้วย

นอกจากนี้การอนุญาตตุลาการโดยการบังคับ ยังมีที่ใช้ในกรณีที่ศาลประสงคฺจะใช้วิธีการนี้เพื่อลดความแออัดของคดีในศาล โดยเฉพาะคดีที่ทุนทรัพย์น้อย

Concession

Contract

สัญญาสัมปทาน

สัญญาที่รัฐบาลทำกับเอกชนผู้ลงทุน เพื่ออนุญาตให้ผู้ลงทุนประกอบกิจการขนาดใหญ่ซึ่งมีลักษณะผูกขาดในแง่เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ในบริเวณหนึ่งบริเวณใด โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินก้อนหรือค่าภาคหลวง ซึ่งกรณีหลังนี้คำนวณตามจำนวนผลประโยชน์ที่เก็บเกี่ยว มักใช้ในการขูดคั้นทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งผู้ลงทุนต้องลงทุนในขั้นต้นสูง จึงขออำนาจผูกขาดเพื่อเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ชั่วระยะเวลาหนึ่ง โดยที่ผู้ลงทุนมักจะเป็นบุคคลหรือนิติบุคคลต่างประเทศ และสัญญาสัมปทานมักจะมีอายุยาวนานอันเป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมของการทำสัญญา จนเป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาทได้ จึงมักมีการกำหนดเรื่องการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาสัมปทานเสมอ เว้นแต่ในประเทศที่ยึดหลัก Calvo ซึ่งเห็นว่าการ อนุญาโตตุลาการนั้นเองเป็นช่องทางอย่างหนึ่งให้ผู้ลงทุนต่างประเทศ สามารถใช้อิทธิพลต่างประเทศเพื่อครอบงำการระงับข้อพิพาท ซึ่งควรจะเป็นเรื่องกิจการภายในและต้องใช้ศาลของประเทศนั้นเอง

บางครั้งสัญญาสัมปทานก็มีชื่อเรียกอย่างอื่นเพื่อให้ฟังดูดี เช่น สัญญาพัฒนาเศรษฐกิจ หรือสัญญาพัฒนา
ดู Economic Development Agreements

Conciliation

การประนีประนอมข้อพิพาท

วิธีการระงับข้อพิพาทแบบหนึ่งที่บุคคลที่สามมีบทบาทในการชักจูงให้คู่พิพาทเจรจากันเพื่อระงับข้อพิพาท และบุคคลที่สามทำความเห็นของตนเสนอให้คู่พิพาทพิจารณาเพื่อปฏิบัติตาม หากคู่พิพาทเห็นคล้อยตามก็จะเกิดสัญญาประนีประนอมยอมความตามความเห็นของบุคคลที่สามนี้ ซึ่งมักได้รับการเลือกให้มาทำหน้าที่นี้ ก็เพราะเป็นบุคคลที่

คู่พิพาทยอมรับนับถือในเรื่องคุณธรรมและ/หรือความสามารถ

วิธีการนี้ต่างจาก Mediation ตรงที่ว่าใน Mediation นั้นบุคคลที่สามเพียงแต่ทำหน้าที่ชักจูงคู่กรณีให้มาเจรจากัน แต่ไม่เสนอความเห็นของตน

น่าสังเกตด้วยว่าในบางประเทศ เช่น จีน มีการให้ความแตกต่างระหว่าง Mediation กับ Conciliation น้อยมาก เพราะในทางปฏิบัติคนที่มาทำหน้าที่คนกลางนั้นเป็นบุคคลที่ทั้งสองฝ่ายเกรงใจและในขั้นที่สุดก็ต้องมีความเห็นของตน หากทั้งสองฝ่ายเจรจากันไม่สำเร็จ กล่าวคือผลในขั้นที่สุดจะเป็น Conciliation เสมอ จึงใช้คำว่า Conciliation สลับกับคำว่า Mediation อยู่บ่อย

น่าสังเกตด้วยว่า ในข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของบางสถาบัน เช่น ICC กำหนดให้มีการประนอมข้อพิพาทก่อนการอนุญาโตตุลาการอยู่ด้วย การประนอมข้อพิพาทนี้ไม่ผูกมัดคู่กรณีจึงต่างจากการอนุญาโตตุลาการแม้ทั้งที่จะคล้ายกับการอนุญาโตตุลาการแบบ *amiable composition* อยู่มากก็ตาม

ดู Alternative Dispute Resolution, UNCITRAL Conciliation Rules (1980), *amiable compositeur* และ *amiable composition*

Conciliator

ผู้ประนอมข้อพิพาท

ทำหน้าที่ต่างจากผู้ไกล่เกลี่ย Mediator ตรงที่ได้ทำความเห็นของตนด้วย แต่ต่างจากอนุญาโตตุลาการตรงที่ความเห็นของตนไม่ผูกมัด ในขณะที่ความเห็นของอนุญาโตตุลาการผูกมัด แม้ว่าจะตัดสินโดยไม่ใช้กฎหมาย ก็เป็น *amiable compositeur*

Conciliatory Statement

คำตัดสินหรือข้อเสนอแนะของคู่ประนีประนอมข้อพิพาท

ปกติไม่มีผลผูกมัด แต่คู่กรณีที่เห็นด้วยยอมทำความตกลงตามนั้นก็จะเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งควรจะมีค่าชี้ขาดหรือคำพิพากษาตามยอมเท่ากับเพื่อผลในทางบังคับ

Concurrent Hearing

การพิจารณาพร้อมกัน

การพิจารณาคดีตั้งแต่สองคดีขึ้นไปพร้อม ๆ กันในศาลหรือคณะอนุญาโตตุลาการเดียวกัน ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการนั้น จะทำการพิจารณาสองคดีพร้อมกันได้ก็ต่อเมื่อคู่กรณียินยอม

Condition

เงื่อนไขแห่งสัญญา

ข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งกำหนดสาระของสัญญาอาจเป็นเงื่อนไขโดยแจ้งชัดหรือโดยปริยายก็ได้

Confidential

Reasons

เหตุผลอันเป็นความลับ

เป็นคำที่ใช้เรียก Claused reasons อันเป็นการเรียกที่ผิดที่ถูกแล้วเป็นเหตุผลที่ไม่ถึงกับเป็นความลับ แต่การใช้เหตุผลนั้นถูกจำกัดคือใช้เพื่ออธิบายคำชี้ขาดเท่านั้น
ดู Claused reasons ข้างต้น

Confirming the Award

การยืนยันคำชี้ขาด

การยืนยันคำชี้ขาด

กระบวนการพิจารณาในศาลที่มีขึ้นเพื่อให้มีการยืนยันคำชี้ขาดเพื่อที่ว่าคำชี้ขาดนั้นจะบังคับได้อย่างคำพิพากษา โดยฝ่ายที่ชนะคดีจะแจ้งคำชี้ขาดไปยังคู่กรณี แล้วยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้มีการยืนยันคำชี้ขาด ถ้าศาลเห็นว่าคำชี้ขาดนั้นชอบด้วยกฎหมายและไม่มีคำร้องให้ทำลายคำชี้ขาดที่รับฟังได้ ศาลจะมีคำพิพากษาในคำชี้ขาดนั้น

Conflict of Laws

กฎหมายขัดกัน

การที่กฎหมายที่อาจใช้บังคับกับกรณีมีมากกว่าหนึ่งระบบกฎหมาย ในเรื่องการอนุญาโตตุลาการนั้น กฎหมายที่ขัดกันได้แก่ กฎหมายวิธีพิจารณา กฎหมายสารະបັນญัตติ หรือกฎหมายว่าด้วยการบังคับตามคำชี้ขาด

ดู Foreign Law, Choice of Law

**conseil de
prud' hommes**
(ฝรั่งเศส)

สภาผู้ทรงปัญญา

ศาลแรงงานที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยเรื่องข้อพิพาทแรงงานของฝรั่งเศส ซึ่งตั้งขึ้นตั้งแต่สมัยพระเจ้าโนเลียนโบนาปาร์ต และกล่าวกันว่าเป็นศาลแรงงานที่เก่าที่สุดในโลก แต่ไม่มีอำนาจชี้ขาด การตัดสินในกรณีที่เกิดลงกันไม่ได้ต้องทำโดยศาลปกติ คำนี้อาจมีความหมายอย่างอื่นในประเทศอื่น เช่น ในบางมลรัฐของสวิตเซอร์แลนด์

Consent Award

คำชี้ขาดที่เกิดจากความ
ยินยอม

คำชี้ขาดที่เกิดขึ้นในระหว่างการพิจารณาในศาลหรือในการอนุญาโตตุลาการซึ่งมีขึ้นโดยคู่กรณีได้เจรจาและตกลงกัน อนุญาโตตุลาการยอมรับทำคำชี้ขาดตามข้อตกลงของคู่กรณีโดยผนวกเอาข้อตกลงของคู่กรณีเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาด และใช้บังคับได้อย่างคำชี้ขาดปกติ

**Consolidation of
Actions or Cases**
การรวมพิจารณาคดี

การพิจารณาคดีตั้งแต่สองคดีขึ้นไปรวมกันไป เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเวลา ซึ่งปกติจะทำได้ต่อเมื่อมีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่คาบเกี่ยวกัน แต่ในการอนุญาโตตุลาการจะรวมพิจารณาได้ต่อเมื่อคู่กรณีเห็นด้วย ทั้งนี้เพราะการอนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องเอกชน แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกา การรวมอาจทำโดยคำสั่งศาลเมื่อมีเหตุให้ควรรวมอย่างเดียวกับคดีแพ่งในศาลคือเมื่อปัญหาเหมือนกัน และมีคู่ความร่วมกันอย่างน้อยฝ่ายหนึ่ง
ดู String Arbitration และ Joinder

**Consumer
Arbitration**
การอนุญาโตตุลาการ
เกี่ยวกับผู้บริโภค

เกิดจากข้อพิพาทระหว่างผู้บริโภคกับพ่อค้า บางครั้งสมาคมพ่อค้าจัดให้มีขึ้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเป็นความในศาล และมีประโยชน์ในการรักษาชื่อเสียงและความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริโภค

Container

Contract

สัญญาซึ่งใช้บรรจข้อ ตกลงอนุญาโตตุลาการ

เกิดจากความคิดที่ว่าข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนั้น อาจแยกจากสัญญาหลักซึ่งบรรจุข้อตกลงนั้นไว้ กล่าวคือ เป็นสัญญาสองฉบับแยกจากกัน ความสมบูรณ์ของสัญญาทั้งสองจึงอาจแยกจากกันได้

ดู Separability Doctrine กับ Doctrine of Severability or Separability

Contractual Theory

ทฤษฎีอำนาจพิจารณา

เกิดจากสัญญา

เกิดจากความคิดของพวกที่ต้องการปลดเปลื้องการอนุญาโตตุลาการให้พ้นจากระบบกฎหมายภายใน (ดู Delocalization) พวกนี้จึงพยายามอ้างว่าอำนาจพิจารณาของอนุญาโตตุลาการเกิดจากความตกลงของคู่กรณีเพียงอย่างเดียว ซึ่งไม่จริง (ดู *lex arbitri praeceles*) ในทำนองเดียวกันพวกนี้ได้ขยายเอาทฤษฎีนี้ไปใช้กับเรื่องอำนาจการเลือกใช้กฎหมาย ในกรณีที่กฎหมายขัดกันเมื่ออนุญาโตตุลาการเป็นผู้เลือกกฎหมายแทนคู่พิพาท

Convention

อนุสัญญา

ความตกลงพหุภาคีซึ่งเป็นสนธิสัญญาอย่างหนึ่งและผูกมัดภาคีให้ต้องปฏิบัติตาม ในเรื่องการอนุญาโตตุลาการนั้นมีอนุสัญญาที่สำคัญ ๆ เช่น อนุสัญญานครนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 ว่าด้วยการยอมรับนับถือและการบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ อนุสัญญากรุงวอชิงตัน 1965 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทในการลงทุนระหว่างรัฐกับผู้ถือสัญชาติของรัฐอื่น และอนุสัญญาว่าด้วยการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. 1927 ซึ่งบางครั้งเรียกย่อว่า อนุสัญญานครเจนีวา แต่ให้ระวางด้วยว่าในหมู่ประเทศยุโรป ยังมีอนุสัญญาเจนีวาอีกฉบับหนึ่งคืออนุสัญญาปี ค.ศ. 1961 ซึ่งมีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้การอนุญาโตตุลาการ เพื่อระงับข้อพิพาท

ระหว่างประเทศในยุโรป ซึ่งมีความมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่ การพิพาทระหว่างประเทศในกลุ่มสังคมนิยมกับประเทศ ในกลุ่มเศรษฐกิจเสรีนิยม คือ European Convention on International Commercial Arbitration

Convention Award คำชี้ขาดได้การถือคุณ ของอนุสัญญา

คำชี้ขาดซึ่งทำลงในประเทศที่เป็นภาคีของอนุสัญญานครนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 ย่อมได้รับการเกื้อหนุนด้วยการบังคับในประเทศภาคีสมาชิกอื่น ๆ เว้นแต่ต้องด้วยข้อสงวนของประเทศสมาชิกเหล่านั้นในเรื่องที่ว่าจะบังคับให้เฉพาะเรื่องในทางพาณิชย์เท่านั้น

Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards (1927) อนุสัญญาว่าด้วยการ บังคับตามคำชี้ขาดของ อนุญาโตตุลาการต่าง ประเทศ

มักเรียกกันสั้น ๆ ว่า อนุสัญญานครเจนีวา อนุสัญญานี้มีขึ้นเพื่อให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการที่เกิดจากข้อตกลงที่อยู่ใต้บังคับของพิธีสารว่าด้วยข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ค.ศ. 1923 อนุสัญญานครเจนีวาขึ้นทำขึ้นโดยมติของสมัชชาของสันนิบาตชาติเมื่อ 26 กันยายน ค.ศ. 1927

ตามอนุสัญญาดังกล่าว รัฐภาคีต้องรับรองและบังคับตามคำชี้ขาดที่ทำลงในรัฐภาคีอื่น เมื่อคำชี้ขาดนั้นทำขึ้นตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการที่สมบูรณ์ และเป็นคำชี้ขาดในเรื่องซึ่งตามกฎหมายของประเทศที่มีการขอให้บังคับตามนั้นอาจะรับข้อพิพาทนั้นได้ด้วยการอนุญาโตตุลาการ ตัวคณะอนุญาโตตุลาการต้องตั้งตามความประสงค์ของคู่กรณีและคำชี้ขาดนั้นต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการและคำชี้ขาดนั้นถึงที่สุดแล้วในประเทศที่มีคำชี้ขาด และต้องไม่มีกระบวนการพิจารณาว่าด้วยการทำลายคำชี้ขาดนั้นค้างอยู่ในศาล อีกทั้งคำชี้ขาดนั้นเองไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศที่จะมีการบังคับ

ตาม ควรสังเกตด้วยว่าหากมีข้อบกพร่องในกระบวนการพิจารณาก่อนทำคำชี้ขาด คำชี้ขาดนั้นอาจไม่ได้รับการรับรองและบังคับตาม

Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards (New York Convention 1958)
อนุสัญญาว่าด้วย
การยอมรับบังคับถือและ
การบังคับตามคำชี้ขาด
ของอนุญาโตตุลาการ
ต่างประเทศ

มักเรียกสั้น ๆ ว่า อนุสัญญาอนุญานครนิวยอร์ก ทำสำเร็จลงในที่ประชุมของสหประชาชาติ เมื่อ 10 มิถุนายน ค.ศ. 1958 และมีผลเป็นการเลิกอนุสัญญากรุงเจนีวาสำหรับประเทศที่เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญาอนุญานครนิวยอร์กแล้ว

สหประชาชาติได้ตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อศึกษาเรื่องการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ตั้งแต่ ค.ศ. 1954 แต่อนุสัญญาดังกล่าวสำเร็จลงเมื่อ ค.ศ. 1958 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 7 มิถุนายน ค.ศ. 1959 ตามอนุสัญญาดังกล่าว รัฐภาคีจะรับรองและบังคับตามคำชี้ขาดที่ทำขึ้นตามกฎหมายวิธีพิจารณาของดินแดนที่มีการทำคำชี้ขาด ฝ่ายที่ขอให้บังคับตามคำชี้ขาดเพียงแต่ยื่นสำเนาคำชี้ขาดที่มีการรับรองว่าถูกต้อง อีกทั้งตัวสำเนาของข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการก็พอแล้ว กล่าวคือ การรับรองคำชี้ขาดนั้นไม่ต้องทำโดยคำพิพากษาในศาลในประเทศที่มีคำชี้ขาดเกิดขึ้นจึงเป็นการหลีกเลี่ยงข้อบกพร่องที่มีอยู่ในอนุสัญญากรุงเจนีวา 1927 ซึ่งต้องมีคำบังคับสองข้อ ส่วนหลักอื่น ๆ โดยทั่วไปเหมือนกับอนุสัญญาอนุญานครเจนีวา ค.ศ. 1927

ดู New York Convention

Convention on the Settlement of Investment Dispute between States and Nationals of Other States
อนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาทในการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐอื่น ๆ

อนุสัญญานี้มักเรียกสั้น ๆ ว่า อนุสัญญากรุงวอชิงตัน อนุสัญญานี้ทำขึ้นโดยความริเริ่มของธนาคารเพื่อการบูรณะและการพัฒนาหรือธนาคารโลก โดยมีนาย Broches เป็นกำลังสำคัญ ความมุ่งหมายของสนธิสัญญานี้ก็คือ ให้มีระบบการระงับข้อพิพาทที่ผูกพันรัฐ เพื่อแก้ไขผลของการยึดกิจการเป็นของรัฐ ซึ่งเป็นผลตามมาของการปลดปล่อยอาณานิคม

อนุสัญญานี้ไม่มีผลเป็นการผูกมัดโดยการให้รัฐต้องยอมรับการอนุญาโตตุลาการตามอนุสัญญานี้ และรัฐต้องยอมรับโดยความตกลงชัดแจ้งกับผู้ลงทุนอีกชั้นหนึ่ง การอนุญาโตตุลาการภายใต้อนุสัญญานี้จึงจะมีผลบังคับ แต่ครั้งหนึ่งเมื่อมีการอนุญาโตตุลาการตามอนุสัญญานี้แล้ว รัฐภาคีทั้งหลายต้องบังคับตาม ต่อมาในระยะหลังได้มีความพยายามจากกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ผลักดันให้มีการใช้การอนุญาโตตุลาการตามอนุสัญญานี้โดยการระบุไว้ในความตกลงทวิภาคีเพื่อสนับสนุนหรือคุ้มครองการลงทุนว่า การระงับข้อพิพาทในการลงทุนต้องทำตามอนุสัญญากรุงวอชิงตันนี้ จึงทำให้รัฐมีข้อผูกพันต้องทำความตกลงกับผู้ลงทุนเพื่อใช้การอนุญาโตตุลาการตามอนุสัญญากรุงวอชิงตัน

ลักษณะเด่นสำคัญสองประการของอนุสัญญากรุงวอชิงตันก็คือ ประการแรก ผู้ลงทุนที่ถือสัญชาติต่างประเทศอาจเป็นกิจการที่มาจากทะเบียนในประเทศของผู้รับการลงทุน แต่คู่กรณีตกลงให้เป็นนิติบุคคลต่างประเทศและประการที่สอง ประเทศเจ้าของการลงทุนได้สละสิทธิที่จะใช้วิธีการทางการทูตเพื่อจะคุ้มครองผู้ลงทุน แต่ต้องใช้วิธีการระงับข้อพิพาทตามอนุสัญญากรุงวอชิงตันแทน

Cost of Arbitration

ค่าธรรมเนียมในการ

อนุญาโตตุลาการ

Cost of the Award

ค่าอนุญาโตตุลาการ

ได้แก่ ค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายให้แก่อนุญาโตตุลาการ ปกติแล้วอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมของตนเอง แต่ต้องสมเหตุสมผล ถ้าสูงเกินไปศาลลดได้ การคิดค่าธรรมเนียมสูงเกินไปอาจเป็นเหตุให้ถือว่าอนุญาโตตุลาการประพฤติมิชอบ ดังนั้นควรกำหนดวิธีการคิดค่าอนุญาโตตุลาการล่วงหน้าก่อนที่อนุญาโตตุลาการจะรับเป็นอนุญาโตตุลาการ

Council of Europe

สภาแห่งยุโรป

สภาแห่งยุโรปมีความมุ่งหมายที่จะให้เกิดความสงบเรียบร้อยทางเศรษฐกิจและการเมืองในยุโรป เพื่อป้องกันมิให้ชาติยุโรปต้องทำสงครามกัน ซึ่งเป็นสาเหตุของสงครามโลกทั้งสองครั้ง บทบาทสำคัญของสภาแห่งยุโรปในเรื่องการอนุญาโตตุลาการคือการทำกฎหมายเอกภาพว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการเมื่อ ค.ศ. 1966 ซึ่งเป็นผลตามมาจากการร่างขององค์กรกฎหมายเอกภาพในอิตาลีในทศวรรษ 1930 แต่กฎหมายเอกภาพดังกล่าวก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

Counsel

ทนายความ,

ทนายผู้ว่าคดี

ในการอนุญาโตตุลาการส่วนใหญ่ ทนายความยังมีส่วนช่วยตัวความฝ่ายตน แต่มีผู้เห็นว่าไม่ควรกระทำการอย่างทนายความ ทั้งนี้เพื่อให้คดียุติโดยเร็ว ค่าฟ้องแย้งต้องเกี่ยวกับมูลคดีเดิม และผู้ฟ้องแย้งต้องเสียค่าธรรมเนียมในส่วนค่าฟ้องแย้ง

Counter Claim

การฟ้องแย้ง

D

Damages ค่าเสียหาย	การชดใช้เป็นตัวเงิน เพราะการผิดสัญญาหรือละเมิด หลักก็คือโจทก์จะได้ค่าเสียหายโดยเต็มคือชดเชยให้คงเดิม
Death of the Arbitrator ความตายของอนุญาโตตุลาการ	ความตายของอนุญาโตตุลาการไม่เป็นเหตุให้การอนุญาโตตุลาการระงับ แต่ต้องหยุดอยู่เพื่อให้คู่พิพาทฝ่ายที่ตั้งหรือองค์กร หรือศาลซึ่งเป็นผู้ตั้งแต่เดิม ได้ตั้งคนขึ้นมาแทน ปัญหาคงเหลือเพียงแต่การที่อนุญาโตตุลาการที่ตั้งใหม่อาจไม่ได้ฟังการพิจารณาเบิกความพยานบุคคล ในกรณีเช่นนี้ควรให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาว่าควรให้มีการเบิกความใหม่หรือไม่ ในกรณีที่ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการไม่ได้กล่าวถึง คู่กรณีควรทำความตกลงเพิ่มจากข้อบังคับอนุญาโตตุลาการที่ตนเลือกได้
Death or Incompetency of Party ความตายหรือการตกเป็น คนไร้ความสามารถของคู่กรณี	ตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการสมัยใหม่ ความตายหรือความไร้ความสามารถของคู่กรณีไม่เป็นเหตุให้การอนุญาโตตุลาการหยุดลง ทายาทหรือผู้แทนโดยชอบธรรมยอมเข้ามาสวมสิทธิ
Decree - arbitral คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในสกอตแลนด์	เป็นคำของพวกชาวสกอตที่ใช้เรียกคำชี้ขาดหรือคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการ ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือ แต่ปกติทำเป็นหนังสือ
Deed of Submission หนังสือส่งข้อพิพาท	เป็นคำที่ใช้ในสกอตแลนด์สำหรับเรียกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ

Default พินัด	<p>การไม่สามารถทำตามกฎอันเป็นข้อบังคับแห่งวิธีพิจารณา อาจเป็นการพินัดยื่นคำให้การหรือพินัดพิจารณา ในกรณีพินัดโดยฝ่ายจำเลย อนุญาตตุลาการอาจพิจารณาต่อไป โดยโจทก์ต้องนำสืบคดีให้สมตามคำฟ้อง กล่าวคือ การพินัดไม่เป็นเหตุให้แพ้คดีในตัว ในกรณีที่โจทก์พินัดจำเลยอาจขอให้อนุญาตตุลาการจำหน่ายคดี</p> <p><i>ดู ex parte proceeding</i></p>
Defendant จำเลย	<p>จำเลยในคดีอนุญาตตุลาการ มักใช้ respondent หรือ ผู้ตอบ (ข้อหาของโจทก์) ในสกอตแลนด์ใช้คำว่า defender</p>
Delay ช้า	<p>ดู Dilatoriness</p>
Delegation of the Arbitrator's Authority การมอบอำนาจของ อนุญาตตุลาการให้คนอื่น	<p>อำนาจในการพิจารณาและตัดสินปัญหาข้อกฎหมาย และ/หรือข้อเท็จจริง เป็นอำนาจที่คู่พิพาทมอบให้โดย ความตกลงอนุญาตตุลาการและการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการ อนุญาตตุลาการไม่มีอำนาจมอบให้คนอื่นทำแทน</p> <p>ในกรณีที่จำเป็นต้องขอความเห็นผู้เชี่ยวชาญ ก็ควรขอความเห็นชอบจากคู่กรณี และการขอความเห็นของผู้เชี่ยวชาญนี้ ไม่ใช่การมอบอำนาจให้ทำการแทน อนุญาตตุลาการยังต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้น ๆ เอง (ICC (1988) Art 14.2 ICSID (1984) Rule 36 (b) และ UNCITRAL (1976) Art 17.1)</p>
Delivery of Award การส่งคำชี้ขาด	<p>การมอบคำชี้ขาดให้แก่คู่พิพาทโดยปกติทำโดยส่งทางไปรษณีย์ไปยังที่อยู่ของคู่พิพาท</p> <p>ดู Deposit of Award และ Notification of Award</p>

Delocalization

การปลดการ
อนุญาโตตุลาการจาก
การผูกพันของระบบ
กฎหมายภายใน

เป็นความคิดของพวกนักอนุญาโตตุลาการที่ต้องการ
ปลดเปลื้องการอนุญาโตตุลาการจากกฎหมายภายใน ไม่ว่าจะ
ในแง่วิธีพิจารณา การแก้ไขปัญหากฎหมายขัดกัน นับว่า
เป็นความคิดในทางอุดมการณ์ แต่ไม่มีทางเกิดขึ้นจริง
ดู *lex arbitri* ประกอบ

Demand for
Arbitration

การเรียกร้องให้ใช้การ
อนุญาโตตุลาการ

ดู Notice of Intention to Arbitrate

Deposit

เงินวางเป็นประกัน

ในการอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการอาจขอให้
คู่พิพาทวางเงินประกัน ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่าย
ก่อนลงมือพิจารณา

Deposition

การสืบพยานนอก
(ศาล) การ
อนุญาโตตุลาการ

การสืบพยานนอกการอนุญาโตตุลาการในกระบวนการพิจารณา
ของการอนุญาโตตุลาการก็มีได้

Deposit of Award

การวางหรือจดทะเบียน
คำชี้ขาดกับศาลหรือ
เจ้าหน้าที่

การเอาคำชี้ขาดไปยื่นต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่หรือศาล
เพื่อเป็นการทำให้คำชี้ขาดนั้นมีผล โดยปกติต้องเสีย
ค่าธรรมเนียม ในบางประเทศได้ลดขั้นตอนลงว่าเพียงแต่
ไปจดทะเบียนไว้ก็พอที่จะทำให้คำชี้ขาดมีผลและบาง
ประเทศก็เป็นการทำเพื่อเลือก เพื่อผลในทางพยานหลักฐาน
(Redfern & Hunter, 2nd ed., 395)

Determination of a
Dispute

การตัดสินเพื่อระงับข้อ
พิพาท

อาจทำได้โดยคำพิพากษาของศาลหรือคำชี้ขาดของอนุญาโต
ตุลาการ

Difference ความแตกต่าง, ข้อพิพาท	ใช้เรียกข้อพิพาทแต่ดูเหมือนจะมีความหมายกว้างกว่าคำว่า Dispute (ข้อพิพาท)
Dilatoriness การเตะถ่วง	เป็นการกระทำโดยจงใจให้กระบวนการพิจารณาและการชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการล่าช้าอาจเกิดจากฝ่ายโจทก์หรือจำเลยก็ได้ อนุญาโตตุลาการอาจลงโทษฝ่ายที่เตะถ่วงโดยการกำหนดค่าธรรมเนียมของฝ่ายที่เตะถ่วงสูงกว่าเพื่อเป็นการลงโทษ การแก้ไขกฎหมายของอังกฤษเมื่อ ค.ศ. 1979 ก็เพื่อตัดตอนการอุทธรณ์ต่อศาลก็เพื่อลดการเตะถ่วงนี้
Dilatory Behaviour	ดู Dilatoriness ข้างต้น
Direct Examination การซักพยานโดยฝ่ายที่ เรียกพยาน	ดู Examination in Chief
Discharge of Contract สัญญาหมดไป	การจบลงของสัญญานี้อาจเกิดจากการชำระหนี้แล้ว หรือคู่กรณีตกลงเลิก หรือมีการผิดสัญญา จนเป็นเหตุให้เลิก หรือสัญญาตกเป็นอันพ้นวิสัยที่จะชำระหนี้ตามสัญญา ดู <i>force majeure</i>
Discontinuance of an Action การระงับคดี	เกิดจากคู่กรณีตกลงให้เลิกการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ
Discovery of Documents การเผยพยานเอกสาร	คำนี้มีความหมายต่าง ๆ กัน ในอังกฤษหมายถึงการเปิดเผยพยานเอกสารที่แต่ละฝ่ายมีอยู่ โดยคู่ความอาจขอให้ศาลสั่งให้ฝ่ายตรงข้ามเปิดเผยพยานเอกสารที่อยู่ในความครอบครองของฝ่ายตรงข้าม ในกรณีอนุญาโตตุลาการจะทำได้ก็ต่อเมื่อคู่ความได้ตกลงกันให้ใช้วิธีนี้

ในสหรัฐอเมริกามีความหมายกว้างกว่าในประเทศอังกฤษ คือ หมายถึงการเผยแพร่ข้อเท็จจริงและลักษณะของพยานเพื่อกำหนดประเด็นอันจะช่วยย่นเวลาและลดค่าใช้จ่ายและท่าลงก่อนพิจารณา แต่ในทางปฏิบัติก็อาจใช้กระบวนการพิจารณานี้เองเพื่อเตะถ่วง ในการอนุญาตโตตุลาการจึงมักไม่ใช้ เพราะวิธีพิจารณาของการอนุญาตโตตุลาการเองยืดหยุ่นอยู่แล้ว

การเผยแพร่พยานมีข้อดีตรงที่ทำให้คู่กรณีรู้จักจุดอ่อนและจุดแข็งในคดีของตน ซึ่งอาจทำให้มีการตกลงประนีประนอมข้อพิพาทก่อนลงมือพิจารณา

Discretion ดุลยพินิจ

เรื่องบางเรื่องเป็นอำนาจดุลพินิจของอนุญาตโตตุลาการที่จะสั่ง เช่น การวางเงินประกัน ค่าธรรมเนียม

เรื่องสืบเนื่องจากการใช้ดุลพินิจ ก็คือ ความคุ้มกันใน การอนุญาตโตตุลาการ ในชั้นทำคำชี้ขาดอนุญาตโตตุลาการ ต้องวินิจฉัย ซึ่งบางครั้งต้องใช้ดุลพินิจ จึงมีการให้ความคุ้มกันแก่อนุญาตโตตุลาการ ห้ามไม่ให้ฟ้องร้องให้อุญาตโตตุลาการรับผิดชอบเนื่องจากการใช้ดุลพินิจ เช่นว่า การใช้กฎหมายไปโดยพลาดก็เป็นเรื่องของดุลพินิจอย่างหนึ่งดังนั้น แม้ใช้พลาดฟ้องไม่ได้

Disputants คู่พิพาท

เป็นคำที่ใช้เรียกแทนคู่ความ (litigants ซึ่งใช้กับกรณีที่ไม่ไปสู่ศาล) ในการอนุญาตโตตุลาการ แล้วโจทก์ในคดีอนุญาตโตตุลาการมักเรียก Claimants ผู้ยื่นข้อเรียกร้องหรือผู้ฟ้อง ในขณะที่จำเลยมักเรียกว่า Respondent ฝ่ายคู่กรณีหรือผู้ตอบ (เทียบกับโจทก์ในคดีในศาล Plaintiff และจำเลยในศาลเรียก Defendant)

Dispute**ข้อพิพาท**

อาจเป็นเรื่องทางข้อกฎหมายเรียก Legal Dispute อาจเป็นเรื่องข้อเท็จจริงเรียก Factual Dispute ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในเรื่องคุณภาพ บางครั้งก็เรียกว่า Quality Arbitration คือเป็นการอนุญาโตตุลาการเพื่อวินิจฉัยเรื่องคุณภาพของสิ่งของ มักได้แก่กรณีของการซื้อขายสินค้าวัตถุดิบ (Commodities) อนุสัญญาระงับข้อพิพาทซึ่งเกิดจากการลงทุนฯ ค.ศ. 1965 กำหนดว่าอนุสัญญานั้นใช้กับข้อพิพาทอันเกี่ยวกับการลงทุน Investment Dispute แต่ก็ไม่ได้ให้นิยามไว้

ควรสังเกตว่าข้อพิพาททางข้อกฎหมาย มักมีข้อเท็จจริงเกี่ยวข้องกับอยู่ด้วยเสมอ นักกฎหมายที่เป็นอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง จึงต้องเฝ้าศึกษาในเรื่องข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท

ดู Difference

Dispute Settlement**Procedure****วิธีระงับข้อพิพาท**

อาจทำได้หลายวิธี แต่ละวิธีมีความผูกมัดคู่กรณีจากน้อยไปหามากดังนี้ ตั้งแต่การเจรจาซึ่งคู่ความมีอำนาจตัดสินใจเด็ดขาด การไกล่เกลี่ย (Mediation) คือ มีคนกลางมาชักจูงให้คู่กรณีเจรจา การประนีประนอมโดยมีคำชี้แนะ (Conciliation) คือ คนกลางออกความเห็นในเรื่องผลลัพธ์ของการระงับข้อพิพาท แต่ไม่ผูกมัดคู่กรณีให้ต้องปฏิบัติ แต่มักทำตามเพราะเกรงใจคนกลาง การอนุญาโตตุลาการซึ่งคู่กรณีมีอำนาจเลือกตัวผู้ตัดสินรวมทั้งกฎหมายที่ใช้กับวิธีพิจารณา (ถ้าหากประเทศนั้นอนุญาต) และกฎหมายที่ใช้กับข้อพิพาท โดยที่คู่กรณีต้องถูกผูกมัดตามคำชี้ขาด เว้นแต่จะตกลงกันให้ยกเลิกผลของคำชี้ขาดในภายหลัง และการไปดำเนินคดีในศาลซึ่งคู่กรณีต้องถูกผูกมัดทั้งวิธีพิจารณาและต้องทำตามคำพิพากษา คู่กรณีได้แต่เลือกว่าจะใช้ศาลหรือไม่เท่านั้น

Disqualification of Arbitrator

การถอด

อนุญาโตตุลาการด้วย

เหตุคุณสมบัติ

อนุญาโตตุลาการอาจถูกเพิกถอนด้วยเหตุคุณสมบัติ เช่น ไม่มีความรู้ตามที่คู่กรณีกำหนด ประพฤติมิชอบ เช่น มีความเอนเอียงหรือมีอคติ อคติมักเป็นเหตุให้เพิกถอนบ่อยที่สุด อนุญาโตตุลาการจึงมีหน้าที่แถลงถึงเหตุที่น่าจะเป็นเหตุให้ตนต้องถูกเพิกถอนเท่าที่ตนทราบ ก่อนที่จะเข้ารับเป็นอนุญาโตตุลาการ (ข้อนี้นับว่าเป็นจรรยาของอนุญาโตตุลาการ) ถ้าคู่กรณีได้รู้มาก่อนหรือทั้งที่อนุญาโตตุลาการแถลงแล้วถึงเหตุที่อาจทำให้ถูกเพิกถอน คู่กรณีเฉยเสียไม่คัดค้านตามกำหนดเวลา ถือได้ว่าคู่กรณีสละสิทธิที่จะคัดค้านของตนและไม่อาจมาฟ้องทำลายคำชี้ขาดในภายหลัง [กฎหมายปิดปาก]

ดู Challenge of Arbitrator

Doctrine of Severability or Separability

ความคิดเรื่องการแยกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการออกจากสัญญาที่ก่อขึ้นหลัก

เป็นความคิดที่เห็นว่าเรื่องการอนุญาโตตุลาการกับเรื่องหนึ่งในสัญญาหลักเป็นสองเรื่องที่แยกกัน คือ เป็นสัญญาสองฉบับ ความสมบูรณ์หรือการตกไปของสัญญาทั้งสองจึงแยกกันได้ ความคิดนี้มีขึ้นเพื่อไม่ให้การตกไปของสัญญาหลักทำลายอำนาจพิจารณาของอนุญาโตตุลาการซึ่งเกิดขึ้น โดยสัญญาหรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ จำเลยจึงไม่อาจใช้เรื่องความบกพร่องของสัญญาที่ก่อขึ้นหลักเพื่อเตะถ่วงการอนุญาโตตุลาการ

ดู Autonomy of the Arbitration Clause

Document

เอกสาร

ข้อความที่เขียนขึ้น เอกสารนี้อาจรวมถึงผังภูมิ ภาพวาด หนังสือ แผนที่ ตาราง แถบบันทึกเสียงและภาพ แผ่นบันทึกเสียงและภาพ फिल्म

<p>Documentary Arbitration การอนุญาโตตุลาการภาคี โดยใช้เอกสารเท่านั้น</p>	<p>มักใช้ในประเทศชิลี ลอร์ ในอังกฤษใช้ในคดีทุนทรัพย์น้อย เพื่อลดค่าใช้จ่ายของคุณค่า ดู ABTA</p>
<p>Documentary Evidence พยานเอกสาร</p>	<p>คือพยานที่เป็นเอกสาร ดู Document</p>
<p>Domestic Arbitration Agreement ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในประเทศ</p>	<p>ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในประเทศตามกฎหมายอังกฤษ คือ ข้อตกลงที่ไม่ได้กำหนดให้ทำการอนุญาโตตุลาการนอกประเทศ และไม่ว่าคู่กรณีฝ่ายใดไม่ได้เป็นคนต่างชาติ หรือมีถิ่นพำนักเป็นปกติอยู่ต่างประเทศ หรือเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในต่างประเทศ หรือมีการควบคุมหรือการจัดการในต่างประเทศ (S. 1 (4) Arbitration Act 1975 ของอังกฤษ) กรณีกฎหมายไทย ดู พ.ร.บ. อนุญาโตตุลาการ (2530) ม. 28</p>
<p>Due Process การดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยชอบหรือ คุณนิติกระบวนการ</p>	<p>การดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยพิทักษ์สิทธิของคุณค่าทั้งสองฝ่าย คือ ต้องรับฟังคดีของทั้งสองฝ่าย คือ ให้โอกาสคุณค่าในการนำเสนอคดีของตนอย่างเสมอภาค แต่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเท่า ๆ กันในการนำเสนอคดี เพราะความจำเป็นที่จะต้องใช้เวลอาจไม่เท่ากัน ข้อสำคัญต้องให้โอกาสเพียงพอแก่คุณค่าที่จะสืบคดีข้างของตน ในสหรัฐอเมริกา หลักนี้ใช้คุ้มครองสิทธิของบุคคลภายนอก ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากผลลัพธ์ของคดีด้วย</p>
<p>Duty to Disclose หน้าที่ในการเปิดเผย</p>	<p>อนุญาโตตุลาการมีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อเท็จจริงใด ๆ ที่อาจส่อว่าเขาจะมีความเอนเอียงหรือมีอคติ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้คุณค่าคัดค้าน ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่าย เพราะ</p>

หากปล่อยไว้ให้ต้องไปทำลายคำชี้ขาดเมื่อคดีเสร็จแล้ว
คู่ความจะต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก เพราะต้องไปสู้กันใน
ชั้นศาลในเรื่องความสมบูรณ์ของคำชี้ขาด และต้องไปสู้กัน
ในเรื่องของข้อพิพาทใหม่ เมื่อคำชี้ขาดถูกทำลายไป เพราะ
ความเอนเอียงที่เพิ่งปรากฏ หน้าที่นี้มีอยู่ตั้งแต่เมื่อถูก
ทบทวนจนถึงก่อนทำคำชี้ขาด

E

ECAFE Centre for Commercial Arbitration
ศูนย์อนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ของคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล (หรือองค์การอีคาเฟ)

คณะกรรมการธิการเศรษฐกิจแห่งเอเชียและตะวันออกไกล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ขึ้นต่อคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ มีสำนักงานอยู่ที่ศาลาสันติธรรมกรุงเทพฯ ในช่วงกลางทศวรรษ 1960 อีคาเฟได้ตั้งศูนย์อนุญาโตตุลาการที่ไม่ได้ทำการบริหารการอนุญาโตตุลาการ แต่มุ่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการอนุญาโตตุลาการ ศูนย์ดังกล่าวได้ออกข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าเมื่อ ค.ศ. 1966 แต่กิจการของศูนย์ฯ ชบเซาไปในระยะทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา

หลักเกณฑ์สำคัญของข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการของอีคาเฟ คือ ให้โจทก์ไปฟ้อง ณ ภูมิลำเนาของจำเลย เพื่อบรรเทาภาระในทางการเงินในการดำเนินคดีของฝ่ายจำเลย ซึ่งมักได้แก่ประเทศด้อยพัฒนา และหลักดังกล่าวเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศตะวันตกไม่ยอมรับการอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับของอีคาเฟ

ECAFE Rules of Arbitration
ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ของอีคาเฟ

ดู ECAFE Centre for Commercial Arbitration

Economic Development Agreements
สัญญาพัฒนาเศรษฐกิจ

สัญญาระหว่างรัฐกับบริษัทเอกชนต่างชาติ โดยมากทำขึ้นเพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สัญญาทำนองนี้มักมีบทว่าด้วยการใช้การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท อันเกิดจากการลงทุนตามสัญญาเสมอ ในสมัยก่อน สัญญาทำนองนี้เรียกว่า สัญญาสัมปทาน หากพิจารณาตาม

กฎหมายปกครองสัญญาชนิดนี้เป็นสัญญาในทางปกครอง (Administrative Contract) ซึ่งให้อำนาจรัฐที่จะเลิกสัญญา โดยอ้างเหตุจำเป็นตามกฎหมาย *imprevison*

ดู Concession Contract

Enforcement of Arbitration Agreements

(Common Law)

การบังคับตามข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการตาม
กฎหมายที่เกิดจากหลัก
คำพิพากษา

ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติในเรื่องการอนุญาโตตุลาการ คู่กรณีอาจบอกเลิกข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการได้ เสมอตราบเท่าที่ยังไม่ชี้คำชี้ขาด แต่เมื่อมีคำชี้ขาดแล้ว คู่ความต้องผูกพันตามนั้น และห้ามนำเรื่องเดียวกันกลับไปฟ้องร้องในศาลอีก

Enforcement of Arbitration Agreement (International Commercial Arbitration)

(International Commercial Arbitration)

การบังคับตามข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการในกรณี
การพาณิชย์ระหว่าง
ประเทศ

ข้อตกลงในการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ มีข้อตกลงระหว่างประเทศรองรับให้มีผลบังคับได้ และประเทศมักออกกฎหมายภายในรองรับข้อตกลงระหว่างประเทศนั้น แต่ประเทศยังมีอำนาจที่จะกำหนดว่าเรื่องใดจะชี้ขาดโดยอนุญาโตตุลาการได้ โดยกำหนดในกฎหมายภายในของตนว่าเรื่องใดบ้างที่อนุญาโตตุลาการมีอำนาจชี้ขาดหรือกำหนดว่าเรื่องใดบ้าง อนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจชี้ขาด

ดู Arbitrability

Enforcement of Award

การบังคับตามคำชี้ขาด

การบังคับตามคำชี้ขาดในกรณีของการอนุญาโตตุลาการที่มีคำชี้ขาดในต่างประเทศ มีข้อตกลงระหว่างประเทศรองรับ ดู Art V. ของอนุสัญญาอนุญานครนิวยอร์ก 1958 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบังคับตามคำชี้ขาดและเงื่อนไขในการทำลายคำชี้ขาด

ในกรณีที่ประเทศที่มีการขอบังคับนั้นไม่ได้เป็นภาคีของความตกลงระหว่างประเทศ หลักเกณฑ์ในการบังคับตามคำชี้ขาดคงเหมือนกับการบังคับตามคำชี้ขาดในกรณีของการอนุญาโตตุลาการในประเทศ

ดู Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, New York Convention 1958 และดู Geneva Convention กับ Execution

Entering an Appearance การปรากฏในคดี

การดำเนินมาตรการเพื่อแจ้งความจำนงที่จะสู้คดี ซึ่งรวมถึงการขอให้วางหลักประกันเกี่ยวกับคำดำเนินคดีและการส่งคำคู่ความ

Entry into Force การเริ่มมีผลใช้บังคับ

การกำหนดวันและวิธีการในการที่จะทำให้สนธิสัญญามีผลใช้บังคับ ในกรณีที่ไม่ได้กำหนดการเริ่มมีผลใช้บังคับให้ถือว่ามีผลใช้บังคับแก่ประเทศที่ให้ความยินยอมเมื่อพิสูจน์ได้ว่า มีการให้ความยินยอมนั้น แต่สนธิสัญญาส่วนมากจะมีบทว่าด้วยการเริ่มมีผลใช้บังคับและการให้สัตยาบันซึ่งมีผลคาบเกี่ยวกับการมีผลใช้บังคับอยู่ด้วย

Entry of Judgement Clause บทว่าด้วยการให้มูลค่า พิพากษาตามคำชี้ขาด

ในข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ อาจมีบทว่าด้วยการให้มีคำพิพากษตามคำชี้ขาด คือ ให้เอาคำชี้ขาดไปยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ศาลมีคำสั่งตามคำชี้ขาดเพื่อประกันว่าคำชี้ขาดนั้นจะได้รับการบังคับตาม

Equity หลักความเป็นธรรม

คือการตัดสินอย่างมีเหตุมีผล เป็นธรรม และยุติธรรม ในกฎหมายอังกฤษได้แก่หลักเกณฑ์ในคำพิพากษาของศาลพิเศษที่ขึ้นตรงต่อพระมหากษัตริย์เพื่อแก้ไขความบกพร่องของกฎหมายที่เกิดจากคำพิพากษาของศาลทั่วไปหรือศาลคอมมอนลอว์ แต่ในปัจจุบันหลักเกณฑ์ของหลักความเป็น

ธรรมในกฎหมายอังกฤษก็ใช้กันโดยมีการอ้างคำพิพากษาสนับสนุนเสมอ โดยเฉพาะเมื่อมีการยุบเอาหลักกฎหมายตามหลักความเป็นธรรมมารวมพิจารณาในศาลเดียวกันกับที่ใช้กฎหมายที่เกิดจากคำพิพากษาในคดีหรือคอมมอนลอว์

ในการอนุญาตตุลาการ การแก้ไขความเสียหายโดยใช้หลักความเป็นธรรม เช่น การให้มีคำสั่งอายัดเรือระหว่างที่มีหนี้ผูกพันเรือหรือเจ้าของเรือตามหลักคำสั่งให้ปฏิบัติตามในคดี Mareva ย่อมคุ้มครองคู่กรณีฝ่ายที่เสียเปรียบได้ดีกว่าหลักเกณฑ์ในคอมมอนลอว์

ดู Mareva injunction

ในกรณีของการอนุญาตตุลาการในการชำระระหว่างประเทศ คู่กรณีอาจตกลงกันให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดโดยใช้หลักความเป็นธรรมซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกับหลักความเป็นธรรมในกฎหมายอังกฤษที่กล่าวแล้วข้างต้น

ดู *amiable compositeur* ข้างต้น และ *ex aequo et bono* ข้างท้าย

Erasmus,
Desiderius

เอราสมัสเป็นปราชญ์ชาวกรีกซึ่งเน้นการใช้การอนุญาตตุลาการเพื่ออ้างไว้ซึ่งสันติของโลก ปัจจุบันชื่อของปราชญ์ดังกล่าวเป็นชื่อของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่เมืองร็อตเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ อันเป็นมหาวิทยาลัยที่ Pieter Sanders ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในวงการอนุญาตตุลาการในทางการชำระระหว่างประเทศประจำอยู่ในฐานะศาสตราจารย์

Error
การผิดพลาดไป
ข้อกฎหมาย

เมื่อมีคำพิพากษา คำสั่ง หรือคำชี้ขาดในการอนุญาตตุลาการ ผู้พิพากษาหรืออนุญาตตุลาการอาจทำคำพิพากษาคำสั่ง หรือคำชี้ขาด โดยใช้กฎหมายผิดพลาด หลังจาก

	<p>การแก้ไขกฎหมายในปี ค.ศ. 1979 ในประเทศอังกฤษ การผิดพลาดแม้ปรากฏชัดในคำชี้ขาดก็ไม่เป็นเหตุให้ศาลทำลายหรือสั่งให้มีการทำคำชี้ขาดใหม่ได้</p>
	<p>ดู Section 1 (1), Arbitration Act 1979 ของอังกฤษ</p>
<p>Espousal การสนับสนุนคดีโดยรัฐ</p>	<p>เมื่อคนสัญชาติฟองประเทศอื่น ๆ รัฐเจ้าของสัญชาติอาจเข้าสนับสนุนการดำเนินคดีนั้น แต่ก่อนที่รัฐจะเข้าสนับสนุนคือขอมีส่วนในคดีนั้น รัฐมักกำหนดให้ต้องดำเนินกระบวนการยุติธรรมในประเทศของคู่กรณีจนถึงที่สุดเสียก่อน</p>
<p>Essential Features of a Judge or Arbitrator ลักษณะสำคัญของ ผู้พิพากษาหรือ อนุญาโตตุลาการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> (1) มีข้อพิพาท (2) ข้อพิพาทนั้นคู่กรณีได้ส่งมาให้ผู้พิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการพิจารณาตัดสิน (3) คู่กรณีต้องมีโอกาสนำพยานของตนมาเสนอ (4) คู่กรณีตกลงที่จะทำตามคำพิพากษาหรือคำชี้ขาด
<p>European Convention on International Commercial Arbitration (Geneva Convention 1961) อนุสัญญาว่าด้วยการ อนุญาโตตุลาการ ในทางการค้าระหว่าง ประเทศ หรืออนุสัญญา นครเจนีวา ค.ศ. 1961</p>	<p>อนุสัญญาอนุญานนครเจนีวา ค.ศ. 1961 นี้ ทำขึ้นเมื่อ 21 เมษายน ค.ศ. 1961 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 7 มกราคม ค.ศ. 1964 ยกเว้นเรื่องตามย่อหน้าที่ 3 ถึง 7 ของ Article 4 ซึ่งมีผลเมื่อ 18 ตุลาคม ค.ศ. 1965 ตาม Art.1 ของอนุสัญญาอนุญานนครเจนีวา อนุสัญญาดังกล่าวใช้กับข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการและวิธีพิจารณา ตลอดจนคำชี้ขาดซึ่งเกิดจากข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งมีขึ้นเพื่อระงับข้อพิพาทที่เกิดจากการค้าระหว่างประเทศระหว่างบุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งในขณะที่ทำข้อตกลงนั้นมีถิ่นที่อยู่ปกติหรือสถานที่ทำการในรัฐภาคีต่างรัฐกัน</p>

**Evasion of
Arbitration
การหลบเลี่ยงการ
อนุญาโตตุลาการ**

วิธีการเตะถ่วงเพื่อหลีกเลี่ยงการอนุญาโตตุลาการ ซึ่ง
ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการพยายามแก้ไข และกฎหมาย
สมัยใหม่ก็พยายามไม่ให้คู่กรณีฝ่ายที่ไม่สมัครใจใช้การ
อนุญาโตตุลาการเตะถ่วง เช่น การบังคับให้พักคดีในศาล
และใช้การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทตามที่
คู่กรณีได้ทำข้อตกลงกันไว้เสียก่อน หรือกรณีที่อนุญาโต-
ตุลาการคนที่คู่ความเป็นคนตั้งลาออก ก็ให้คนกลางเป็น
คนตั้งคนที่เข้ามาแทน เพื่อไม่ให้คู่ความใช้การลาออกของ
อนุญาโตตุลาการเป็นการเตะถ่วงการดำเนินคดีโดยการ
อนุญาโตตุลาการ

**Evidence
พยานหลักฐาน**

ปกติอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับฟังพยานเอง แต่จะใช้
หลักพยานแบบใดคงต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบล่วงหน้า โดย
เฉพาะเมื่อคู่ความมาจากระบบกฎหมายต่างกัน เพื่อความ
สะดวกในการบังคับให้พยานมาให้ถ้อยคำอนุญาโตตุลาการ
จะขอความช่วยเหลือจากศาลก็ได้

ดู Rules of Evidence และ Model Law. Art. 27

**ex aequo et bono
(ลาติน)**

ตามที่เป็นธรรมและที่ดี

คือ การทำด้วยความเป็น
ธรรมและเป็นธรรม

เป็นคำภาษาลาติน หมายความว่า ให้ตัดสินโดยใช้หลัก
ความเป็นธรรมและใช้มนธรรมที่ดี คือ ใช้ความยุติธรรม
ตามธรรมชาติและความสุจริตในการตัดสิน

การตัดสินโดยใช้หลักความเป็นธรรมและมนธรรมนี้
จะทำได้ก็ต่อเมื่อคู่กรณีได้มอบให้อนุญาโตตุลาการตัดสิน
โดยใช้หลักดังกล่าวโดยแจ้งชัดดังปรากฏในข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการ หรือความตกลงให้ส่งข้อพิพาทที่เกิดขึ้น
แล้วไปให้อนุญาโตตุลาการตัดสิน คือ เป็นการตัดสินโดย
ไม่ต้องใช้กฎหมาย แต่ใช้ความเป็นธรรมและความสุจริต
แต่ทั้งนี้ตัวอนุญาโตตุลาการยังต้องใช้หลักเกณฑ์ในการ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาที่คำนึงถึงความยุติธรรม และ

ผลของคำชี้ขาดต้องไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หลักความเป็นธรรมและมโนธรรมนี้ แท้ที่จริงไม่ใช่หลักแบ่งผลประโยชน์ระหว่างคู่กรณี คือ ไม่ใช่ตัดสินโดยหลักคนละ 50 แต่ในทางปฏิบัติมีบ่อยครั้งที่ผู้ตัดสินเพียงแต่แบ่งผลประโยชน์คนละครึ่ง เพราะดูว่าเป็นธรรมแก่ทั้งสองฝ่าย การตัดสินโดยไม่ใช้กฎหมายนี้ ในประเทศฝรั่งเศสเรียกว่า *amiable composition* คือ การชี้ขาดในลักษณะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นเพื่อน แต่เนื่องจากเป็นการชี้ขาดที่เป็นการอนุญาโตตุลาการ คำชี้ขาดจึงผูกมัด

ดู *amiable composition* และ *amiable compositeur*

Examination

การสืบพยาน

การสืบพยานประกอบด้วยการถามพยาน การซักค้าน และการถามติง ในกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการอาจให้มีการสืบพยานด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าไม่ใช่เป็นการพิจารณาทางเอกสารอย่างเดียวแล้ว จะมีการสืบพยานด้วยเสมอ

Examination

before Trial

การสืบพยานก่อน

พิจารณา

เป็นการสืบพยานในศาลก่อนการพิจารณาจริงของการอนุญาโตตุลาการ บางทีเห็นว่าขัดกับการอนุญาโตตุลาการ บ้างก็ยอมให้ทำได้ถ้าคู่กรณียินยอม และดูเทียบ Deposition

Examination in

chief

การถามพยาน

การที่คู่ความถามในการนำพยานของตนเข้าสืบ เพื่อเบิกความของคำพยาน กล่าวคือ ผู้ถามคือผู้ที่อ้างพยานนั้นเอง บางครั้งก็เรียกว่า *direct examination* และเป็นการถามก่อนการซักค้านโดยฝ่ายตรงข้าม ถ้าถามภายหลังเรียกว่า ถามติง

exces de pouvoir
(ฝรั่งเศส) (Excess of Power)

ทำเกินขอบอำนาจ

ความสมบูรณ์ของคำชี้ขาด อาจถูกโต้แย้งได้ถ้าอนุญาโตตุลาการทำเกินขอบอำนาจตามที่มืออยู่ในข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ หรือการตกลงที่ให้ส่งข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วไปสู่การอนุญาโตตุลาการ

Exclusion Agreement

ข้อตกลงห้ามอุทธรณ์

ข้อตกลงที่ทำลงเพื่อตัดสิทธิในการอุทธรณ์คำชี้ขาดไปยังศาล หรือการอุทธรณ์ต่อศาลในเรื่องปัญหาข้อกฎหมายใด ๆ เดิมนั้นอาจเห็นกันว่าการห้ามอุทธรณ์ต่อศาลนี้เองขัดต่อความสงบเรียบร้อย แต่กฎหมายของอังกฤษหลังการแก้ไข ค.ศ. 1979 เห็นว่าข้อตกลงห้ามอุทธรณ์เช่นนี้ใช้ได้ (ดู Sect 3 ของ Arbitration Act 1979) เว้นแต่เป็นเรื่องสำคัญบางประการ เช่น การเดินเรือ การประกันภัย การค้าสินค้าปฐมภูมิ เหล่านี้จะห้ามอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อการห้ามอุทธรณ์ทำลงหลังการดำเนินการทางการอนุญาโตตุลาการแล้ว หรือเมื่อระบุชัดว่าไม่ให้ใช้กฎหมายอังกฤษหรือกฎหมายเวลส์ในการชี้ขาด เหตุผลสำคัญที่ไม่ให้ทำข้อตกลงห้ามอุทธรณ์ในเรื่องสินค้าปฐม การเดินเรือ และการประกันภัย ก็เพื่อรักษาเอกภาพและคุณภาพของกฎหมายอังกฤษในเรื่องเหล่านี้ไว้ เนื่องจากคุณภาพและเอกภาพของกฎหมายในเรื่องเหล่านี้สำคัญในการจรรโลงให้มีธุรกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ในอังกฤษ รวมทั้งการอนุญาโตตุลาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้

Execution
การบังคับตาม

เป็นคำที่นิยมใช้อยู่ในกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง นำสังเกตว่าอนุสัญญานครเจนีวา 1927 ก็ใช้คำนี้แทนที่จะใช้คำว่า enforcement

Execution of Award
การกำคำชี้ขาด

คือการลงนามและส่งคำชี้ขาดตามแบบที่กฎหมายกำหนด การทำคำชี้ขาดเป็นวิธีที่อนุญาโตตุลาการทำให้คำตัดสิน

	<p>ของตนในการอนุญาโตตุลาการเป็นที่รู้แก่คู่ความ แต่ต้องระวังด้วยว่า คำว่า Execution ในบางที่หมายถึง การบังคับตาม</p> <p>ดูคำว่า Execution ข้างต้น</p>
Exemplary Damages	<p>บางครั้งก็เรียกว่า ค่าเสียหายอันเป็นการลงโทษ ค่าเสียหายทำนองนี้เป็นการลงโทษยิ่งกว่าเป็นสินไหมทดแทน</p>
ค่าเสียหายที่เป็นเยี่ยงอย่าง	<p>ปกติจะไม่ให้ในกรณีของการผิดสัญญา</p> <p>ดู Punitive damages</p>
exequatur (ลาติน)	<p>เป็นคำลาติน หมายถึง คำสั่งที่ใช้ในการบังคับตามคำชี้ขาด</p>
ให้การบังคับตาม	<p>ของอนุญาโตตุลาการ ถ้าไม่มีคำสั่งชนิดนี้ของศาล คำชี้ขาดจะไม่มีผลใช้บังคับในทางกฎหมายในหลายประเทศในยุโรป</p>
Exhaustion of Local Remedies	<p>เป็นหลักเกณฑ์ในกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดให้</p>
การดำเนินกระบวนการยุติธรรมภายในเบื้องต้น	<p>เอกชนต่างชาติผู้ฟ้องรัฐจะต้องนำคดีไปฟ้องร้องในศาล</p>
ที่ยุติ	<p>ภายใต้กระบวนการยุติธรรมในประเทศของรัฐผู้ถูกฟ้องจนถึงที่สุด คือ พยายามจนหมดทุกหนทางแล้วยังไม่ได้รับความยุติธรรม จึงค่อยมาขอให้ประเทศเจ้าของสัญชาติมาสนับสนุนหรือรับเป็นคู่ความในคดีระหว่างประเทศ</p> <p>การดำเนินกระบวนการยุติธรรมภายใน ย่อมเป็นเรื่องที่อยู่ใต้กฎหมายภายในของรัฐผู้รับการลงทุน คำร้องของบริษัทต่างประเศมักจะยุติในชั้นนี้ คือ ภายในประเทศของผู้รับการลงทุนแต่คู่กรณีอาจตกลงกันชัดเจนว่าไม่ต้องดำเนินกระบวนการยุติธรรมภายในจนถึงที่สุดก่อนก็ได้</p> <p>ดู Art. 26 ของอนุสัญญากรุงวอชิงตัน 1965</p>

Exhibit เป็นสิ่งทีนำมาแสดงแก่ตัวพยานเพื่อประกอบกับคำเบิก
เอกสารหรือวัตถุอันนำมา ความของพยาน
ประกอบคำพยาน

ex parte (ลาถิม)

ในนามของ

ex parte

Proceeding

กระบวนการพิจารณากักกล่าว

ฝ่ายเดียว

กระบวนการพิจารณาของคดีที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไม่มาในการพิจารณา ในเรื่องการอนุญาตตุลาการ ถ้าคู่กรณีฝ่ายหนึ่งเสี่ยงการอนุญาตตุลาการหรือเตะถ่วง อนุญาตตุลาการอาจดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ท่าลงฝ่ายเดียว คือ ฝ่ายที่เตะถ่วงหรือหลีกเลี่ยงไม่อยู่ด้วย แต่อนุญาตตุลาการก็ยังคงแจ้งกำหนดวันไปยังทุกฝ่าย เพื่อเปิดโอกาสให้คู่คดีการไม่แจ้งเป็นเหตุให้ทำลายคำชี้ขาดได้ และอาจทำให้ผู้เป็นอนุญาตตุลาการตกเป็นผู้มีความประพฤติไม่ชอบคำชี้ขาดอันเกิดจากกระบวนการที่ท่าลงฝ่ายเดียวยังมีผลผูกมัดเหมือนคำชี้ขาดที่คู่กรณีอยู่ด้วยในการพิจารณา
ดู in absentia

Expert Arbitrator

อนุญาตตุลาการ

ผู้เชี่ยวชาญ

อนุญาตตุลาการที่ได้รับการคัดเลือก เพราะมีความรู้พิเศษในเรื่องอันเกี่ยวเนื่องกับข้อพิพาท สมาคมทางการค้ามักมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านที่รับจะเป็นอนุญาตตุลาการ แต่ก็ไม่อาจใช้ความรู้ของตนแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ใช้คำพยานของคู่ความมาตัดสินคดี

Expert Knowledge

of the Arbitrator

ความรู้เชี่ยวชาญของตัว

อนุญาตตุลาการ

บางครั้งอนุญาตตุลาการได้รับการแต่งตั้ง เพราะความรู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่พิพาทและเป็นธรรมชาติที่ผู้รู้จะเอาความรู้ของตนมาใช้ตัดสินคดี แต่การทำเช่นว่าพึงหลีกเลี่ยงหากไม่มีคำพยานอื่นมาประกอบ เพราะการนำสิ่งใดมาใช้

ตัดสินต้องเปิดเผยและเปิดโอกาสให้คู่ความต่าง ๆ ได้มี
โอกาสซักค้าน การใช้ความรู้เชี่ยวชาญของอนุญาโตตุลาการ
นั่นเองตัดสิน ก็ต้องให้คู่ความรู้ว่าอนุญาโตตุลาการมีความ
เห็นอย่างไรในเรื่องนั้น และเพื่อเปิดโอกาสให้คู่ความคัดค้าน
ความคิดเห็นนั้น มิฉะนั้นจะเป็นการตัดสินโดยไม่ชอบ

Expert Witness พยานผู้เชี่ยวชาญ

พยานที่มีความรู้หรือความชำนาญพิเศษในเรื่องหนึ่งเรื่องใด
อาจเป็นพยานที่องค์คณะอนุญาโตตุลาการเรียกหรือเป็น
พยานที่คู่ความนำสืบก็ได้ อนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้กำหนด
วิธีการนำสืบพยานผู้เชี่ยวชาญ

Extension of Time การขอขยายเวลา

ข้อตกลงในการอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดเรื่องเวลาเพื่อ
ให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใด ศาลอาจ
ขยายเงื่อนไขเวลาเหล่านั้น ซึ่งทำให้คู่ความฝ่ายหนึ่งมีความ
ลำบากที่เกินสมควร ทั้งนี้แม้ว่าเวลาตามเงื่อนไขเวลาจะได้
หมดลงไปแล้วก็ตาม แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับบทบัญญัติของ
กฎหมายและขยายเท่าที่จำเป็นเพื่อความยุติธรรม ในการ
ขยายเวลาศาลต้องพิจารณาที่เหตุแวดล้อมทุกประการ คือ
ดูทั้งเวลาที่จะต้องเสียไป จำนวนเงินพิพาท การล่าช้านั้น
เกิดจากความผิดของผู้ฟ้องหรือไม่ ความผิดของผู้ฟ้อง
นั้นร้ายแรงหรือไม่ หรือว่าผู้ฟ้องเข้าใจผิดเพราะการ
กระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง และคู่ความอีกฝ่ายได้รับความ
เสียหายจากการขยายเวลาหรือไม่เพียงใด

F

<p>Fact ข้อเท็จจริง</p>	<p>ข้อเท็จจริงมักจะกำหนดผลของคดี แต่ข้อพิพาทที่มีแต่ข้อเท็จจริงอย่างเดียว แม้จะระงับลงโดยการชี้ขาดของบุคคลที่สาม ก็ไม่นับเป็นการอนุญาโตตุลาการ</p>
<p>Fact - Finding การหาข้อเท็จจริง</p>	<p>การสืบสวนหาประเด็นและข้อเท็จจริงในข้อพิพาท ซึ่งอาจนำมาสู่ข้อเสนอดำเนินการระงับข้อพิพาทหรือไม่ก็ได้ ปกติการหาข้อเท็จจริงจะทำโดยคณะกรรมการสามหรือห้าคน</p>
<p>Failure of Arbitrator to Act กรณีที่อยู่อนุญาโตตุลาการไม่ปฏิบัติตามที่</p>	<p>ดู Model Law. Art. 14</p>
<p>Federation of Oils, Seeds and Fats Association (FOSFA) สมาพันธ์สมาคม (ผู้ค้า) น้ำมันเมล็ดพืช และไข ซึ่งเรียกย่อ ๆ ว่า ฟอสฟา (FOSFA)</p>	<p>ดู FOSFA</p>
<p>FIDIC (Federation Internationale des Ingenieurs Conseils) สหพันธ์นานาชาติแห่งที่ปรึกษาทางวิศวกรรม</p>	<p>เป็นองค์การระหว่างประเทศเอกชน มีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานในการก่อสร้างและสร้างสัญญาการก่อสร้างมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่นิยมใช้ในการทำสัญญาระหว่างประเทศ ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา (หรือธนาคารโลก) ได้กำหนดให้ผู้กู้เงินต้องใช้สัญญามาตรฐานของ FIDIC ในข้อ 67 ของสัญญามาตรฐาน</p>

ได้กำหนดบทว่าด้วยการระงับข้อพิพาท ซึ่งกล่าวถึงการชี้ขาดโดยผู้เชี่ยวชาญและการอนุญาโตตุลาการ

fieri facias (ลาติน)
หมายบังคับคดี

เป็นคำลาตินบางครั้งเรียกย่อ ๆ ว่า fi fa ความหมายก็คือจงทำให้เกิดขึ้น ในทางคดีก็คือหมายบังคับให้ชำระหนี้หรือจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษา

Final Award
คำชี้ขาดในขั้นที่สุด

คำชี้ขาดเมื่อสิ้นการพิจารณาที่อนุญาโตตุลาการมีขึ้นในปัญหาข้อพิพาทที่ยื่นแก่ตน และปกติแล้วคำชี้ขาดขั้นที่สุดนี้ย่อมถึงที่สุดและผูกมัด เว้นแต่จะมีความแสดงแจ้งชัดเป็นอย่างอื่นในข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ แต่ในการทำคำชี้ขาดในขั้นที่สุด อนุญาโตตุลาการไม่จำเป็นต้องทำครั้งเดียว ถ้ามีมากประเด็นจะแยกทำคำชี้ขาดเป็นรายประเด็นก็ได้

ดู Interim Award ประกอบ

Finality
ความสิ้นสุดอยู่ในตัวของ
คำชี้ขาด

ความคิดที่ต้องการให้คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการมีความสิ้นสุดอยู่ในตัว และดังนั้นจึงผูกมัดคู่กรณี คู่ความไม่ควรมีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาล

ดู Appeal กับ Dilatoriness

Finality of Award
ความถึงที่สุดของ
คำชี้ขาด

หลักมีอยู่ว่า คำชี้ขาดนั้นย่อมถึงที่สุดและผูกมัดคู่กรณี เว้นแต่จะถูกทำลายเมื่อมีเหตุตาม กฎหมายลายลักษณ์หรือเหตุตามกฎหมายที่เกิดจากหลักคำพิพากษา (ในประเทศคอมมอนลอว์)

ความถึงที่สุดเป็นสาระสำคัญของคำชี้ขาด ปัญหาที่ปรากฏในการพิจารณา ไม่ว่าในคำฟ้องหรือคำฟ้องแย้ง จำเป็นจะต้องได้รับการชี้ขาด การไม่ชี้ขาดอาจทำให้คำชี้ขาดเสียไป เพื่อประกันว่าคำชี้ขาดนั้นถึงที่สุดจริง จึงควรมีคำตัดสินในแต่ละประเด็นถ้าทำได้

<p><i>force majeure</i> (ฝรั่งเศส) การชำระหนี้ตกเป็น พิบัติวิสัย</p>	<p>ดู Exclusion Agreement และ Setting Aside of Award</p> <p>เกิดจากเหตุนอกเหนืออำนาจการบังคับของผู้ชำระหนี้ ไม่จำเป็นต้องเป็นอุบัติเหตุเสมอไป นิยามของการชำระหนี้ ตกเป็นพิบัติวิสัยในประเทศต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน แต่ผลลงเหมือนกัน คือ ทำให้หลุดพ้นจากหนี้</p>
<p>Foreign Arbitral Award คำชี้ขาดต่างประเทศ</p>	<p>ดู Discharge of Contract</p> <p>คำชี้ขาดที่ทำลงในประเทศหนึ่ง แต่บังคับในอีกประเทศหนึ่ง ในขณะนี้ไม่มีนิยามสากลสำหรับคำชี้ขาดต่างประเทศ บ้างก็อาศัยหลักดินแดน บ้างก็อาศัยหลักสัญชาติของคู่กรณี บ้างก็อาศัยประเทศเจ้าของกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการนั้น ๆ เอง</p>
<p>Foreign Arbitration การอนุญาโตตุลาการ ทำลงในต่างประเทศ</p>	<p>การอนุญาโตตุลาการที่ทำลงในต่างประเทศซึ่งคู่ความทั้งสองฝ่ายต่างไม่มีถิ่นที่อยู่หรือสถานะในทางกฎหมาย ปกติการอนุญาโตตุลาการเช่นนั้นยังต้องทำลงตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของประเทศที่การอนุญาโตตุลาการเกิดขึ้น เว้นแต่คู่ความจะได้ตกลงเป็นอย่างอื่นและกฎหมายประเทศนั้นอนุญาตให้ตกลงเช่นนั้น</p>
<p>Foreign Law กฎหมายต่างประเทศ</p>	<p>กฎหมายของระบบใด ๆ ที่ไม่ใช่ระบบของศาลหรือของประเทศที่มีการพิจารณาคดี ปัญหากฎหมายต่างประเทศนั้นเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้อุทธรณ์คำชี้ขาดในข้อกฎหมายต่างประเทศ อันเป็นปัญหาข้อเท็จจริงไม่ได้</p>

forum (ลาติน)

ที่สาธารณะ:

FOSFA

ฟอสฟา

เป็นคำลาติน ปกติหมายถึงสถานที่หรือประเทศที่การพิจารณาเกิดขึ้น

เป็นคำย่อใช้เรียก สมาพันธ์สมาคมผู้ค้าน้ำมัน เมล็ดพืช และไข (Federation of Oils, Seeds and Fats Association) ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1971 โดยรวมกับสมาคมผู้ค้าน้ำมัน เมล็ดพืช และไขหลาย ๆ แห่ง คือ Incorporated Oil & Seeds Association, London Oil & Tallow Trade Association, the London Copra Association และ the Seed, Oil, Cake & General Produce Association ฟอสฟามีสมาชิกกว่า 500 คนจาก 40 ประเทศ สมาชิก ได้แก่ผู้ผลิต ผู้ส่ง นายหน้า ผู้บด ผู้กลั่น บริษัทที่ทำหน้าที่ ตรวจสอบ ทดสอบ และบริษัทอื่นที่เกี่ยวข้องกับการค้าดังกล่าว

ฟอสฟาสากลันเป็นชื่อที่ฟอสฟาเป็นที่รู้จัก ทำหน้าที่ในการดำเนินและดูแลการอนุญาตตุลาการเกี่ยวกับ ค้าเมล็ดพืช น้ำมัน และไข การอนุญาตตุลาการของ ฟอสฟาจะทำเป็นสองระดับคือ เป็นที่สำหรับส่งเรื่องพิพาท ไปเป็นขั้นต้นและเป็นคณะกรรมการรับพิจารณาอุทธรณ์ด้วย

การอนุญาตตุลาการโดยฟอสฟาในขั้นต้น ทำตาม บทว่าด้วยการอนุญาตตุลาการในสัญญามาตรฐานต่าง ๆ องค์คณะของอนุญาตตุลาการของฟอสฟาประกอบด้วย อนุญาตตุลาการสองคนและผู้ชี้ขาดหนึ่งคน คนหลังนี้ตั้ง โดยตัวสมาคม เมื่อคู่พิพาทไม่พอใจในคำชี้ขาดขององค์ คณะอนุญาตตุลาการ ก็อาจขอให้คณะกรรมการอุทธรณ์ ของสมาคมพิจารณา ในบางกรณีคู่พิพาทอาจอุทธรณ์ คำตัดสินของคณะกรรมการอุทธรณ์ของฟอสฟาไปยังศาล

FOSFA Arbitration**Clause****บทว่าด้วยการ****อนุญาโตตุลาการของ****ฟอสฟา**

มีข้อความดังนี้ “ข้อพิพาทใดที่เกิดจากสัญญาที่อยู่ใต้กฎของฟอสฟา รวมทั้งปัญหาข้อกฎหมายที่เกิดจากกรณีนั้นจะต้องส่งไปสู่การอนุญาโตตุลาการในลอนดอน” (หรือที่อื่นสุดแต่จะได้ตกลงกัน)

FOSFA Board of**Appeal****คณะกรรมการอุทธรณ์****ของฟอสฟา**

เมื่อมีคำชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายของฟอสฟา ฝ่ายที่ไม่พอใจอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการอุทธรณ์ของฟอสฟาภายใน 42 วัน คณะกรรมการอุทธรณ์ประกอบด้วยกรรมการห้าคนซึ่งเลือกและตั้งจากคณะกรรมการอุทธรณ์ ในการอุทธรณ์ห้ามใช้ทนายในการสู้คดี เว้นแต่คณะกรรมการอุทธรณ์จะอนุญาต คนที่เป็นอนุญาโตตุลาการมาแล้ว จะนั่งในคณะกรรมการอุทธรณ์ในคดีเดียวกันอีกไม่ได้ การคัดค้านตัวกรรมการอุทธรณ์หรือวิธีการแต่งตั้งต้องทำเป็นหนังสือและพิสูจน์จนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการฟอสฟา ก่อนการลงมือพิจารณาของคณะกรรมการอุทธรณ์

การจะพิจารณาเปลี่ยนแปลงคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จะต้องใช้เสียงถึง 3 เสียง คำตัดสินของคณะกรรมการอุทธรณ์ถึงที่สุดและผูกมัด เว้นแต่คณะกรรมการอุทธรณ์จะเห็นว่าศาลควรจะได้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมายเป็นความคิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์เพื่อยกเว้นไม่ให้คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งต้องชำระหนี้ เมื่อมีเหตุแวดล้อมอันแสดงได้ว่าการบังคับให้เขาต้องชำระหนี้ตามสัญญาจะเป็นการสร้างภาระเกินส่วน เพราะมีการเปลี่ยนแปลงในเหตุแวดล้อมผิดไปจากเมื่อทำสัญญามาก คือ ไม่อาจคาดได้ว่าคู่กรณีจะได้ตั้งใจให้หนี้ตามสัญญา จะยังใช้ได้เมื่อมีการ

Frustration**การบังคับให้ชำระหนี้****จะเป็นภาระเกินส่วนที่คาด****หมายตามสัญญา**

	<p>เปลี่ยนแปลงถึงขนาดนั้น คือ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่มากและไม่ได้เกิดจากความผิดของคู่สัญญา ตัวอย่าง เช่น มีการยกเลิกงานฉลองที่คาดว่าจะมีขึ้น ทริพย์อันเป็นวัตถุแห่งสัญญาถูกทำลายไป เกิดสงครามหรือถูกรัฐต่างชาติยึด (ในกรณีของกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองให้ดู <i>rebus sic stantibus</i> และ <i>clausula rebus sic stantibus</i>)</p>
<p>Frustration Delay ล่าช้าเกินขนาด</p>	<p>การชำระหนี้ล่าช้าของคู่สัญญานั้นล่าช้ามากจนเป็นเหตุให้อีกฝ่ายหนึ่งบอกเลิกสัญญาได้</p>
<p>Full Settlement Clause บทที่ว่ามีการระงับข้อพิพาทโดยเต็มที่</p>	<p>ในคำชี้ขาดอาจมีความระบุว่า “คำชี้ขาดนั้นเป็นการระงับโดยเต็มที่ในข้อเรียกร้องทั้งหลาย ไม่ว่าโดยฝ่ายใดต่ออีกฝ่ายหนึ่งบรรดาที่ได้เสนอให้อนุญาตตุลาการพิจารณา”</p> <p>การมีบทว่าด้วยการระงับข้อพิพาทโดยเต็มที่ไม่หมายความว่า คู่กรณีจะฟ้องทำลายคำชี้ขาดนั้นไม่ได้ คือ อาจฟ้องว่าแท้ที่จริงอนุญาตตุลาการยังไม่ได้พิจารณา คำฟ้องหรือคำฟ้องแย้งทุกประเด็นเพื่อแก้ปัญหา คำชี้ขาดจึงควรมีคำตัดสินในแต่ละประเด็น</p>
<p>functus officio (ลาติน) งานนั้นได้ทำเสร็จแล้ว</p>	<p>เป็นคำลาติน ในกรณีของการอนุญาตตุลาการ หมายความว่า สถานะของอนุญาตตุลาการหลังจากที่ได้ทำคำชี้ขาดและส่งคำชี้ขาดแล้ว จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ต่อไป</p>
<p>Future Dispute Clause บทที่ว่าด้วยข้อพิพาทในอนาคต</p>	<p>ข้อความในสัญญาที่กล่าวถึงการให้อนุญาตตุลาการสำหรับข้อพิพาทที่จะเกิดในอนาคต ระหว่างอายุของสัญญาซึ่งมักรวมทุกปัญหาที่จะเกิดขึ้นและควรต้องระบุถึงวิธีพิจารณาด้วย</p> <p>ดู <i>clause compromissoire, Arbitration Agreement</i> และ <i>Arbitration Clause</i></p>

G

GAFTA - Grain and Feed Trade Association Ltd,
London
สมาคมผู้ค้าธัญญาหาร
และอาหารสัตว์จำกัดแห่ง
ลอนดอน เรียกย่อ ๆ ว่า
กาฟต้า

กาฟต้าเป็นสมาคมในทางการค้าที่จัดขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1971 โดยการรวมเอาสมาคมผู้ค้าธัญญาหารและสมาคมผู้ค้าอาหารวัว สมาชิกของกาฟต้าประกอบด้วย ผู้ผลิต ผู้ส่ง ผู้ค้า ผู้สี ผู้ค้าอาหารสัตว์ บริษัทที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ อนุญาตโตตุลาการและอื่น ๆ โครงสร้างในการอนุญาตโตตุลาการของกาฟตานั้น ให้มีการเสนอข้อพิพาทไปสู่การอนุญาตโตตุลาการในขั้นต้นและอาจจะทบทวนโดยคณะกรรมการอุทธรณ์ของสมาคมกาฟต้า

ดู GAFTA Board of Appeal

GAFTA Arbitration Clause
ข้อกำหนดว่าด้วยการ
อนุญาตโตตุลาการแบบ
กาฟต้า

ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาตโตตุลาการของกาฟต้ามีอยู่ดังนี้

“(ก) ข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดขึ้นจาก หรือตามสัญญานี้จะต้องระงับโดยการอนุญาตโตตุลาการตามข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาตโตตุลาการฉบับที่ 125 ของสมาคมผู้ค้าธัญญาหารและอาหารสัตว์ฉบับที่ใช้อยู่ในวันที่ทำสัญญานี้ ข้อบังคับเหล่านั้นประกอบเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาฉบับนี้ และเป็นกฎที่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายนี้ถือว่าได้รับรู้แล้ว

(ข) คู่กรณีไม่ว่าฝ่ายใดหรือบุคคลใดที่ฟ้องโดยอาศัยอำนาจของฝ่ายใด ไม่อาจฟ้องคดีหรือดำเนินคดีใด ๆ ในศาลต่ออีกฝ่ายหนึ่งในเรื่องข้อพิพาทใด ๆ จนกว่าข้อพิพาทนั้นจะได้รับการพิจารณาและตัดสินโดยอนุญาตโตตุลาการ หรือคณะกรรมการอุทธรณ์ก่อนสุดแท้แต่กรณี ทั้งนี้โดยทำตามข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาตโตตุลาการและเป็นที่ตกลงกันชัดเจน และขอแถลงว่าการได้รับคำชี้ขาดจากอนุญาตโตตุลาการหรือคณะกรรมการอุทธรณ์สุดแต่

กรณี ย่อมเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนสำหรับการใช้สิทธิของ คู่กรณีฝ่ายใด ๆ หรือของบุคคลใดที่ฟ้องโดยอาศัยสิทธิของ คู่กรณีนั้น ๆ ในการนำคำฟ้องหรือกระบวนการพิจารณาใดต่อ คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในเรื่องที่เกี่ยวข้องข้อพิพาทนั้น ๆ”

(ดู Scott v. Avery Clause)

**GAFTA Board of
Appeal
คณะกรรมการอุทธรณ์
ของกาฟต้า**

กาฟต้ามีองค์กรอุทธรณ์เพื่อให้คู่ความฝ่ายที่ไม่พอใจใน คำตัดสินของอนุญาโตตุลาการของกาฟต้าไปอุทธรณ์ ก็ได้ คณะกรรมการอุทธรณ์ประกอบด้วยสมาชิกห้าคน ซึ่ง ได้รับการเลือกตั้งโดยการลงคะแนนทางไปรษณีย์ โดย เลือกจากคณะกรรมการประจำว่าด้วยการอุทธรณ์ต่าง ๆ ของกาฟต้า คณะกรรมการอุทธรณ์เหล่านี้ คณะมนตรีของ กาฟต้าเป็นผู้เลือกในแต่ละปี การอุทธรณ์นั้นอาจเป็นการ พิจารณาใหม่โดยมีพยานเข้ามาใหม่ก็ได้ ในการอุทธรณ์จะมี ทนายเข้ามาดำเนินคดีได้ต่อเมื่อคณะกรรมการอุทธรณ์ อนุญาต คำตัดสินของคณะกรรมการอุทธรณ์ที่ยืนตาม แก่หรือทำลายคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการในชั้นต้น ย่อมถึงที่สุดและเด็ดขาด แต่กฎของกาฟต้าอนุญาตให้ คู่กรณีอุทธรณ์ข้อกฎหมายต่อศาลหลังจากที่คณะกรรมการ อุทธรณ์ได้ตัดสินแล้ว

**“Gencon
Charterparty”
สัญญาเช่าเรือแบบ
Gencon**

เป็นสัญญามาตรฐานในการเช่าเรือรายเที่ยว ในบรรดา ข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวมีบทว่าด้วยการ อนุญาโตตุลาการ

<p>General Principles of Law Recognized by Civilized Nations หลักกฎหมายทั่วไปที่เป็นที่ยอมรับของชาติที่เจริญแล้ว</p>	<p>เป็นที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ นอกเหนือจากสนธิสัญญาและจารีตประเพณี มีความสำคัญในแง่การอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศโดยเฉพาะเมื่อคู่กรณีฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายเป็นรัฐ เพราะอนุญาโตตุลาการมักใช้เป็นหลักในคำชี้ขาด และสัญญาสัมปทานน้ำมันมักจะอ้างถึงหลักกฎหมายทั่วไปในฐานะที่เป็นหนึ่งในกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญา</p> <p>ดู Art. 38 (1) (c) ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ</p>
<p>Geneva Convention on Arbitration</p>	<p>หมายถึงอนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. 1927</p>
<p>Geneva Convention of 1961 on Arbitration</p>	<p>ดู European Convention on International Commercial Arbitration</p>
<p>Good Offices สำนักอับดี</p>	<p>วิธีการระงับข้อพิพาทโดยที่ชาติเป็นกลาง องค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดที่คู่พิพาทไว้วางใจ โดยสมัครใจเองหรือทำตามคำขอของชาติอื่นได้เข้าชักนำให้คู่พิพาทเจรจากัน การทำแบบนี้ต่างจากการประนอม คือไม่ได้มีส่วนร่วมในการเจรจาด้วย เพียงแต่จัดหาสถานที่ให้ได้พบปะกันเท่านั้น</p> <p>ดู Mediation</p>
<p>Grounds of Nullity เหตุที่ทำให้การอนุญาโตตุลาการเสียไป</p>	<p>ดู อนุสัญญานครินิวอร์ก ค.ศ. 1958 Art. II และ Art. V</p>

H

**Hague Conventions
for the Pacific
Settlement of
International
Disputes**
กลุ่มอนุสัญญาว่าด้วย
การระงับข้อพิพาทด้วย
สันติวิธีซึ่งกำขึ้น
ณ กรุงเฮก

เป็นอนุสัญญาที่ทำขึ้นในระหว่าง ค.ศ. 1898 ถึง 1907 ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการหลีกเลี่ยงสงคราม อนุสัญญาปี 1899 ได้ก่อตั้งศาลอนุญาโตตุลาการประจำ ณ กรุงเฮก ซึ่งแท้ที่จริงเป็นแต่เพียงรายชื่อของคณะบุคคลที่พร้อมจะทำการเป็นอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ

Hague Rules
กฎเฮก

เป็นกลุ่มแห่งกฎที่เกี่ยวกับใบตราส่งซึ่งทำขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1921 ในการประชุมของสมาคมกฎหมายระหว่างประเทศที่กรุงเฮก ตกปี ค.ศ. 1924 กฎเฮกก็กลายเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ ปัจจุบันกฎดังกล่าวได้ถูกแทนที่โดยกฎเฮก - วิสบี สำหรับประเทศที่รับกฎเฮก - วิสบี

**Hague - Visby
Rules**
กฎเฮก - วิสบี

เป็นกฎที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขกฎเฮก โดยทำกันด้วยพิธีสารซึ่งลงนาม ณ กรุงบรัสเซลส์ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1968

Hearing
การพิจารณา

กระบวนการพิจารณาที่ทำการเพื่อสืบพยานบุคคลซึ่งจะนำไปสู่การตัดสิน ในการอนุญาโตตุลาการนั้น อนุญาโตตุลาการจะต้องอยู่ด้วยในการพิจารณา และคู่ความฝ่ายที่จะได้รับผลกระทบจะต้องได้รับแจ้งเกี่ยวกับกำหนดเวลาทำการพิจารณา และคู่ความฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจะต้องมีโอกาสนำเสนอคดีของตน ตลอดจนซักค้านพยานที่นำสืบในการพิจารณา นำสังเกตว่าการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

นั่นมักจะทำกันเป็นการลับเฉพาะ คู่ความและผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่มีสิทธิ์อยู่ในห้องพิจารณา

Hearsay Evidence

พยานบอกเล่า

คำพยานหรือบันทึกคำพยานที่ทำการโดยคนที่ไม่ได้ถูกเบิกความเป็นพยานในการพิจารณา แต่ได้มีการนำคำพยานหรือบันทึกคำพยานมาเสนอโดยพยานในฐานะสิ่งที่ใช้พิสูจน์คำพยานของพยาน ปกติพยานบอกเล่ารับฟังไม่ได้ แต่มีข้อยกเว้นอยู่หลายประการ

House of Lords

สภาขุนนาง

สภาขุนนางหรือสภาสูงของอังกฤษ ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นพระอัครสังฆราชและสังฆราชแห่งศาสนจักรแห่งอังกฤษ และขุนนางที่เป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ สภาขุนนางนี้มี Lord Chancellor เป็นประธาน สภาขุนนางมีหน้าที่ทั้งในทางนิติบัญญัติและทางตุลาการ

ในด้านการตุลาการ สภาขุนนางจะเป็นศาลชั้นสูงสุดของสหราชอาณาจักร คำอุทธรณ์จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการอุทธรณ์ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสภาขุนนางสามถึงห้าคน เสียงข้างมากของคณะกรรมการอุทธรณ์ จะถือว่าเป็นความเห็นของสภาขุนนางในเรื่องนั้น ๆ

IACC Inter - American
 Commercial
 Arbitration
 Commission
 คณะกรรมการ
 อัญญาโตตุลาการในทาง
 พาณิชย์ในสหรัฐอเมริกา
 (เป็นส่วนหนึ่งขององค์การ
 นานาชาติอเมริกัน)

IBRD. International ^{ดู} ICSID, World Bank.
 Bank for
 Reconstruction and
 Development
 ธนาคารระหว่างประเทศ
 เพื่อการบูรณะและการ
 พัฒนา หรือเรียกย่อ ๆ
 ว่า ธนาคารโลก

ICA Indian Council
 of Arbitration
 มன்றีแห่งการ
 อัญญาโตตุลาการของ
 อินเดีย

ICAO International
Civil Aviation
Organization
องค์การการบินพลเรือน
ระหว่างประเทศ

ICC International
Chamber of
Commerce
หอการค้านานาชาติ มีที่
ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส

ICC Arbitration
การอนุญาโตตุลาการ
ภายใต้หอการค้า
นานาชาติ

การอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของหอการค้านานาชาติ ซึ่งอยู่ใต้การบริหารและการสอดส่องของศาลอนุญาโตตุลาการแห่งหอการค้านานาชาติ ศาลดังกล่าวเป็นหน่วยงานบริหารทำงานโดยอาศัยสำนักงานเลขานุการของหอการค้านานาชาติซึ่งตั้งอยู่ในกรุงปารีส ศาลดังกล่าวจะตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบในเรื่องคำฟ้องที่ยื่นฟ้องตามข้อบังคับของหอการค้านานาชาติ เมื่อศาลเห็นว่าคดีดังกล่าวอาจดำเนินการอนุญาโตตุลาการได้ ก็จะแจ้งให้ส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการแห่งชาติของสาขาหอการค้านานาชาติประเทศที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ เพื่อตั้งอนุญาโตตุลาการเพื่อมาประกอบเป็นคณะอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาและตัดสินคดีนั้น ๆ คำชี้ขาดย่อมจะถูกศาลอนุญาโตตุลาการกลั่นกรองและให้ความเห็นชอบในเรื่องรูปแบบ ก่อนที่จะมีการเปิดเผยและแจ้งไปยังคู่กรณี

แม้ว่าสำนักงานใหญ่ของหอการค้านานาชาติจะอยู่ที่กรุงปารีส แต่การอนุญาโตตุลาการอาจทำได้ก็ได้ คือไม่จำเป็นต้องเป็นอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายฝรั่งเศสเสมอไป คือ ถ้าไปทำที่อังกฤษก็เป็นอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายอังกฤษ เป็นต้น แต่โดยเหตุที่ศาลอนุญาโตตุลาการอาจเป็นผู้ตั้งอนุญาโตตุลาการคนกลาง ซึ่งมักจะได้แก่คนที่ศาลอนุญาโตตุลาการคุ้นเคย อันได้แก่ อาจารย์หรือผู้พิพากษาเกษียณอายุในประเทศฝรั่งเศสหรือสวิตเซอร์แลนด์ และอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดสถานที่ในกรณีนี้ คู่กรณีไม่ได้เลือกสถานที่ จึงมีบ่อยครั้งที่การอนุญาโตตุลาการนั้น ๆ ทำลงในประเทศฝรั่งเศสตามกฎหมายฝรั่งเศส โดยอนุญาโตตุลาการคนกลางที่เป็นคนฝรั่งเศสหรือคนที่เข้าใจกฎหมายฝรั่งเศส

ICC Arbitration Clause

ข้อกำหนดว่าด้วย
อนุญาโตตุลาการตามข้อ
บังคับของหอการค้า
นานาชาติ

“ข้อพิพาททั้งหลายที่เกี่ยวกับสัญญาี้ จะระงับตามข้อบังคับว่าด้วยการประนอมและการอนุญาโตตุลาการของหอการค้านานาชาติ โดยมีอนุญาโตตุลาการคนหนึ่งหรือหลายคนที่ตั้งขึ้นตามข้อบังคับดังกล่าว”

ควรสังเกตว่า กฎหมายของบางประเทศกำหนดว่า คู่สัญญาจะต้องระบุให้ชัดแจ้งว่าจะใช้ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการนั้น จะต้องทำโดยชัดแจ้งและต้องทำตามแบบอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือทำเป็นหนังสือ

ในการตกลงเรื่องการอนุญาโตตุลาการ คู่กรณีอาจตกลงเรื่องกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่สัญญาก็ได้ นอกจากนี้ตามหลักของหอการค้าฯ คู่กรณีอาจเลือกสถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเท่ากับเป็นการเลือกกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่วิธีพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการนั่นเองด้วย

ICCA International
Council for
Commercial
Arbitration
คณะมนตรีนานาชาติว่า
ด้วยการอนุญาโตตุลาการ
ในทางพาณิชย์

เว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงเลือกกฎหมายอื่น ในเมื่อประเทศ
ที่ไปทำการอนุญาโตตุลาการอนุญาตให้เลือกเช่นนั้น

เป็นสมาคมวิชาชีพของนักการอนุญาโตตุลาการ มี
วัตถุประสงค์ส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์
มีกิจกรรมประชุมวิชาการและออกหนังสือประจำปี ตลอดจน
หนังสือคู่มือการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งให้
รายละเอียดเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ
ในประเทศต่าง ๆ

แต่น่าสังเกตว่าสมาชิกของคณะมนตรีนานาชาติฯ
ประกอบด้วยคนในประเทศเศรษฐกิจเสรีนิยมในยุโรปเป็น
ส่วนใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นสมาคมวิชาชีพที่มีลักษณะ
จำกัดผูกขาดในทางความคิดอยู่มาก ทั้งนี้เพราะวิวัฒนาการ
ของการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ
ซึ่งผู้มีอำนาจในทางเศรษฐกิจจะสามารถกำหนดตัวบุคคลที่
เป็นอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง อีกทั้งการครอบงำใน
ทางความรู้ในทางกฎหมาย ทำให้คนในสวนอื่นของโลกต้อง
หันกลับไปพิจารณาเลือกคนจากยุโรปตะวันตกเป็นอนุญาโต-
ตุลาการ แม้ทั้งที่เป็นอนุญาโตตุลาการที่ฝ่ายตนตั้งก็ตาม

ICJ International
Court of Justice
ศาลยุติธรรมระหว่าง
ประเทศ

เป็นศาลที่สืบเนื่องมาจากศาลประจำยุติธรรมระหว่าง
ประเทศ ทำหน้าที่ตัดสินคดีข้อพิพาทระหว่างประเทศที่
คู่พิพาทเป็นรัฐ

ICSID International
Centre for
Settlement of
Investment Dispute
ศูนย์นานาชาติเพื่อการ
ระงับข้อพิพาทในการ
ลงทุน

ตั้งขึ้นโดยอาศัยความอนุเคราะห์ของธนาคารโลก โดย
ตั้งตามอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาทในการลงทุน
ระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ
14 ตุลาคม ค.ศ. 1966

Immunity from
Suit
ความคุ้มกันจากการฟ้อง
ร้องคดี

การที่จะไม่ถูกฟ้องร้องเพราะเหตุการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็น
เรื่องของรัฐประศาสน์นโยบายในการคุ้มครองผู้พิพากษา เพื่อให้
ให้ผู้พิพากษาซึ่งต้องใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่สามารถ
ทำงานของตนโดยเต็มที่โดยปราศจากภยาคติ หลักดังกล่าว
นำมาใช้กับผู้ที่ทำหน้าที่คล้ายกับผู้พิพากษาคืออนุญาโต-
ตุลาการด้วย ทั้งนี้เพื่อจรรโลงความยุติธรรม แม้ว่า
อนุญาโตตุลาการนั้นจะได้ประมาทเลินเล่ออยู่ด้วยก็ตาม
หลักความคุ้มกันจึงเป็นหลักยกเว้นความรับผิดชอบในความ
ประมาทของอนุญาโตตุลาการ

Immunity of a
State
ความคุ้มกัน (ไม่ฟ้อง)
ของรัฐบาล

ดู Sovereign Immunity และ Waiver of Sovereign
Immunity

Impartiality of
Arbitrator
การไม่ฝักใฝ่ของ
อนุญาโตตุลาการ

ถ้ามีปัญหาว่าอนุญาโตตุลาการวางตัวไม่ฝักใฝ่หรือไม่ และ
พิสูจน์ได้ว่าอนุญาโตตุลาการนั้นฝักใฝ่ ศาลอาจถอดถอน
อนุญาโตตุลาการผู้นั้น ในกรณีที่ได้มีคำชี้ขาดแล้วถือว่า
คำชี้ขาดนั้นไม่ชอบอันเป็นเหตุในคำชี้ขาดนั้นถูกทำลายได้
ดู Challenge of Arbitrator, Natural Justice และ Bias

Impasse

การกีดกันในการเจรจา

การเจรจาไม่มีทางบรรลุผล เพราะมีปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายต่างไม่ยอมแก่กัน การติดตันหรือการติดตายในการเจรจานี้อาจแก้ไขได้โดยการข่มขู่ว่าจะใช้วิธีการรุนแรง หรือโดยการอาศัยบุคคลภายนอกมาเสาะหาข้อเท็จจริงหรือไกล่เกลี่ย

Imputed Biasความเอนเอียงที่คาดได้ว่ามีอยู่
ว่ามิอยู่

ความเอนเอียงที่คาดได้ว่ามีอยู่นี้ เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างตัวอนุญาโตตุลาการกับคู่กรณี หรือระหว่างอนุญาโตตุลาการกับเรื่องที่พิพาทนั่นเอง จนเห็นได้ว่าน่าเกรงว่าอนุญาโตตุลาการนั้นไม่อาจทำหน้าที่อย่างไม่ฝักใฝ่ เป็น การพิจารณาในเชิงภาวะวิสัยคือดูว่ามีเหตุผลที่คนธรรมดาจะคิดหรือไม่ว่ามีความน่าเป็นไปได้ที่อนุญาโตตุลาการไม่อาจหรือจะไม่ตัดสินคดีนั้น โดยใช้พยานหรือการแถลงต่อผู้ คดีที่น่าเสนอต่ออนุญาโตตุลาการเท่านั้น

ดู Bias และ Impartiality of Arbitrator

in absentia (ลาติน)

ไม่อยู่

ดู *ex parte Proceeding***in camera (ลาติน)**

ในที่ลับ (ในที่จ้อง)

เป็นคำลาติน แปลว่า ในห้อง แต่ความหมายที่แท้จริงคือ ในที่ลับหรือเป็นการลับ การพิจารณาในการอนุญาโตตุลาการโดยปกติแล้วจะทำการลับ เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่น บุคคลภายนอกจึงไม่อาจอยู่ในการพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการ เหตุผลของการให้พิจารณาลับก็เพื่อรักษาความลับของคู่ความ และช่วยให้คู่ความบรรลุถึงความตกลงเชิงประนีประนอมง่ายเข้า เพราะไม่เกรงว่าบุคคลภายนอกจะรู้ การระงับข้อพิพาทได้โดยเร็ว เพราะการรักษาความลับเช่นนี้ พลอยทำให้ความสัมพันธ์ของคู่กรณีในอนาคตยังคงอยู่ในสภาพอันดี กล่าวคือไม่เข้มข้นแบบการต่อสู้คดีในศาลซึ่งปกติทำโดยเปิดเผย

	อันเป็นเหตุให้ต่างยอมไม่ได้เพราะกลัวคู่ค้ารายอื่น ๆ ของตนจะเอาอย่างฝ่ายตรงข้ามของตนในคดีนั้น
Incompetency การไร้ความสามารถ	อาจเกิดจากอายุ เช่น ยังเป็นผู้เยาว์หรือเกิดจากเสียสภาพบุคคลในทางแพ่ง เช่น ตกเป็นคนล้มละลาย หรือโดยศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ คนเหล่านี้ไม่สามารถเป็นอนุญาโตตุลาการ ดู Death or Incompetency of Party ประกอบ
Indifferent Gentlemen สุภาพบุรุษที่ไม่เกี่ยวข้อง	เป็นคำที่ใช้เรียกอนุญาโตตุลาการ มีมาตั้งแต่สมัยทิวเดอร์ในประเทศอังกฤษ
<i>in extenso</i> (ลาติน) โดยเต็มที	
<i>in personam</i> (ลาติน) เกี่ยวกับบุคคล	เป็นคำที่ใช้ตรงกันข้ามกับคำว่า <i>in rem</i>
Incorporation of Arbitration Clause การรวมเอาข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการไว้ในสัญญา	ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ หรือข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ อาจรวมเอาเข้าไว้ในสัญญาอื่น ๆ เช่น ข้อกำหนดว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการตามสัญญาเช่าเรืออาจถูกรวมเอาไว้ในใบตราส่ง แต่การกล่าวรวมเข้าไว้ต้องเป็นไปโดยเจาะจง
Initiating Arbitration Proceedings การเริ่มกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ	กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการเริ่มด้วยเมื่อฝ่ายหนึ่งแสดงเจตนาว่าจะใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงที่คู่กรณีเคยมีมาก่อนหน้าการแสดงเจตนาดังกล่าวว่าปกติต้องทำเป็นหนังสือและมีรายละเอียดแบ่งข้อพิพาท

ดู Model Law. Art. 3 (1) และ Commencement of Proceedings

Injunction คำสั่งห้าม

คำสั่งศาลที่ห้ามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทำการใด ๆ ที่ศาลเชื่อว่า จะก่อผลเสียหายแก่ตัวทรัพย์สินหรือสิทธิของบุคคลอื่น คำสั่งอาจทำในรูปกำหนดให้ต้องกระทำการใด ๆ ก็ได้ การละเมิดคำสั่งของศาลในทำนองนี้ เป็นการละเมิดอำนาจศาล อยู่ในตัว

ดู Mareva injunction, Interim Injunction และ Interlocutory Injunction

Injunctive Relief การออกคำสั่ง ปลดเปลื้องความเสียหาย ของโจทก์ด้วยคำสั่งห้าม หรือคำสั่งบังคับให้กระทำ

อนุญาตตุลาการอาจออกคำสั่งปลดทุกข้อให้แก่ผู้เสียหาย โดยระบุไว้ในคำชี้ขาดห้ามบุคคลใดทำการใด ๆ ที่เขาเห็นว่าเป็นการละเมิดสัญญา

Inquisitorial Procedure กระบวนการพิจารณาได้สวน

กระบวนการพิจารณาในศาลที่นิยมใช้กันในประเทศที่ใช้ประมะวลกฎหมาย ซึ่งผู้พิพากษาทำการได้สวนในเรื่องปัญหาข้อเท็จจริงคือมีอำนาจเข้ามาซักพยาน ตลอดจนทำการอื่น ๆ เพื่อซึ่งคำพยาน ในประเทศที่นิยมการพิจารณาในเชิงกล่าวหา เช่น ประเทศอังกฤษ การที่อนุญาตตุลาการทำการพิจารณาในเชิงได้สวนอาจถูกกล่าวหาว่ากระทำการไม่ชอบ เว้นแต่คู่กรณีจะได้ตกลงไว้ชัดแจ้งว่าอนุญาตตุลาการมีอำนาจหรือควรทำเช่นนั้น

ในการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งคู่พิพาทมาจากกฎหมายต่างระบบ ซึ่งวิธีพิจารณาจะต่างกันด้วยนั้น อนุญาตตุลาการอาจจำต้องใช้ทั้งวิธีการพิจารณาแบบได้สวนและกล่าวหาผสมกันไป เพื่อไม่ให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบ

	<p>ในเรื่องวิธีพิจารณา แต่เพื่อเลี่ยงปัญหาขัดข้องอันเกิดจากระบบกฎหมายภายใน ควรระบุอำนาจที่จะกระทำเช่นนั้น ๆ ของอนุญาโตตุลาการไว้อย่างชัดเจน</p> <p>ดูเทียบ Accusatorial Procedure</p>
<i>in re</i> (ลาติน) ในเรื่อง	<p>เป็นวลีที่ใช้เรียกหรืออ้างคดีในรายงานคำพิพากษา ตลอดจนรายงานคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ บางครั้งก็เรียกย่อ ๆ ว่า <i>re</i></p>
<i>in rem</i> (ลาติน) เกี่ยวกับทรัพย์สิน	<p>การกระทำ วิธีพิจารณา หรือสิทธิที่ใช้ยันได้ทั่วโลก ในการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวี ถ้าผู้แพ้ไม่ยอมจ่ายตามคำชี้ขาดโดยเต็ม ผู้ชนะอาจขอให้ศาลสั่งแบบ <i>in rem</i> เพื่อใช้ยันกับบุคคลทั่วไป โดยปกติจะเป็นการสั่งให้มีผลในตัวทรัพย์สินนั่นเอง</p>
Inspection of Property อำนาจในการตรวจตัวทรัพย์สิน	<p>อนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะตรวจดูตัวทรัพย์สินที่เป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาท เว้นแต่ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการจะระบุไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>นอกจากอนุญาโตตุลาการจะตรวจดูเองแล้ว ยังอาจสั่งให้ผู้เชี่ยวชาญที่ตนตั้งตรวจดูหรือจะอนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญของคู่ความตรวจดูก็ได้</p>
Institute of Arbitrators สถาบันอนุญาโตตุลาการของอังกฤษ	<p>ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1915 ก่อนหน้าที่จะกลายเป็น Chartered Institute of Arbitrators เมื่อ ค.ศ. 1979 ทำหน้าที่จัดหาอนุญาโตตุลาการที่เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและมีความรู้ด้านเทคนิคอื่น ๆ ด้วย สถาบันนี้มุ่งส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการด้วยการฝึกอบรมอนุญาโตตุลาการ ทำให้ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการง่ายเข้า และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการด้วยการจัดประชุมและเผยแพร่วารสาร คือ Arbitration, The Journal of the Institute of Arbitrators ดู Chartered Institute of Arbitrators ประกอบ</p>

**Institutional
Arbitration
การอนุญาโตตุลาการ
ภายใต้สถาบัน**

การอนุญาโตตุลาการที่ทำตามข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการสถาบันใดสถาบันหนึ่งซึ่งอาจเป็นระดับประเทศ เช่น AAA หรือ American Arbitration Association หรือระดับระหว่างประเทศ เช่น ICC หรือ International Chamber of Commerce โดยปกติสถาบันอนุญาโตตุลาการจะให้ความช่วยเหลือในเรื่องการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ การดำเนินกระบวนการพิจารณาตลอดจนการดำเนินการเพื่อให้คำชี้ขาดนั้นมีผลใช้บังคับ

สถาบันอนุญาโตตุลาการอาจเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมในทางการค้า หรือเป็นสถาบันที่ขึ้นอยู่กับหอการค้าหรือเป็นสถาบันอิสระก็ได้ การอนุญาโตตุลาการภายใต้สถาบันนี้มักแพง เพราะต้องเสียค่าธรรมเนียมทั้งที่จ่ายให้แก่ตัวอนุญาโตตุลาการและที่จ่ายให้แก่สถาบัน สถาบันบางแห่งก็ได้กำไรจากการอนุญาโตตุลาการมาก คือเพียงพอที่จะไปเจือจุนกิจการอื่นของสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น ICC ได้เงินพอที่จะไปใช้ในการอบรมกฎหมายพาณิชย์ชั้นสูงในสถาบันที่ขึ้นอยู่กับ ICC

inter alia (ลาติน)

ในบรรดาสິงอื่น ๆ

**Inter - American
Commercial
Arbitration
Commission**

ดู IACC

**Inter - Association
Commercial
Arbitration
Agreements**
ความตกลงว่าด้วยการ
ร่วมมือทาง
อนุญาโตตุลาการระหว่าง
สถาบันอนุญาโตตุลาการ

สถาบันอนุญาโตตุลาการอาจทำความตกลงกัน เพื่อให้
การพิจารณาและชี้ขาดตามข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโต-
ตุลาการของตน อาจไปทำที่สถาบันอื่นในประเทศอื่น ทั้งนี้
เพื่อความสะดวกของคู่พิพาท การทำเช่นนี้จะต้องมีบทใน
ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตให้ทำเช่นนั้นด้วย

**Interest
ดอกเบีย, ผลประโยชน์**

ผลตอบแทนทางการเงินของเงินที่ค้างจ่าย ซึ่งคำนวณจาก
เวลาที่ยังคงค้างจ่าย ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการอาจ
กำหนดดอกเบี้ยในเงินที่ต้องจ่ายตามคำชี้ขาด นอกจากนี้
อาจให้ดอกเบี้ยในค่าเสียหาย โดยคำนวณจากวันผิดสัญญา
หรือวันทำคำชี้ขาด บ่อยครั้งอนุญาโตตุลาการลิมิตตัดสินใน
เรื่องดอกเบี้ย จึงมีปัญหว่าศาลมีอำนาจสั่งในเรื่องดอกเบี้ย
ในข้อพิพาทที่อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดแล้วหรือไม่ ซึ่งม
ความเห็นว่าการให้ได้นับจากวันที่มีคำชี้ขาด เพราะก่อน
หน้านั้นอยู่ในอำนาจของอนุญาโตตุลาการ

นอกจากหมายถึงดอกเบี้ยแล้ว คำว่า interest อาจ
หมายถึงผลประโยชน์ ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าคุณกรณีมีความ
เกี่ยวข้องกับผลที่จะเป็นคู่ความหรือไม่ ตลอดจนใช้พิสูจน์
ความเอนเอียงของอนุญาโตตุลาการ

Interest Arbitration
อนุญาโตตุลาการในเรื่อง
ผลประโยชน์

ปกติใช้ในการเจรจาทำสัญญา โดยอาจจะเป็นการทำสัญญาใหม่
หรือเป็นการต่อสัญญาเดิม เมื่อการเจรจามาถึงจุดที่ติดตัน
โดยเฉพาะในสัญญาจ้างแรงงาน ก็อาจให้มีบุคคลภายนอก
มาชี้ขาดเพราะผลร้ายจากการไม่สามารถทำสัญญาอาจ
ร้ายแรงมาก เช่น การนัดหยุดงาน หรือการปิดงานงดจ้าง
ดู Pay Arbitrations

Interim Award

คำชี้ขาดระหว่างกาลและ
ซึ่งอาจครอบคลุมเพียง
บางส่วนข้อพิพาท

ในประเทศอังกฤษมีข้อสันนิษฐานเบื้องต้นว่าอนุญาโตตุลาการอาจทำคำชี้ขาดระหว่างกาล เว้นแต่สัญญาจะระบุไว้เป็นอย่างอื่น ในประเทศสหรัฐอเมริกากฎหมายส่วนใหญ่ของมลรัฐกลับเป็นไปในทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ปกติไม่อาจทำคำชี้ขาดระหว่างกาล เพราะถือว่าเมื่อมีคำชี้ขาดก็หมดหน้าที่ เว้นแต่สัญญาจะระบุไว้ชัดเจนหรือสันนิษฐานได้ว่าคู่ความต้องการให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดระหว่างกาลหรือทำคำชี้ขาดบางส่วนได้

Interim Injunction

คำสั่งห้ามระหว่างกาล

ศาลควรมีอำนาจออกคำสั่งห้ามระหว่างกาล เพื่อคุ้มครองผลประโยชน์ของคู่ความ ตราบเท่าที่ไม่เป็นการกระทบต่ออำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและทำคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ดูคำถัดไป, Interlocutory Relief และ Provisional Remedies

Interim Measures

วิธีการชั่วคราว

ดู Interlocutory Relief และ UNCITRAL Model Law, Art. 17.

Interlocutory

Injunction

คำสั่งห้ามระหว่าง

พิจารณา

เป็นคำสั่งห้ามชั่วคราวระหว่างรอการพิจารณา

ดูคำก่อนหน้า

Interlocutory

Judgement

คำตัดสินระหว่าง

พิจารณา

คำตัดสินระหว่างกาลซึ่งตัดสินไปเพียงบางส่วนของข้อพิพาท
เทียบ Interim Award

Interlocutory Matters	เป็นเรื่องที่เกิดระหว่างก่อนการพิจารณาจะเริ่ม เช่น เรื่องการออกคำสั่งห้าม
เรื่องที่เกิดระหว่างก่อนการพิจารณา	ดู Mareva Injunction
Interlocutory Relief วิธีการชั่วคราวระหว่าง การพิจารณา	เป็นการแก้ไขชั่วคราวที่ศาลทำลงในช่วงก่อนหน้าการพิจารณาเพื่อประโยชน์ของโจทก์ ดู Mareva Injunction
International Arbitration การอนุญาโตตุลาการ ระหว่างประเทศ	การอนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทเป็นรัฐ กฎหมายที่ใช้ตัดสินกรณีคือกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง
International Bank for Reconstruction and Development ธนาคารระหว่างประเทศ เพื่อการบูรณะและการ พัฒนา	ดู IBRD กับ World Bank
International Centre for Settlement of Investment Disputes	ดู ICSID
International Chamber of Commerce	ดู ICC
International Court of Justice	ดู ICJ

International Claims การฟ้องร้องต่างประเทศ

เป็นการฟ้องร้องที่พลเมืองของประเทศหนึ่งฟ้องรัฐต่างประเทศ โดยได้รับความอนุเคราะห์จากรัฐบาลของตน เพื่อให้รัฐต่างประเทศชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในความเสียหายที่ตนได้รับ บางครั้งก็เรียกว่า การคุ้มครองทางการทูตแก่พลเมืองที่อยู่ต่างประเทศ ปกติรัฐจะไม่เข้าช่วยเหลือจนกว่าจะได้ใช้กระบวนการยุติธรรมภายในประเทศของรัฐต่างประเทศนั้น จนหมดแล้ว การระงับข้อพิพาทเมื่อมีการฟ้องร้องต่างประเทศ ปกติทำได้ 3 ทาง คือ 1) ระงับโดยการเจรจาทางการทูต 2) เสนอจ่ายค่าเสียหายเป็นก้อน ปล่อยให้รัฐเจ้าของสัญชาติพิจารณาจ่ายให้แก่ผู้เสียหายต่าง ๆ ตามส่วน 3) ส่งเรื่องไปให้อนุญาตตุลาการระหว่างประเทศพิจารณา

การที่รัฐเข้ามาแทนที่เอกชนผู้เสียหายที่ถือสัญชาติตนนี้ เริ่มใช้มาแต่สนธิสัญญา Jay ระหว่างสหรัฐอเมริกา กับบริเตนใหญ่ เมื่อ ค.ศ. 1794

นำสังเกตว่าหลักการฟ้องร้องต่างประเทศนี้ ชัดกับความคิด Calvo

International Commercial Arbitration

อนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ

การอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทในทางพาณิชย์ที่คู่พิพาทอยู่ในประเทศต่างกัน

International Customary Law

กฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดจากจารีตประเพณี

เป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดจากจารีตประเพณีและวิธีปฏิบัติยิ่งกว่าที่เกิดจากสนธิสัญญา

บ่อเกิดที่สำคัญที่มีมาแต่เดิมของกฎหมายระหว่างประเทศคือ สนธิสัญญา จารีตประเพณี และหลักกฎหมายทั่วไปด้วยเหตุนี้ที่ชาติที่เจริญแล้วยอมรับ ลักษณะสำคัญ

ของจารีตก็คือรัฐไม่จำเป็นต้องแสดงออกซึ่งความยินยอมเห็นชอบของตน ในการตัดสินคดี ผู้พิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ มักอ้างถึงวิธีปฏิบัติตลอดจนการยอมรับหลักกฎหมายดังกล่าวในคำพิพากษาหรือคำชี้ขาดที่มีมาก่อนหน้า

การอ้างจารีตประเพณีก็ดี การอ้างคำพิพากษาหรือคำชี้ขาดที่มีมาก่อนหน้าก็ดี ทำให้ประเทศที่อยู่ในสังคมนานาชาติมาก่อน มีอำนาจกำหนดทิศทางการพัฒนาการของกฎหมายระหว่างประเทศในทางที่สนองประโยชน์ของประเทศตน เช่นการกำหนดหลักความรับผิดชอบของรัฐซึ่งสนองประโยชน์ของประเทศเจ้าของอาณานิคม

**International
Institute for the
Unification of
Private Law
(UNIDROIT)**

สถาบันระหว่างประเทศ
เพื่อการทำให้กฎหมาย
เอกชนมีเอกภาพ หรือ
เรียกสั้น ๆ ว่า ยูนิดรอิต

องค์การระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นเพื่อศึกษาวิธีการในการทำให้กฎหมายเอกชนมีเอกภาพหรือเข้ากันได้ และเตรียมกฎหมายเอกภาพเพื่อให้รัฐรับเอาไปใช้ งานสำคัญที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการคือร่างกฎหมายเอกภาพว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการซึ่งร่างโดยศาสตราจารย์ René David ซึ่งมีบทบัญญัติก้าวไกล กล่าวคือ เมื่อรัฐภาคีของอนุสัญญากฎหมายเอกภาพได้มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าคำชี้ขาดนั้นใช้บังคับได้แล้ว รัฐภาคีอื่นต้องบังคับตามเสมอไป ร่างดังกล่าวในสภาพที่แก้ไขแล้วได้กลายมาเป็นกฎหมายเอกภาพว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของมนตรีแห่งยุโรป ค.ศ. 1966

**International Law
กฎหมายระหว่างประเทศ**

ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการระหว่างรัฐ กฎหมายระหว่างประเทศอาจเข้ามาเกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ข้อตกลงในเรื่องการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการนั่นเอง เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศอันเป็นสนธิ-

สัญญาอย่างหนึ่ง หลักเกณฑ์กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสนธิสัญญาจึงต้องนำมาใช้ในการตีความข้อตกลงดังกล่าว

2. ในเรื่องวิธีพิจารณาถ้าคู่กรณีไม่ได้ตกลงไว้หรือแม้ตกลงกันไว้แต่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ด้วยเหตุใดก็ตามก็ต้องหันกลับไปใช้หลักกฎหมายทั่วไปเป็นที่ยอมรับของชาติที่เจริญแล้วหรือจารีตประเพณีแล้วแต่กรณี ซึ่งหากพิจารณาในแง่ที่มาย่อมเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ

3. ในเรื่องกฎหมายสาระบัญญัติใช้บังคับแก่กรณี บางครั้งคู่กรณีก็ระบุให้ใช้หลักกฎหมายทั่วไปที่ยอมรับของชาติที่เจริญแล้ว และแม้คู่กรณีไม่ระบุ ศาลหรืออนุญาโตตุลาการก็อ้างหลักดังกล่าวได้ ทำนองเดียวกับที่อ้างกฎหมายระหว่างประเทศที่กำเนิดมาจากแหล่งอื่น ๆ คือ จารีตประเพณี สนธิสัญญา คำพิพากษา และคำชี้ขาดระหว่างประเทศ ตลอดจนงานเขียนของนักนิติศาสตร์

International Law
Commission
คณะกรรมการ
กฎหมายระหว่างประเทศ

องค์กรของสหประชาชาติ ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมการพัฒนา
กฎหมายระหว่างประเทศโดยรวดเร็ว และการทำให้กฎหมาย
ระหว่างประเทศเป็นประมวล งานสำคัญของคณะกรรมการ
ธรรมาภิบาลกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องการอนุญาโตตุลาการ
ก็คือ ข้อบังคับต้นแบบว่าด้วยวิธีพิจารณาในการอนุญาโต
ตุลาการ

International
Non - Governmental
Organization
องค์กรเอกชนระหว่าง
ประเทศ

องค์กรที่ตั้งขึ้นโดยเอกชนเพื่อมุ่งจัดการกับปัญหา
ระหว่างประเทศหรือกิจการระหว่างประเทศ นำสังเกตว่าองค์กร
ระหว่างประเทศส่วนใหญ่เป็นองค์กรเอกชน แต่บทบาท
ขององค์กรเหล่านี้มีอยู่จำกัด เพราะความสามารถในการ
ปฏิบัติงานในรัฐต่างๆ ขึ้นอยู่กับการยอมรับของประเทศ

อย่างไรก็ต้องคัดกรเอกชนระหว่างประเทศอาจมีบทบาทในระบบพลักตันโดยเข้าไปเป็นผู้สังเกตการณ์ในที่ประชุมระหว่างประเทศ และพลักตันในทางการเมืองในแต่ละประเทศ ตรวจจับที่พลเมืองของประเทศนั้น ๆ ให้การสนับสนุน

บทบาทขององค์กรเอกชนระหว่างประเทศ โดดเด่นขึ้นมานับแต่ช่วงทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา นับแต่ปัญหาสิ่งแวดล้อมกลายเป็นปัญหาใหญ่ที่โลกต้องเผชิญ

องค์กรเอกชนระหว่างประเทศที่มีบทบาทในเรื่องอนุญาโตตุลาการในอดีต ได้แก่ ICC, ICCA, Institute of International Law และ International Law Association.

International Private Arbitration

ดู International Commercial Arbitration

International Public Arbitration

ดู International Arbitration

Intervention การสอดเข้ามาเป็น คู่ความ

การที่ฝ่ายที่สามร้องขอเข้ามาเป็นฝ่ายในคดี หรือการอนุญาโตตุลาการระหว่างคู่ความเดิม

อนุญาโตตุลาการต้องพิจารณาว่าผู้ร้องสอดมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องด้วยหรือไม่ โดยปกติแล้วอนุญาโตตุลาการมักลังเลที่จะปล่อยให้บุคคลภายนอกเข้ามาร้องสอด เพราะเป็นเรื่องในทางเอกชนระหว่างคู่ความโดยเฉพาะ

Inter - state Arbitration การอนุญาโตตุลาการ ระหว่างรัฐ

การอนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทเป็นรัฐ

ดู International Arbitration

in toto (ลาติน)

กิจกรรม

Investment

Disputes

ข้อพิพาทในทางการ

ลงทุน

แท้ที่จริงเป็นข้อพิพาทในทางพาณิชย์อย่างหนึ่งนั่นเอง แต่โดยเหตุที่คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งเป็นรัฐ ซึ่งอาจอ้างเอกสิทธิ์และความคุ้มกันของรัฐจึงเกิดความคิดที่จะสร้างระบบการอนุญาโตตุลาการใหม่ เพื่อกำหนดให้รัฐต้องยอมรับการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทในการลงทุนที่เอกชนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศ

ดู ICSID, Abs - Shawcross

Iran - United States

Claims Tribunal

ศาลอนุญาโตตุลาการ

เพื่อพิจารณาการ

เรียกร้องระหว่างอิหร่าน

กับสหรัฐอเมริกา

เป็นศาลอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นที่กรุงเฮก เมื่อ 19 มกราคม ค.ศ. 1981 เพื่อยุติการดำเนินคดีความระหว่างรัฐบาลของแต่ละฝ่ายกับคนชาติของอีกฝ่ายหนึ่ง และนำมาซึ่งการระงับและการสิ้นสุดลงของการเรียกร้องทั้งหลาย โดยอาศัยการอนุญาโตตุลาการที่มีผลผูกมัด ศาลอนุญาโตตุลาการได้รับเอาข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL ไปใช้โดยมีการดัดแปลง การตั้งศาลอนุญาโตตุลาการนี้เกิดจากข้อขัดแย้งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐอเมริกา หลังจากการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองในอิหร่าน อันเป็นเหตุให้อิหร่านจับตัวประกันชาวสหรัฐอเมริกาไว้ 52 คน เพื่อตอบโต้การที่สหรัฐอเมริกาได้อายัดทรัพย์สินของอิหร่านในสหรัฐอเมริกา การเจรจาทางยุติข้อพิพาทเกิดจากข้อเสนอของแอลจีเรียที่ทำให้อิหร่านปล่อยตัวประกันและรัฐบาลสหรัฐตกลงเลิกอายัดทรัพย์สินของรัฐบาลอิหร่านและชาวอิหร่าน และให้สภาพทรัพย์สินของอิหร่านคงเป็นไปอย่างที่มีอยู่ก่อนหน้า 14 พฤศจิกายน ค.ศ. 1979

**Irrevocability of
the Arbitration
Agreement**

**การบอกเลิกไม่ได้ของ
ข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการ**

เมื่อมีการทำข้อตกลงอนุญาโตตุลาการแล้ว ความตกลงดังกล่าวจะยังคงผูกมัดอยู่และหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติไม่ได้ เว้นแต่ตัวสัญญาประธานจะถูกยกเลิกในลักษณะที่ไม่มีข้อพิพาท หลักนี้มีอยู่ในกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่เป็นกฎหมายบัญญัติ เหตุที่ต้องมีหลักนี้เพราะในกฎหมายที่เกิดจากคำพิพากษาในประเทศคอมมอนลอว์ ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการอาจบอกเลิกได้ตลอดเวลาตามความพอใจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจนกว่าจะได้มีคำชี้ขาด

**Irrevocable
Appointment
การแต่งตั้งอนุญาโต-
ตุลาการถอนไม่ได้**

อำนาจหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดที่เป็นคนกลาง ซึ่งตั้งขึ้นตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการนั้นปกติถอนไม่ได้ เว้นแต่ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการจะระบุไว้โดยชัดแจ้งเป็นอย่างอื่น

J

**Japan Commercial
Arbitration
Association**

สมาคมอนุญาโตตุลาการ
ในทางพาณิชย์แห่งญี่ปุ่น

สมาคมที่ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1950 เพื่อส่งเสริมการค้าต่าง-
ประเทศของญี่ปุ่น โดยการส่งเสริมการระงับข้อพิพาท
ในทางการค้า โดยใช้การประนอมข้อพิพาทและการอนุญาโต-
ตุลาการ และออกวารสารรายสามเดือนเป็นภาษาอังกฤษ
ชื่อ Quarterly of the Japan Commercial Arbitration.

Jay's Treaty (1794)
สนธิสัญญาเจย์

เป็นสนธิสัญญาระหว่างอังกฤษกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนด
ให้ปัญหาและข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการปฏิวัติเมื่อ ค.ศ.
1776 นั้น ต้องส่งไปให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด โดยเนื้อแท้
สนธิสัญญาเจย์เป็นสนธิสัญญาไมตรี พาณิชย์และการเดินเรือ
แต่มีผลในทางกระตุ้นการอนุญาโตตุลาการมาก สนธิสัญญา
เจย์จึงเป็นจุดเริ่มต้นของยุคใหม่ของการอนุญาโตตุลาการ

Joinder
การรวมพิจารณา

เป็นวิธีพิจารณาที่รวมเอาเรื่องที่กระทบหลาย ๆ คนใน
ลักษณะเดียวกันไว้ในการพิจารณาอันเดียว ผลก็คือลด
ความซ้ำซ้อนที่ไม่จำเป็นและลดค่าใช้จ่าย ถ้ามีการสั่งให้
รวมพิจารณาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการก็จะผูกมัดทุกคน
ที่เกี่ยวข้อง

**Joint Claims
Commission**
คณะกรรมการร่วมเพื่อ
พิจารณาข้อเรียกร้อง

เป็นองค์กรที่ไม่ใช้อนุญาโตตุลาการ ใช้เมื่อบุคคลหลายคน
ในประเทศฟ้องรัฐบาลต่างประเทศ สมาชิกของคณะ
กรรมการร่วมจะประกอบด้วยบุคคลที่รัฐที่เกี่ยวกับข้อพิพาท
ได้แต่งตั้ง ปกติรัฐก็จะตั้งคนชาติตนเพื่อมีอำนาจคุมได้เต็มที่
คณะกรรมการร่วมมักจะไม่บรรลุข้อยุติ จึงมักตัดสินแบบ
ประนีประนอมมากกว่า

ดู String Arbitration และ Multiple Arbitration และ
Consolidation of Actions

Judge ผู้พิพากษา	เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทำหน้าที่ตัดสินข้อพิพาท
Judge - arbitrator อนุญาโตตุลาการที่เป็น ผู้พิพากษา	คือการที่ผู้พิพากษาได้รับแต่งตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการ แต่ผู้พิพากษาศวยอมรับการตั้งเช่นว่าได้ก็ต่อเมื่อผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่ทำให้งานของศาลเสียหาย
Judge - umpire ผู้ชี้ขาดที่เป็นผู้พิพากษา	ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ อาจกำหนดให้ตั้งผู้พิพากษาเป็นผู้ชี้ขาด แต่ผู้พิพากษาจะรับงานนั้นได้ก็ต่อเมื่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลที่เป็นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าเขาควรรับงานนั้นได้ ค่าธรรมเนียมที่ผู้ชี้ขาดได้ยอมตกเป็นของศาล
Judgement คำตัดสิน	คำตัดสินของศาลในเรื่องที่เสนอให้ศาลพิจารณา ในประเทศคอมมอนลอร์คำตัดสินศาลสูงมีผลผูกมัดศาลล่าง
Judgement Creditor เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา	คนที่ศาลสั่งว่ามีสิทธิได้รับชำระหนี้จากอีกฝ่ายหนึ่ง ในการอนุญาโตตุลาการอาจหมายถึงเจ้าหน้าที่รอกการยอมรับนับถือ และการบังคับตามคำชี้ขาด
Judgement Debtor ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	คนที่ศาลสั่งให้ชำระหนี้ คือ ฝ่ายตรงข้ามของผู้ที่ขอบังคับตามคำชี้ขาดนั่นเอง
Judgement Roll เอกสารประกอบคำชี้ขาด เพื่อให้ศาลมีคำพิพากษา ตาม	เอกสารที่ต้องส่งไปศาลเพื่อให้คำชี้ขาดมีผลอย่างคำพิพากษา เพื่อประกันว่าจะบังคับได้ เอกสารเหล่านี้จะได้แก่ ต้นฉบับหรือสำเนาของสิ่งต่อไปนี้ คือ สัญญาที่พิพาท ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนคำร้องขอขยายระยะเวลาและเอกสารที่ยื่นต่อศาลในคดีอนุญาโตตุลาการนั้น ตลอดจนคำสั่งศาลในเรื่องการยึดตามคำชี้ขาด

Judicial Arbitration
การอนุญาโตตุลาการที่
ทำลงโดยผู้พิพากษา

Judicial Discretion
ดุลพินิจของศาล

อำนาจของศาลในการออกคำสั่งให้การคุ้มครองชั่วคราว ตลอดจนรับฟังพยานตามที่ตนเห็นสมควร หลักวิธีพิจารณามักมีช่องให้ใช้ดุลพินิจ ศาลสูงมักไม่ยากตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของศาลล่าง และในทำนองเดียวกันศาลมักจะไม่ใช้อำนาจตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของอนุญาโตตุลาการ

Judicial
Enforcement
การบังคับคำชี้ขาดโดย
ศาล

Judicial Notice
การที่ศาลรู้อะไร

การที่ศาลหรืออนุญาโตตุลาการจะรับรู้ถึงความมีอยู่หรือความจริงของเรื่องใด ๆ โดยเป็นเรื่องที่เห็นได้ในตัว หรือเป็นความรู้สามัญ ในบางประเทศการรับรู้ถึงการมีอยู่และเนื้อหาของกฎหมายลายลักษณ์ของต่างประเทศก็เป็น การที่ศาลรู้อะไรอย่างหนึ่ง

ดู Question of Fact

Judicial Precedent
บรรทัดฐานคำพิพากษา

ดู Precedent และ Case Law

Judicial Review
อำนาจตรวจสอบโดย
ศาล

ศาลสูงมีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องของคำพิพากษาศาลล่าง ทำนองเดียวกันศาลมีอำนาจตรวจสอบปัญหาข้อกฎหมายในคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ เมื่อคู่ความอุทธรณ์สู่ศาลว่าคำชี้ขาดนั้นบังคับได้หรือไม่

ดู Finality of Award, Setting Aside of Award

Jurisdiction**อำนาจพิจารณา**

อำนาจของศาลหรืออนุญาโตตุลาการในการรับพิจารณา และพิพากษาหรือชี้ขาดคดี ปกติก็จะมีกฎหมายกำหนด เรื่องอำนาจพิจารณานี้ แต่อนุญาโตตุลาการจะต้องมีข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการระหว่างคู่กรณีกำกับอีกชั้นหนึ่ง

Jurisdictional**Theory****ทฤษฎีอำนาจพิจารณา****เกิดจากอำนาจศาลที่รัฐ****มอบให้**

แนวความคิดของพวกที่เห็นว่าอำนาจของอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาคดี เกิดจากการที่รัฐยอมแบ่งอำนาจอธิปไตย ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาคดีมาให้แก่องค์คณะอนุญาโตตุลาการ เป็นทฤษฎีที่ตรงกันข้ามกับทฤษฎี Contractual Theory ในที่สุดคงต้องยอมรับว่าอำนาจของอนุญาโตตุลาการ ไม่ว่าในเรื่องการพิจารณาหรือการเลือกใช้กฎหมาย เกิดจากทั้งการที่คู่กรณีตกลงตาม Contractual Theory และเกิดจากรัฐยอมให้ทำได้ตามทฤษฎี Jurisdictional Theory ในที่สุดจึงเกิด Mixed Theory

ดู lex arbitri ประกอบ

Justiciable**ตัดสินโดยศาลได้**

ปกติคดีที่จะมาสู่การอนุญาโตตุลาการได้นั้น ต้องเป็นเรื่องที่ศาลตัดสินได้ ในกรณีข้อพิพาทระหว่างประเทศ มักมีหลักกำหนดให้ต้องแสวงความยุติธรรมในระบบศาลภายในเสียก่อนจนหมดแล้ว ค่อยมีสิทธิมาให้ศาลระหว่างประเทศตัดสินได้

K

K.B.

ชื่อย่อของศาลแพ่ง

King's Bench

Kompetenz -

Kompetenz

อำนาจในการพิจารณา

เรื่องอำนาจพิจารณา

ในยุคที่ประมุขของอังกฤษเป็นราชินี ศาลเดียวกันมีชื่อว่า Queen's Bench (Q.B.) มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่งว่าด้วย สัญญาและละเมิด และเป็นศาลอุทธรณ์สำหรับศาลแขวง

ในเรื่องอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ มักมีข้อพิจารณาว่าอนุญาโตตุลาการมีอำนาจพิจารณาเรื่องอำนาจพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการเองหรือไม่ การไม่ให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาเรื่องอำนาจพิจารณาของตน จะเป็นการเปิดโอกาสให้คู่พิพาทฝ่ายที่ไม่อยากใช้การอนุญาโตตุลาการหาทางเตะถ่วง แต่การปล่อยให้มอำนาจพิจารณาอาจทำให้มีการพิจารณาไปซึ่งต่อมาอาจเสียเปล่าเพราะศาลสั่งว่าไม่มีอำนาจ

ดู *competence de la competence*

L

- LA** เป็นหนังสือรายงานคำชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการในเรื่อง
ชื่อย่อของ Labor แรงงานสัมพันธ์ในสหรัฐอเมริกา เช่น 1970 LA 551
Arbitration Reports หมายความว่า เป็นหนังสือรายงานคำชี้ขาดแรงงานปี 1970
 ที่หน้า 551
- Laches** การที่ล่าช้ามากในการใช้สิทธิฟ้องร้อง ซึ่งทำให้บังคับตาม
การกีดรังการใช้สิทธิไต่ สิทธินั้นไม่ได้
ถามโดยไม่มีเหตุ อนุญาโตตุลาการอาจยกข้อที่โจทก์ทิ้งร้างการใช้
 สิทธิมาเพื่อตัดฟ้องของโจทก์ หรือลดค่าสินไหมทดแทนได้
- Language of** ปกติคู่ความอาจตกลงกันได้ว่าจะใช้ภาษาใด โดยปกติก็จะใช้
Arbitration ภาษาที่ใช้ในการทำสัญญา ถ้าคู่ความไม่ได้ตกลง อนุญาโต-
ภาษาที่ใช้ในการ ตตุลาการก็จะเป็นผู้เลือกภาษา โดยเลือกจากภาษาที่ใช้ทำ
อนุญาโตตุลาการ สัญญานั้นเอง เว้นแต่จะมีเหตุอันควรใช้ภาษาอื่น เช่น
 พยานส่วนใหญ่และอนุญาโตตุลาการถนัดในภาษาใด ๆ
 ข้อบังคับในการอนุญาโตตุลาการอาจกล่าวถึงเรื่องภาษาที่
 ใช้ในการอนุญาโตตุลาการก็ได้
- Law Merchant** กฎหมายของนายวานิชนี้ บางครั้งก็เรียกว่า *lex mercatoria*
กฎหมายของนายวานิช คือความคิดที่ว่าความสัมพันธ์ระหว่างพ่อค้าระหว่างประเทศ
 ควรต้องอยู่ใต้กฎหมายพิเศษคือกฎหมายของนายวานิช
 ซึ่งเกิดจากจารีตและวิธปฏิบัติของพ่อค้าซึ่งพบได้ในคำ
 ชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ สัญญามาตรฐานและวิธปฏิบัติ
 ของพ่อค้า *lex mercatoria* เคยเป็นของจำเป็นในสมัย
 กลางอันเป็นยุคมืด ซึ่งอำนาจของฝ่ายอาณาจักรอ่อนแอ
 และศาสนจักรก็ไม่ดูแลการค้าพ่อค้าจึงต้องหาทางระงับข้อ-
 พินาศกันเอง ความคิดนี้กลับมาฟื้นในสมัยศตวรรษที่ 20

เพื่อความสะดวกในการตัดสินของอนุญาโตตุลาการคือ ไม่
ต้องเลือกใช้กฎหมายของประเทศหนึ่งประเทศใด ซึ่งย่อมมี
ไม่ครบเพราะเป็นสิ่งที่ใช้กับเรื่องภายในประเทศ นำสังเกต
ว่ากฎหมายพาณิชย์ระหว่างประเทศได้กลายเป็นส่วนหนึ่ง
ของกฎหมายภายใน โดยผลของการที่ศาลยอมรับเอาไปใช้
ในประเทศคอมมอนลอร์หรือโดยการที่ประมวลกฎหมาย
พาณิชย์ได้รวมเอาหลักดังกล่าวในประเทศที่ใช้ประมวล
กฎหมายกล่าวได้ว่าเมื่อต้นศตวรรษที่ 20 กฎหมาย
นายวานิชได้ตายไปจากโลกกฎหมาย แต่พึงจะมาฟื้นคืน
ชีพเมื่อสิทธิสภาพนอกอาณาเขตและอาณานิคมล่มสลาย
จึงต้องพยายามสร้างกฎหมายอันใหม่ขึ้นมา และใน
ขณะเดียวกันก็ผลักดันให้การอนุญาโตตุลาการต้องใช้
กฎหมายอันใหม่นี้แม้ในทางวิธีพิจารณา เพื่อป้องกันไม่ให้
อยู่ใต้อำนาจควบคุมของรัฐ เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐออก
กฎหมายจำกัดการใช้อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นสิ่งที่โลก
ตะวันตกมีอำนาจครอบงำในทางความคิดอยู่

**Lawyer's
Arbitration Letter**

หนังสือคำถามคำตอบเกี่ยวกับปัญหากฎหมายในการ
อนุญาโตตุลาการ ซึ่งสมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน
รวบรวมพิมพ์ขึ้นเป็นหนังสือรายปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960
เป็นต้นมา

**LCA
ชื่อย่อของ London
Court of
Arbitration**

ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็น London Court of International
Arbitration

**LCIA London Court
of International
Arbitration**
**ศาลอนุญาโตตุลาการ
ระหว่างประเทศ
กรุงลอนดอน**

เดิมเรียกว่า London Court of Arbitration เป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการที่เก่าที่สุดแห่งหนึ่ง ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1892 ปัจจุบัน LCIA อยู่ใต้การจัดการของ Corporation of the City of London, London Chamber of Commerce and Industry และ the Chartered Institute of Arbitrators งานหลักของ LCIA ก็คือจัดและบริหารการอนุญาโตตุลาการ เป็นต้นว่าการเลือกและแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ โดย LCIA มีรายชื่ออนุญาโตตุลาการและพิมพ์เผยแพร่ข้อบังคับใหม่ขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1985 ข้อบังคับเหล่านี้ใกล้เคียงกับกฎหมายต้นแบบของ UNCITRAL (คณะกรรมการการค้าว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ)

Leapfrog Procedure
**การอุทธรณ์จาก
ศาลชั้นต้นไปยัง
ศาลสูงสุดโดยไม่ผ่าน
ศาลอุทธรณ์**

ทำได้เมื่อมีเหตุพิเศษ เป็นต้นว่าผู้พิพากษาศาลชั้นต้นเห็นว่ามีเหตุสำคัญในคดี และศาลสูงสุดเห็นด้วย

Leave
คำอนุญาต

คำอนุญาตของศาลที่ให้ทำตามขั้นตอนของวิธีพิจารณา เช่น การอนุญาตให้อุทธรณ์คำชี้ขาดไปยังศาล

Legal Arbitration
**การอนุญาโตตุลาการใน
ทางกฎหมาย**

การส่งเรื่องไปให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทอย่างเดียวกับผู้พิพากษา คือ ต้องตัดสินข้อกฎหมายด้วย จึงต่างจากการตีราคาหรือการรับรองคุณภาพสินค้า หรือการกำหนดค่าจ้างในการระงับข้อพิพาทแรงงาน การอนุญาโตตุลาการจำพวกหลังเหล่านี้บางครั้งก็เรียกว่า factual arbitration ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ มีข้อพิพาทเกิดขึ้นมีการเสนอพยานหลักฐาน มีการซักและชี้แจงพยาน และมีการทำคำชี้ขาดซึ่งผูกมัดและถึงที่สุด แต่คนที่เป็

อนุญาโตตุลาการในการอนุญาโตตุลาการในทางกฎหมาย
ไม่จำเป็นต้องทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย ทนายของคู่ความ
ก็ไม่จำเป็นต้องเป็นนักกฎหมาย

Legal Arbitrator

อนุญาโตตุลาการที่เป็น
นักกฎหมาย

Legal Misconduct
การประพฤติไม่ชอบใน
ทางกฎหมาย

การรับฟังพยานที่ไม่ควรรับฟัง เป็นการประพฤติน่าไม่ชอบ
ในทางกฎหมาย

Legal Proceedings
กระบวนการพิจารณาในทาง
กฎหมาย

การอนุญาโตตุลาการในทางกฎหมาย เป็นกระบวนการพิจารณา
ในทางกฎหมายอย่างหนึ่ง

lex arbitri (ลาติน)
กฎหมายของการ
อนุญาโตตุลาการ

ปกติก็คือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ
แต่อาจรวมถึงกฎหมายว่าด้วยข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ
และการบังคับตามข้อตกลง ตลอดจนคำชี้ขาดและการบังคับ
ตามคำชี้ขาด กฎหมายของการอนุญาโตตุลาการอาจไม่ใช่
กฎหมายของประเทศที่การอนุญาโตตุลาการเกิดขึ้นก็ได้
โดยปกติการอนุญาโตตุลาการนั้น เมื่อพิจารณาที่ได้ก็ถือว่า
เกิด ณ ที่นั้น และดังนั้นคำชี้ขาดต้องทำ ณ ประเทศนั้น ๆ
ด้วย

ดู *Applicable Law, Adjective Law และ Procedural Law*

lex domicilii (ลาติน)
กฎหมายของภูมิลำเนา
ของบุคคล

ดู *lex sanguinis ประกอบ*

lex fori (ลาติน) กฎหมายวิธีพิจารณาของประเทศไทยที่ศาลตั้งนั่นเอง
กฎหมายแห่งที่ตั้งของศาล

lex loci arbitri (ลาติน) ดู *lex arbitri*
กฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของสถานที่ซึ่งมีการพิจารณาและทำคำชี้ขาด

lex loci contractus (ลาติน)
กฎหมายแห่งสถานที่การทำสัญญาเกิดขึ้น

lex loci solutionis (ลาติน)
กฎหมายแห่งสถานที่ซึ่งมีการปฏิบัติชำระหนี้

lex mercatoria (ลาติน) ดู Law Merchant
กฎหมายนายวานิช

lex sanguinis (ลาติน) ดู *lex domicilii* ครอบคลุม
กฎหมายของประเทศที่บุคคลถือสัญชาติ

lex situs (ลาติน)
กฎหมายแห่งสถานที่ตั้งของทรัพย์สิน

Liability of Arbitrator
ความรับผิดของ
อนุญาโตตุลาการ

อนุญาโตตุลาการได้รับความคุ้มครองไม่ให้ถูกฟ้องเกี่ยวกับคำชี้ขาดที่เขาทำขึ้น เพื่อให้อนุญาโตตุลาการสามารถใช้อำนาจดุลพินิจได้เต็มที่ ทำนองเดียวกับผู้พิพากษา

LIAT London
International
Arbitration Trust

เป็นองค์กรที่ครอบคลุมสถาบันอนุญาโตตุลาการหลายสถาบันในเขตกรุงลอนดอน มีหน้าที่ส่งเสริมเกื้อหนุน และร่วมมือในการอนุญาโตตุลาการในลอนดอน แต่ไม่ทำการอนุญาโตตุลาการเสียเองตั้งขึ้นเมื่อ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 1983 เพื่อจูงใจให้ประชาคมธุรกิจระหว่างประเทศมาทำการอนุญาโตตุลาการที่ลอนดอน โดยมีหนังสือแนะนำชื่อว่า Arbitration in London และยังมีเจ้าหน้าที่ตำแหน่ง International Arbitration Counsellor เพื่อให้คำแนะนำ

lis (ลาติน)
 คดี หรือคำฟ้อง

lis alibi pendens
 (ลาติน)
 คดียังค้างพิจารณา
 ณ ที่อื่น

lis pendens
 คดีที่ค้างพิจารณา

ดูคำก่อน

Live Dispute
ข้อพิพาทที่ยังพิพาท
กันอยู่

อนุญาโตตุลาการมีอำนาจพิจารณาเฉพาะคดีที่ข้อพิพาทนั้นยังมีอยู่คู่กรณีอาจตกลงกันเองระงับข้อพิพาทที่อนุญาโตตุลาการพิจารณาอยู่ก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น อำนาจของอนุญาโตตุลาการยุติลง แต่คู่พิพาทอาจต้องรับผิดชอบอนุญาโตตุลาการฐานผิดสัญญาจ้าง

Lloyd's Form Arbitration

การอนุญาโตตุลาการตามแบบฟอร์มของลอร์ด

การอนุญาโตตุลาการที่ทำตามแบบว่าด้วยการทำความตกลงเกี่ยวกับการกู้เรือและรางวัลในการกู้เรือ การทำตามแบบเช่นว่าเท่ากับให้อำนาจอนุญาโตตุลาการกำหนดรางวัลในการกู้เรือ ซึ่งปกติทนายจะโต้ตกลงกันมาก่อนหน้าแล้ว

LMAA London Maritime Arbitrator's Association

สมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีแห่งลอนดอน

สถาบันอนุญาโตตุลาการที่ตั้งอยู่ที่ Baltic Exchange ในกรุงลอนดอนให้บริการแก่การพาณิชย์นาวี ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1961 โดยสมาชิกเลือกคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยคนเจ็ดคน ซึ่งเลือกคนหนึ่งเป็นประธาน และยังมีสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการค้าที่เกี่ยวข้อง เช่น นักกฎหมาย นายหน้าเรือ เจ้าของเรือ นายธนาคาร เป็นต้น คนเหล่านี้มีส่วนได้เสียในงานของสมาคม แต่ไม่มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกโดยตรง การอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีในลอนดอนส่วนใหญ่ทำโดยสมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวี

LMAA Arbitration การอนุญาโตตุลาการของสมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีแห่งลอนดอน

การอนุญาโตตุลาการที่ทำโดยสมาชิกของ LMAA แต่น่าสังเกตว่าไม่ใช่เป็นการอนุญาโตตุลาการที่มีการบริหารโดยสถาบัน เพราะ LMAA ไม่ได้สอดส่องและบริหารกระบวนการพิจารณาแต่อย่างใด LMAA ได้แต่จัดให้รายชื่อของอนุญาโตตุลาการที่เป็นนายวาณิช LMAA มีกฎของตน แต่ก็เพียงเสนอให้ใช้ แต่ไม่ได้บังคับว่าต้องใช้ คำชี้ขาดของ LMAA ปกติจะมีเหตุผลอยู่ด้วย แต่ถือว่าเป็นเรื่องลับจึงไม่ตีพิมพ์ ซึ่งต่างกับกรณีของ Society of Maritime Arbitrators Inc. แห่งนครนิวยอร์ก

LMAA Exclusion Clause

บทก้ำบอุทธรณ์ใน การอนุญาโตตุลาการ ของ LMAA

การอนุญาโตตุลาการของ LMAA ปกติใช้กฎหมายอังกฤษ คู่กรณีอาจตกลงกันเพิ่มขึ้นว่าห้ามไม่ให้อุทธรณ์คำชี้ขาดไป ยังศาลในเรื่องปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับคำชี้ขาดนั้น ๆ

Locale of Arbitration

สถานที่ทำการ อนุญาโตตุลาการ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ อาจระบุสถานที่ทำการ อนุญาโตตุลาการไว้ด้วย ถ้าคู่พิพาทไม่เคยตกลงเรื่องนี้ อนุญาโตตุลาการมีอำนาจเลือกสถานที่ทำการอนุญาโต- ตุลาการนี้กำหนดกฎหมายที่ใช้บังคับกับการอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่คู่กรณีได้ตกลงให้ใช้กฎหมายของประเทศอื่นบังคับ กับการอนุญาโตตุลาการและกฎหมายของสถานที่ทำการ อนุญาโตตุลาการอนุญาตให้ทำความตกลงเช่นนั้น

Location of Arbitration

ดู Locale of Arbitration

locus standi (ลาติน)

สิทธิ์ที่จะฟ้องร้องคดีหรือ เริ่มการอนุญาโตตุลาการ

London Arbitration Clause

บทว่าด้วยการ อนุญาโตตุลาการใน ลอนดอน

เป็นบทว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่ระบุให้ทำการอนุญาโต- ตุลาการในลอนดอน วิธีพิจารณาและเรื่องอื่น ๆ ก็ต้องเป็น ไปตามกฎหมายอังกฤษ

Lord Chancellor

ประมุขของตุลาการใน อังกฤษ

เป็นประธานวุฒิสภาและดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในคณะ รัฐบาลของอังกฤษด้วย จึงมีทั้งอำนาจนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการอยู่ในตัวคนเดียวกัน

Lord Chief Justice
หัวหน้าผู้พิพากษา (รอง
ประมุขในทางตุลาการ
ของอังกฤษ)

Lords of Appeal in
Ordinary

คือสมาชิก 11 คนของสภาสูงอังกฤษที่มีหน้าที่ในทางตุลาการ ทำหน้าที่เป็นศาลอุทธรณ์สูงสุด ปกติจะนั่งพิจารณาคดี คณะละห้าคน

Lump Sum
Settlement
การตกลงระงับข้อพิพาท
โดยใช้ค่าเสียหาย
เป็นก้อน

เป็นวิธีระงับข้อพิพาทหรือการเรียกร้องระหว่างเอกชน ของประเทศหนึ่ง กับรัฐอื่นในชั้นที่ประเทศได้เข้ามาช่วย เอกชนที่ถือสัญชาติของตนแล้ว การระงับข้อพิพาทนี้ทำ โดยมีการเจรจาระหว่างรัฐบาลของประเทศทั้งสอง โดยให้ มีการจ่ายเงินเป็นก้อนคราวเดียว โดยไม่ต้องพิจารณาถึง ค่าฟ้องของแต่ละราย หลังจากที่มีการตกลงใช้เงินเป็นก้อน เดียวแล้ว เงินที่ได้มาก็จะต้องแบ่งกันในหมู่เอกชนเหล่านั้น โดยรัฐที่รับค่าเสียหายมาจะเป็นผู้พิจารณาแบ่งให้ จึง เป็นการระงับข้อพิพาทโดยอาศัยการเจรจายิ่งกว่าการ ชี้ขาด วิธีนี้เร็วเพราะผู้ฟ้องไม่ต้องดำเนินตามกระบวนการ ยุติธรรมภายในของต่างประเทศจนถึงที่สุดก็สามารถร้อง ให้รัฐของตนเข้าแทรกได้ แต่มองจากเอกชนเป็นวิธีการ คุ่มครองทางการทูตที่ด้อยกว่า เพราะเขาไม่อาจฟ้องเรียก เต็มจำนวนจากรัฐบาลต่างชาติ การตกลงระงับข้อพิพาท โดยใช้ค่าเสียหายเป็นก้อน จะใช้ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับ ขนาดของวงเงิน คือมีพอที่จะจ่ายแก่ทุกคนจนพอใจ ตามสมควรหรือไม่

M

Mandamus

หมายสั่งที่ศาลสูงมีไปสู่
ศาลล่าง

Mandatory Rules

หลักกฎหมายอันเป็นบท
บังคับ

ในเรื่องกฎหมายขัดกันอาจมีบางเรื่องที่รัฐห้ามคู่กรณีเลือกใช้กฎหมาย เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญคู่กรณีต้องทำตามกฎหมายของรัฐซึ่งเป็นบทบังคับ กรณีหลักกฎหมายอันเป็นบทบังคับเช่นว่านี้มีอยู่น้อยมากในเรื่องการค้าระหว่างประเทศ ที่เห็นเด่นชัดคงได้แก่หลักอำนาจอธิปไตยถาวรเหนือทรัพยากรธรรมชาติ และหลักต้องใช้ศาลภายในตัดสินตามลัทธิ Calvo ของพวกลาตินอเมริกา

Mareva Injunction

คำสั่งห้ามชั่วคราวแบบ
เกรอว่า

วิธีการชั่วคราวระหว่างพิจารณา ซึ่งทำขึ้นครั้งแรกในคดี Mareva Compania SA. v. International Bulk Carriers (1975) Lloyd's Rep. 509 เพื่อป้องกันไม่ให้อำนาจศาลเมื่อถึงคราวต้องบังคับตามคำพิพากษา ปัจจุบันคำสั่งห้ามแบบมาเรอว่านี้หมายรวมไปถึงการห้ามจำเลยจำหน่ายทรัพย์สินใดในแง่ของข้อตกลงว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ อาจบรรจุคำสั่งห้ามแบบมาเรอว่าในฐานะหนึ่ง ในคำสั่งห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณา

ในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากคำสั่งห้ามแบบมาเรอว่า เป็นคำสั่งปลดทุกข์ชั่วคราวคู่ความอาจไปร้องขอให้ศาลสั่งได้ โดยมีเงื่อนไขว่าการอนุญาโตตุลาการนั้นจะต้องเกิดขึ้นภายในเวลาที่กำหนดและอาจมีเงื่อนไขอื่น ๆ อีกด้วยก็ได้

ดู Attachment

**Maritime
Arbitration
การอนุญาโตตุลาการ
เกี่ยวกับการเดินเรือ**

เป็นการอนุญาโตตุลาการที่มักจัดให้มีขึ้นโดยสมาคมของนักอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับการเดินเรือ เพื่อตัดสินในเรื่องธุรกรรมในการเดินเรือ คดีอนุญาโตตุลาการการเดินเรือส่วนใหญ่จะทำโดย London Maritime Arbitrator's Association, the New York Society of Maritime Arbitrators Inc., the Tokyo Maritime Arbitrator's Association and the Maritime Arbitration Commission ของจีน และ the International Court of Arbitration for Marine and Inland Navigation ที่เมือง Gdynia

ในคดี Myron (1969) ผู้พิพากษา Donaldson กล่าวถึงสภาพของการอนุญาโตตุลาการในการเดินเรือ “คู่กรณีแต่ละฝ่ายตั้งอนุญาโตตุลาการของตน และอนุญาโตตุลาการเหล่านั้นร่วมตั้งคนชี้ขาด เพื่อเสี่ยงค่าใช้จ่าย จะตั้งคนชี้ขาดก็ต่อเมื่อเห็นว่าอนุญาโตตุลาการเหล่านั้นไม่มีทางตกลงกันได้ในเรื่องคำชี้ขาด”

อนุญาโตตุลาการนั้นตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ตัดสิน เว้นแต่ตกลงกันในเรื่องคำตัดสินไม่ได้ ก็ต้องให้มีผู้ชี้ขาดตามคำร้องขอ นับแต่นั้นอนุญาโตตุลาการก็จะทำหน้าที่อย่างทนายของคู่กรณีของแต่ละฝ่ายที่ตั้งตน แต่กรณีเช่นนี้เป็นเรื่องส่วนน้อย ก่อนถึงจุดที่ตกลงกันไม่ได้เช่นว่า อนุญาโตตุลาการก็ไม่มีความสัมพันธ์พิเศษใด ๆ กับฝ่ายที่ตั้งตน และอนุญาโตตุลาการแต่ละคนก็จะมีหน้าที่ในทางให้ความเป็นธรรม เปิดเผยและไม่ฝักใฝ่ไม่ว่ากับฝ่ายใด

ในบางคดีซึ่งมีไม่มากนัก อาจมีการตั้งทนายและการดำเนินคดีก็จะมีลักษณะมีแบบพิธีคล้าย ๆ กับการพิจารณาของศาลยุติธรรม ในคดีส่วนใหญ่แล้วหลักก็จะเป็นการทำแบบไม่มีแบบพิธี และการติดต่อกับตัวอนุญาโตตุลาการนั้น

ก็ทำโดยผ่านอนุญาโตตุลาการที่ฝ่ายนั้น ๆ ตั้ง การทำเช่นนี้ไม่ทำให้อนุญาโตตุลาการนั้น ๆ เป็นตัวแทนหรือผู้แทนของฝ่ายที่ตั้งตน การรับคำพยานหรือคำคู่ความใด ๆ ที่อนุญาโตตุลาการที่ฝ่ายหนึ่ง ๆ ทำขึ้น ย่อมจะถูกส่งต่อไปยังอนุญาโตตุลาการคนอื่น ๆ ทันที หรืออย่างช้าก็ในการนัดพบครั้งต่อไป

ในคดีส่วนใหญ่ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายต่างก็ไม่อยากให้มีการเบิกความพยานบุคคล และเรื่องก็จะทำไปโดยคณะอนุญาโตตุลาการในการประชุมของคณะอนุญาโตตุลาการเอง โดยจะพิจารณาจากสิ่งที่คู่ความยื่นเข้ามาแล้วนั่นเอง

สำหรับการอนุญาโตตุลาการที่ลอนดอน คู่ความได้ตกลงโดยปริยายที่จะทำตามวิธีพิจารณาตามจารีต เว้นแต่จะเห็นว่าควรมีการเพิ่มให้ทำการพิจารณาอย่างเป็นแบบพิธี และกล่าวโดยเฉพา ก็คือให้มีการพิจารณาโดยใช้การเบิกความ แต่ทั้งนี้ก็ต้องมีการแจ้งล่วงหน้า เป็นเรื่องที่รู้กันอยู่ทั่วไปว่า วิธีพิจารณาโดยใช้เอกสารและทำตามจารีตนี้เป็นที่ยอมรับกันในวงกว้างในหมู่ผู้ประกอบการพาณิชย์นาวี

Masters

เจ้าศาล

เจ้าหน้าที่ศาลที่ทำหน้าที่ในทางบริหาร โดยเฉพาะเรื่อง การพิจารณา คู่กรณีไม่อาจเลือกเจ้าศาลเพื่อดำเนินเรื่องของตน

Master of the Rolls

เจ้าหน้าที่อาลักษณ์คือ

ผู้รักษาเอกสาร

ในสมัยโบราณ

ในสมัยต่อมาเป็นผู้ช่วยของ Lord Chancellor และมีศาลของตนเองเรียกว่า Rolls Court ในปัจจุบันมาสเตอร์ออฟเดอะโรลล์สเป็นหัวหน้าในส่วนแบ่งของศาลอุทธรณ์ และทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนของทนายความด้วย

Mediation การไกล่เกลี่ย

เป็นการระงับข้อพิพาทที่ทำลงโดยบุคคลที่สาม โดยก้าวไปไกลน้อยกว่าการประนอม (conciliation) ข้อพิพาทกล่าวคือ การไกล่เกลี่ยบุคคลที่สามเพียงแต่ชักจูงให้คู่พิพาทเจรจากัน แต่ในชั้นประนอมข้อพิพาทนั้น บุคคลที่สามได้เสนอแนะทางออกให้แก่คู่พิพาทด้วย แต่เป็นการแนะนำกล่าวคือ คู่พิพาทไม่ถูกผูกมัดให้ต้องปฏิบัติตาม

น่าสังเกตว่าในประเทศที่ผู้ไกล่เกลี่ยได้รับการยอมรับให้ไกล่เกลี่ย เพราะความมีวิวุฒิหรือคุณวุฒิ เช่นกรณีของจีนนั้น ผู้ไกล่เกลี่ยจะทำการประนอมข้อพิพาทด้วยอยู่ในตัว จึงไม่มีการให้ความแตกต่างระหว่างวิธีการทั้งสอง จึงมีโอกาสอยู่มากที่ค่าทั้งสองใช้สลับกันและแทนกัน แม้ไม่ตรงความหมายที่แท้จริงของคำก็ตาม

ปกติแล้วผู้ประนอมข้อพิพาทมีอำนาจที่จะพบกับคู่พิพาทแต่ละฝ่าย เพื่อฟังความในใจของคู่พิพาทและลองเสนอข้อประนอมข้อพิพาท ดังนั้นจึงต่างจากการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งการทำเช่นนี้อาจเป็นข้อที่แสดงว่ามีความเอนเอียง ซึ่งจะเป็นเหตุให้ถูกคัดค้าน

ดู Conciliation, amiable compositeur และ amiable composition

Merits of a Case สาระแห่งคดี

สิทธิหรือการละเมิดอันเป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาทตามที่ปรากฏจากข้อเท็จจริงในคดี มีปัญหาว่าในการวินิจฉัยว่าเรื่องใด ๆ จะทำการอนุญาโตตุลาการได้หรือไม่ ผู้วินิจฉัยจะต้องไม่ก้าวเข้าไปในตัวสาระแห่งคดี โดยเฉพาะเมื่อผู้วินิจฉัยคือศาล มิฉะนั้นผู้พิพากษาจะทำหน้าที่ซึ่งขาดแทนตัวอนุญาโตตุลาการเสียเอง

Misconduct การประพฤติไม่ชอบ

การกล่าวหาว่าประพฤติไม่ชอบในเรื่องของอนุญาโตตุลาการ ก็ได้แก่การทำผิดหน้าที่และมักเป็นเรื่องที่ว่าตัวอนุญาโตตุลาการไม่ได้วางตัวอย่างเป็นกลาง ไม่ได้แสดงให้เห็นว่าวางตัวเป็นกลางเป็นอย่างน้อย การไม่เป็นกลางเช่นจะทำให้เสียความยุติธรรม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่หมายถึงการพลาดในทางวิधिพิจารณา และไม่ได้หมายความว่าตัวอนุญาโตตุลาการมีความบกพร่องในแง่ความสามารถหรือความประพฤติ แต่บางครั้งก็หมายความเช่นนั้น

การตัดสินข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายผิดไป ไม่เป็นการประพฤติไม่ชอบ การตั้งเงื่อนไขในข้อชี้ขาดระหว่างกาลก็ดี การไม่ให้มีการเบิกความในการตัดสินข้อพิพาทก็ดี ไม่ใช่การประพฤติไม่ชอบ การให้มีทนายมาช่วยในการเตรียมคำชี้ขาดหลังจากได้ข้อสรุปแล้ว ก็ไม่ใช่การประพฤติไม่ชอบ แม้ทั้งว่าทนายนั้นจะเป็นทนายที่คู่ความตั้งขึ้นมาก็ตาม การไม่ให้คู่ความมาปรากฏในการพิจารณาก็เช่นกัน เว้นแต่คู่ความต้องการจะมาและได้แสดงเจตนาเช่นนั้นออกมาแล้ว การตัดพยานหรือการตัดสินชี้ขาดในเรื่องค่าใช้จ่าย หรือแม้แต่ทนายเห็นว่าการให้คำชี้ขาด ก็ไม่เป็นการประพฤติไม่ชอบ

เมื่อคู่กรณีต้องการให้การพิจารณาแบบไม่มีแบบพิธี และมีคำชี้ขาดที่ไม่ให้เหตุผล การที่อนุญาโตตุลาการชี้ขาดไปในเรื่องที่ว่าคู่ความไม่ได้กล่าวถึงไม่ทำให้อนุญาโตตุลาการเป็นผู้ประพฤติไม่ชอบ การที่คำชี้ขาดส่วนหนึ่งขัดกับคำชี้ขาดอีกส่วนหนึ่งก็ไม่พอที่จะแสดงว่าอนุญาโตตุลาการประพฤติไม่ชอบ การไม่ยอมเลื่อนการพิจารณาก็ไม่เป็นการประพฤติไม่ชอบเช่นกัน

การที่อนุญาโตตุลาการไม่ให้คำเตือนที่ชัดเจนในการชี้ขาดข้อพิพาทไปโดยมีความฝ่ายหนึ่งขาดนัดเป็นการประพฤติไม่ชอบ การทำตัวไม่ยุติธรรมหรือทำตัวโดยปราศจากความไม่เอนเอียงยอมเป็นการประพฤติไม่ชอบ การที่ไม่สามารถใช้ความสามารถเบื้องต้นของอนุญาโตตุลาการเองอาจแสดงถึงการประพฤติไม่ชอบ การเข้าไปตรวจสอบทรัพย์สินโดยคู่ความฝ่ายเดียวอยู่ด้วย ก็อาจเป็นการประพฤติไม่ชอบ

การคิดค่าธรรมเนียมของตัวอนุญาโตตุลาการมากเกินไป ก็เป็นการประพฤติไม่ชอบอย่างหนึ่งได้ ดู Impartiality, Moral Misconduct และ Code of Ethics

Mixed Arbitral Tribunal ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศผสม

ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศพิเศษที่มักตั้งขึ้นหลังสงคราม หรือสงครามกลางเมืองเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ ปกติจะประกอบด้วยสมาชิกสามคนคือ มาจากรัฐพิพาทสองคน และมีประธานคนหนึ่งที่คู่พิพาทร่วมกันตั้งหรือมอบให้คนกลางตั้ง อาจระบุให้ดำเนินการอนุญาโตตุลาการผสมนี้ แม้ทั้งก่อนที่จะทำตามกระบวนการอื่น ๆ จนถึงที่สุดก่อนก็ตาม การอนุญาโตตุลาการระหว่างอิหร่านกับสหรัฐหลังจากที่โคโมเน็กเคิลิงอำนาจในอิหร่าน ก็เป็นตัวอย่างอันหนึ่งของศาลอนุญาโตตุลาการผสม

Mixed Claims Commission คณะกรรมการผสมเพื่อพิจารณาการเรียกร้องระหว่างประเทศ

เป็นศาลอนุญาโตตุลาการที่ใช้กันบ่อยที่สุดเพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสมาชิกของคณะกรรมการจะประกอบด้วยคนจำนวนเลขคี่ คือ แต่ละฝ่ายเลือกสมาชิกของตนแล้วร่วมกันเลือกคนที่ เป็นเลขคี่ หรือจะให้คนหรือสถาบันภายนอกเป็นผู้เลือกกรรมการเลขคี่ ซึ่งจะเป็น

ผู้ชี้ขาดในกรณีที่ทำให้เสียข้างมากไม่ได้ การระงับข้อพิพาทแบบนี้ คู่ความอาจตกลงว่าไม่ต้องดำเนินตามกระบวนการอื่นจนถึงที่สุดเสียก่อน

ดู Mixed Arbitral Tribunal

Mixed Theory

ทฤษฎีอำนาจพิจารณา
เกิดจากการผสมของ
อำนาจจากสัญญาและ
อำนาจพิจารณาที่รัฐ
มอบให้

ดู Jurisdictional Theory และ Contractual Theory และ
ดู *lex arbitri* ประกอบ ทฤษฎีเดียวกันนี้นำไปใช้ในการ
พิจารณาอำนาจของอนุญาโตตุลาการในการเลือกใช้
กฎหมายในกรณีกฎหมายขัดกันด้วย

Model Law on International Commercial Arbitration

กฎหมายต้นแบบว่าด้วย
การอนุญาโตตุลาการใน
ทางพาณิชย์ระหว่าง
ประเทศ

เป็นกฎหมายต้นแบบที่สหประชาชาติจัดทำขึ้นเมื่อ ค.ศ.
1985 โดยยกร่างขึ้นโดยคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการ
ธรรมาภิบาลว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชา
ชาติ กฎหมายต้นแบบนี้จะเป็นเครื่องมือในการปรับปรุง
กฎหมายของประเทศต่าง ๆ ที่ต้องการทำให้กฎหมายของ
ตนทันสมัย ในขณะที่เดียวกันก็จะมีผลทำให้กฎหมายของ
ประเทศที่เดินตามกฎหมายต้นแบบมีลักษณะเหมือน ๆ กัน
ดู UNCITRAL Model Law on International Commercial
Arbitration และดู Uniform Arbitration Act

Model Rules on Arbitral Procedure

ข้อบังคับต้นแบบว่าด้วย
วิธีพิจารณาในการ
อนุญาโตตุลาการ

ข้อบังคับต้นแบบนี้ยกร่างขึ้นโดยคณะกรรมการกฎหมาย
ระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ เพื่อใช้ในการดำเนิน
กระบวนการพิจารณาการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท
ระหว่างรัฐ บุคคลที่ทำการยกร่างข้อบังคับต้นแบบก็คือ
ศาสตราจารย์ Georges Scelle

Modify the Award การแก้ไขคำชี้ขาด	กฎหมายและข้อบังคับส่วนมากอนุญาตให้แก้ไขคำชี้ขาด ถ้าคำชี้ขาดมีข้อผิดพลาดในการพิมพ์หรือในการคำนวณค่าเสียหาย ตลอดจนข้อผิดพลาดเล็กน้อยอื่น ๆ
Moral Misconduct การประพฤติไม่ชอบในทางศีลธรรม	การไม่ซื่อสัตย์หรือผิดศีลธรรมในทางธุรกิจในส่วนของตัวอนุญาโตตุลาการเอง คำนี้ใช้เรียกการประพฤติไม่ชอบที่เป็นผลจากความเอนเอียง หรือการมีผลประโยชน์ในข้อพิพาท จนทำให้อนุญาโตตุลาการนั้น ๆ ทำโดยไม่ยุติธรรมหรือโดยปราศจากความไม่เอนเอียงระหว่างคู่กรณี
Multiparty Arbitration	ดู Multiple Arbitration
Multiple Arbitration การอนุญาโตตุลาการพหุภาคี	การอนุญาโตตุลาการที่มีคู่กรณีมากกว่าสองฝ่าย เช่น เจ้าของตึกอาจฟ้องผู้รับเหมา (ซึ่งมีข้อตกลงอนุญาโตตุลาการระหว่างกัน) และอาจารย์มหาวิทยาลัยเข้ามาด้วย (ซึ่งมีข้อตกลงอนุญาโตตุลาการกับผู้รับเหมาเท่านั้น) ดู String Arbitration และ Joinder
Municipal Law กฎหมายภายในของรัฐ <i>mutatis mutandis</i> (ลาติน) โดยอนุโลม (ใช้โดยมีการปรับแก้)	ดู Applicable Law และ International Law
Mutual Obligations in Arbitration หน้าที่ร่วมกันในการอนุญาโตตุลาการ	เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดเป็นอย่างอื่น คู่กรณีในการส่งข้อพิพาทไปให้ชี้ขาด และบุคคลที่ฟ้องโดยอาศัยผู้ที่ส่งคำขอให้มีการชี้ขาด จะต้องให้อนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดซักถามได้ และต้องยื่นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคดีที่อยู่ในครอบครองหรืออยู่ในอำนาจของตนตามที่จะถูกเรียก และจะต้องทำประการอื่น ๆ ตามที่อนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดต้องการ

N

NAEGA (North American Export Grain Associations Inc.)

สมาคมผู้ส่งออกซีเมนต์
 วิทยาการแห่ง
 อเมริกาเหนือ

National Small Claims Arbitration Service

บริการอนุญาโตตุลาการ
 สำหรับคดีคุณทรัพย์น้อย
 (ของอังกฤษ)

บริการที่จัดขึ้นโดย Chartered Institute of Arbitrators เพื่อให้มีการระงับข้อพิพาทที่ไม่แพงและทำอย่างไม่มีแบบพิธี เมื่อมีข้อพิพาทระหว่างผู้ที่เป็นสมาชิกของบริการนี้กับลูกค้าของตน ซึ่งจะทำให้ได้ก็ต่อเมื่อคู่กรณีทั้งสองฝ่ายร้องขอร่วมกันตามแบบที่กำหนด โดยใช้กฎหมายที่คู่กรณีตกลงหรือในกรณีที่ไม่ได้ตกลง ก็ใช้กฎหมายตามที่อนุญาโตตุลาการเห็นสมควร

ผู้เป็นฝ่ายแพ้ในคดีอนุญาโตตุลาการที่ไม่พอใจอาจอุทธรณ์ต่อศาล

Nationality of Arbitrator

สัญชาติของ
 อนุญาโตตุลาการ

สัญชาติของอนุญาโตตุลาการนั้น ไม่มีผลเกี่ยวข้องโดยตรงต่อคำชี้ขาด แต่เพื่อรักษาไว้ซึ่งความไม่เอนเอียงหรือความไม่ฝักใฝ่ อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลางไม่ควรถือสัญชาติของคู่พิพาท ข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่งจึงระบุให้อนุญาโตตุลาการคนที่สามหรือผู้ชี้ขาดต้องถือสัญชาติที่ไม่ใช่ของคู่พิพาท

ข้อสังเกต บุคคลมักจะมีผลประโยชน์ผูกพันกับประเทศเจ้าของสัญชาติ สัญชาติจึงสื่อความเอนเอียงหรือไม่ของการทำคำชี้ขาด อีกทั้งวัฒนธรรมอันเป็นปมหลังของ

ผู้ชี้ขาดเอง จะกำหนดทิศทางของการทำคำชี้ขาด การถือ
สัญชาติเป็นเครื่องบ่งชี้ความโน้มเอียงทางวัฒนธรรม
อย่างหนึ่ง

Natural Justice ความยุติธรรมตาม ธรรมชาติ

กฎว่าด้วยการทำอย่างเป็นธรรม ได้แก่ กฎต่าง ๆ ที่ว่าด้วย
การไม่เอนเอียง 1) ไม่มีใครควรเป็นผู้พิพากษาในคดีของตน
nemo iudex in causa sua 2) ต้องฟังความทั้งสองฝ่าย
audi alteram partem หลักนี้คือหนึ่งในบรรดाराากฐาน
ของระบบความยุติธรรมแบบกล่าวหา คือ คู่กรณีฝ่ายหนึ่ง
ต้องมีโอกาสสู้คดี

อนุญาโตตุลาการอาจถูกถอด เพราะเหตุประพฤติ
ไม่ชอบ ถ้าทำการฝืนความยุติธรรมตามธรรมชาติในการ
ดำเนินการชี้ขาดตามคำขอ

Negotiable Instrument ตราสารเปลี่ยนมือ

ตราสารที่ผูกพันคู่กรณีฝ่ายหนึ่งให้ต้องจ่ายเงิน แต่โดย
ที่โอนกันได้คือผู้ถืออาจโอนไปยังผู้รับโอนจึงเปลี่ยนมือ
ได้ ตัวอย่างเช่น ใบตราส่ง ตัวแลกเงิน เช็ค และตัว
สัญญาใช้เงิน ใบรับเงินปันผล ใบแสดงสิทธิซื้อหุ้น หรือ
ใบแสดงสิทธิรับดอกเบีย

Nema Guidelines แนวปฏิบัติในคดี Nema (1981) 2 All ER 1030 HL ว่าด้วย ดุลพินิจของศาลในการ อนุญาตให้อุทธรณ์คำ ชี้ขาดตามมาตรฐาน ของพระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ ค.ศ. 1979 ของอังกฤษ

เมื่อปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องของการตีความ
ข้อความในสัญญาที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียวในเรื่อง
ข้อเท็จจริงใดในคดีอนุญาโตตุลาการ ก็ไม่ควรอนุญาตให้
อุทธรณ์ เว้นแต่ปรากฏชัดแก่ผู้พิพากษาว่าความหมายที่
อนุญาโตตุลาการแปลความในสัญญาข้อนั้น ๆ ผิดอย่าง
เห็นได้ชัด ทั้งนี้โดยที่ดูจากตัวสำนวนโดยไม่ต้องให้ความ
มาเบิกความในข้อนี้ แต่การมองผาด ๆ ของผู้พิพากษา
ทำให้ผู้พิพากษาล้อยตามอนุญาโตตุลาการก็ไม่ควร
อนุญาตให้อุทธรณ์ คู่ความควรจะต้องผูกพันอยู่กับคำ
ตัดสินของคณะอนุญาโตตุลาการที่ตนเลือก แต่ถ้าเป็นคดี

ที่เกี่ยวกับสัญญามาตรฐาน ก็จะใช้หลักเกณฑ์ในการอนุญาตให้อุทธรณ์ที่ย่อหย่อนกว่านี้ เพราะจะต้องมีความแน่นอนมากขึ้นในหลักกฎหมายในเรื่องสัญญามาตรฐานว่า ความเช่นนั้นเมื่อมีเหตุทำนองเดียวกันอีกและเป็นเรื่องที่เชื่อว่าจะเกิดขึ้นได้ในหมู่ผู้ค้า จึงเป็นประโยชน์แก่มหาชนตามที่กล่าวใน ม. 4 ของกฎหมายปี ค.ศ. 1979 คือถ้าจะทำให้เกิดความชัดเจนและความแน่นอนในกฎหมายพาณิชย์ ก็ควรที่จะอนุญาตให้อุทธรณ์เพื่อจะแก้ข้อห้ามที่กำหนดไว้ใน ม. 1 (4) ควรคำนึงด้วยว่าคดีจำนวนมากที่ข้อเท็จจริงต่างกั นเล็กน้อย มักจะเป็นเรื่องที่ทำกันขึ้นเพื่อถ่วงยั้งกว่า ส่งเสริมความชัดเจนในหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดแล้วของกฎหมายพาณิชย์แต่ไม่ควรอนุญาตในคดีเช่นนั้น เว้นแต่ผู้พิพากษาเห็นว่ามีความซับซ้อนที่แสดงว่าตัวอนุญาโตตุลาการผิดพลาดในการตีความ และไม่ควรอนุญาตเมื่อข้อเท็จจริงเป็นเรื่องที่ใช้สัญญามาตรฐานนั้นเป็นเรื่องที่จะเกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียว ก็ต้องเข้มงวดทำนองเดียวกับเรื่องที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียวที่ได้กล่าวข้างต้น

ในการตัดสินว่าจะอนุญาตให้อุทธรณ์หรือไม่ตาม ม. 1 (2) (ของกฎหมายปี ค.ศ. 1979) ผู้พิพากษาควรจะถามตนเองในการอนุญาโตตุลาการชนิดที่เหตุการณ์เป็นชนิดที่เกิดขึ้นครั้งเดียวนั้น คือ ไม่ใช่ถามว่า เขาเห็นด้วยกับคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการหรือไม่ แต่ควรถามตนเองว่า เมื่อดู ผิด ๆ แล้ว คำชี้ขาดนี้แสดงว่าอนุญาโตตุลาการเข้าใจกฎหมายผิดหรือไม่ หรือว่าคำตัดสินทำนองนั้น อนุญาโตตุลาการที่มีเหตุผลคนอื่น ๆ คงไม่ทำขึ้นหรือไม่ ในขณะที่การปฏิบัติเช่นนี้เป็นเรื่องที่เหมาะสม ก็น่าจะมีคดีที่ เหตุการณ์ที่เป็นที่มาแห่งคดี ไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดขึ้นครั้งหนึ่ง

คราวเดียว ซึ่งจะมีผลก็แต่ในเรื่องนั้น ๆ ระหว่างคู่กรณีในการอนุญาตตุลาการนั้น ๆ เท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่เป็นเรื่องทั่วไปที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกรรมที่เหมือนกัน ระหว่างคนอื่นหลายคนที่อยู่ในการดำเนินนั้น ๆ การปิดคลองสุเอซ การไม่ขายถั่วเหลืองให้แก่ญี่ปุ่นที่สหรัฐดำเนินการไป สงครามอิรักอิหร่านล้วนเป็นตัวอย่าง ในช่วงสองทศวรรษที่พอนึกได้ เรื่องเป็นทำนองนี้ก็เป็นที่ประโยชน์ที่เพื่อประโยชน์ของความแน่นอนในทางกฎหมาย ควรจะมีเอกภาพในคำตัดสินของอนุญาตตุลาการ ในเรื่องผลของเรื่องที่ทำให้การชำระหนี้ตกเป็นพันธียหรือในเรื่องอื่น ๆ ที่ผลกระทบต่อธุรกรรมที่เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อว่าพ่อค้าจะแน่ใจได้พอควรว่าเขาควรจะทำธุรกิจอย่างไร เพื่อจะไม่ต้องไปหาอนุญาตตุลาการ ในเรื่องเช่นนี้ก็ควรที่ผู้พิพากษาจะได้ใช้ดุลพินิจที่จะอนุญาตอุทธรณ์ เพื่อได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องการที่เหตุการณ์ทำให้การชำระหนี้พันธีย อันจะเป็นแนวทางที่ผูกมัดอนุญาตตุลาการในเรื่องลักษณะเดียวกัน ทำนองเดียวกันก็คือเมื่อผู้พิพากษาเห็นว่าคำชี้ขาดนั้นอนุญาตตุลาการอื่นที่มีเหตุผลจะไม่ทำขึ้น ทั้งนี้ผู้พิพากษาไม่จำเป็นต้องใช้ดุลพินิจนี้เมื่อคู่กรณีทุกฝ่ายได้ตกลงกันให้นำคดีมาให้ศาลตัดสินในฐานะเป็นเรื่องตัวอย่างตาม ม. 1 (3)

(a)

ความเห็นข้างต้นนี้คือความเห็นของศาลสภาขุนนางของอังกฤษในคดี Nema แนวทางในคดี Nema เป็นแนวทางยิ่งกว่าเป็นการกำจัดการใช้ดุลพินิจของศาล แต่ต้องระวังว่าข้อยกเว้นจะต้องไม่มีมากเกินไปจนแนวปฏิบัติไม่ชัดเจนหรือใช้ไม่ได้ และหลักแนวปฏิบัติในคดี Nema จะเอาไปใช้คดีที่เกี่ยวกับกฎหมายประชาคมฯ ไม่ได้

Netherlands
Arbitration
Institute
สถาบันอนุญาโตตุลาการ
แห่งเนเธอร์แลนด์

ตั้งอยู่ที่เมืองทำร็อตเตอร์ดัม ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1950 เพื่อส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการ โดยเฉพาะเมื่อคู่พิพาทไม่สามารถหรือไม่ประสงค์จะส่งข้อพิพาทไปยังสถาบันอนุญาโตตุลาการของการค้าชนิดนั้น ๆ

Neutral Arbitrator
อนุญาโตตุลาการที่เป็น
คนกลาง

ได้แก่อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนที่สามหรือเป็นคนแรก และคนเดียว ในการอนุญาโตตุลาการที่อนุญาโตตุลาการเป็นคนกลางนี้ จะต้องเลือกโดยการตกลงกันของคู่กรณี หรืออาจตั้งโดยบุคคลหรือสถาบันที่คู่กรณีได้กำหนดไว้ หรือในชั้นที่ไม่มีมีการตกลงเช่นว่า สถาบันที่ทำการบริหารการอนุญาโตตุลาการนั่นเอง อาจเป็นผู้เลือกอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง

อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง จะเป็นประธานในการพิจารณาและทำคำชี้ขาด

New York
Convention 1958
อนุสัญญานครนิวยอร์ก
ค.ศ. 1958

คืออนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ซึ่งทำขึ้นโดยที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ระหว่างประเทศที่นครนิวยอร์กเมื่อ 10 มิถุนายน ค.ศ. 1958 มีเนื้อความอนุสัญญาอยู่ห้าภาษาคือ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน โดยพิมพ์ในชุดสนธิสัญญาของสหประชาชาติเล่มที่ 330 ความในทุกภาษาถือว่าถูกต้องเท่ากัน

ดู Art. XVI

NOFOTA

Netherlands Oils,
Fats and Oilseeds
Trade Association
สมาคมการค้าน้ำมัน
ไขมัน และเมล็ดพืช ให้น้ำมัน
แห่งประเทศเนเธอร์แลนด์

non liquet

ไม่ชัด

เป็นคำที่ใช้เรียกกฎหมายไม่ชัดจนไม่มีกฎหมายมาปรับแก้คดี กฎหมายวิธีพิจารณาesมัยใหม่มักมีบทบังคับให้ศาลต้องตัดสินคดี คือจะปฏิเสธไม่ตัดสินคดีโดยอ้างว่ากฎหมายไม่ชัดหรือไม่มีกฎหมายไม่ได้

ในการอนุญาโตตุลาการ ปกติอนุญาโตตุลาการไม่ควรอ้างว่าไม่มีกฎหมายหรือกฎหมายไม่ชัด เพราะคู่ความต้องการให้ตนระงับข้อพิพาท จึงแต่งตั้งให้เป็นอนุญาโตตุลาการ อีกทั้งในบางประเทศการชี้ขาดไม่ต้องใช้กฎหมาย (ดู *amiable compositeur*) ในบางประเทศคำชี้ขาดไม่ต้องมีเหตุผลหรือมีเหตุผลก็ไม่รวมอยู่ในคำชี้ขาด ที่ถูกแล้วอนุญาโตตุลาการต้องอุดช่องว่างในกฎหมาย (ถ้าหากมี)

Notice of Hearing
การแจ้งกำหนดพิจารณา

มีความสำคัญในการอนุญาโตตุลาการ การพิจารณาโดยไม่แจ้งให้คู่ความฝ่ายหนึ่งทราบ เท่ากับเป็นการไม่เปิดโอกาสให้คู่ความฝ่ายนั้นสู้คดี เป็นการไม่ฟังความอย่างเท่าเทียมกัน อันนับได้ว่าเป็นการขัดกับความยุติธรรมตามธรรมชาติ อันเป็นเหตุให้ฟ้องทำลายคำชี้ขาดได้

**Notice of Intention
to Arbitrate**

**การแจ้งเจตนาจะใช้การ
อนุญาโตตุลาการ**

เอกสารที่คู่ความส่งให้แก่ฝ่ายตรงข้ามเพื่อให้ทราบว่าคุณ
ประสงค์จะเริ่มการอนุญาโตตุลาการ บางทีก็เรียกว่า
Demand for Arbitration

ดู Claim

**Number of
Arbitrators**

จำนวนอนุญาโตตุลาการ

ปกติจะใช้เลขคู่เพื่อไม่ให้เกิดกรณีที่หาเสียงข้างมากหรือ
ตัดสินไม่ได้ แต่มีบางครั้งที่คู่พิพาทอาจไม่ตั้งอนุญาโต-
ตุลาการเลขคู่ที่เป็นคนกลาง ทั้งนี้เพื่อลดค่าใช้จ่ายโดย
หวังว่าอนุญาโตตุลาการที่ตนตั้งอาจหาข้อยุติได้

จำนวนอนุญาโตตุลาการนั้น อาจมากถึงเจ็ดคนหรือ
มากกว่านั้นก็ได้ แต่เพื่อลดค่าใช้จ่ายและให้สมกับทุนทรัพย์
ที่พิพาท ถ้าไม่จำเป็นแล้วคู่ความควรตั้งอนุญาโตตุลาการ
ให้น้อยที่สุด และทำเช่นนี้จะทำให้คดีเสร็จสิ้นเร็วและ
ความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีหากว่าจะมี จะกลับไปสู่
สภาวะปกติโดยเร็ว อันจะจรรโลงให้เกิดความจำเริญทาง
เศรษฐกิจ

O

- Oath Administering**
การให้สาบาน
- ถ้าอนุญาตตุลาการต้องการ คู่ความและพยานต้องให้การโดยมีการสาบาน อนุญาตตุลาการจะมีอำนาจดำเนินการให้มีการสาบานได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงอนุญาตตุลาการ วิธีการให้สาบานนี้มีใช้อยู่เป็นปกติในการอนุญาตตุลาการในทางพาณิชย์
- Oath of Office**
การสาบานตัวเข้ารับตำแหน่ง
- กฎหมายอนุญาตตุลาการบางครั้งกำหนดให้อนุญาตตุลาการต้องสาบานตัวว่าจะเข้าทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์และยุติธรรม
- obiter dictum**
(ลาติน)
ความเห็นพิสดาร
- เป็นความเห็นหรือคำกล่าวของผู้พิพากษาที่มีขึ้นในระหว่างทำคำตัดสิน โดยเป็นความเห็นที่แสดงออกโดยพาดพิง ไม่ใช่ความเห็นที่ผูกมัดในคดี (เทียบกับเหตุผลแห่งคำตัดสิน ratio decidendi)
- Offers to Settle**
การเสนอให้ระงับข้อพิพาท
- คู่กรณีในการอนุญาตตุลาการ อาจทำข้อเสนอให้ระงับข้อพิพาท ข้อเสนอนี้อาจทำก่อนหรือหลังจากส่งเรื่องไปให้อนุญาตตุลาการพิจารณา ถ้าคู่กรณีตกลงกันก่อน เรื่องก็จะเป็นทำนองเดียวกับการประนอมข้อพิพาท แต่ถ้าเสนอในระหว่างที่ส่งไปให้อนุญาตตุลาการแล้ว ก็อาจทำได้ 3 แบบคือ ข้อเสนอเปิด ข้อเสนอปิดผนึก หรือข้อเสนอที่ไม่มีผลร้าย นอกจากเพื่อเป็นการระงับข้อพิพาท การทำข้อเสนอเมื่อส่งเรื่องไปให้อนุญาตตุลาการแล้ว อาจเป็นกลวิธีป้องกันไม่ให้ผู้เสนอต้องเสียค่าธรรมเนียมมาก โดยเฉพาะเมื่อที่เสนอให้กันนั้นจะมากกว่าที่คำชี้ขาดกำหนดให้มาก แต่การรับข้อเสนออาจทำให้การชี้ขาดไม่จำเป็น และ

ดังนั้นผู้รับคำเสนอควรจะแบกภาระค่าธรรมเนียม นับแต่วันที่มีคำเสนอขึ้น

One - off Case
คดีที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่ง
คราวเดียว

คดีหนึ่งอาจจะเป็นคดีที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียว เพราะ ประเด็นเป็นเรื่องข้อความที่คู่สัญญากำหนดขึ้นในสัญญา เพื่อให้สมกับสภาวะแวดล้อมพิเศษของตน เป็นข้อความที่ไม่มีคู่สัญญาใดจะใช้อีก หรือว่าเกิดจากข้อเท็จจริงที่ทำให้เกิดข้อพิพาทนั่นเอง เป็นเรื่องปกติและเป็นสภาพที่คู่สัญญาในสัญญาอื่น ๆ ไม่น่าจะตกอยู่ในสภาวะเช่นนั้น กล่าวโดยเปรียบเทียบคดีไม่ใช่เรื่องเกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียว ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อความมาตรฐาน เพราะการตีความข้อความเช่นว่าย่อมเป็นเรื่องกระทบต่อผู้ใช้ข้อความนั้นทุก ๆ คน และเป็นธรรมดาอยู่เองที่คดีจะไม่อยู่ในจำพวกเกิดขึ้นครั้งเดียว ถ้าเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดกับคนหลายคน ในเรื่องของการค้าแบบหนึ่ง ๆ เช่น การปิดคลองสุเอซหรือสงครามระหว่างอินเดียกับปากีสถาน หรือสงครามระหว่างอิรักกับอิหร่าน (ความเห็นของผู้พิพากษาบิงแฮม ในคดี Phoenix Shipping Corporation (1982))

สัญญามาตรฐานที่เพียงแต่มีข้อความพิมพ์เติมด้วยพิมพ์ดีด ไม่ทำให้สัญญานั้นเป็นสัญญาครั้งหนึ่งคราวเดียว

โดยปกติถ้าเป็นการอนุญาตต่อตุลาการในคดีที่เกิดขึ้นครั้งหนึ่งคราวเดียว ศาลจะปฏิเสธไม่อนุญาตให้อุทธรณ์ เว้นแต่ปรากฏชัดแก่ผู้พิพากษาว่าคำตัดสินของอนุญาตต่อตุลาการผิดอย่างเห็นได้ชัด

ดูคดี Nema (1981) 2 All ER 1030 HL

Open Offer
คำเสนอแบบเปิด

คู่ความฝ่ายใดในการชี้ขาดข้อพิพาทแบบอนุญาตต่อตุลาการ อาจทำคำเสนอแบบเปิดไปยังฝ่ายตรงข้าม ซึ่งทำได้โดยส่งจดหมายแสดงถึงข้อเสนอไปยังอนุญาตต่อตุลาการ

คำเสนอแบบเปิดนี้ คู่ความอาจใช้ในตอนใดของ กระบวนพิจารณาก็ได้ ในคดีที่เหมาะสมอาจกระตุ้นให้ อนุญาตตุลาการตัดสินในเรื่องที่เป็นประเด็นพิพาทและ ใน เรื่องคำสั่งซึ่งเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม

คำเสนอแบบเปิดไม่มีดอกเบียพวงไปด้วย ไม่ว่าจะ เสนอยืนอยู่นานเท่าใด เว้นแต่จะระบุไว้โดยเฉพาะ ดอกเบียจะตกได้แก่ ผู้เสนอวงเงินที่เขามีอยู่ในมือและ จะให้ดอกเบียเมื่อทำตามคำเสนอ ถ้ามีการยอมรับคำเสนอ นั้น

Opening Statement คำแถลงเปิดคดี

คือการที่คู่ความแถลงโดยย่อ ๆ เมื่อตอนเริ่มการพิจารณา เพื่อให้อนุญาตตุลาการได้ทราบถึงสภาพแห่งข้อพิพาท และพยานที่คู่ความนั้น ๆ ประสงค์จะนำสืบ ปกติจะให้ ผู้ร้องหรือโจทก์แถลงก่อน

Opinion ความเห็นอันเป็นเหตุผลที่ ใช้ในการตัดสิน

ปกติจะทำเป็นเอกสารเพื่อแสดงว่าอนุญาตตุลาการใช้ เหตุผลอย่างไรในการตัดสินคดีมักจะมีอยู่หน้าคำตัดสิน นั้นเอง ในประเทศคอมมอนลอว์มักจะเลี่ยงไม่ให้เกิดผล เพื่อป้องกันการอุทธรณ์ในขณะที่ในประเทศที่ใช้ประมวล กฎหมายมักบังคับให้ต้องให้เหตุผลในการตัดสิน คำว่า ความเห็นนี้ ถ้าใช้ในคดีระหว่างประเทศตามกฎหมาย ระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง หมายถึง ความเห็น เชิงแนะนำของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

Opinion Evidence คำพยานที่เป็นความเห็น

เป็นความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใด ๆ ที่เขามี ความเชี่ยวชาญตามที่ผู้ถามเขา จะเอามาใช้เป็นพยาน ได้ โดยทั่วไปแล้วพยานความเห็นของคนที่ไม่ใช่พยาน ผู้เชี่ยวชาญให้ใช้ได้ แต่มีข้อยกเว้นอยู่บ้าง

Oral Evidence พยานบุคคล	คำพยานที่ให้ไว้ด้วยปากของพยานในการพิจารณา ดู Parol Evidence Rule
Oral Hearing การเบิกความด้วยปาก	การเสนอคดีและมีคำแถลงด้วยวาจาในการพิจารณา หรือในการชี้ขาด การพิจารณาชี้ขาดในการอนุญาตไต่- ตูลาการไม่จำเป็นต้องมีการเบิกความด้วยวาจาถ้าคู่ความต้องการ เช่นนั้น หรือถ้าข้อพิพาทมีทุนทรัพย์น้อย ความจริงที่ว่าไม่มีการเบิกความในการส่งเรื่องไปให้ อนุญาตไต่ตูลาการชี้ขาด ไม่ทำให้อนุญาตไต่ตูลาการผิดใน ฐานประพฤติน่าชัง ดู Accusatorial Procedure
Order for Direction คำสั่งให้ปฏิบัติ	คำสั่งที่อนุญาตไต่ตูลาการสั่งคู่ความหลังจากการประชุม เบื้องต้น เพื่อสั่งให้คู่ความนำเรื่องที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณา ตลอดจนตารางเวลาในการดำเนินชั้นต่าง ๆ ของการชี้ขาด โดยการอนุญาตไต่ตูลาการคู่ความอาจตกลงในเรื่องคำสั่ง ให้ปฏิบัติโดยการทำความเข้าใจโต้ตอบ แล้วส่งร่างคำสั่งให้ ปฏิบัติไปยังอนุญาตไต่ตูลาการเพื่อขอความเห็นชอบ
Ordinary Arbitration การอนุญาตไต่ตูลาการปกติ	คำที่ใช้ในสกอตแลนด์เพื่อเรียกการอนุญาตไต่ตูลาการที่ คู่กรณีเลือกทำเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นแล้ว
Original Arbitrator อนุญาตไต่ตูลาการแต่เดิม	อนุญาตไต่ตูลาการที่คู่ความตั้ง เมื่อมีการตั้งผู้ชี้ขาดหรือ อนุญาตไต่ตูลาการคนที่สาม อนุญาตไต่ตูลาการแต่เดิมาก็อาจ ถูกคาดหวังว่าต้องทำการเป็นตัวแทนของคู่กรณี
Original Evidence พยานว่าด้วยที่มา	คำพยานในเรื่องคำพูดที่บุคคลได้กล่าวไว้และบุคคล นั้น ๆ ไม่ใช่พยานในคดี ความมุ่งหมายของพยานว่าด้วย

ที่มา ก็เพื่อพิสูจน์ว่ามีกรกล่าวเช่นว่ายิ่งกว่ามุ่งพิสูจน์ว่า
คำพูดเหล่านั้นจริงหรือไม่จริง

**Ouster of
Jurisdiction**
การตัดอำนาจในการ
พิจารณา

การกันไม่ให้ไปสู่การพิจารณาโดยศาล เช่น การที่คู่ความ
ได้ตกลงทำข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ และ
คู่ความได้ระบุว่าห้ามไม่ให้อุทธรณ์คำชี้ขาดไปยังศาล

Oversman

ผู้ชี้ขาดในกฎหมายสกอต

P

pacta sunt**servanda (ลาติน)**

ความตกลงหรือสัญญา
นั้นต้องได้รับการปฏิบัติ
ตาม

เป็นแนวความคิดในกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดว่า สนธิสัญญาและสัญญานั้นย่อมผูกมัดคู่กรณี และจะต้องได้รับการปฏิบัติโดยสุจริต หลักนี้เป็นหนึ่งในหลักกฎหมายที่เป็นที่ยอมรับโดยชาติที่เจริญแล้ว อนุญาโตตุลาการอ้างหลักนี้ในคดีที่กฎหมายของสถานที่นั้นไม่ชัดเจนหรือไม่อาจปรับใช้กับกรณีได้ ตามปกติแล้วหลัก Pacta นี้เป็นหนึ่งในหลายหลักที่มีบทบาทในการทำคำชี้ขาด

ดู clausula rebus sic stantibus

Pact of Bogota**กติกาสัญญาโบโกตา**

สนธิสัญญาอเมริกาว่าด้วยการระงับด้วยสันติวิธี เป็นกติกาสัญญาที่ประมวลเอาข้อตกลงระหว่างสมาชิกองค์การนาถารัฐอเมริกาที่ว่าด้วยการระงับด้วยสันติวิธีซึ่งข้อพิพาทระหว่างประเทศ โดยได้รวมเอาวิธีรักษาสันติภาพทุกแบบรวมทั้งการอนุญาโตตุลาการด้วย

Panchayat**ปัญญาตี**

กระบวนการอนุญาโตตุลาการของอินเดียที่ใช้คนห้าคนซึ่งทำหน้าที่ตัดสินเสมือนเป็นคนเดียวกัน ใช้ในระดับหมู่บ้านของอินเดีย กล่าวกันว่ามีความแข็งแกร่งทางสังคมสูงมาก คู่ความมักไม่กล้าเบิกความเท็จหรือบิดเบือนคดี เพราะผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

Paramount Clause**ข้อกำหนดที่ใช้**

ข้อบังคับกรุงเฮกในการ
ขนส่งทางทะเล

ข้อกำหนดที่ใช้ข้อบังคับกรุงเฮกในใบตราส่งสำหรับการขนถ่ายสินค้าจากอังกฤษ หรือไอร์แลนด์เหนือไปยังเมืองใด ๆ หรือสำหรับการขนถ่ายสินค้าระหว่างรัฐใด ๆ ที่ใช้ข้อบังคับกรุงเฮกในใบตราส่งการขนส่งสินค้าออกจากอังกฤษและทะเลเหนือที่ต้องการให้ใช้ข้อบังคับกรุงเฮกต้องมีข้อกำหนดแบบ Paramount

Parol Award คำชี้ขาดทำด้วยวาจา	กฎหมายของประเทศส่วนมากกำหนดให้คำชี้ขาดต้อง ทำเป็นหนังสือ
Parol Evidence Rule หลักคำขานบุคคล	ใช้ในการเบิกความในศาลหรือการอนุญาโตตุลาการ แสดงถึงการทำสัญญาซึ่งต่างจากพยานเอกสารคือตัว สัญญาที่ทำเป็นหนังสือนั้นเอง <i>ดู Oral Hearing</i>
Partial Award คำชี้ขาดเพียงบางส่วน	ดู Interim Award
Participation in Arbitration การมีส่วนร่วมในการ อนุญาโตตุลาการ	การมีส่วนร่วมนับตั้งแต่การเลือกตัวอนุญาโตตุลาการ จนถึง การเข้าร่วมในการพิจารณาซึ่งผูกมัดให้ต้องปฏิบัติตามคำ ชี้ขาด ถ้าเข้าร่วมโดยไม่มี การคัดค้าน
Partisan Arbitrators อนุญาโตตุลาการที่ คู่ความเลือก	อนุญาโตตุลาการที่คู่ความเลือก อาจทำการเพื่อประโยชน์ ของผู้ที่เลือกตนหรือไม่ก็ได้ แต่ปกติแล้วก็จะทำการใน ลักษณะที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายที่ตั้งตน บางทีก็เรียกว่า อนุญาโตตุลาการที่คู่ความตั้งนั่นเอง
Party - appointed Arbitrators อนุญาโตตุลาการที่ คู่กรณีตั้ง	บางครั้งก็เรียกว่า Original Arbitrator และดู Partisan Arbitrators
Party Autonomy หลักการมีอำนาจใน ตัวเองของคู่สัญญา อนุญาโตตุลาการ	คู่สัญญาในข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ มีอำนาจร่วมกัน ในการกำหนดวิธีพิจารณาที่จะใช้กับการอนุญาโตตุลาการ นับตั้งแต่การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ การเลือกใช้กฎหมาย สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนภาษาที่ใช้ในการ พิจารณา

Pay Arbitrations
การอนุญาโตตุลาการใน
ทางแรงงานว่าด้วยค่า
จ้าง

การอนุญาโตตุลาการเพื่อตัดสินเรื่องค่าจ้าง อันเป็น
ข้อพิพาทระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง คำชี้ขาดจะมีลักษณะ
ชี้แนะคู่กรณีซึ่งไม่ผูกผูกมัดและไม่อาจบังคับให้ปฏิบัติ
ตาม แต่บ่อยครั้งคู่กรณีตกลงกันก่อนที่อนุญาโตตุลาการ
จะตัดสินเสียอีก เพราะมีการหวานล้อมจากสถาบันที่จัด
ให้มีการอนุญาโตตุลาการในเรื่องค่าจ้าง

ดู Interest Arbitration

**Permanent Court
of Arbitration, The
Hague**
ศาลอนุญาโตตุลาการ
ประจำที่กรุงเฮก

องค์การระหว่างประเทศที่ตั้งขึ้นเมื่อ 29 กรกฎาคม ค.ศ.
1899 โดยที่ประชุมอนุสัญญากรุงเฮก ค.ศ. 1899 เพื่อเป็น
บริการสำหรับการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท
ระหว่างประเทศที่ยังไม่อาจระงับลงโดยอาศัยการทูตหรือ
การเจรจา

ศาลอนุญาโตตุลาการประจำยังให้บริการสอบสวน
หาข้อเท็จจริงและการประนอมข้อพิพาท

**Permanent Court
of International
Justice, The Hague**
ศาลประจำยุติธรรม
ระหว่างประเทศ ณ กรุง
เฮก

ศาลที่ตั้งขึ้นภายใต้การอนุเคราะห์ของมนตรีแห่งสันนิบาต
ชาติ เริ่มทำหน้าที่ตั้งแต่ ค.ศ. 1922 จนกระทั่งเลิกไปเมื่อ ค.ศ.
1945 โดยมีศาลยุติธรรมระหว่างประเทศของสหประชาชาติ
มาสืบทอด ศาลนี้ทำหน้าที่ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ
และไม่ได้ทำงานอย่างอนุญาโตตุลาการ แต่มีบ่อยครั้งที่
คู่กรณีขอให้ประธานศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศ
เป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่เป็นคนกลางในกรณี
ที่คู่กรณีตกลงกันเองไม่ได้

**Personal Insurance
Arbitration Service**
บริการอนุญาโตตุลาการ
ที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย
ส่วนบุคคล

เป็นบริการอนุญาโตตุลาการที่ Chartered Institute of
Arbitrators จัดขึ้นร่วมกับบริษัทประกันภัย เพื่อเปิดช่องให้
ผู้เอาประกันภัยของบริษัทซึ่งทำผิดสัญญาประกันภัย โดยให้
อนุญาโตตุลาการตัดสินแทนที่จะนำคดีไปฟ้องศาล ใช้ได้

กับกรณีของคนที่อยู่ในอังกฤษและจำนวนที่ฟ้องไม่เกินสองหมื่นห้าพันปอนด์

Personal Service

การส่งหมายหรือเอกสารถึงตัวบุคคลโดยตรง

การส่งหมายหรือเอกสารถึงมือของคู่กรณีที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตตุลาการโดยตรง นำสังเกตว่ากฎหมายว่าด้วยการอนุญาตตุลาการ มักระบุให้ต้องแจ้งกำหนดการพิจารณาไปยังคู่กรณี แต่ไม่ระบุว่าต้องส่งถึงมือโดยตรง

Persuasive

Authority

หลักกฎหมายที่จูงใจให้เชื่อถือ

หลักกฎหมายที่เกิดจากคำพิพากษาของศาลที่ไม่มีอำนาจผูกมัดศาลหนึ่ง ๆ ในประเทศคอมมอนลอว์ (โดยมากจะเป็นคำพิพากษาของศาลประเทศคอมมอนลอว์อื่น) หรือเกิดจากความเห็นของนักนิติศาสตร์ ความเห็นที่มีในคำพิพากษาเหล่านั้นหรือข้อเขียนของนักนิติศาสตร์เหล่านั้นไม่ผูกมัดศาลตามหลักคติบรรทัดฐาน แต่ก็ยังจูงใจให้ศาลใช้ในการทำคำพิพากษา คำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการเองนั้นก็อาจเป็นหลักกฎหมายที่จูงใจให้เชื่อถือ แต่มีน้อยครั้งที่ศาลจะอ้างคำชี้ขาด แต่ในระดับการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ มีการอ้างคำชี้ขาดอื่นเพื่อสนับสนุนการทำคำชี้ขาดอยู่บ่อย เพราะเห็นว่าคำชี้ขาดเป็นที่มาของกฎหมายของนายวาณิช

pie poudre (ลาติบ)

ศาลเก่าเปื้อนฝุ่น

ศาลอนุญาตตุลาการที่ประกอบด้วยสามัญชนตั้งขึ้นทันทีในงานแสดงสินค้าและตลาด เพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ณ ที่นั่นเอง มีต้นกำเนิดมาจากสมัย Saxon เรื่องอำนาจในระหว่างสมัยกลางและมีใช้เรื่อยมาจนเมื่อได้มีการรวมเอากฎหมายพาณิชย์และศาลพาณิชย์ไว้ในระบบกฎหมายภายใน

Place of Arbitration สถานที่ทำการ อนุญาโตตุลาการ	ดู Locale of Arbitration และ UNCITRAL Model Law Art. 20
Plaintiff โจทก์ในคดีในศาล	ในการอนุญาโตตุลาการ เรียกว่า ผู้ยื่นข้อพิพาทหรือผู้ฟ้อง Claimant
Pleading คำคู่ความ	<p>คำแถลงที่คู่ความยื่นให้แก่กันในการดำเนินคดี ซึ่งได้แก่ คำฟ้องและคำให้การซึ่งกล่าวถึงข้อหาหรือคำฟ้อง ตลอดจนพยานที่ตั้งใจจะนำมาสืบและคำสินไหมทดแทนที่จะเรียก ในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีคือเหตุในการต่อสู้คดีและพยานที่จะนำมาสืบ</p> <p>ประโยชน์ของคำคู่ความก็คือเป็นการแจ้งให้คู่ความฝ่ายตรงข้ามทราบถึงประเด็นในคดี</p>
Polygraph เครื่องจับเท็จ	เครื่องนี้ทำงานโดยอาศัยการวัดแรงดันของกระแสเลือด กล่าวคือ คนที่พูดเท็จจะมีความวิตกกังวลส่งผลถึงจังหวะการเต้นของหัวใจและความดันของกระแสเลือด เครื่องนี้ใช้กับคนที่มึนงงใจเข้มแข็งจะไม่ได้ผล
Post - hearing Briefs บันทึกปิดคดี	เอกสารที่คู่ความทำขึ้นเองหรืออนุญาโตตุลาการให้ทำขึ้นเพื่อเป็นการเสริมการสืบพยาน การกำหนดให้ส่งบันทึกปิดคดีเป็นการแสดงถึงการสิ้นสุดการพิจารณา ในบันทึกปิดคดี คู่ความอาจอ้างเหตุผลต่าง ๆ เพื่อหนุนคำพยานของฝ่ายตน
Power of Arbitrator to Correct Mistakes อำนาจในการแก้ไข ข้อผิดพลาดของ อนุญาโตตุลาการ	คำชี้ขาดอาจมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย เพราะการพิมพ์หรือการคำนวณคำสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าธรรมเนียมผิดพลาด อนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดเหล่านั้น

Precedent บรรทัดฐาน

หลักกฎหมายที่กำหนดว่าคำพิพากษาของศาลสูงผูกมัดศาลล่าง และบางครั้งก็ผูกมัดตัวศาลที่มีคำพิพากษานั้นเอง ในบางครั้งคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ก็ทำลงโดยอิงบรรทัดฐานของคำพิพากษา แต่ในระบบอนุญาโตตุลาการนั้นจะอ้างคำชี้ขาดด้วยตนเองเพื่อเป็นบรรทัดฐานก็ได้ แต่ทำได้ไม่สะดวก เพราะการที่ต้องรักษาความลับของคู่ความ ทำให้ตีพิมพ์คำชี้ขาดได้อย่างจำกัด พัฒนาการของกฎหมายที่มีจากคำชี้ขาดจึงอาจบกพร่อง เพราะไม่ถูกควบคุมโดยการวิพากษ์วิจารณ์ จึงเป็นปกติอยู่เองที่ศาลจะไม่ค่อยอ้างคำชี้ขาด

ดู *Judicial Precedent* และ *stare decisis* กับ *Case Law*

Prehearing Conference การประชุมก่อนการ พิจารณาหรือการประชุม ชี้สองสถาน

อนุญาโตตุลาการอาจเรียกประชุมคู่กรณีก่อนการพิจารณาเพื่อกำหนดประเด็นและตรวจสอบคำฟ้องและคำให้การ ในการประชุมก่อนการพิจารณานี้เอง อนุญาโตตุลาการอาจกำหนดวิธีนำสืบพยาน การให้อนุญาโตตุลาการทำการชี้สองสถานก่อนพิจารณา เป็นการเปิดช่องให้มีการพิจารณาประเด็นในคดีโดยละเอียด ทำให้มีโอกาสระงับข้อพิพาทก่อนการพิจารณา บางครั้งคู่ความไม่ยอมให้อนุญาโตตุลาการที่ทำการชี้สองสถานเป็นผู้ทำการพิจารณา เพราะเกรงว่าจะเกิดความเอนเอียง เนื่องจากความปักใจในการชี้สองสถาน ทางแก้ก็คือให้อนุญาโตตุลาการอื่นทำหน้าที่ชี้สองสถาน

Preliminary Measures วิธีการแก้ไขขั้นต้น

ดู *Interlocutory Relief* วิธีการแก้ไขเหล่านี้อนุญาโตตุลาการจะใช้ก็ได้ แต่การบังคับให้ทำตามคงต้องอาศัยอำนาจศาล

Preliminary Meeting	ดู Prehearing Conference
Preliminary Point of Law ข้อกฎหมายเบื้องต้น	ข้อกฎหมายที่เสนอให้ศาลพิจารณาก่อนที่การพิจารณาในการอนุญาตตุลาการจะเริ่มขึ้น เช่น ปัญหาว่าอนุญาตตุลาการมีอำนาจพิจารณาหรือไม่ ดู Case Stated
Presiding Arbitrator อนุญาโตตุลาการผู้เป็นประธาน	อนุญาโตตุลาการที่ได้รับการคัดเลือกจากคณะอนุญาโตตุลาการให้ทำหน้าที่ประธาน เมื่อมีบุคคลหลายคนในคณะอนุญาโตตุลาการนั้น ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลางอยู่แล้ว อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลางนี้จะ เป็นประธาน อนุญาโตตุลาการผู้เป็นประธานนี้มีหน้าที่ร่างคำชี้ขาดด้วย ดู Third Arbitrator และ Umpire
prima facie Evidence พยานข้อสันนิษฐานเบื้องต้น	พยานที่ให้ข้อสรุปเบื้องต้นว่ามีเหตุอันควรเชื่อว่ามีเหตุที่อ้างปรากฏอยู่จริง แต่ไม่ใช่พยานที่นำไปสู่การสรุปเด็ดขาดว่ามีเหตุดังกล่าวจริง
Prima Paint Corporation v. Flood & Conklin MFG. Co. (1967) 338 U.S. (1967)	คดีสำคัญของศาลสูงสุดของสหรัฐที่ตัดสินว่า ถ้าสัญญา มีข้อความเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการไว้กว้าง การฟ้องร้องใด ๆ ที่เกี่ยวกับสัญญา เป็นต้นว่าสัญญานั้นเกิดจาก กลฉ้อฉลเช่นนี้เป็นเรื่องที่ต้องให้อนุญาโตตุลาการตัดสิน ศาลไม่มีอำนาจ
Primary Evidence พยานเอก	พยานสำคัญที่สุดที่หาได้ เช่น ต้นฉบับเอกสาร

Principle in
Conquer v. Boot
หลักในคดี Conquer
กับ Boot

เป็นหลักที่เกิดจากคดี Conquer v. Boot (1928) 20 KB 336. ซึ่งศาลแพนก King's Bench ตัดสินว่าคำลั่นไหมในปัจจุบันและคำลั่นไหมในอนาคดอันเนื่องมาจากเหตุเดียวกันต้องรวมพิจารณาในกระบวนการพิจารณาเดียวกัน

Principles for
Removal of
Arbitrator for
Misconduct
หลักในการถอดถอน
อนุญาโตตุลาการ เพราะ
เหตุประพฤติกไม่ชอบ

ผู้พิพากษา Mustill ได้วางหลัก 3 ประการไว้ในคดี Bremen GmbH (1985) 1. Lloyd's Rep.160, 164 ว่ามีสถานการณ์ 3 อย่างที่ทำให้ศาลต้องถอดถอนอนุญาโตตุลาการ

1. เมื่อพิสูจน์ได้ว่าอนุญาโตตุลาการนั้นมีความเอนเอียงจริง คือ เข้าข้างฝ่ายหนึ่งหรือทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียหาย คือ ผู้ร้องต้องพิสูจน์ว่าอนุญาโตตุลาการผู้นั้นไม่มีทางอ้างความไม่ฝักใฝ่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของตำแหน่งอนุญาโตตุลาการ

2. เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการกับคู่กรณี หรือความสัมพันธ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการกับเรื่องที่พิพาทเอง ทำให้มีความเสี่ยงที่เห็นได้ชัดว่าอนุญาโตตุลาการได้ทำการอย่างฝักใฝ่หรือไม่มีทางที่จะไม่ฝักใฝ่ในอนาคต คือ เห็นได้ว่าจะเอนเอียงก็พอ ดู Imputed Bias

3. อนุญาโตตุลาการขาดความสามารถในการชี้ขาดตามที่คู่ความมีสิทธิจะคาดหมายว่าต้องมีอยู่

Principles of Law
Common to the
Parties
หลักกฎหมายที่คู่กรณี
ต่างก็มีอยู่ร่วมกัน

เมื่อมีกฎหมายที่คู่กรณีต่างก็มีใช้อยู่ร่วมกัน อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศอาจใช้หลักกฎหมายดังกล่าวในการชี้ขาด

สัญญาสัมปทานน้ำมันระหว่างประเทศ มักจะระบุให้ใช้หลักกฎหมายที่คู่กรณีต่างก็มีอยู่ร่วมกัน

**Privacy of
Arbitration
ความลับของการ
อนุญาโตตุลาการ**

คู่กรณีในการอนุญาโตตุลาการมักหวังว่า การอนุญาโตตุลาการที่ตนเป็นคู่กรณีอยู่ด้วยนั้นจะต้องไม่เปิดเผยเว้นแต่ตนจะได้ยินยอมโดยชัดแจ้ง ดังนั้นอนุญาโตตุลาการจึงต้องมีจรรยาในการรักษาความลับของคู่กรณี คือ ไม่เอาเรื่องข้อพิพาทมาเปิดเผย แม้ภายหลังที่ได้ทำคำชี้ขาดแล้วก็ตาม

**Private Arbitration
การอนุญาโตตุลาการ
ของเอกชน**

มีสองความหมาย ประการแรก หมายถึงการตกลงกันให้ใช้การอนุญาโตตุลาการ เป็นการระงับข้อพิพาท จึงเป็นเรื่องของเอกชนไม่ขึ้นอยู่กับศาล ประการที่สอง หมายถึงการอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นเรื่องลับระหว่างคู่พิพาท เป็นเรื่องของเอกชนที่อนุญาโตตุลาการหรือคู่กรณีฝ่ายใดก็ตามไม่อาจบังคับให้เอาเรื่องนั้นไปรวมพิจารณากับข้อพิพาทอื่น ๆ ดู Privacy of Arbitration ประกอบ

**Privilege
เอกสิทธิ์**

การมีสิทธิไม่ต้องทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด รวมทั้งอำนาจที่จะไม่ เบิกความหรือไม่ถูกฟ้องร้อง เพราะมีกฎหมายให้อำนาจเนื่องจากอำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งการงาน เช่นเอกสิทธิ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการพูดในรัฐสภาโดยไม่ถูกฟ้องร้องคือ การอภิปรายหรือการตั้งกระทู้ในสภาไม่อาจนำมาเป็นเหตุในการฟ้องร้องคดีแพ่งหรือคดีอาญา

**Privity of Contract
ความสัมพันธ์ในฐานะเป็น
คู่สัญญา**

ในเรื่องสัญญา บุคคลภายนอกไม่มีสิทธิฟ้องหรือถูกฟ้อง เพราะเหตุในสัญญา เพราะเขาไม่ได้มีความสัมพันธ์ในฐานะเป็นคู่สัญญาอยู่ด้วย แต่ในการอนุญาโตตุลาการ ศาลอาจทำให้ข้อตกลงการอนุญาโตตุลาการมีผลไปถึงบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง แม้ทั้งที่เขาไม่ได้ทำสัญญาหรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการด้วย กล่าวคือ เขาไม่มีความสัมพันธ์ในฐานะคู่สัญญา

Procedure**วิธีพิจารณา**

วิธีการปฏิบัติในการดำเนินคดีหรือการอนุญาตตุลาการ อันที่ยอมรับกันแล้ว คู่กรณีอาจกำหนดวิธีพิจารณาโดยละเอียดหรือโดยการอ้างถึงข้อบังคับอนุญาตตุลาการของสถาบันอนุญาตตุลาการ ในกรณีที่คู่กรณีไม่กำหนดวิธีพิจารณาก็เป็นหน้าที่ของคณะอนุญาตตุลาการหรืออนุญาตตุลาการที่เป็นประธานที่จะกำหนดวิธีพิจารณา

น่าสังเกตด้วยว่าวิธีพิจารณาที่ปรากฏในข้อบังคับการอนุญาตตุลาการของสถาบันต่าง ๆ มักมีรายละเอียดไม่พอ ทั้งนี้อาจเกิดจากความจำเป็นที่ต้องให้วิธีพิจารณานั้นยืดหยุ่น คือ มีช่องทางที่จะปรับให้เข้ากับลักษณะของคดีและความถนัดของคู่ความ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากระบบกฎหมายที่ต่างกันในเรื่องของการอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ

Procedural Law**กฎหมายวิธีพิจารณา**

กฎหมายที่ใช้ในการพิจารณา บางทีก็เรียก กฎหมายของศาล (curial law) กฎหมายที่ใช้ในการพิจารณาในการอนุญาตตุลาการ มักได้แก่กฎหมายของประเทศที่ทำการพิจารณา คือ *lex loci arbitri* เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่นและกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เองอนุญาตให้เลือกกฎหมายของประเทศอื่นมาใช้ในการพิจารณาของอนุญาตตุลาการ

ข้อบังคับอนุญาตตุลาการไม่ใช่กฎหมาย แต่ก็ใช้กับวิธีพิจารณาของอนุญาตตุลาการและต้องอยู่ใต้บังคับของกฎหมายที่ใช้บังคับกับวิธีพิจารณาดังกล่าวข้างต้น

**Protocol on
Arbitration Clauses
(1923)**

**พิธีสารว่าด้วยข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการ ค.ศ.
1923**

เป็นพิธีสารที่ทำขึ้น ณ นครเจนีวา เมื่อ ค.ศ. 1923 เพื่อ
ระบุรายละเอียดของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการที่มีผล
บังคับในการค้าระหว่างประเทศทั้งนี้เพื่อให้ข้อตกลงการ
อนุญาโตตุลาการมีผลใช้บังคับจริง พิธีสารนี้ทำขึ้นโดย
ความอนุเคราะห์ของสันนิบาตชาติ นับเป็นสนธิสัญญา
ระหว่างประเทศฉบับแรกที่กล่าวถึงการอนุญาโตตุลาการ
ในทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศในระดับสากล

พิธีสารนี้ยังมีผลใช้บังคับสำหรับประเทศที่ยังไม่ได้
เป็นสมาชิกของอนุสัญญานครนิวยอร์ก ค.ศ. 1958

**Provisional
Remedies**

**วิธีการชั่วคราวก่อน
คำชี้ขาด**

เป็นวิธีการชั่วคราวที่ศาลสั่งในคดีแพ่ง เพื่อป้องกันไม่ให้
โจทก์ต้องเสี่ยงต่อการสูญเสียหรือทรมานรับความเสียหายต่อไป
รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดการยกย้ายทรัพย์สินในช่วงเวลาก่อน
หน้าที่จะมีคำพิพากษาหรือคำชี้ขาดในคดี

วิธีการชั่วคราวที่ศาลสั่งเพื่อประโยชน์ของการดำเนิน
คดีอนุญาโตตุลาการอย่างมีผลนี้ ไม่ใช่การสอดแทรกของ
ศาล แต่เป็นการที่ศาลเกื้อกูลการอนุญาโตตุลาการ ทำนอง
เดียวกับการช่วยออกหมายเรียกพยานให้แก่อนุญาโต-
ตุลาการ

ดู Interim Injunction, Interlocutory Injunction และ
Interlocutory Relief

**Publication of
Award**
การเผยคำชี้ขาด

เมื่ออนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดแจ้งไปยังคู่กรณีว่าคำ
ชี้ขาดนั้นพร้อมแล้ว ก็เรียกกันว่าคำชี้ขาดนั้นพร้อมที่จะ
ถูกเผย

Publication to the Parties

การเผยแพร่คำชี้ขาดแก่ คู่กรณี

มีผลให้อนุญาตตุลาการหมดอำนาจพิจารณาชี้ขาดและหมดอำนาจที่จะแก้ไขคำชี้ขาด เพราะคำชี้ขาดนั้นเสร็จแล้ว การเผยแพร่ทำโดยอนุญาตตุลาการแจ้งแก่คู่ความว่าคำชี้ขาดเสร็จแล้วส่วนคู่ความจะรับรู้ถึงเนื้อหาของคำชี้ขาดหรือไม่ หรือได้รับคำสั่งนำชี้ขาดหรือไม่ก็ไม่สำคัญ

Punitive Damages
ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นการลงโทษ

ค่าสินไหมทดแทนสูงกว่าค่าเสียหายที่แท้จริง เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำความเสียหาย บางครั้งก็เรียกว่า ค่าสินไหมทดแทนอันเป็นเยี่ยงอย่าง (Exemplary Damages)

Pursuer

โจทก์หรือผู้ฟ้องในการอนุญาตตุลาการในประเทศสกอตแลนด์

Q

**QBD (Queen's
Bench Division)**

ศาลแพ่ง Queen's Bench ในศาลยุติธรรม High Court ของอังกฤษ ศาลแพ่งเดียวกันนี้มีชื่อเรียกว่า King's Bench Division เมื่อประมุขของประเทศเป็นกษัตริย์
ดู K.B

**QC - (Queen's
Counsel)
กษัตริย์อวุโส**

ทนายความอวุโส ได้แก่ ผู้ที่ว่าความมานาน จึงได้รับแต่งตั้งให้เป็น Q.C. ซึ่งทำให้มีอำนาจว่าความในศาลสูง และมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษา

**Qualifications of
Arbitrator
คุณสมบัติของ
อนุญาโตตุลาการ**

ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการของบางสถาบันกำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้เพราะเหตุประการหนึ่งที่คู่กรณีเลือกใช้การอนุญาโตตุลาการก็คือคู่กรณีประสงค์จะได้รับการวินิจฉัยข้อพิพาทโดยบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่กรณี การกำหนดคุณสมบัติเช่นว่าเป็นการกำหนดคุณสมบัติขั้นต้น ในชั้นปฏิบัติสถาบันมักจะมีรายชื่อที่สั้นกว่าที่มีผู้ขอขึ้นทะเบียนไว้ เพราะความจำเป็นที่จะต้องได้คนที่มีความสามารถดีจริง ทั้งนี้เพื่อรักษาชื่อเสียงของสถาบันเอง คู่ความจึงพึงสอบถามว่าบุคคลใดบ้างที่ทางสถาบันแนะนำว่าเหมาะสมแก่กรณีพิพาท

**Quality Arbitrator
อนุญาโตตุลาการผู้เชี่ยวชาญ
ในเรื่องคุณภาพ**

ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินราคา โดยพิจารณาคุณภาพของสินค้า ณ เมืองท่าปลายทาง ส่วนใหญ่ทำกันที่เมืองท่าขนาดใหญ่ เช่น ลอนดอน ฮัมบูร์ก มาร์เซย์ ร็อตเตอร์ดัม เบรเมน การอนุญาโตตุลาการเพื่อชี้ขาดคุณภาพ จะทำตามกฎของสมาคมผู้ค้าหรือผู้นำเข้า เริ่มด้วยการที่แต่ละฝ่ายตั้งผู้เชี่ยวชาญของตนซึ่งบางครั้งเรียกว่า arbiter เมื่อ

คนทั้งสองไม่สามารถตกลงกันได้ ก็จะตั้งผู้ชี้ขาดโดยผู้เชี่ยวชาญทั้งสองหรือสมาคมการค้าจะเป็นผู้ตั้ง ในที่สุดการชี้ขาดก็จะทำโดยเสียงข้างมากของคณะอนุญาโตตุลาการ

การตัดสินในเรื่องคุณภาพ ไม่ใช่คำชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการ จึงไม่มีผลในทางกฎหมาย ฝ่ายที่ชนะต้องหาทางให้คำตัดสินนั้นมีผลบังคับ โดยใช้การดำเนินคดีในศาลหรือใช้การอนุญาโตตุลาการ ข้อเท็จจริงในเรื่องคุณภาพตามที่คณะอนุญาโตตุลาการในเรื่องคุณภาพได้ชี้ขาดมาก่อนหน้า ย่อมผูกมัดในการอนุญาโตตุลาการหรือในการพิจารณาของศาล

**Quarterly of the
Japan Commercial
Arbitration
Association**

**วารสารรายคาบสาขา
เดือนของสมาคม
อนุญาโตตุลาการในทาง
พาณิชย์แห่งญี่ปุ่น**

**quasi (ลาติน)
เสมือนหนึ่งว่าเป็น**

**Quasi - Judicial
Function**

งานกึ่งตุลาการ

**Question of Fact
ปัญหาข้อเท็จจริง**

วารสารภาษาอังกฤษซึ่งเริ่มพิมพ์เมื่อ ค.ศ. 1958 เพื่อเปิดโอกาสให้วงการอนุญาโตตุลาการได้รู้ถึงความเป็นไปในการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ในญี่ปุ่นและในต่างประเทศ และเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้อันจะเป็นการช่วยจรรโลงการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเสริมการพาณิชย์ระหว่างประเทศของญี่ปุ่น

การตัดสินข้อพิพาททำโดยการใช้ดุลพินิจในทางบริหาร ไม่ใช่โดยการใช้กฎหมาย

ในการอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการมีหน้าที่ตัดสินปัญหาข้อเท็จจริง กฎหมายต่างประเทศนั้นถือเป็น

ข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่ในบางประเทศถือว่ากฎหมายต่างประเทศเป็นข้อเท็จจริงที่ศาลอาจรู้เองได้

ในการอนุญาตตุลาการนั้น ถ้าอนุญาตตุลาการวินิจฉัยข้อเท็จจริงผิด ศาลจะพิพากษากลับหรือแก้ไขไม่ได้ แต่ควรสังเกตว่าการใช้กฎหมายต่างประเทศเพื่อตัดสินข้อพิพาทนั้น เป็นการใช้กฎหมาย จึงไม่ใช่ปัญหาข้อเท็จจริง ดู Fact และ Judicial Notice

Question of Law ปัญหาข้อกฎหมาย

เรื่องที่จะต้องเกี่ยวกับการตีความและตัดสินในเรื่องกฎหมาย การตีความข้อความในสัญญาหรือการพิจารณาว่าอนุญาตตุลาการมีอำนาจพิจารณาหรือไม่ เป็นปัญหาข้อกฎหมาย โดยทั่วไปแล้ว อนุญาตตุลาการมีอำนาจตัดสินปัญหาข้อกฎหมาย ถ้าอนุญาตตุลาการใช้กฎหมายผิดศาลอาจแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นได้เมื่อมีการอุทธรณ์สู่ศาล แต่การอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมายในบางประเทศกำหนดว่าคู่ความต้องยินยอมหรือศาลเห็นว่าการอนุญาตให้อุทธรณ์ เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อพัฒนาการของกฎหมาย เป็นต้น

R

Rassegna Del

L'Arbitrato

วารสารรายคาบสาม

เดือนว่าด้วยการ

อนุญาโตตุลาการของ

สมาคมอนุญาโตตุลาการ

แห่งอิตาลี

ratio decidendi

(ลาติน)

หลักที่ใช้ในการตัดสินคดี

คำชี้ขาดตามปกติต้องมีเหตุผล หลักที่ใช้ในการตัดสินคดี อาจเป็นเหตุให้มีการอุทธรณ์ จึงมีกรณีนี้ให้เหตุผลแยกออกจากคำชี้ขาดเพื่อป้องกันการอุทธรณ์

Real Evidence

พยานเกี่ยวกับตัวทรัพย์สิน

ได้แก่สิ่งซึ่งใช้แสดงเกี่ยวกับตัวทรัพย์สินหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท เป็นต้นว่า แบบจำลอง แผนที่ แผนผัง

Recognition

การยอมรับที่จะบังคับตาม

ดู Enforcement of Arbitration Agreement และ Enforcement of Award

Reasoned Award

คำชี้ขาดที่ปรากฏเหตุผลของอนุญาโตตุลาการในการตัดสินข้อพิพาท

rebus sic stantibus

สรรพสิ่งเป็นดังที่ยืนอยู่

เมื่อเหตุแวดล้อมเปลี่ยนแปลง สิทธิหน้าที่ของคู่สัญญาเปลี่ยนไปด้วย แต่ดู *pacta sunt servanda*

Recall of Witness

การเรียกพยานกลับมา

สอบใหม่

เมื่อพยานได้ให้ปากคำไปแล้ว ศาลอาจเรียกพยานมาสืบใหม่เพื่อให้มีการหักล้างคำพยานนั้น ๆ ได้

Reciprocity

ก้อยก็ก้อยปฏิบัติ

การที่มีการผลัดกันให้ประโยชน์ในทางการค้าหรือธุรกรรมอื่น โดยประเทศเป็นผู้ให้ประโยชน์เหล่านี้แลกเปลี่ยนกัน

Recitals ส่วนของคำชี้ขาดที่กล่าวถึงเหตุการณ์	การลำดับเหตุการณ์เช่นว่าช่วยให้อนุญาโตตุลาการตัดสินปัญหาข้อเท็จจริงได้
Re - examination การถามทวน	วิธีพิจารณาในการสืบพยานที่ฝ่ายที่อ้างพยานนั้นมีสิทธิจะถามพยานเป็นรอบที่สอง หลังจากที่ฝ่ายตรงข้ามได้มีโอกาสซักค้านพยานแล้ว ทั้งนี้เพื่อขยายรายละเอียดเกี่ยวกับคำถามค้าน การถามตึงจะถามเรื่องใหม่ไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต
Reference การพิจารณาที่กระทำโดยอนุญาโตตุลาการในการอนุญาโตตุลาการ	
Registration of Award การจดทะเบียนคำชี้ขาด	คำชี้ขาดต่างประเทศอาจต้องจดทะเบียนกับศาลเพื่อประโยชน์ในการบังคับตามคำชี้ขาด
Rehearing การพิจารณาใหม่	การเอาคำชี้ขาดมาพิจารณาใหม่ ซึ่งอาจทำให้มีการอนุญาโตตุลาการใหม่โดยคณะ อนุญาโตตุลาการเดิมหรือคณะอนุญาโตตุลาการใหม่ การเอาคำชี้ขาดมาพิจารณาใหม่จะเกิดได้ก็ต่อเมื่อศาลมีคำสั่งหลังจากที่มีการขอบังคับตามคำชี้ขาดหรือการฟ้องขอทำลายคำชี้ขาด
Remedy การแก้ไข การปลดทุกข	การแก้ไขหรือการปลดทุกขโดยการบังคับตามคำชี้ขาดหรือการคุ้มครอง หรือแสวงคืนซึ่งสิทธิ หรือการได้รับการชดใช้สำหรับการที่ถูกละเมิดสิทธิ การแก้ไขที่สำคัญที่อนุญาโตตุลาการกำหนดให้ได้แก่การให้ปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดหรือการชดใช้ค่าเสียหาย

Remission of Award

การส่งคำชี้ขาดกลับไปให้ออนุญาโตตุลาการพิจารณาใหม่

ในกฎหมายอังกฤษ คู่กรณีอาจร้องต่อศาลให้มีคำสั่งให้ส่งคำชี้ขาดกลับไปให้ออนุญาโตตุลาการพิจารณาใหม่ด้วยเหตุบางเหตุ เช่น

- 1) คำชี้ขาดนั้นเห็นได้ชัดว่าไม่ถูกต้อง
- 2) มีการประพฤติไม่ชอบโดยอนุญาโตตุลาการ
- 3) มีการรับว่ามีการทำผิดพลาดไปและตัวอนุญาโตตุลาการเองขอให้ส่งเรื่องกลับไป
- 4) มีการค้นพบพยานหลักฐานใหม่หลังจากที่มีการทำคำชี้ขาดแล้ว

ผลของการส่งคำชี้ขาดกลับไปให้ออนุญาโตตุลาการพิจารณาใหม่ ก็เป็นทำนองเดียวกับการที่ศาลสูงส่งคดีไปให้ศาลล่างพิจารณาใหม่

ดู Retrial

Removal of Arbitrator

การถอดถอนอนุญาโตตุลาการ

การที่อนุญาโตตุลาการถูกถอดถอนจากการเป็นผู้พิจารณาและทำคำชี้ขาด เพราะเหตุว่าอนุญาโตตุลาการประพฤติไม่ชอบ เป็นต้นว่า ประพฤติตนไม่เป็นธรรมแก่คู่กรณี หรือทำโดยมีความเอนเอียง หรือความฝักใฝ่

เมื่อมีการถอดถอนอนุญาโตตุลาการหมดทั้งคณะ ศาลจะต้องตั้งคนอื่นขึ้นแทนเมื่อคู่ความร้องขอ หรือศาลอาจสั่งให้ชื้อตกลงอนุญาโตตุลาการนั้นสิ้นผล

Reopening of the Hearing

การเปิดการพิจารณาใหม่

การเปิดพิจารณาใหม่ในการอนุญาโตตุลาการ อาจทำได้หลังจากที่ปิดการพิจารณาไปแล้ว แต่ต้องทำก่อนที่จะมีการทำคำชี้ขาด การเปิดพิจารณาใหม่อาจเกิดจากความดำริของอนุญาโตตุลาการ หรือเกิดจากการที่คู่ความร้องขอ การเปิดพิจารณาใหม่อาจเกิดจากฟังพยานหลักไม่พอดัดสินข้อพิพาท หรือต้องการให้คู่ความขยายความข้อเท็จจริงที่

เบิกความไปแล้ว นอกจากนี้ยังอาจเปิดการพิจารณาใหม่ เพื่อให้มีการเสนอพยานหลักฐานใหม่ ๆ

การจะตัดสินใจเปิดให้มีการพิจารณาใหม่นั้น ต้องอนุญาตให้คู่ความมีโอกาสคัดค้านและต้องคำนึงถึงข้อจำกัดในเรื่องเวลา ในกรณีที่คู่ความเป็นผู้ร้องขอให้เปิดการพิจารณาใหม่ อาจต้องให้คู่กรณีตกลงกันขอขยายกำหนดเวลา

Repudiation

(อังกฤษ)

การขอเลิกสัญญา

เป็นหลักที่ใช้ในกรณีที่คาดว่าฝ่ายตรงข้ามจะเลิกสัญญาแน่นอนในแง่ของการอนุญาโตตุลาการ การขอเลิกสัญญาอนุญาโตตุลาการอาจทำได้ในกรณีดังนี้

- 1) การกระทำของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง แสดงว่ามีเจตนาจะไม่ใช้การอนุญาโตตุลาการ
- 2) อีกฝ่ายหนึ่งไม่สามารถกระทำหน้าที่ของเขาในการอนุญาโตตุลาการ
- 3) การมีการแสดงด้วยวาจาว่าต้องการเลิกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ
- 4) มีการผิดสัญญาในส่วนหนึ่งของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในส่วนสาระสำคัญ

Repudiation

(สหรัฐอเมริกา)

การที่คู่ความฝ่ายที่แพ้ใน

การอนุญาโตตุลาการ

ระหว่างประเทศ (ตาม

กฎหมายระหว่างประเทศ

แพนคกตีเม็อง) ปฏิเสธ

ไม่ยอมทำตามคำชี้ขาด

*res judicata pro
veritae accipitur* (ลาติน)
สิ่งซึ่งได้พิจารณาตัดสิน
แล้วย่อมบริบทกันว่าเป็น
ความจริง

ในเรื่องของการอนุญาโตตุลาการนั้น เมื่อมีการทำคำชี้ขาด
แล้วก็ถือว่าข้อเท็จจริงในคดีเป็นอันยุติ ฟังได้ว่าเป็นความ
จริงตามที่ชี้ขาดนั้น ฝ่ายที่ต้องการทำลายคำชี้ขาดจึงต้อง
มีภาระในการพิสูจน์ความไม่สมบูรณ์ของคำชี้ขาด

Respondent
ผู้ตอบ

ใช้เรียกจำเลยในการอนุญาโตตุลาการ เทียบกับคำว่า จำเลย
(Defendant) ในคดีในศาล

Retrial
พิจารณาใหม่

ปกติเมื่ออนุญาโตตุลาการชี้ขาดแล้ว จะนำเรื่องกลับมา
พิจารณาใหม่ไม่ได้ เพราะถือว่าหมดอำนาจหน้าที่ (ดู
functus officis) และคำชี้ขาดนั้นโดยปกติก็ถือว่าถึงที่สุด
(ดู Finality of Award) การทบทวนโดยการอนุญาโต-
ตุลาการคงมีอยู่เฉพาะในอนุสัญญา Convention on the
Settlement of Investment Dispute between States
and Nationals of other States แต่ไม่ใช้การพิจารณา
ใหม่โดยองค์คณะเดิม แต่เป็นการพิจารณาโดยองค์คณะ
ที่ตั้งขึ้นใหม่เพื่อทบทวนเฉพาะเรื่องที่ยังองค์คณะเดิมทำไป
โดยผิดพลาดอย่างร้ายแรงตามที่ระบุในอนุสัญญา การ
ทบทวนหรือตรวจสอบโดยศาล เพราะคำชี้ขาดมีความ
บกพร่อง (ดู Judicial Review) ก็ไม่ใช้การพิจารณาใหม่
แต่อย่างใด

ดู Rehearing

Reversal

การกลับคำพิพากษาศาล
ล่างทั้งหมดหรือเพียง
บางส่วน

**Revocation of
Appointment of
Arbitrator**
การยกเลิกการแต่งตั้ง
อนุญาโตตุลาการ

อนุญาโตตุลาการนั้น ครั้งหนึ่งเมื่อแต่งตั้งแล้วจะยกเลิกการแต่งตั้งไม่ได้ แม้จะเป็นอนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทเป็นผู้ตั้งสำหรับฝ่ายของตนก็ตาม เว้นแต่จะเป็นการคัดค้านอนุญาโตตุลาการนั้น โดยอ้างเหตุให้ต้องเพิกถอน แต่เหตุนั้นต้องไม่เป็นที่รู้แก่ฝ่ายที่ตั้ง ในขณะที่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ

**Revue de
L'Arbitrage**

หนังสือรายคาบสามเดือนของคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการแห่งฝรั่งเศส เป็นหนังสือวารสารภาษาฝรั่งเศสที่ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่ดีที่สุด

Right to Counsel
สิทธิในการปรึกษา

คู่กรณีในการพิพาทย่อมมีสิทธิที่จะให้ทนายเป็นผู้สื่อดี แต่ในการอนุญาโตตุลาการนั้นมีข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่งกำหนดห้ามไม่ให้คู่ความใช้ทนายในการอนุญาโตตุลาการ เพราะต้องการให้การระงับข้อพิพาทเกิดขึ้นโดยเร็ว และไม่มีความรู้สึกไม่ดีหลงเหลืออยู่หลังการระงับข้อพิพาท เพราะทนายมักต่อสู้อย่างเต็มที่และใช้กลเม็ดในทางกฎหมายเพื่อบรรลุผลที่ตนหรือลูกค้าต้องการ ซึ่งกลับเป็นผลร้ายต่อความรวดเร็วในการระงับข้อพิพาท และเป็นผลร้ายต่อความสัมพันธ์อันดีในอนาคตของคู่ความ ซึ่งเคยเป็นคู่ค้าและอาจเป็นคู่ค้าอีก

Rome Institute

ดู UNIDROIT

Rules of Evidence
ลักษณะพยาน

กฎเกณฑ์ในการรับฟังพยานในการพิจารณาคดีในศาลหรือในการอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่เป็นอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศนั้น ลักษณะพยานต้องยึดหยุ่นเพื่อให้รับกับความเคยชินของคู่ความ ซึ่งอาจจะมาจากกฎหมายต่างระบบ แต่ในการอนุญาโตตุลาการภายในมักมีการหยิบเอาลักษณะพยานของการพิจารณาคดีในศาล

Rules of Procedure วิธีพิจารณา

มาใช้ ซึ่งไม่ควรจะเอามาใช้อย่างเคร่งครัด เพราะความไม่เคร่งครัดในวิธีพิจารณาเป็นประโยชน์สำคัญประการหนึ่งของการใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท

วิธีพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการเป็นไปตามข้อบังคับที่คู่กรณีเลือก ซึ่งอาจเกิดจากการที่คู่กรณีเลือกสถาบันใดเป็นผู้บริหารการอนุญาโตตุลาการนั่นเอง อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการยังต้องอยู่ใต้บังคับกฎหมายที่ใช้แก่การอนุญาโตตุลาการนั่นเอง ซึ่งโดยปกติได้แก่กฎหมายแห่งสถานที่ซึ่งมีการทำการพิจารณาเป็นครั้งแรก เว้นแต่คู่กรณีจะได้เลือกกฎหมายของประเทศอื่น และกฎหมายของประเทศที่มีการพิจารณาครั้งแรกนั้นเอง อนุญาตให้ทำเช่นนั้น ควรสังเกตด้วยว่าไม่ว่าข้อบังคับกติกากฎหมายก็ดี ยังมักทิ้งช่องว่างไว้เพื่อให้ผู้ที่มาเป็นอนุญาโตตุลาการสามารถสร้างความยืดหยุ่นให้เหมาะสมแก่กรณี และแท้ที่จริงช่องว่างเหล่านั้นจำเป็นต้องมีอยู่ เพราะคู่กรณีมักมาจากระบบกฎหมายที่ต่างกัน การใช้วิธีพิจารณาแบบใดแบบหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียวโดยเคร่งครัด อาจสร้างความไม่เป็นธรรมในทางวิธีพิจารณาให้แก่คู่ความฝ่ายที่ไม่ถนัดในวิธีการนั้น ๆ เป็นอย่างยิ่ง

S

Salvage Arbitration
อนุญาโตตุลาการในการ
กู้เรือ

ดู Lloyd's Form Arbitration

Schoeffen
เชอฟเฟิน

เป็นคำใช้เรียกอนุญาโตตุลาการในชุมชนเยอรมัน ในสมัย
ศตวรรษที่ 13 และ 14 เป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้
ตัดสินปัญหากฎหมาย เพราะมีชื่อเสียงดีและมีอิทธิพล

Scott v. Avery
Clause
ข้อกำหนดตามหลักในคดี
Scott v. Avery
(1856) 10 ER 1121

หลักในคดีมีอยู่ว่าคู่กรณีอาจตกลงให้ต้องใช้การอนุญาโต-
ตุลาการก่อนที่จะไปฟ้องศาล

Sealed Offer
ข้อเสนอให้ระงับข้อพิพาท
ที่ปิดผนึก

ข้อเสนอในการระงับข้อพิพาทซึ่งบรรจุในซองจดหมายที่
ปิด และส่งให้แก่อนุญาโตตุลาการในระหว่างการพิจารณา
ของคณะอนุญาโตตุลาการ

การทำข้อเสนอที่ปิดผนึกนี้ เทียบได้กับการเอาเงิน
ไปวางศาลโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้พิพากษาทราบ แต่คู่ความ
ทราบ ประโยชน์ก็เพื่อจะใช้คำนวณค่าใช้จ่ายหลังจากมี
การยื่นข้อเสนอให้ระงับข้อพิพาท กล่าวคือ ถ้าอนุญาโต-
ตุลาการชี้ขาดให้จ่ายน้อยกว่าหรือเท่ากับที่เสนอไว้ใน
ข้อเสนอปิดผนึก คู่ความฝ่ายที่ไม่ยอมรับข้อเสนอต้อง
รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากมีการยื่นข้อเสนอ

แต่โดยที่ในการอนุญาโตตุลาการจะมีการชี้ขาดทั้งเรื่องในคดีและเรื่องค่าใช้จ่ายพร้อมกันจึงควรให้คณะอนุญาโตตุลาการรู้ถึงการมีอยู่ของข้อเสนอนั้น ๆ ก่อนที่จะทำคำชี้ขาด แต่คณะอนุญาโตตุลาการต้องไม่พิจารณาเนื้อหาของข้อเสนอนั้นก่อนที่จะได้ทำคำชี้ขาด

Secondary Evidence พยานชั้นสอง

พยานหลักฐานที่ยังมีพยานที่ดีกว่า เช่น สำเนาของต้นฉบับพยานหลักฐานชั้นสองไม่ควรรับฟัง ถ้ายังหาพยานหลักฐานชั้นหนึ่งได้ แต่ถ้ามีข้อพิสูจน์ว่าพยานหลักฐานชั้นหนึ่งไม่มีทางจัดหามาได้ ก็รับฟังพยานหลักฐานชั้นสองได้

Second - hand Evidence

ดู Hearsay Evidence

Security of Cost หลักประกันในเรื่องค่าใช้จ่าย

สิ่งที่โจทก์มอบไว้เพื่อเป็นประกันสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการอนุญาโตตุลาการ เพื่อว่าเขาแพ้คดี ปกติจะสั่งให้โจทก์ต้องวางทรัพย์เป็นประกันตามคำร้องขอของจำเลย ในการอนุญาโตตุลาการก็ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าโจทก์จะไม่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายเหล่านั้น หรือโจทก์เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ

Selection of Arbitrators การเลือกอนุญาโตตุลาการ

ดู Appointment of Arbitrator

Separability**Doctrine**

ความคิดที่ว่าข้อตกลง
อนุญาโตตุลาการแยก
ออกจากสัญญาที่ก่อห
ันเป็นเหตุให้เกิด
ข้อพิพาท

ความคิดเรื่องแยกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการออกจากสัญญาที่ก่อหันันเป็นเหตุให้เกิดข้อพิพาทนี้ เกิดจากการที่ผู้ที่ไม่อยากใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทพยายามเตะถ่วงโดยอ้างว่าสัญญาที่ก่อให้เกิดหันันเป็นข้อพิพาทเป็นโมฆะ และข้อตกลงอนุญาโตตุลาการเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสัญญานั้นจึงพลอยเป็นโมฆะด้วย นักทฤษฎีทางอนุญาโตตุลาการจึงหาทางแยกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการออกจากสัญญาที่ก่อให้หันันเป็นข้อพิพาทกล่าวคือเป็นสัญญาสองฉบับต่างกันแม้จะบรรจุอยู่ในเอกสารฉบับเดียวกันก็ตาม

Service

การส่งหมายเรียก
หรือเอกสารอื่นในการ
พิจารณาคดีของศาล
หรืออนุญาโตตุลาการ

การส่งเอกสารในการอนุญาโตตุลาการ เป็นไปตามข้อตกลงในการอนุญาโตตุลาการ และข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการ ถ้าไม่มีข้อตกลงและข้อบังคับดังกล่าว มักจะอนุโลมเอาวิธีการส่งหมายและเอกสารของการดำเนินคดีในศาลมาใช้

Setting Aside of Award

การก่ลายคำชี้ขาด

เมื่ออนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดปฏิบัติไม่ชอบ หรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาหรือการอนุญาโตตุลาการตลอดจนคำชี้ขาดได้มาโดยไม่ชอบ เช่น เกินข้อตกลงของคู่กรณี ตัดสินไม่ครบทุกประเด็น ไม่ใช้กฎหมายที่คู่กรณีได้ตกลงเลือก เช่นนี้คำชี้ขาดอาจถูกทำลายโดยคำพิพากษาของศาล ปกติฝ่ายที่ไม่ประสงค์จะถูกบังคับตามคำชี้ขาดจะเป็นผู้ร้องต่อศาลให้ทำลายคำชี้ขาดนั้น เมื่อมีการทำลายคำชี้ขาดแล้ว คำชี้ขาดก็สิ้นผลและน่าเชื่อว่าคณะอนุญาโตตุลาการเดิมไม่มีอำนาจดำเนินการในเรื่องนี้อีกเพราะหมดหน้าที่ เว้นแต่คู่ความจะได้ตกลงกันใหม่ให้คณะอนุญาโตตุลาการเดิมดำเนินการอนุญาโตตุลาการครั้งใหม่

	ดู <i>Finality of Award, Judicial Review, Challenge of Award และ Vacating an Award</i>
Settlement การตกลง	การอนุญาโตตุลาการไปตามผลที่คู่กรณีได้ตกลงกันไปแล้วก็มีได้ การทำเช่นนี้ทำให้ความตกลงมีผลบังคับแน่นอนกว่าการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ
Severability การแยกกันได้	ดู Separability Doctrine และ Doctrine of Severability or Separability
Shelltime 3 Form Arbitration Clause ข้อกำหนด อนุญาโตตุลาการแบบหนึ่งใช้สำหรับการเช่าเรือ	
Shipping Arbitration	ดู Maritime Arbitration
<i>sine die</i> (ลาติน) ไม่มีกำหนดวัน	คือการเลื่อนโดยไม่มีกำหนด
Signature on Award การลงนามในคำชี้ขาด	การลงนามในคำชี้ขาด ปกติทำกัน ณ สถานที่เริ่มการพิจารณาของการอนุญาโตตุลาการ อันถือเป็นสถานที่ที่ทำการอนุญาโตตุลาการ แต่ในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ซึ่งทำโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นธรรมดาอยู่เองจะมีงานมากไม่อาจรอคอยลงนามในระหว่างยกร่างคำชี้ขาด คงมีแต่ประธานเท่านั้นที่อาจต้องลงนาม ณ สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ ส่วนอนุญาโตตุลาการที่เหลือนั้นอาจลงนาม ณ สถานที่ใดก็ได้ คำชี้ขาดนั้นก็ยังถือว่าทำ ณ สถานที่ที่มีการเริ่มพิจารณา

ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการบางคนไม่ยอมลงนาม หรือไม่สามารถลงนาม กฎหมายสมัยใหม่จะให้คำชี้ขาดนั้น ยังมีผลใช้บังคับได้

Single Arbitrator
Tribunal

องค์ประกอบอนุญาโตตุลาการ
ที่มีอนุญาโตตุลาการ
คนเดียว

ทำนองเดียวกับ Sole - arbitrator tribunal

Situs of Arbitration
สถานที่ทำการ
อนุญาโตตุลาการ

ดู Locale of Arbitration

Slip Rule
หลีกเลี่ยงการผิดพลาด
โดยบังเอิญ

การที่มีการพิมพ์ผิดพลาดก็ดี มีการคำนวณผิดพลาดก็ดี ศาลหรืออนุญาโตตุลาการมีอำนาจแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น แต่ต้องไม่ได้เป็นการเปิดการพิจารณาหรือทำคำชี้ขาดใหม่หมด ปัญหาคงมีอยู่ประการเดียวคือ ครั้งหนึ่งเมื่อคณะอนุญาโตตุลาการแจ้งเรื่องการทำคำชี้ขาดไปยังคู่ความแล้ว ถือว่าคณะอนุญาโตตุลาการหมดอำนาจ กฎหมายสมัยใหม่จึงบัญญัติชัดเจนให้คณะอนุญาโตตุลาการยังคงมีอำนาจอยู่เท่าที่เกี่ยวกับการแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อย

Sole Arbitrator
อนุญาโตตุลาการ
ผู้คนเดียวในการ
อนุญาโตตุลาการ

Sole - Arbitrator Tribunal

องค์คณะ

อนุญาโตตุลาการที่มี
เพียงคนเดียว

การพิจารณาและชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการ อาจ
ทำโดยคนเพียงคนเดียวได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. คู่พิพาทตกลงให้ใช้อนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว
2. เมื่อข้อตกลงอนุญาโตตุลาการกำหนดให้ใช้
อนุญาโตตุลาการสองคน แต่มีการตั้งเพียงคนเดียว และ
ข้อบังคับหรือกฎหมายให้อนุญาโตตุลาการคนเดียวดำเนิน-
การต่อไปได้

3. เมื่อข้อตกลงอนุญาโตตุลาการไม่ได้กำหนด
จำนวนและบุคคล หรือสถาบันที่มีอำนาจแต่งตั้งอนุญาโต-
ตุลาการเห็นว่าควรมีอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว (อาจ
เป็นเพราะทุนทรัพย์ในคดีไม่สูง)

Solicitors
Arbitration Scheme
แผนการ
อนุญาโตตุลาการสำหรับ
ทนาย

แบบการอนุญาโตตุลาการที่สมาคมทนายของอังกฤษ ร่วมกับ
Chartered Institute of Arbitrators จัดขึ้น เพื่อใช้ระงับ
ข้อพิพาทระหว่างทนายกับลูกค้า แต่ไม่รวมถึงเรื่อง
ค่าว่าความ การรักษาเงินของลูกค้า การผิดมารยาท
ทนายความ หรือความไม่ซื่อสัตย์ของทนาย

Sovereign
Immunity
ความคุ้มกันของ
องค์อธิปัตย์

หลักความคุ้มกันขององค์อธิปัตย์ในปัจจุบันนี้มีความหมาย
แคบลงทุกที คือ คงคุ้มครองรัฐไม่ให้ถูกฟ้องเฉพาะใน
กิจกรรมที่เป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ ประเทศคอมมอนลว์
เริ่มออกกฎหมายเพื่อวางข้อจำกัดของการคุ้มกันขององค์
อธิปัตย์ เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐต่างประเทศอ้างหลักความคุ้ม-
กันโดยพร่ำเพรื่อ ความคุ้มกันนี้มีอยู่สองประการด้วยกัน คือ
ไม่ถูกฟ้องและทรัพย์สินของรัฐไม่ถูกบังคับคดี สำหรับการ
อนุญาโตตุลาการนั้นมีหลักว่า เมื่อรัฐได้ตกลงใช้การ
อนุญาโตตุลาการแล้ว จะกลับมาอ้างความคุ้มกันขององค์
อธิปัตย์ไม่ได้

ดู Waiver of Sovereign Immunity

Specific Submission การตกลงให้ส่งข้อพิพาทเรื่องที่ระบุให้ไปให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด อำนาจหน้าที่ของอนุญาตตุลาการจึงมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งต่างกับการที่มอบให้พิจารณาข้อพิพาทได้ทุกเรื่อง

Special Case Procedure กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีพิเศษ การที่คู่ความอาจร้องขอต่อศาลให้ออกคำสั่งไปยังอนุญาตตุลาการ ให้ส่งคดีไปให้ศาลเพื่อพิจารณาปัญหากฎหมายที่มีอยู่จริงและสำคัญ และคำตัดสินของศาลในปัญหาหลักกฎหมายนั้นจะช่วยให้การชี้ขาดทำได้ถูกต้อง วิธีการนี้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการอนุญาตตุลาการโดยรวดเร็ว จึงได้มีการแก้ไขในประเทศอังกฤษเมื่อ ค.ศ. 1979 เพื่อตัดทอนการใช้วิธีนี้

ดู Case Stated

Specialised Arbitration การอนุญาตตุลาการที่ต้องใช้ความรู้พิเศษในการพิจารณาและชี้ขาด เช่น การอนุญาตตุลาการในเรื่องการค้าสินค้าปฐม การอนุญาตตุลาการในเรื่องพาณิชย์นาวี เป็นต้น

Standard Arbitration Clause ดู Boiler Plate

ข้อตกลงการอนุญาตตุลาการมาตรฐาน

stare decisis (ลาติน) หมายความว่า เรื่องเดียวกันก็ควรจะตัดสินอย่างเดียวกัน ยึดอยู่กับที่ปรากฏในคดีก่อนการยื่นตามเรื่องที่ตัดสินแล้ว เป็นรากฐานของความคิดเรื่องคดีบรรทัดฐาน ซึ่งเอื้อให้เกิดกฎหมายคอมมอนลอว์

	<p>ในคดีอนุญาโตตุลาการ ถ้าไม่ได้ตกลงไว้เป็นอย่างอื่น อนุญาโตตุลาการไม่จำเป็นต้องถูกผูกมัดตามหลักยืนตามเรื่องที่ได้ตัดสินแล้ว การอ้างถึงคำชี้ขาดในคดีก่อนก็ไม่หมายความว่า จะเป็นสิ่งผูกมัดให้ต้องทำตามในการวินิจฉัยข้อพิพาท แต่แต่ละการที่อ้างไปถึงยอมแสดงอยู่ในตัวว่าคำชี้ขาดในคดีก่อน ๆ มีอำนาจจูงใจให้ปฏิบัติตาม</p> <p>ดู <i>Common Law, Precedent, Case Law</i></p>
<p>State Further Reasons for Arbitrator's Award การที่ศาลสั่งให้อนุญาโตตุลาการให้เหตุผลเพิ่มเติม</p>	<p>ในการอนุญาโตตุลาการในประเทศที่กำหนดให้ต้องมีเหตุผลในการทำคำชี้ขาดนั้น ตัวเหตุผลย่อมเป็นประโยชน์แก่การอุทธรณ์ต่อศาลของคุณความ ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการให้เหตุผลไว้สั้น ศาลผู้รับพิจารณาเรื่องอาจขอให้อนุญาโตตุลาการให้เหตุผลเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคำอุทธรณ์นั่นเอง ในกรณีที่อนุญาโตตุลาการไม่ได้ให้เหตุผลไว้แต่ต้น ศาลก็อาจสั่งให้อนุญาโตตุลาการให้เหตุผลก็ได้ถ้าปรากฏชัดว่าคุณกรณีมีเจตนาจะให้คำตัดสินนั้นทำลงโดยมีการให้เหตุผล หรือมีเหตุพิเศษที่ทำให้คุณความไม่อาจแจ้งเจตนาให้อนุญาโตตุลาการทราบ</p>
<p>Statement of Claim การแถลงรายละเอียดแห่งคำฟ้อง</p>	<p>ในการฟ้องโจทก์ต้องแถลงรายละเอียดแห่งคำฟ้องซึ่งกล่าวถึงข้อเท็จจริงอันเป็นมูลให้ฟ้อง ประเด็นที่พิพาท และการเยียวยาที่ตนประสงค์ ทั้งนี้เพื่อจำเลยจะสามารถแก้คำฟ้องได้</p> <p>ดู <i>Model Law Art. 23</i></p>
<p>Statutory Arbitration การอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายบัญญัติ</p>	<p>การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทที่มีบทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ใช้ จึงเป็นการระงับข้อพิพาทที่ไม่ได้เกิดจากความตกลงของคุณกรณี กระบวนการพิจารณาจึงมีลักษณะเหมือนศาลปกครอง</p>

Stay of Proceedings
การหยุดกระบวนการพิจารณาของศาล

เมื่อมีการเสนอเรื่องไปสู่การอนุญาโตตุลาการแล้ว ถ้าคู่ความฝ่ายใดไปฟ้องต่อศาล คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งอาจขอให้ศาลหยุดกระบวนการพิจารณาของศาล

String Arbitration
การอนุญาโตตุลาการที่เกี่ยวข้องกันเป็นชุด

วิธีการอนุญาโตตุลาการแบบหนึ่งที่ช่วยลดค่าใช้จ่ายซึ่งมักใช้กับการค้าเมล็ดพืช คือ มีผู้ซื้อผู้ขายหลายคนสืบทอดกันในการซื้อขายสินค้าจำนวนเดียวกัน ข้อพิพาทใด ๆ ที่เกิดขึ้นอาจจะบังคับโดยการอนุญาโตตุลาการระหว่างผู้ขายคนแรกกับผู้ซื้อคนสุดท้าย คู่กรณีอื่นถ้ากล่าวถึงก็เป็นแต่ตัวการที่เข้ามาแทรกกลาง (intervening principals)

ดู Joinder, Multiple Arbitration และ Consolidation of Actions or Cases

Submission
ข้อตกลงให้เสนอข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วไปสู่การอนุญาโตตุลาการ

คำเดียวกันนี้บางครั้งก็ใช้เรียกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ซึ่งหมายถึง การตกลงให้ส่งข้อพิพาทในอนาคต (Arbitration Agreement) ด้วย

Subpoena
หมายเรียกพยานให้ไปเบิกความหรือส่งพยานเอกสาร

การไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกชนิดนี้จะทำให้ถูกลงโทษฐานละเมิดอำนาจศาล: *subpoena ad testificandum* (ให้เบิกความ) และ *subpoena duces tecum* (ให้ส่งพยานเอกสาร)

ในการอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจออกหมาย คู่ความฝ่ายที่ต้องการพยานจึงต้องร้องต่อศาลให้ออกหมายเช่นว่า

Substantive Arbitrability ดู Arbitrability

กำการอนุญาโตตุลาการได้

เมื่อพิจารณาจากสาร:

Substantive Law

กฎหมายสารบัญญัติ

กฎหมายที่ใช้ในการตัดสินข้อพิพาท ซึ่งมักได้แก่กฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญานั้นเอง จึงต่างจากกฎหมายวิธีพิจารณาซึ่งใช้เฉพาะกับกระบวนการพิจารณา

ในการอนุญาโตตุลาการ คู่ความอาจเลือกกฎหมายสารบัญญัติเพื่อใช้กับข้อพิพาท ในกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้เลือก เป็นหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการจะต้องเลือก โดยอาจใช้กฎหมายว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายที่เขาเห็นว่าควรใช้ เพื่อเลือกกฎหมายสารบัญญัติ อย่างไรก็ตาม อนุญาโตตุลาการจะต้องพิจารณาถึงเจตนาของคู่กรณี ดังปรากฏตามเนื้อความในสัญญา

ดู Applicable Law, Choice of Law และ Conflict of Laws

Sue

การฟ้องคดีแพ่ง

เทียบกับการเรียกร้อง Claim ในการอนุญาโตตุลาการ

sui generis (ลาติน)

ชนิดของตนเอง

Suit

กระบวนการพิจารณาหรือ

คดีในศาล

คำนี้อาจใช้เรียกคดีอนุญาโตตุลาการได้ด้วย

Supplemental

Award

คำชี้ขาดเพิ่มเติม

ได้แก่คำชี้ขาดที่อนุญาโตตุลาการได้แก้ไขหรือเพิ่มเติม คำชี้ขาดของตน ปกติจะทำได้ต่อเมื่อคู่ความยินยอม

T

Tate's Letter จดหมายของนายทเทต

Jack B. Tate เป็นที่ปรึกษากฎหมายของกระทรวงต่างประเทศสหรัฐ ได้เขียนจดหมายเมื่อ 19 พฤษภาคม ค.ศ. 1952 ซึ่งแสดงความเห็นของกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกาว่าจะให้ความคุ้มกันอย่างเด็ดขาดแก่รัฐต่างชาติเฉพาะแต่กิจการที่ทำลงเมื่อกระทำหน้าที่โดยแท้ของรัฐเท่านั้น ซึ่งเท่ากับเป็นการประกาศว่าสหรัฐดำเนินตามทฤษฎีที่ให้ความคุ้มกันอย่างจำกัด กิจกรรมในเชิงพาณิชย์ของรัฐจะไม่ได้ได้รับความคุ้มครองต่อไป

Taxation of Award การเก็บภาษีในเงินได้ที่ เกิดจากค่าชดเชย

การที่รัฐจะเก็บภาษีเงินได้ในค่าสินไหมทดแทนที่ให้ตามชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการหรือไม่นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

Taxation of Cost การลดค่าธรรมเนียม

การตรวจสอบการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม เพื่อที่จะลดการเรียกค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บสูงเกินไป ตลอดจนห้ามไม่ให้เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสม ปกติการลดค่าธรรมเนียมนี้จะทำโดยเจ้าหน้าที่ของศาล แต่ตัวอนุญาโตตุลาการมีอำนาจพิจารณาลดค่าใช้จ่ายที่คู่กรณีเรียกร้อง

Taxation of Arbitrator's Income การเก็บภาษีรายได้ ของอนุญาโตตุลาการ

ค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นเงินได้อย่างหนึ่ง แต่การที่รัฐเรียกเก็บภาษีในเงินได้ในส่วนนี้คงมีผลร้ายมากกว่าผลดี เพราะอนุญาโตตุลาการจะเรียกค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นเพื่อเงินค่าภาษีที่ต้องเสีย และการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่น่าจะเกิดในประเทศได้ก็จะไปทำกันที่ประเทศอื่น เพราะคู่ความไม่ประสงค์จะเสียค่าธรรมเนียมอนุญาโตตุลาการที่แพงขึ้น

<p>Technical Arbitration การอนุญาโตตุลาการโดยใช้เทคนิค</p>	<p>การระงับข้อพิพาทโดยใช้ความรู้ในทางเทคนิค เพื่อประเมินเรื่องที่พิพาทก่อนทำคำชี้ขาด ได้แก่ กรณีดมและดู (smell and feel หรือ sift and sniff) จึงคล้ายคลึงกับการสำรวจคุณภาพอยู่มาก</p>
<p>Technical Misconduct การประพฤติไม่ชอบในทางเทคนิค</p>	<p>ตัวอนุญาโตตุลาการต้องตัดสินข้อพิพาท โดยดูจากตัวอย่างของสินค้าที่เก็บมาตามวิธีการที่ระบุไว้ในสัญญาหรือข้อบังคับ หรือประมวลวิธีปฏิบัติ</p> <p>ดู Quality Arbitrator</p> <p>ได้แก่การที่อนุญาโตตุลาการไม่ทำการพิจารณาหรือไม่ทำคำชี้ขาดตามที่คู่กรณีร้องขอ ตลอดจนการไม่ทำคำชี้ขาดในรูปแบบที่คู่กรณีร้องขอ หรือการลงนามโดยไม่ได้ร่วมพิจารณา</p>
<p>Tentative Award คำชี้ขาดฉบับร่าง</p>	<p>เป็นคำชี้ขาดที่ทำเพื่อให้คู่กรณีพิจารณาดู เพื่อทดสอบว่าความเห็นอย่างใดในเรื่องหลักเกณฑ์ตลอดจนข้อโต้แย้งที่คู่กรณีไม่ได้มีโอกาสพิจารณาในระหว่างดำเนินคดี ควรสังเกตว่าต่างจาก Interim Award หรือคำชี้ขาดระหว่างกาล ซึ่งเป็นคำชี้ขาดที่ผูกมัดจนกว่าจะมีคำชี้ขาดในชั้นที่สุดมาแก้ไขเปลี่ยนแปลง</p>
<p>Termination of Proceedings การยุติกระบวนการพิจารณา</p>	<p>กระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการอาจยุติลง เพราะมีการทำคำชี้ขาดแล้วหรือเพราะมีเหตุอื่น เช่น ผู้ร้องที่เป็นโจทก์ถอนฟ้อง คู่กรณีตกลงกันให้เลิกกระบวนการพิจารณา หรือองค์คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่ามีเหตุอื่นควรยุติกระบวนการพิจารณา</p>

ดู UNCITRAL Model Law Art. 32 ครั้งหนึ่งที่กระบวนการพิจารณายุติลง อำนาจของอนุญาโตตุลาการก็หมดไป ดู *functus officio*

Terms of Reference ข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่

ข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการอนุญาโตตุลาการนี้ โดยปกติจะปรากฏอยู่ในข้อตกลงเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการนั่นเอง แต่สถาบันอนุญาโตตุลาการบางแห่ง เช่น สภาก่อการค้านานาชาติ อาจกำหนดให้คู่กรณีต้องทำข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่เพื่อกำหนดประเด็นต่าง ๆ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาท การชี้ขาดนอกข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ถือเป็น การตัดสินโดยไม่มีอำนาจ อันเป็นเหตุให้ศาลทำลายคำชี้ขาดได้

ข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่นี้ หากทำขึ้นเมื่อมีข้อพิพาทแล้ว มักจะทำกันละเอียดคือ กำหนดในเรื่องประเด็นข้อพิพาทด้วย อย่างเช่น กรณีของการอนุญาโตตุลาการที่ทำตามข้อบังคับของสภาก่อการค้า แต่ถ้าเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่ทำก่อนที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้น คือ ทำเพื่อใช้กับข้อพิพาทในอนาคต มักจะมีข้อความสั้น คือระบุเพียงว่าจะใช้การอนุญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทโดยทำตามข้อบังคับใด

Territorial Dispute ข้อพิพาทว่าด้วยดินแดน

กรณีพิพาทที่รัฐต่างอ้างอธิปไตยเหนือดินแดนที่ต่างก็อ้างว่าเป็นของตน

Testimony of Arbitrator คำเบิกความของ อนุญาโตตุลาการ

อนุญาโตตุลาการไม่พึงถูกบังคับให้เบิกความในเรื่องที่จะเปิดเผยเหตุผลที่เขาใช้ในการทำคำชี้ขาด เพราะจะเป็นเหตุให้คำชี้ขาดนั้นถูกทำลาย

Third Arbitrator**อนุญาโตตุลาการคนที่สาม**

อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง ซึ่งคู่กรณีหรืออนุญาโตตุลาการของคู่กรณีร่วมกันตั้ง หรือให้สถาบันอนุญาโตตุลาการหรือบุคคลภายนอกใด ๆ เป็นคนตั้งหลังจากที่คู่กรณีต่างได้เลือกอนุญาโตตุลาการของตนเองแล้ว อนุญาโตตุลาการคนที่สามนี้จะร่วมพิจารณาและออกเสียงในการทำคำชี้ขาด ซึ่งต่างจากผู้ชี้ขาดหรือกรรมการ

ดู Umpire

การทำคำชี้ขาดในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการตั้งแต่สามคนขึ้นไปนี้ โดยปกติใช้เสียงข้างมาก

ดู Presiding Arbitrator**Time Limits****กำหนดเวลา**

ข้อจำกัดในเรื่องเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใด ในการอนุญาโตตุลาการนั้นเอง ตามปกติกำหนดเวลากำหนดโดยอาศัยสัญญา ข้อบังคับของสถาบัน กฎหมาย หรือสนธิสัญญา แต่กำหนดเวลานี้ขยายได้เมื่อมีเหตุพิเศษและศาลเห็นสมควร

Tort**ละเมิด**

การทำลงโดยไม่ชอบ อันเป็นเหตุให้บุคคลอื่นเสียหาย

Trade Association**สมาคมในทางการค้า**

สมาคมที่มุ่งส่งเสริมหรือคุ้มครองกิจการค้าประเภทหนึ่งประเภทใด และต่างจากหอการค้าตรงที่สมาชิกภาพขึ้นอยู่กับชนิดของการค้า ในขณะที่สมาชิกภาพของหอการค้าขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของกิจการค้า สมาคมในทางการค้าบางแห่งอาจมีการอนุญาโตตุลาการ ข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนคณะอนุญาโตตุลาการของตนเอง เพื่อบริการสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

Trade Dispute
ข้อพิพาททางค้า
แรงงาน

เป็นคำที่นิยมใช้เรียกในประเทศอังกฤษ ในประเทศสหรัฐอเมริกาใช้คำว่า Labor Dispute ในขณะที่บางครั้งอังกฤษใช้คำว่า Industrial Dispute เรื่องที่พิพาทกันในด้านแรงงาน มักได้แก่สภาพการจ้าง โดยเฉพาะเรื่องค่าจ้าง

Trail Smelter
Arbitration
การอนุญาโตตุลาการใน
คดีโรงกลั่นแร่ชายแดน
แคนาดา สหรัฐอเมริกา

การอนุญาโตตุลาการนี้เกิดจากความตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกากับแคนาดาเมื่อ 15 เมษายน ค.ศ. 1935 เพื่อระงับข้อพิพาทที่สหรัฐอเมริกาเรียกร้องให้โรงถลุงแร่ที่เมือง Trail ในแคว้นบริติชโคลัมเบียทางฝั่งตะวันตกของแคนาดา ซึ่งได้ปล่อยควันพิษที่ทำลายสิ่งแวดล้อมทั้งป่าไม้ พืชผล ปศุสัตว์ และปลา ตลอดจนคุณภาพน้ำในสหรัฐอเมริกา คดีนี้แสดงหลักเรื่องละเมิดในกฎหมายระหว่างประเทศและการใช้หลักความเป็นธรรมในการระงับข้อพิพาท

Transcript of
Hearing
บันทึกการพิจารณา

การบันทึกคำต่อคำของการพิจารณาในการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งบางครั้งใช้วิธีการบันทึกเสียงช่วย แต่บ่อยครั้งใช้วิธีจดชวเลข

การใช้ผู้บันทึกในการอนุญาโตตุลาการนั้น มักจะไม่ค่อยทำกัน แต่การบันทึกด้วยชวเลขนั้นช่วยได้มาก ในคดีที่ยาวและยุ่งยาก คู่กรณีอาจร้องขอให้ผู้บันทึกก็ได้ ฝ่ายใดขอให้มีการทำบันทึกการพิจารณาแบบคำต่อคำ ฝ่ายนั้นต้องจ่ายสำหรับการทำบันทึกคำต่อคำนั้น

Tribunal
ศาลพิเศษ,
ศาลอนุญาโตตุลาการ

ศาลอนุญาโตตุลาการ คือ ตัวคณะบุคคลที่ทำการอนุญาโตตุลาการ บางครั้งคำว่าศาลใช้เรียกสถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการนั่นเอง และบางครั้งใช้เรียกองค์กรที่ทำหน้าที่บริหาร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ทำหน้าที่ตัดสินข้อพิพาทแต่อย่างใด เช่น Court of Arbitration ของสภาหอการค้านานาชาติ (ICC)

U

ultra vires (ลาติน)
นอกขอบอำนาจ

การกระทำที่ทำลงโดยเกินขอบอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายหรือตามสัญญา ดังนั้นจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ การตัดสินนอกจากข้อกำหนดในเรื่องอำนาจหน้าที่ เป็นเหตุให้คำชี้ขาดถูกเพิกถอนได้

Umpire
ผู้ชี้ขาด, กรรมการ

ผู้ชี้ขาด ได้แก่ อนุญาโตตุลาการที่ไม่ใช่บุคคลที่คู่กรณีแต่งตั้งและออกเสียงชี้ขาดเฉพาะเมื่ออนุญาโตตุลาการที่คู่กรณีแต่งตั้งตัดสินโดยใช้เสียงข้างมากไม่ได้ การตั้งผู้ชี้ขาดอาจตั้งแต่แรกหรือตั้งเมื่อหาเสียงข้างมากไม่ได้ก็ได้ ผู้ชี้ขาดนี้ต่างจากอนุญาโตตุลาการคนที่สาม (Third arbitrator) ซึ่งร่วมออกเสียงชี้ขาดข้อพิพาทตั้งแต่รอบแรกเพื่อหาเสียงข้างมากในการตัดสินปัญหา

Unanimity of Award
ความเป็นเอกฉันท์ของคำชี้ขาด

คู่กรณีอาจตกลงให้การชี้ขาดต้องทำโดยเสียงเอกฉันท์แต่กฎหมายอนุญาโตตุลาการสมัยใหม่มักให้คำชี้ขาดนั้นต้องได้เสียงข้างมากเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อไม่เปิดช่องให้คู่กรณีฝ่ายที่ต้องการเตะถ่วงสามารถหน่วงเวลา โดยบอกให้อนุญาโตตุลาการคนที่ตนตั้งไม่ยอมคล้อยตามอนุญาโตตุลาการคนอื่นจนเป็นเหตุให้ตัดสินไม่ได้ และในกรณีที่หลักความเป็นเอกฉันท์ของคำชี้ขาดนี้มีใช้อยู่ในกฎหมายที่เกิดจากคำพิพากษา (Common Law)

UNCITRAL

ดู United Nations Commission on International Trade Law

**UNCITRAL
Arbitration Rules
ข้อบังคับว่าด้วยการ
อนุญาโตตุลาการของ
UNCITRAL
(ค.ศ. 1976)**

กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL ใช้สำหรับการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ ซึ่งคู่กรณีอาจปรับปรุงให้เข้ากับความต้องการของตน ในเรื่องผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่เป็นคนกลาง จำนวนอนุญาโตตุลาการ สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ การกำหนดเมืองหรือประเทศและภาษาที่ใช้ทำการอนุญาโตตุลาการ

ผู้ที่ยกร่างของข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL คือ Pieter Sanders ศาสตราจารย์กฎหมายชาวเนเธอร์แลนด์ แห่งมหาวิทยาลัย Erasmus เมือง Rotterdam การที่ศาสตราจารย์ Sanders ยกร่างข้อบังคับนี้ โดยทำให้เป็นข้อบังคับสำหรับการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ เป็นการเปิดช่องให้สามารถลดค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียให้กับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งคิดค่าบริการในการบริหารการอนุญาโตตุลาการ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการ ซึ่งนับว่าเป็นการสมประโยชน์ของประเทศด้อยพัฒนา ซึ่งไม่ประสงค์จะจ่ายและมีกำลังที่จะจ่ายน้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ก็มีผู้โต้แย้งว่ามีค่าใช้จ่ายแฝงซ่อนอยู่ในการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจมาก เพราะในที่สุดคู่กรณีก็ต้องควักเงินจ่ายให้กับผู้ที่มาทำหน้าที่เลขานุการของการอนุญาโตตุลาการเอง อีกทั้งการอนุญาโตตุลาการอาจกินเวลานานกว่าที่ทำได้โดยสถาบัน ทำให้ต้องเสียเวลาของคนที่มีความสามารถ ซึ่งต้องมาติดอยู่ในการอนุญาโตตุลาการที่ยืดออกไป เพราะความหย่อนสมรรถภาพของการบริหารการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ

**UNCITRAL
Conciliation Rules
(1980)**

**ข้อบังคับว่าด้วยการ
ระบอบข้อพิพาทของ
UNCITRAL
(ค.ศ. 1980)**

กฎนี้มีขึ้นเพื่อเสริมกฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ค.ศ. 1976 การประนีประนอมข้อพิพาทต่างจากการอนุญาโตตุลาการตรงที่ว่าความเห็นของผู้ประนีประนอมไม่ผูกมัดคู่กรณี ในขณะที่คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการผูกมัดคู่กรณี ในทางปฏิบัติผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ประนีประนอมข้อพิพาทนั้นเป็นบุคคลที่ทั้งสองฝ่ายเกรงใจ ดังนั้นจึงอาจมีผลในทางปฏิบัติที่ผูกมัดให้คู่กรณีต้องปฏิบัติตาม แม้ทั้งที่ตามกฎหมายคู่กรณีฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย อาจไม่ทำตามคำแนะนำของผู้ประนีประนอมข้อพิพาทก็ได้ ในการประนีประนอมข้อพิพาทผู้ประนีประนอมไม่จำเป็นต้องใช้หลักกฎหมาย ดังนั้นผลของการประนีประนอมข้อพิพาทจึงอาจเป็นผลของการใช้หลักความยุติธรรม คล้ายกับกรณี Amiable Composition หรือการอนุญาโตตุลาการที่ผู้ชี้ขาดมีอำนาจเต็มที่จะชี้ขาดตามใจชอบ แต่ในทางปฏิบัติจะใช้หลักความเป็นธรรมในการชี้ขาด

ข้อควรสังเกตก็คือ ประเทศที่มีวงการค้าขนาดเล็ก เช่น ญี่ปุ่น มักไม่นิยมใช้วิธีการประนีประนอมข้อพิพาทในทางการค้า เพราะในการประนีประนอมข้อพิพาท คู่กรณีอาจต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับคดีมากไปกว่าการสู้คดีในการอนุญาโตตุลาการ

**UNCITRAL Model
Law on
International
Commercial
Arbitration
กฎหมายต้นแบบว่าด้วย
อนุญาโตตุลาการใน
ทางการค้าระหว่างประเทศ**

ความคิดเรื่องกฎหมายต้นแบบนี้ เกิดจากการที่ผู้แทนของ Asian African Legal Consultative Committee (ดู AALCC) ได้เสนอขอแก้ไขอนุสัญญานครนิวยอร์ก 1958 ว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ แต่ต่อมาที่ประชุมของ UNCITRAL ได้กำหนดให้ทำการปรับปรุงระบบกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการด้วยการทำร่างกฎหมายต้นแบบแทน โดยทำสำเร็จลงในปี ค.ศ. 1985 ปัจจุบันมีหลายประเทศ

ที่รับเอากฎหมายต้นแบบไปใช้ เช่น แคนาดา มลรัฐฟลอริดาของสหรัฐอเมริกา ฮองกง สิงคโปร์ มาเลเซีย และมีแนวโน้มที่ประเทศที่ต้องการปรับปรุงกฎหมายของตนในเรื่องการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ จะยอมรับเอากฎหมายต้นแบบไปใช้

กฎหมายต้นแบบดีกว่าการใช้อนุสัญญา เพื่อให้กฎหมายเป็นเอกภาพ เพราะประเทศต่าง ๆ รับเอาไปได้ทันที และอาจดัดแปลงให้เข้ากับสภาพของประเทศของตน โดยไม่ถูกข้อจำกัดในเรื่องห้ามตั้งข้อสงวนอย่างกรณีอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายเอกภาพ

Unconfirmed Award

คำชี้ขาดที่ยังไม่มีคำพิพากษาให้บังคับตาม
คำพิพากษาให้บังคับตาม

คำชี้ขาดที่ยังไม่มีคำพิพากษาบังคับตาม อันจะเป็นเหตุให้คำชี้ขาดนั้นใช้บังคับได้ อย่างคำพิพากษา

UNIDROIT ยูนิดรอิต์

เป็นชื่อภาษาฝรั่งเศสใช้เรียกองค์กรเอกชนระหว่างประเทศนี้ซึ่งมีความมุ่งหมายในการทำให้กฎหมายเป็นเอกภาพ มีสถานที่ทำการอยู่ที่กรุงโรมคือ International Institute of the Unification of Private Law

Undue Hardship ความยากลำบากเกินควร

ความยากลำบากอาจเกิดในกรณีที่โจทก์ไม่สามารถฟ้องเพราะถูกจำกัดด้วยระยะเวลา ถ้าเป็นความยากลำบากที่ไม่สมกับเหตุแวดล้อม คือ มากเกินสัดส่วนความผิดของโจทก์ หากว่ามี ในหลักกฎหมายของประเทศคอมมอนลอว์กำหนดระยะเวลาให้ใช้สิทธิต่าง ๆ ในการฟ้องร้องคดีนั้น ศาลอาจขยายให้ได้เมื่อเห็นว่าจำเป็น เพื่อปลดเปลื้องโจทก์จากความยากลำบากที่เกินควร

<p>Uniform Arbitration Act กฎหมายเอกภาพว่าด้วย การอนุญาโตตุลาการ</p>	<p>เป็นกฎหมายต้นแบบที่ร่างขึ้นโดยคณะกรรมการที่ตั้ง โดย National Conference of Commissioners on Uniform States Laws ของสหรัฐอเมริกา กฎหมาย ต้นแบบนี้ร่างเมื่อสิงหาคม ค.ศ. 1955 และได้มีการแก้ไข และแนะนำให้รัฐออกกฎหมายตามเมื่อสิงหาคม ค.ศ. 1956</p>
<p>Unilateral Discharge การปลดหนี้ฝ่ายเดียว</p>	<p>การที่ฝ่ายหนึ่งได้กระทำการที่ไม่ใช่การชำระหนี้ จนเป็น เหตุให้ตัวเขาได้รับการปลดเปลื้องจากการชำระหนี้ ใน ขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งได้ทำการชำระหนี้แล้ว</p>
<p>United Nations องค์การสหประชาชาติ</p>	<p>องค์การสหประชาชาติมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการ อนุญาโตตุลาการ เพราะองค์การสหประชาชาติมีขึ้น เพื่อจรรโลงสันติภาพและหลักเกณฑ์สำคัญอันหนึ่ง ขององค์การสหประชาชาติตามที่ปรากฏในกฎบัตร สหประชาชาติก็คือ การระงับข้อพิพาทโดยสันติวิธี หนึ่งใน ในวิธีเหล่านั้นก็คือ การอนุญาโตตุลาการ</p>
<p>ในส่วนที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการในทาง พาณิชย์ระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติก็มี บทบาทสำคัญดังนี้ คือ</p>	
<p>1. อนุสัญญาว่าด้วยการยอมรับนับถือและการ บังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ค.ศ. 1958 เกิดจากการสนับสนุนของสหประชาชาติ</p>	
<p>2. องค์การคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้า ระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ หรือ United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) มีบทบาทในการส่งเสริมให้มีการใช้การอนุญาโตตุลาการ เพื่อระงับข้อพิพาทในทางการค้า โดยสร้าง 1) ข้อบังคับ ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ ค.ศ. 1976 เพื่อใช้กับกร</p>	

อนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ ที่สมประโยชน์ของประเทศ
 ด้อยพัฒนา 2) กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการอนุญาโต-
 ตูลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 3) ข้อ
 บังคับว่าด้วยการประνομข้อพิพาท (ค.ศ. 1980) ซึ่งเป็น
 เรื่องก่อนการอนุญาโตตุลาการ แต่เพื่อใช้ในการระงับ
 ข้อพิพาทในทางการค้าเหมือนกัน และ

3. คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจและสังคมแห่งภาคพื้น
 ต่าง ๆ ของสหประชาชาติมีบทบาทในการส่งเสริมการ
 ใช้การอนุญาโตตุลาการ ในการระงับข้อพิพาทในทางการค้า
 เช่น ECAFE หรือ ESCAP เดิม สร้างข้อบังคับว่าด้วย
 การอนุญาโตตุลาการเมื่อ ค.ศ. 1966 ECE สร้างอนุสัญญา
 ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการนครเจนีวา ค.ศ. 1961 เพื่อ
 เกื้อหนุนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในยุโรป
 ตะวันออกกับประเทศในยุโรปตะวันตก

United Nations
 Commission on
 International Trade
 Law (UNCITRAL)
 คณะกรรมาธิการว่าด้วย
 กฎหมายการค้าระหว่าง
 ประเทศแห่งสหประชาชาติ

คณะกรรมาธิการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้า
 ระหว่างประเทศ มีฐานะเป็นองค์กรระหว่างประเทศ มี
 สำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ตั้งขึ้น
 โดยมติสมัชชาใหญ่ที่ 2205 ในสมัยประชุมสามัญที่ 21 เมื่อ
 17 ธันวาคม ค.ศ. 1966 ตามญัตติที่เสนอโดยผู้แทนของ
 ประเทศฮังการี

ความมุ่งหมายของคณะกรรมาธิการก็คือ ปรับปรุง
 กฎหมายว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ โดยมุ่งหมายให้
 กฎหมายเหล่านั้นเป็นเอกภาพ และคำนึงถึงการแก้ไขเพื่อ
 ไม่ให้ประเทศด้อยพัฒนาต้องเสียเปรียบดังที่เคยเป็นอยู่
 หนึ่งในงานของคณะกรรมาธิการคือการปรับปรุงกฎหมาย
 ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการจนเป็นเหตุให้มีการสร้าง

ข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจเมื่อ ค.ศ. 1976 และสร้างกฎหมายต้นแบบเมื่อ ค.ศ. 1985
ดู United Nations ประกอบ

**United Nations
Conference on
International
Commercial
Arbitration (1958)**
การประชุมสหประชาชาติ
ว่าด้วยการ
อนุญาโตตุลาการในทาง
พาณิชย์ระหว่างประเทศ
(1958)

ที่ประชุมนี้มีขึ้นเพื่อร่างอนุสัญญาเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการในทางการค้า เพื่อใช้แทนอนุสัญญาว่าด้วยการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ เจนีวา 1927 การประชุมนี้เกิดจากข้อเสนอของสหภาพการค้านานาชาติที่มีต่อคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติเมื่อ ค.ศ. 1954 ในการประชุมได้พิจารณาร่างอนุสัญญาซึ่งต่อมาได้กลายเป็นอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามซึ่งคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ในการประชุมนั้น มีรัฐต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม 45 รัฐ ควรสังเกตด้วยว่าแต่เดิมนั้นผู้เสนอคือสหภาพการค้านานาชาติ ต้องการให้ทำอนุสัญญาว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ดังจะเห็นได้จากชื่อของการประชุม

**United Nations
Convention on the
Recognition and
Enforcement of
Foreign Arbitral
Awards**

ดู Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards

**United Nations
Economic
Commission for
Asia and the
Far East (ECAFE)
องค์การอียาฟ**

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและตะวันออกไกล ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น ESCAP (คือ เปลี่ยนจาก “และตะวันออกไกล” เป็น “แปซิฟิกและโอเชียเนีย” และเพิ่มเรื่องสังคมเข้ามา) ได้ตั้งศูนย์อนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ขึ้นที่กรุงเทพฯ ตลอดจนออกข่าวเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการและในขั้นที่สุดได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการเมื่อ ค.ศ. 1966 โดยได้รับความช่วยเหลือจาก Martin Domke และ Pieter Sanders แต่กิจการของศูนย์ไม่ค่อยได้รับความนิยม เพราะศูนย์ดังกล่าวไม่มีเจ้าหน้าที่เทคนิคประจำ และตัวข้อบังคับเองก็มีบทที่ถูกต้องแย้งจากประเทศพัฒนาแล้ว เพราะบังคับให้ผู้ฟ้องต้องไปฟ้อง ณ ภูมิลำเนาของจำเลย ทำนองเดียวกับข้อบังคับการอนุญาโตตุลาการของประเทศสังคมนิยม ซึ่งเท่ากับทำให้โจทก์ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ผู้ลงทุนต้องเดินทางไปฟ้องจำเลยอีกทั้งยังเสียเปรียบในเชิงกฎหมายวิธีพิจารณา ซึ่งในกรณีปกติถ้าคู่กรณีไม่ตกลงกัน ก็ให้ใช้กฎหมายของประเทศที่การพิจารณาเกิดขึ้น

**United Nations
Economic
Commission for
Europe
คณะมนตรีเศรษฐกิจแห่ง
ยุโรป**

เป็นสาขาของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติสำหรับทวีปยุโรป มีบทบาทสำคัญในการทำ European Convention on International Commercial Arbitration 1961 หรือรู้จักกันในนามอนุสัญญาเจนีวา 1961 หากพิจารณาจากชื่ออนุสัญญาจะเห็นว่าอนุสัญญา 1961 ได้รับแรงผลักดันจากสภาหอการค้านานาชาติมาก นอกจากตัวอนุสัญญาแล้วยังได้มีการสร้างข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการสำเร็จลงเมื่อ ค.ศ. 1963 เพื่อมุ่งใช้ในการค้าระหว่างตะวันออกและตะวันตก

**United States
Arbitration Act
(1925)**

กฎหมายอนุญาโตตุลาการระดับสหรัฐของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการสมัยใหม่ฉบับแรกของสหรัฐที่ประธานาธิบดีคูลิลิจ์แห่งสหรัฐ อนุมัติเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1925 ใช้ได้ทั้งกรณีข้อพิพาทระหว่างพ่อค้าต่างมลรัฐหรือกับพ่อค้าต่างประเทศ

**United States
Treaties of
Friendship
Commerce and
Navigation**

สัญญามิตรภาพการค้าและการเดินเรือของสหรัฐอเมริกา เป็นสัญญาทวิภาคีที่สหรัฐอเมริกาทำกับต่างประเทศ เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมการค้าระหว่างกัน มีบทเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการโดยกำหนดให้บังคับตามข้อตกลงและคำชี้ขาดในการอนุญาโตตุลาการที่เกิดขึ้น ระหว่างคนชาติและนิติบุคคลของคู่สัญญาในสนธิสัญญาทวิภาคีนั้น ๆ มักกำหนดด้วยว่าห้ามปฏิเสธการบังคับโดยการอ้างว่าคำชี้ขาดทำที่อื่น หรืออนุญาโตตุลาการถือสัญชาติอื่น นอกจากของคู่กรณีนั้น ๆ

**Universal Postal
Union
สหภาพไปรษณีย์สากล**

สหภาพไปรษณีย์สากล เป็นองค์การระหว่างประเทศองค์การแรก มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเบิร์น ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1874 เพื่ออำนวยความสะดวกในการไปรษณีย์ ปัจจุบันสหภาพฯ เป็นองค์การชำนาญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ

ตามมาตรา 126 ของอนุสัญญาปี ค.ศ. 1964 ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อ 1 มกราคม ค.ศ. 1966 ได้กำหนดให้ใช้การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท

V

Vacating an Award คำสั่งศาลที่ก่อกลาย คำชี้ขาด

เหตุที่ศาลจะทำลายคำชี้ขาด อาจมีอยู่ดังนี้ คือ

1. อนุญาโตตุลาการไม่วางตัวเป็นกลาง หรือมีอคติ
2. อนุญาโตตุลาการใช้วิธีพิจารณาไม่ชอบ เช่น ไม่เปิดโอกาสให้คู่ความเสนอคดีของตน หรือไม่ส่งคำคู่ความตามกำหนด
3. อนุญาโตตุลาการตัดสินนอกประเด็นเกินคำฟ้อง หรือเกินจากข้อตกลงให้ตั้งอนุญาโตตุลาการ
4. อนุญาโตตุลาการทุจริตรับสินบน
5. เรื่องนั้น ๆ เป็นสิ่งที่กฎหมายไม่อนุญาตให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด
6. คำชี้ขาดนั้นไม่มีเหตุผลประกอบ (เฉพาะในกรณีที่กฎหมายกำหนดว่าต้องมีเหตุผลในคำชี้ขาด)
7. อนุญาโตตุลาการใช้กฎหมายผิด (ไม่ใช่กฎหมายที่คู่กรณีเลือก)
8. การใช้กฎหมายของอนุญาโตตุลาการมีข้อบกพร่อง และคู่กรณีไม่ได้ตกลงห้ามศาลทบทวน

ดู Judicial Review และ Setting Aside of Award

Valuer ผู้ตีราคา

ผู้เชี่ยวชาญผู้กำหนดราคาของทรัพย์สิน กำหนดจำนวน และปริมาณของสินค้า หรือกำหนดจำนวนสินไหมทดแทน ในแต่ละกรณี แต่ผู้ตีราคาไม่ใช่อนุญาโตตุลาการจึงต้องรับผิดชอบในความผิดฐานประมาทเลินเล่อ

ดูเทียบ Arbitrator และดู Immunity from Suit

Valuation การตีราคา

เป็นการรับรองแบบหนึ่งซึ่งทำขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อพิพาท ผู้ตีราคาหรือผู้ชำนาญการทำการตีราคา โดยอาศัยความรู้ของตนเองโดยไม่จำเป็นต้องเรียกพยาน

	มารับ การตีราคานั้นโดยปกติจะถึงที่สุด แต่ต้องบังคับโดยอาศัยคำสั่งศาล
Venue of Arbitration สถานที่ทำการ อนุญาโตตุลาการ	สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ ดู Locale of Arbitration ประกอบ
Void โทษ:	สัญญาที่เป็นโมฆะกรรมมาแต่ต้น ไม่มีผลในทางกฎหมาย นับแต่เริ่มทำสัญญา ดู Voidable Contract, Doctrine of Severability และ Separability Doctrine
Voidable Contract โทษ: nssu	สัญญาที่อาจถูกบอกกลาง แต่โมฆียะกรรมไม่ทำลาย ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการที่บรรจุอยู่ในสัญญา อันเป็นโมฆียะกรรม เพราะความคิดเรื่องการแยกกันได้ระหว่าง ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการกับตัวสัญญาอนุญาโตตุลาการ ตามหลัก Severability หรือ Separability
Voluntary Arbitration การอนุญาโตตุลาการ โดยสมัครใจ	การอนุญาโตตุลาการนั้นโดยปกติเกิดจากคู่กรณีสมัครใจ ให้ใช้การอนุญาโตตุลาการ เพื่อระงับข้อพิพาทระหว่างตน การอนุญาโตตุลาการที่เกิดจากการบังคับ เช่น กรณีของการชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานนั้น ไม่ใช่การอนุญาโตตุลาการที่แท้จริง เป็นการยืมศัพท์ไปใช้เรียกการชี้ขาดข้อพิพาท โดยบุคคลที่สามที่ไม่ใช่ศาล

W

Waiver

การสละหรือการงดใช้
สิทธิ

การไปดำเนินคดีในศาลนั้นเองอาจเป็นการสละสิทธิที่จะใช้
การอนุญาโตตุลาการ กล่าวคือ เป็นไปโดยหลักกฎหมาย
ปิดปาก เว้นแต่ไปดำเนินคดีศาลโดยแกลงคัดค้าน เช่นนี้
ไม่เป็นการสละสิทธิที่จะใช้การอนุญาโตตุลาการ

Waiver of

Arbitration

การสละสิทธิที่จะใช้
การอนุญาโตตุลาการ

การสละสิทธินี้อาจเกิดจาก

1. การปฏิเสธว่ามีสิ่งใดที่จะต้องทำการอนุญาโต-
ตุลาการ
2. ไม่ทำการใดที่ต้องทำลงก่อนหน้าการอนุญาโต-
ตุลาการหรือทำช้ามาก
3. ไม่ดำเนินการที่อีกฝ่ายหนึ่งนำคดีไปสู่ศาล หรือ
เข้าไปรวมในกระบวนการพิจารณาของศาลทั้งที่มีข้อตกลง
ให้ทำการอนุญาโตตุลาการ

Waiver of

Sovereign

Immunity

การสละสิทธิที่จะอ้าง
ความคุ้มกัน (ไม่ให้ถูก
ฟ้องหรือบังคับคดี) ของ
องค์อธิปัตย์

การที่รัฐตกลงใช้การอนุญาโตตุลาการเพื่อการระงับข้อพิพาท
ย่อมเท่ากับรัฐได้สละสิทธิที่จะอ้างความคุ้มกันขององค์
อธิปัตย์ไม่ให้อ้างข้ออ้างหรือบังคับคดี

ดู Sovereign Immunity

Waiver of the

Right to Appeal

การสละสิทธิที่จะอุทธรณ์
คำชี้ขาดต่อศาล

การสละสิทธิที่จะอุทธรณ์คำชี้ขาดของศาลทำได้โดยทำความ
ตกลงไม่ใช้สิทธิอุทธรณ์

Waiver of the Right to Object to the Arbitrator
การสละสิทธิการคัดค้าน
อนุญาโตตุลาการ

เมื่อทราบเหตุคัดค้านอนุญาโตตุลาการคนใด ๆ คู่ความต้องแสดงการคัดค้านในเวลาอันสมควร การปล่อยให้อนุญาโตตุลาการที่น่าจะถูกคัดค้านดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป อาจเป็นเหตุแสดงว่าคู่ความนั้นสละสิทธิการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ และไม่อาจขอทำลายคำชี้ขาดด้วยอ้างเหตุความไม่เหมาะสมของอนุญาโตตุลาการด้วย

Without Prejudice Offer
คำเสนอที่ห้ามไม่ให้ใช้ใน
ลักษณะที่เป็นภัยแก่
ผู้เสนอในภายหลัง

คำเสนอที่ห้ามไม่ให้ใช้ในลักษณะที่เป็นภัยแก่ผู้เสนอในภายหลังนี้ ทำขึ้นเมื่อมีการยื่นคำร้องขอให้มีการอนุญาโตตุลาการหรือก่อนเริ่มกระบวนการพิจารณา โดยระบุด้วยว่าห้ามไม่ให้ใช้ในลักษณะที่เป็นภัยนี้ ห้ามคู่กรณีฝ่ายใด ๆ เอาไปใช้ในภายหลังอีก เพราะการที่ให้ข้อเสนอนี้เสียแต่ต้น อันเป็นการเปิดโอกาสให้คู่กรณีหรือกันได้นี้ เป็นประโยชน์แก่มหาชน เพราะคู่กรณีอาจหาหรือกันได้ อย่างเต็มที่และจริงจัง เพื่อประโยชน์ของการระงับข้อพิพาทอันจะนำมาซึ่งสันติสุขในการดำเนินกิจการ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความเจริญในทางการค้า การทหารหรือโดยเต็มที่นั้นจะทำได้ก็ต่อเมื่อไม่ต้องเกรงภัยที่จะมีมาในภายหลัง จึงกำหนดให้คู่กรณีอาจทำข้อเสนอมันมีข้อจำกัดการใช้ในภายหลังที่มีลักษณะที่เป็นภัย ในกรณีที่คู่กรณีหาหรือกันแล้วแต่ยังตกลงกันไม่ได้

Witness
พยานบุคคล

พยานบุคคล Expert witness คือ พยานบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ การเป็นพยานบุคคลในการอนุญาโตตุลาการนั้น ไม่ต้องสาบานก็ได้และมักจะไม่สาบาน

Words of Art
คำแห่งศาสตร์

คำที่ความหมายรู้กันแน่นอน เมื่อใช้ก็เป็นทีที่เข้าใจ ในกรณีของกฎหมายได้แก่ศัพท์กฎหมาย

World Bank ธนาคารโลก

ธนาคารโลก เป็นคำที่นิยมใช้เรียกธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและการพัฒนา International Bank for Reconstruction and Development (IBRD) ธนาคารโลกมีบทบาทในการส่งเสริมการลงทุนระหว่างประเทศ ด้วยการให้เงินกู้ หรือหาแหล่งเงินกู้และเกื้อหนุนการลงทุนระหว่างประเทศ โดยการจัดให้มีการอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทในการลงทุน โดยการตั้งศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อการระงับข้อพิพาทในการลงทุน (International Centre for Settlement of Investment Dispute - ICSID) ซึ่งเป็นองค์การที่อนุวัติอนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาทในการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐอื่น Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States

ดู ICSID กับ IBRD

World Court ศาลโลก

เป็นคำที่ใช้เรียกศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นศาลที่สืบเนื่องต่อจากศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศ มีที่ทำการอยู่ที่เลขที่ 2 Carnegie Plein กรุงฮากหรือเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศทำหน้าที่ตัดสินข้อพิพาทระหว่างรัฐ หรือให้ความเห็นทางกฎหมายเมื่อมีการร้องขอ

Writ หมายศาล

หมายศาล คือ คำสั่งศาลให้บุคคลให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น หมายเรียก

Writ of Execution หมายบังคับคดี

X

-

Y

-

Z

-

สมาคมฯ

I. INTERNATIONAL ORGANIZATIONS

1. *AALCC - Asian African Legal Consultative Committee*

2. *AALCC - Cairo Regional Centre for International Commercial Arbitration*

3 Aboul - Feda St., Zamalik, Cairo, Egypt

Tel: +20 2 3401333/3401335/3401337 Fax: +20 2 3401336

Telex: 22261 RCAICUN Contact: Director

3. *AALCC - Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration*

12 Janlan Conlay, 50450 Kuala Lumpur, Malaysia

Tel: +60 3 2420103/2420702 Fax: +60 3 2424513

Contact: Director

4. *Arab Association for International Arbitration*

ตั้งที่ **National Organization** ในหัวข้อ 19 **Egypt** หัวข้อ 21 **France** และหัวข้อ 45 **Saudi Arabia**

5. *European Court of Arbitration (CEA)*

European Arbitration Centre, 3 quai Jacques Sturm

F - 67000 Strasbourg, France

Tel: +33 88 37 12 66 Fax: +33 88 36 87 52

มีที่ตั้งอีกแห่งคือ

Rheinhold - Frank Strasse 72

D - 7500 Karlsruhe, Germany

Tel: +49 721 253 40 Fax: +49 721 266 27

Contact: President

6. *Inter - American Commercial Arbitration Commission (IACAC)*

OAS Administration Bldg., Room 211, 19th and Constitution Avenue., NW,
Washington DC 20006, USA

Tel: +1 202 458 3249 Fax: +1 202 458 3293

Contact: President, Director General

7. *International Bureau of the Permanent Court of Arbitration (PCA)*

Carnegieplein 2, Peace Palace, The Hague, The Netherlands

Tel: +31 70 302 4165 Fax: +31 70 302 4167

E-mail: pca@euronet.nl

Contact: Secretary General

8. *International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID)*

1818 H Street NW, Washington DC 20433, USA

Tel: +1 202 477 1234 Fax: +1 202 522 2615

Contact: Secretary General

9. *International Chamber of Commerce - ICC*

ดูรายละเอียดในแต่ละเรื่องใต้หัวข้อ ICC

10. *ICC Conciliation*

38 Cours Albert 1er, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 49 53 28 28 Fax: +33 1 49 53 29 33

Contact: Secretary General

11. ICC International Centre for Expertise

38 Cours Albert 1er, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 49 53 28 28 Fax: +33 1 49 53 29 33

Contact: Director, Deputy Director

12. ICC International Court of Arbitration

38 Cours Albert 1er, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 49 53 28 28 Fax: +33 1 49 53 29 33

Contact: Secretary General, Deputy Secretary General of the ICC International Court of Arbitration

13. ICC/CMI International Maritime Arbitration Organisation

38 Cours Albert 1er, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 49 53 28 28 Fax: +33 1 49 53 29 33

Contact: Secretary, Assistant Secretary

14. ICC Pre - Arbitral Reference Procedure

38 Cours Albert 1er, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 49 53 28 28 Fax: +33 1 49 53 29 33

Contact: Secretary General

15. International Council for Commercial Arbitration (ICCA)

PO Box 16050, S - 103 21 Stockholm, Sweden

Tel: +46 8 613 18 00 Fax: +46 8 723 01 76

Contact: Chairman, Secretary General

16. International Court of Aviation and Space Arbitration (ICASA)

29 Avenue Georges Mandel, 75116 Paris, France

Tel: +33 1 45 77 08 52 Fax: +33 1 44 05 15 20

Contact: Administrative Secretary

17. International Federation of Commercial Arbitration Institutions (IFCAI)

140 West 51st Street, 9th Floor New York NY 10020-1203, USA

Tel: +1 212 484 4110 Fax: +1 212 765 4874

Contact: President, Secretary

18. International Federation of Consulting Engineers (FIDIC)

PO Box 86, Lausanne 12, Switzerland

Tel: +41 21 653 5003 Fax: +41 21 653 5432

Contact: Managing Director

19. London Court of International Arbitration (LCIA)

12 Carthusian Street, London EC1M 6EB, United Kingdom

Tel: +44 (0) 171 417 8228 Fax: +44 (0) 171 417 8404

Contact: President, Executive Director

20. World Intellectual Property Organization (WIPO)

34 chemin des Colombettes, 1211 Geneva 20, Switzerland

Tel: +41 22 730 9111 Fax: +41 22 733 5428

Contact: Director General, Director, WIPO Arbitration Centre

21. United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL)

UNCITRAL Secretariat, Vienna International Centre, PO Box 500

A - 1400 Vienna, Austria

Tel: +43 (1) 21345 4060/4061 Fax: +43 (1) 237485

Telex: 135612

Contact: Secretary

II. NATIONAL AND REGIONAL ORGANIZATIONS

1. *Abu Dhabi*

Abu Dhabi Commercial Conciliation and Arbitration Center, Abu Dhabi Chamber of Commerce (ADCCAC)

PO Box 662, Abu Dhabi, UAE

Tel: +971 317599/214000 Fax: +971 311410

Telex: TIJARA E.M.

Contact: Director General

2. *Argentina*

Buenos Aires Chamber of Commerce

Bolsa de Comercio de la Ciudad de Buenos Aires

Tribunal de Arbitraje General, 25 de Mayo y Samiento

Buenos Aires, Argentina

Tel: +54 312 5267 Fax: +54 312 6636/313 7218

Comite Internacional de Derecho Arbitral

Calle Ecuador No. 1416, Piso 8C

1425 Buenos Aires, Argentina

Tel: +54 1 825 7557 Fax: +54 21 870779

Contact: President

3. *Australia*

Australia Centre for International Commercial Arbitration (ACICA)

Level 10, 22 William Street, Melbourne 3000, Victoria, Australia

Tel: +61 (0)3 9629 6799 Fax: +61 (0)3 9629 5250

Contact: President

Australian Commercial Disputes Centre (ACDC)

Level 4, 50 Park Street, Sydney 2000, NSW, Australia

Tel: +61 (0)2 267 1000 Fax: +61 (0)2 267 3125

Contact: Chief Executive Officer

The Institute of Arbitrators of Australia

22 William Street, Melbourne 3000, Victoria, Australia

Tel: +61 (0)3 9629 6799 Fax: +61 (0)3 9629 5250

Contact: President

The Victorian Bar Council

205 William Street, Melbourne 3000, Victoria, Australia

Tel: +61 (0)3 9608 7111

4. Austria

International Arbitral Centre of the Austrian Federal Economic Chamber

PO Box 319, Wiedner Hauptstrasse 63, A - 1045 Vienna, Austria

Tel: +43 1 501 05 ext 4397, 4398, 4399 Fax: +43 1 502 06 ext 216

Telex: 111871

Contact: Chairman

5. Bahrain

Bahrain Chamber of Commerce and Industry

PO Box 248, Manama - Bahrain

Tel: +973 233913 Fax: +973 241294

Contact: Secretary General, Assistant Secretary General

GCC Commercial Arbitration Centre

PO Box 2338, Bahrain

Tel: +973 214800 Fax: +973 214500

Contact: Secretary General

6. Belgium

Brussels Chamber of Commerce and Industry

Office of Arbitration and Conciliation

Avenue Louise 500, B - 1050 Brussels, Belgium

Tel: +32 (0)2 648 50 02 Fax: +32 (0)2 640 93 28

Telex: 22082

7. Brazil

Brazil - Canada Chamber of Commerce Arbitration Commission

Av. Brigadeiro Faria Lima 1058, 4th Floor, 01452 Sao Paulo, Brazil

Tel: +55 11 815 6420/814 8226

8. Bulgaria

Arbitration Court, Bulgarian Chamber of Commerce and Industry

11 - a Saborna Str., Sofia 1000, Bulgaria

Tel: +359 2 87 54 75/ 1 87 22 95/2 87 26 31 Fax: +359 2 87 32 09

Telex: 22374

Contact: Secretary

9. Burkina Faso

Burkina Faso Chamber of Commerce and Industry

B.P. 502 Ouagadougou, Burkina Faso

Tel: +226 336148/336150 Telex: 5268 BF

10. Canada

Alberta Arbitration and Mediation Society

408 Mcleod Buliding, 10136-100 Street, Edmonton, Alberta Canada T5J

OP1

Tel: +1 403 426-0650 Fax: +1 403 425-4556

Arbitrator's Institute of Canada

234 Eglinton Avenue East, Suite 602, Toronto, Ontario, Canada M4P 1K5
Tel: +1 416 487-4447 Fax: +1 416 487-4429

The Quebec National and International Commercial Arbitration Centre

Edifice le Fabrique, 295 Boulevard Charest Est, Suite 290, Quebec, Canada
G1K 3G8

Tel: +1 418 649-1374 Fax: +1 418 649-0845
Contact: President

Vancouver Centre for Commercial Disputes

British Columbia International Commercial Arbitration Centre
670-999 Canada Place, World Trade Centre, Vancouver B.C., Canada V6C
2E2

Tel: +1 604 684-2821 Fax: +1 604 641-1250
Contact: Executive Director

Vancouver Maritime Arbitrators Association

1550-555 West Hastings Street, Vancouver B.C., Canada V6B 4N6
Tel: +1 604 922 1395 Fax: +1 604 683 2435
Contact: Secretary General

11. Chile

Santiago Chamber of Commerce Arbitration and Conciliation Centre
Santa Lucia 302, Santiago, Chile
Tel: +56 2 6321232 Fax: +56 2 6333395

12. China

China International Economic and Trade Arbitration Commission (CIETAC)
6 East Beisanhuan Road, 100028 Beijing, China

Tel: +86 1 4664433/4677395 Fax: +86 1 4677335

Telex: 222288 TPLAD CN/210214 CEXHN CH

Cable: COMTRADE Beijing

Contact: Vice Chairman

China Maritime Arbitration Commission

6 East Beisanhuan Road, 100028 Beijing, China

Tel: +86 1 4664433 ext 3070/3068 Fax: +86 1 4677335

Hong Kong International Arbitration Centre (HKIAC)

38/F Two Exchange Square, 8 Connaught Place, Hong Kong

Tel: +852 2525 2381 Fax: +852 2524 2171

Contact: Secretary General

13. Colombia

Bogota Chamber of Commerce Commercial Arbitration and Conciliation Centre

Carrera 9a, No. 16-21 Piso 4, Santaf de Bogot, Colombia

Tel: +57 1 3347900 Fax: +57 1 2847735

Telex: 45574 CACBO - CO

Contact: Director

14. Croatia

Permanent Arbitration Court at the Croatian Chamber of Commerce

Rooseveltovej trg 2, 41000 Zagreb, Croatia

Tel: +385 1 4553422

Contact : Secretary General

15. Cyprus

Cyprus Chamber of Commerce and Industry

38 Grivas Digenis Avenue, PO Box 1455, Nicosia, Cyprus

Tel: +357 2 449500 Fax: +357 2 449048

Contact: Secretary General

16. Denmark

Danish Chamber of Commerce Arbitration

Borsen, DK - 1217 Copenhagen K, Denmark

Tel: +45 33 95 05 00 Fax: +45 33 32 52 16

Telex: 19520 chamco dk

Contact: President

Danish Institute of Arbitration

Frederiksborggade 1, 3, DK - 1360 Copenhagen K, Denmark

Tel: +45 33 13 37 00 Fax: +45 33 13 04 03

17. Dominican Republic

Dominican Republic Arbitration and Conciliation Tribunal

Av. Bolivar 74, Santa Domingo, Dominican Republic

Tel: +1 809 685 9548 Fax: +1 809 682 0791

18. Ecuador

Quito Chamber of Commerce

Las Camaras Bldg., 6th Floor, PO Box 202, Quito Ecuador

Tel: +593 2 453011 Telex: 2638

19. Egypt

Arab Association for International Arbitration

399 Remssis St., Flat 26, PO Box 11381, Cairo, Egypt

Tel: +20 2 282 6754

Contact: President

20. England

United Kingdom

21. Finland

Board of Arbitration of the Central Chamber of Commerce of Finland

Fabianinkatu 14, PO Box 1000, 00100 Helsinki, Finland

Tel: +358 0 650 133 Fax: +358 0 650 303

Telex: 123814 chamber sf

Contact: Chairman, Secretary General

22. France

Arab Association for International Arbitration

rue de Lourmel 75, F - 75015 Paris, France

Tel: +33 1 45 31 87 Fax: +33 1 45 34 20

Contact: President

Association Cinematographique Professoinele

43 boulevard Malesherbes, Paris, France

Tel: +33 1 42 66 09 20 Fax: +33 1 42 66 96 92

French Arbitration Association (AFA)

Association Francaise d'Arbitrage

Services Administratifs, 8 Avenue Bertie Albrecht, 75008 Paris, France

Tel: +33 1 53 77 24 31 Fax: +33 1 45 63 93 92

Contact: President

Paris Arbitration Chamber

Chambre Arbitrale de Paris

61 Bourse de Commerce, 2 rue de Viarmes, 75040 Paris CEDEX 01, France

Tel: +33 1 42 36 99 65 Fax: +33 1 42 36 08 54

Paris Maritime Arbitration Chamber

Chambre Arbitrale Maritime de Paris

47 rue de Monceau, F - 75008 Paris, France

Tel: +33 1 45 62 11 88 Fax: +33 1 45 62 00 17

Contact: President, Secretary General

23. Germany

German Institute of Arbitration (DIS)

Deutsche Institution für Schiedsgerichtsbarkeit e. V

Schedestrasse 13, D - 53113 Bonn, Germany

Tel: +49 228 210023 Fax: +49 228 212275

Contact: Secretary General

German Maritime Arbitration Association (GMAA)

Koelner Strasse 43, D - 28327 Bremen, Germany

Tel: +49 421 470463 Fax: +49 421 477408

Waren - Verein der Hamburger Borse e. V

Grosse Backerstrasse 4, D - 20095 Hamburg, Germany

Tel: +49 40 3747190 Fax: +49 40 37471919

Contact: Legal Advisor

24. Ghana

Ghana Institute of Arbitrators Commercial Arbitration

PO Box M. 229, M.B.O., Accra, Ghana

Tel: +233 21 231517 Fax: +233 21 229505

Contact: President

25. Great Britain

🇬🇧 United Kingdom

26. Greece

Greek Arbitration Association

Iofontos 29, Athens 11634, Greece

Tel: +30 1 724 0276 Fax: +30 1 724 7850

Contact: Secretary General

27. Guatemala

Centro Privado de Dictamen Conciliación y Arbitraje

7a Avenida 14-44, La Galeria Bldg. 401 "B", Zona 9, Guatemala City, Guatemala

Tel: +502 2 340350 Fax: +502 2 340351

Contact: President

28. Hungary

Hungarian Chamber of Commerce and Industry Arbitration Court

Kossuth Lajos tr 6-8, H - 1055 Budapest, Hungary

Tel: +36 1 131 1527/153 3333 Fax: +36 1 269 4628

Contact: President

29. India

Indian Council of Arbitration (ICA)

Federation House, Tansen Marg, New Delhi 110001, India

Tel: +91 11 331 9251-61/371 9103 Fax: +91 11 332 0714

Contact: Director

30. Ireland

The Chartered Institute of Arbitrators, Irish Branch

5 Wilson Place, Dublin 2, Republic of Ireland

Tel: +353 1 8394077 Fax: +353 1 8326587

Contact: Honorary Secretary

31. Israel

Israeli Institute of Commercial Arbitration

Chamber of Commerce Building, 84 Hahashmonaim Street, Tel Aviv 67011,
Israel

Tel: +972 3 5612444 Fax: +972 3 5612614

Contact: President, Managing Director

32. Italy

Chamber of National and International Arbitration of Milan

Palazzo Mezzanotte - Piazza Affari 6, 20123 Milan, Italy

Tel: +39 2 8515 4536/8515 4515/8515 4444 Fax: +39 2 8515 4384

Contact: President

Italian Arbitration Association (AIA)

Via XX Settembre 5, 00187 Rome, Italy

Tel: +39 6 4743594 Fax: +39 6 4882677

Contact: Secretary General

Mediterranean Maritime Arbitration Association

Via Assrarotti 4-8, 16122 Genoa, Italy

Tel: +39 10 8391095 Fax: +39 10 873146

Contact: President

33. Japan**The Japan Commercial Arbitration Centre (JCAA)**

Taishoseimei Hibiya Building 4th floor, 9-1 Yurakuchno 1- chome, Chiyoda -
Ku, Tokyo, Japan 100

Tel: +81 3 3287 3061 Fax: +81 3 3287 3064

Contact: Director General

The Japan Shipping Exchange Inc.

2-3-16, Nihonbashi - Muromachi, Chuo - ku, Tokyo 103, Japan

Tel: +81 3 3279 1655 Fax: +81 3 3279 2785

Contact: President

34. Korea, Republic (South)**The Korean Commercial Arbitration Board**

43rd Floor, Trade Tower (World Trade Centre)

159 Samsung - Dong, Kangnam - Ku, Seoul 135-729, Republic of Korea

Tel: +82 2 551-2000-19 Fax: +82 2 551-2020

Contact: President

35. Lebanon**Lebanese Arbitration Association**

Face Palais de Justice, rue Sami Solh, B.P. 116/5111, Beirut, Lebanon

Tel: +961 1 425829/425034/426740 Fax: +961 1 201976

Contact: Chairman

36. Malaysia

International Organization ที่ AAICC

37. Mexico

National Chamber of Commerce of Mexico City

Paseo de la Reforma 42, Colonia Central, 06048 Mexico DF, Mexico

Tel: +52 5 705 0549/703 2862

Contact: President

38. Mongolia

Mongolian Chamber of Commerce and Industry Arbitration Court (MCCI)

Ulaanbaatar 210538, Sambu Str., Mongolia

Tel: +976 1 312-501/324-620/362-043 Fax: +976 1 324-620

Contact: Chairman, Secretary of Arbitration Court

39. The Netherlands

Netherlands Arbitration Institute

Building Plaza, Weena 666, 3012 CN Rotterdam, The Netherlands

Tel: +31 10 404 2200 Fax: +31 10 404 2200/5140

Contact: President

Netherlands Mediation Institute (NMI)

PO Box 30183, 3001 DD Rotterdam, The Netherlands

Tel: +31 10 405 6989 Fax: +31 10 405 5452

Contact: Head of Secretariat

40. New Zealand

Arbitrators Institute of New Zealand (ArBINZ)

16 Palmer Street, PO Box 1477, Wellington 1, New Zealand

Tel: +64 4 385 4178 Fax: +64 4 385 7224

Contact: President, Executive Director

41. Norway**The Arbitration Institute of the Oslo Chamber of Commerce**

Drammensveien 30, 0255 Oslo 2, Norway

Tel: +47 22 55 74 00 Fax: +47 22 55 89 53

Contact: Director

42. Panama**Chamber of Commerce, Industry and Agriculture of Panama**

Camara de Comercio Industrias y Agricultura de Panama

Apartado 74, Panama

Tel: +507 227 1233/1445 Fax: +507 227 4186/225 3653

Contact: Marketing Department

43. Paraguay**Paraguay Commercial Arbitration Commission (COPARCO)**

Estrella 540, CC 657, Asuncion, Paraguay

Tel: +595 21 447263

44. Peru**Peruvian Institute for Arbitration and Conciliation**

Av. San Felipe N. 758, P.O. Box 5522, Lima 11, Peru

Tel: +51 1 633232 Telex: 25622 PE

45. Poland**Court of Arbitration of the Polish Chamber of Commerce**

Trebacka Str. 4, 00-074 Warsaw, Poland

Tel: +48 22 27-47-54 (26-02-21 for Chamber of Commerce)

Fax: +48 22 27-47-54 Telex: 81-43-61

Contact: President

Gdynia Cotton Association

ul. Derdowskiego 7, 81-963 Gdynia, PO Box 107, Poland

Tel: +48 58 20-75-98/20-37-15/20-75-97 Fax: +48 58 20-75-97

Telex: 054491 hart

Contact: Managing Director

46. Romania

Court of International Commercial Arbitration, Chamber of Commerce and Industry of Romania

B - dul N. Balcescu nr. 22, sector 1, 79502 Bucharest, Romania

Tel: +40 1 613 79 01/311 25 24 Fax: +40 1 311 08 24/312 38 30

Telex: 11374 CAMROM

Contact: President

47. Russian Federation

International Commercial Arbitration Court, Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation

6 Ilyinka Str., Moscow 103684, Russia

Tel: +7 095 929-00-91/929-01-94 Fax: +7 095 929-01-53

Contact: President, Executive Secretary

Maritime Arbitration Commission

6 Ilyinka Str., Moscow 103684, Russia

Tel: +7 095 929-01-77 Fax: +7 095 929-01-53

Contact: President, Executive Secretary

48. Saudi Arabia

Arab Association for International Arbitration

Al - Olaya - Al - Tahlyat St., PO Box 26727, Riyadh 11496, Saudi Arabia

Tel: +966 1 462 8866

Contact: President

49. Singapore

Singapore International Arbitration Centre (SIAC)

1 Coleman Street #05-08, The Adelphi, Singapore 0617

Tel: +65 334 1277 Fax: +65 334 2942

Contact: Chief Executive Officer

50. South Africa

Association of Arbitrators (South Africa)

PO Box 95194, Grant Park 2051, South Africa

Tel: +27 11 483 3071 Fax: +27 11 483 3072

Contact: Executive Director

51. Spain

Court of Arbitration, Madrid Chamber of Commerce and Industry

C/sor Angela de la Cruz 6, Madrid, Spain

Tel: +34 1 429 31 93 Fax: +34 1 369 41 63

Contact: President

The Spanish Court of Arbitration

Claudio Coello 19, 28001 Madrid, Spain

Tel: +34 1 575-34-00 Fax: +34 1 435-23-92

Contact: President

52. Sri Lanka

Sri Lanka National Council (International Chamber of Commerce)

1st Floor, C.N.A.P.T. Centre, 51 Sir Marcus Fernando Mawatha, PO Box 1733

Colombo 7, Sri Lanka

Tel: +94 1 691290 Fax: +94 1 694602

53. Sweden

Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce

Vastra Tradgardsgaten 9, PO Box 16050, Stockholm, Sweden

Tel: +46 8 613 1824 Fax: +46 8 723 0176

Contact: Secretary General

54. Switzerland

Geneva Chamber of Commerce and Industry

Boulevard du Thatre 4, 1204 P O Box: Case Postale 5039, 1211 Geneva 11,

Switzerland

Tel: +41 22 819 91 11 Fax: +41 22 819 91 00

Contact: General Counsel

Swiss - American Chamber of Commerce

Talacker 41, 8001 Zurich, Switzerland

Tel: +41 1 211 24 54 Fax: +41 1 211 95 72

Contact: Director

Swiss Arbitration Association

PO Box 4182, 4002 Basel, Switzerland

Tel: +41 61 277 5888 Fax: +41 61 272 5382

Contact: President

Zurich Chamber of Commerce

Bleicherweg 5, PO Box 4031, CH - 8022 Zurich, Switzerland

Tel: +41 1 221 0742 Fax: +41 1 221 7615

Contact: Managing Director, Director

55. Taiwan

The Commercial Arbitration Association of the Republic of China

20 Fl., 15-1 Hang - Chou, South Road, Section 1, Taipei, Taiwan

Tel: +886 2 321 1022 Fax: +886 2 393 4891

Contact: Chairman

56. Thailand

The Thai Arbitration Institute

Arbitration Office, Ministry of Justice

Criminal Court Building, Ratchadaphisake Road, Bangkok 10900

Tel: +66 2 541-2298/2299; 541- 2284 Fax: +66 2 541-2298/2299

Contact: Executive Director, Director

The Thai Chamber of Commerce

150 Rachaborpit Bangkok 10200, Thailand

Tel : +66 2 221-0555 ext 25

Fax : +66 2 622-1994

Contact: Registrar

57. Tunisia

Tunisia Arbitration Association

(Provisional Address)

Cabinet Malouche, Galaxie 2000, Tour D. Asdrubal, Rue d'Arabie Saoudite,

Tunis 1002, Tunisia

Tel: +216 1 791062/791364 Fax: +216 1 790513

Contact: Vice President

Association Tunisienne de l'Arbitrage

Cabinet Malouche

Galaxie 2000, Tour D. Asdrubal, Rue d'Arabie Saoudite, Tunis 1002, Tunisia

Tel: +216 1 791062/791364 Fax: +216 1 790513

Contact: Vice President

58. United Kingdom

Advisory, Conciliation and Arbitration Service (ACAS)

27 Wilton Street, London, SW1X 7AZ, United Kingdom

Tel: +44 (0)171 210 3613 Fax: +44 (0)171 210 3708

Arab - British Chamber of Commerce

6 Belgrave Square, London SW1X 8PH, United Kingdom

Tel: +44 (0)171 235 4363 Fax: +44 (0)171 245 6688

Contact: Legal Consultant

British Association of Lawyer Mediators (BALM)

The Shooting Lodge, Guldorf Road, Sutton Green, Guldorf GU4 7PZ,
United Kingdom

Tel: +44 (0)1483 235000 Fax: +44 (0)1483 237004

Contact: Chairman

Centre for Dispute Resolution (CEDR)

7 St. Katherine's Way, London, E1 9LB United Kingdom

Tel: +44 (0)171 481 4441 Fax: +44 (0)171 481 4442

Contact: Chairman, Chief Executive

Chartered Institute of Arbitrators

International Arbitration Centre

24 Angel Gate, City Road, London EC1V 2RS, United Kingdom

Tel: +44 (0)171 837 4483 Fax: +44 (0)171 837 4185

Contact: President, Secretary

Family Mediators Association (FMA)

The Old House, Rectory Gardens, Henbury, Bristol BS10 7AQ United Kingdom

Tel: +44 0117 924 1234

London Court of International Arbitration

12 Carthusian Street, London EC1M 6EB, United Kingdom

Tel: +44 (0) 171 417 8228 Fax: +44 (0) 171 417 8404

Contact: President, Executive Director

London Maritime Arbitrators Association

46-48 Rivington Street, London EC2A 3QP, United Kingdom

Tel: +44 (0)171 613 5401 Fax: +44 (0)171 613 5394

Contact: Honorary Secretary

59. United States of America**American Arbitration Association (AAA)**

140 West 51st Street, New York, NY 10020-1203, U.S.A.

Tel: +1 212 484-4000 Fax: +1 212 765-4874

Internet: <http://www.adr.org>

Contact: President, General Counsel

CPR Institute for Dispute Resolution

366 Madison Avenue, New York NY, 10017-3122, U.S.A.

Tel: +1 212 949-6490 Fax: +1 212 949-8859

Contact: President

60. Zimbabwe**The Arbitration Trust of Zimbabwe**

PO Box CY 1926, Causeway, Harare, Zimbabwe

Tel: +263 4 736081 Fax: +263 4 736088

Contact: Executive Director

IBA Rules on the Taking of Evidence in International Commercial Arbitration

Adopted by a resolution of the IBA Council, 1 June 1999

Preamble

1. These IBA Rules on the Taking of Evidence in International Commercial Arbitration (the “IBA Rules of Evidence”) are intended to govern in an efficient and economical manner the taking of evidence in international commercial arbitrations, particularly those between Parties from different legal traditions. They are designed to supplement the legal provisions and the institutional or ad hoc rules according to which the Parties are conducting their arbitration.

2. Parties and Arbitral Tribunals may adopt the IBA Rules of Evidence, in whole or in part, to govern arbitration proceedings, or they may vary them or use them as guidelines in developing their own procedures. The Rules are not intended to limit the flexibility that is inherent in, and an advantage of, international arbitration, and Parties and Arbitral Tribunals are free to adapt them to the particular circumstances of each arbitration.

3. Each Arbitral Tribunal is encouraged to identify to the Parties, as soon as it considers it to be appropriate, the issues that it may regard as relevant and material to the outcome of the case, including issues where a preliminary determination may be appropriate.

4. The taking of evidence shall be conducted on the principle that each Party shall be entitled to know, reasonably in advance of any Evidentiary Hearing, the evidence on which the other Parties rely.

Article 1 Definitions

In the IBA Rules of Evidence:

“Arbitral Tribunal” means a sole arbitrator or a panel of arbitrators validly deciding by majority or otherwise;

“Claimant” means the Party or Parties who commenced the arbitration and any Party who, through joinder or otherwise, becomes aligned with such Party or Parties;

“Document” means a writing of any kind, whether recorded on paper, electronic means, audio or visual recordings or any other mechanical or electronic means of storing or recording information;

“Evidentiary Hearing” means any hearing, whether or not held on consecutive days, at which the Arbitral Tribunal receives oral evidence;

“Expert Report” means a written statement by a Tribunal - Appointed Expert or a Party - Appointed Expert submitted pursuant to the IBA Rules of Evidence;

“General Rules” mean the institutional or ad hoc rules according to which the Parties are conducting their arbitration;

“Party” means a party to the arbitration;

“Party - Appointed Expert” means an expert witness presented by a Party;

“Request to Produce” means a request by a Party for a procedural order by which the Arbitral Tribunal would direct another Party to produce documents;

“Respondent” means the Party or Parties against whom the Claimant made its claim, and any Party who, through joinder or otherwise, becomes aligned with such Party or Parties, and includes a Respondent making a counter - claim;

“Tribunal - Appointed Expert” means a person or organization appointed by the Arbitral Tribunal in order to report to it on specific issues determined by the Arbitral Tribunal.

Article 2 **Scope of Application**

1. Whenever the Parties have agreed or the Arbitral Tribunal has determined to apply the IBA Rules of Evidence, the Rules shall govern the taking of evidence, except to the extent that any specific provision of them may be found to be in conflict with any mandatory provision of law determined to be applicable to the case by the Parties or by the Arbitral Tribunal.

2. In case of conflict between any provisions of the IBA Rules of Evidence and the General Rules, the Arbitral Tribunal shall apply the IBA Rules of Evidence in the manner that it determines best in order to accomplish the purposes of both the General Rules and the IBA Rules of Evidence, unless the Parties agree to the contrary.

3. In the event of any dispute regarding the meaning of the IBA Rules of Evidence, the Arbitral Tribunal shall interpret them according to their purpose and in the manner most appropriate for the particular arbitration.

4. Insofar as the IBA Rules of Evidence and the General Rules are silent on any matter concerning the taking of evidence and the Parties have not agreed otherwise, the Arbitral Tribunal may conduct the taking of evidence as it deems appropriate, in accordance with the general principles of the IBA Rules of Evidence.

Article 3 **Documents**

1. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, each Party shall submit to the Arbitral Tribunal and to the other Parties all documents available to it on which it relies, including public documents and those in the public

domain, except for any documents that have already been submitted by another Party.

2. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, any Party may submit to the Arbitral Tribunal a Request to Produce.

3. A Request to Produce shall contain:

(a) (i) a description of a requested document sufficient to identify it, or (ii) a description in sufficient detail (including subject matter) of a narrow and specific requested category of documents that are reasonably believed to exist;

(b) a description of how the documents requested are relevant and material to the outcome of the case; and

(c) a statement that the documents requested are not in the possession, custody or control of the requesting Party, and of the reason why that Party assumes the documents requested to be in the possession, custody or control of the other Party.

4. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, the Party to whom the Request to Produce is addressed shall produce to the Arbitral Tribunal and to the other Parties all the documents requested in its possession, custody or control as to which no objection is made.

5. If the Party to whom the Request to Produce is addressed has objections to some or all of the documents requested, it shall state them in writing to the Arbitral Tribunal within the time ordered by the Arbitral Tribunal. The reasons for such objections shall be any of those set forth in Article 9.2.

6. The Arbitral Tribunal shall, in consultation with the Parties and in timely fashion, consider the Request to Produce and the objections. The Arbitral Tribunal may order the Party to whom such Request is addressed to produce to the Arbitral Tribunal and to the other Parties those requested

documents in its possession, custody or control as to which the Arbitral Tribunal determines that (i) the issues that the requesting Party wishes to prove are relevant and material to the outcome of the case, and (ii) none of the reasons for objection set forth in Article 9.2 apply.

7. In exceptional circumstances, if the propriety of an objection can only be determined by review of the document, the Arbitral Tribunal may determine that it should not review the document. In that event, the Arbitral Tribunal may, after consultation with the Parties, appoint an independent and impartial expert, bound to confidentiality, to review any such document and to report on the objection. To the extent that the objection is upheld by the Arbitral Tribunal, the expert shall not disclose to the Arbitral Tribunal and to the other Parties the contents of the document reviewed.

8. If a Party wishes to obtain the production of documents from a person or organization who is not a Party to the arbitration and from whom the Party cannot obtain the documents on its own, the Party may, within the time ordered by the Arbitral Tribunal, ask it to take whatever steps are legally available to obtain the requested documents. The Party shall identify the documents in sufficient detail and state why such documents are relevant and material to the outcome of the case. The Arbitral Tribunal shall decide on this request and shall take the necessary steps if in its discretion it determines that the documents would be relevant and material.

9. The Arbitral Tribunal, at any time before the arbitration is concluded, may request a Party to produce to the Arbitral Tribunal and to the other Parties any documents that it believes to be relevant and material to the outcome of the case. A Party may object to such a request based on any of the reasons set forth in Article 9.2. If a Party raises such an objection, the Arbitral Tribunal shall decide whether to order the production of such

documents based upon the considerations set forth in Article 3.6 and, if the Arbitral Tribunal considers it appropriate, through the use of the procedures set forth in Article 3.7.

10. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, the Parties may submit to the Arbitral Tribunal and to the other Parties any additional documents which they believe have become relevant and material as a consequence of the issues raised in documents, Witness Statements or Expert Reports submitted or produced by another Party or in other submissions of the Parties.

11. If copies are submitted or produced, they must conform fully to the originals. At the request of the Arbitral Tribunal, any original must be presented for inspection.

12. All documents produced by a Party pursuant to the IBA Rules of Evidence (or by a non - Party pursuant to Article 3.8) shall be kept confidential by the Arbitral Tribunal and by the other Parties, and they shall be used only in connection with the arbitration.

The Arbitral Tribunal may issue orders to set forth the terms of this confidentiality. This requirement is without prejudice to all other obligations of confidentiality in arbitration.

Article 4 Witnesses of Fact

1. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, each Party shall identify the witnesses on whose testimony it relies and the subject matter of that testimony.

2. Any person may present evidence as a witness, including a Party or a Party's officer, employee or other representative.

3. It shall not be improper for a Party, its officers, employees, legal

advisors or other representatives to interview its witnesses or potential witnesses.

4. The Arbitral Tribunal may order each Party to submit within a specified time to the Arbitral Tribunal and to the other Parties a written statement by each witness on whose testimony it relies, except for those witnesses whose testimony is sought pursuant to Article 4.10 (the “Witness Statement”).

If Evidentiary Hearings are organized on separate issues (such as liability and damages), the Arbitral Tribunal or the Parties by agreement may schedule the submission of Witness Statements separately for each Evidentiary Hearing.

5. Each Witness Statement shall contain:

- (a) the full name and address of the witness, his or her present and past relationship (if any) with any of the Parties, and a description of his or her background, qualifications, training and experience, if such a description may be relevant and material to the dispute or to the contents of the statement;
- (b) a full and detailed description of the facts, and the source of the witness’s information as to those facts, sufficient to serve as that witness’s evidence in the matter in dispute;
- (c) an affirmation of the truth of the statement; and
- (d) the signature of the witness and its date and place.

6. If Witness Statements are submitted, any Party may, within the time ordered by the Arbitral Tribunal, submit to the Arbitral Tribunal and to the other Parties revised or additional Witness Statements, including statements from persons not previously named as witnesses, so long as any such revisions or additions only respond to matters contained in another Party’s

Witness Statement or Expert Report and such matters have not been previously presented in the arbitration.

7. Each witness who has submitted a Witness Statement shall appear for testimony at an Evidentiary Hearing, unless the Parties agree otherwise.

8. If a witness who has submitted a Witness Statement does not appear without a valid reason for testimony at an Evidentiary Hearing, except by agreement of the Parties, the Arbitral Tribunal shall disregard that Witness Statement unless, in exceptional circumstances, the Arbitral Tribunal determines otherwise.

9. If the Parties agree that a witness who has submitted a Witness Statement does not need to appear for testimony at an Evidentiary Hearing, such an agreement shall not be considered to reflect an agreement as to the correctness of the content of the Witness Statement.

10. If a Party wishes to present evidence from a person who will not appear voluntarily at its request, the Party may, within the time ordered by the Arbitral Tribunal, ask it to take whatever steps are legally available to obtain the testimony of that person.

The Party shall identify the intended witness, shall describe the subjects on which the witness's testimony is sought and shall state why such subjects are relevant and material to the outcome of the case.

The Arbitral Tribunal shall decide on this request and shall take the necessary steps if in its discretion it determines that the testimony of that witness would be relevant and material.

11. The Arbitral Tribunal may, at any time before the arbitration is concluded, order any Party to provide, or to use its best efforts to provide, the appearance for testimony at an Evidentiary Hearing of any person, including one whose testimony has not yet been offered.

Article 5 Party - Appointed Experts

1. A Party may rely on a Party - Appointed Expert as a means of evidence on specific issues. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, a Party - Appointed Expert shall submit an Expert Report.

2. The Expert Report shall contain:

- (a) the full name and address of the Party - Appointed Expert, his or her present and past relationship (if any) with any of the Parties, and a description of his or her background, qualifications, training and experience;
- (b) a statement of the facts on which he or she is basing his or her expert opinions and conclusions;
- (c) his or her expert opinions and conclusions, including a description of the method, evidence and information used in arriving at the conclusions;
- (d) an affirmation of the truth of the Expert Report; and
- (e) the signature of the Party - Appointed Expert and its date and place.

3. The Arbitral Tribunal in its discretion may order that any Party - Appointed Experts who have submitted Expert Reports on the same or related issues meet and confer on such issues. At such meeting, the Party - Appointed Experts shall attempt to reach agreement on those issues as to which they had differences of opinion in their Expert Reports, and they shall record in writing any such issues on which they reach agreement.

4. Each Party - Appointed Expert shall appear for testimony at an Evidentiary Hearing, unless the Parties agree otherwise and the Arbitral Tribunal accepts this agreement.

5. If a Party - Appointed Expert does not appear without a valid reason for testimony at an Evidentiary Hearing, except by agreement of the Parties accepted by the Arbitral Tribunal, the Arbitral Tribunal shall disregard his or her Expert Report unless, in exceptional circumstances, the Arbitral Tribunal determines otherwise.

6. If the Parties agree that a Party - Appointed Expert does not need to appear for testimony at an Evidentiary Hearing, such an agreement shall not be considered to reflect an agreement as to the correctness of the content of the Expert Report.

Article 6 Tribunal - Appointed Experts

1. The Arbitral Tribunal, after having consulted with the Parties, may appoint one or more independent Tribunal - Appointed Experts to report to it on specific issues designated by the Arbitral Tribunal.

The Arbitral Tribunal shall establish the terms of reference for any Tribunal - Appointed Expert report after having consulted with the Parties. A copy of the final terms of reference shall be sent by the Arbitral Tribunal to the Parties.

2. The Tribunal - Appointed Expert shall, before accepting appointment, submit to the Arbitral Tribunal and to the Parties a statement of his or her independence from the Parties and the Arbitral Tribunal. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, the Parties shall inform the Arbitral Tribunal whether they have any objections to the Tribunal - Appointed Expert's independence.

The Arbitral Tribunal shall decide promptly whether to accept any such objection.

3. Subject to the provisions of Article 9.2, the Tribunal - Appointed

Expert may request a Party to provide any relevant and material information or to provide access to any relevant documents, goods, samples, property or site for inspection.

The authority of a Tribunal - Appointed Expert to request such information or access shall be the same as the authority of the Arbitral Tribunal. The Parties and their representatives shall have the right to receive any such information and to attend any such inspection. Any disagreement between a Tribunal - Appointed Expert and a Party as to the relevance, materiality or appropriateness of such a request shall be decided by the Arbitral Tribunal, in the manner provided in Articles 3.5 through 3.7. The Tribunal - Appointed Expert shall record in the report any non - compliance by a Party with an appropriate request or decision by the Arbitral Tribunal and shall describe its effects on the determination of the specific issue.

4. The Tribunal - Appointed Expert shall report in writing to the Arbitral Tribunal. The Tribunal - Appointed Expert shall describe in the report the method, evidence and information used in arriving at the conclusions.

5. The Arbitral Tribunal shall send a copy of such Expert Report to the Parties. The Parties may examine any document that the Tribunal - Appointed Expert has examined and any correspondence between the Arbitral Tribunal and the Tribunal - Appointed Expert. Within the time ordered by the Arbitral Tribunal, any Party shall have the opportunity to respond to the report in a submission by the Party or through an Expert Report by a Party - Appointed Expert. The Arbitral Tribunal shall send the submission or Expert Report to the Tribunal - Appointed Expert and to the other Parties.

6. At the request of a Party or of the Arbitral Tribunal, the Tribunal - Appointed Expert shall be present at an Evidentiary Hearing. The Arbitral Tribunal may question the Tribunal - Appointed Expert, and he or she may

be questioned by the Parties or by any Party - Appointed Expert on issues raised in the Parties's submissions or in the Expert Reports made by the Party - Appointed Experts pursuant to Article 6.5.

7. Any Expert Report made by a Tribunal - Appointed Expert and its conclusions shall be assessed by the Arbitral Tribunal with due regard to all circumstances of the case.

8. The fees and expenses of a Tribunal - Appointed Expert, to be funded in a manner determined by the Arbitral Tribunal, shall form part of the costs of the arbitration.

Article 7 On Site Inspection

Subject to the provisions of Article 9.2, the Arbitral Tribunal may, at the request of a Party or on its own motion, inspect or require the inspection by a Tribunal - Appointed Expert of any site, property, machinery or any other goods or process, or documents, as it deems appropriate. The Arbitral Tribunal shall, in consultation with the Parties, determine the timing and arrangement for the inspection. The Parties and their representatives shall have the right to attend any such inspection.

Article 8 Evidentiary Hearing

1. The Arbitral Tribunal shall at all times have complete control over the Evidentiary Hearing. The Arbitral Tribunal may limit or exclude any question to, answer by or appearance of a witness (which term includes, for the purposes of this Article, witnesses of fact and any Experts), if it considers such question, answer or appearance to be irrelevant, immaterial, burdensome, duplicative or covered by a reason for objection set forth in Article 9.2. Questions to a witness during direct and re - direct testimony may not be unreasonably leading.

2. The Claimant shall ordinarily first present the testimony of its witnesses, followed by the Respondent presenting testimony of its witnesses, and then by the presentation by Claimant of rebuttal witnesses, if any. Following direct testimony, any other Party may question such witness, in an order to be determined by the Arbitral Tribunal. The Party who initially presented the witness shall subsequently have the opportunity to ask additional questions on the matters raised in the other Parties' questioning. The Arbitral Tribunal, upon request of a Party or on its own motion, may vary this order of proceeding, including the arrangement of testimony by particular issues or in such a manner that witnesses presented by different Parties be questioned at the same time and in confrontation with each other. The Arbitral Tribunal may ask questions to a witness at any time.

3. Any witness providing testimony shall first affirm, in a manner determined appropriate by the Arbitral Tribunal, that he or she is telling the truth. If the witness has submitted a Witness Statement or an Expert Report, the witness shall confirm it. The Parties may agree or the Arbitral Tribunal may order that the Witness Statement or Expert Report shall serve as that witness's direct testimony.

4. Subject to the provisions of Article 9.2, the Arbitral Tribunal may request any person to give oral or written evidence on any issue that the Arbitral Tribunal considers to be relevant and material.

Any witness called and questioned by the Arbitral Tribunal may also be questioned by the Parties.

Article 9 Admissibility and Assessment of Evidence

1. The Arbitral Tribunal shall determine the admissibility, relevance, materiality and weight of evidence.

2. The Arbitral Tribunal shall, at the request of a Party or on its own motion, exclude from evidence or production any document, statement, oral testimony or inspection for any of the following reasons:

- (a) lack of sufficient relevance or materiality;
- (b) legal impediment or privilege under the legal or ethical rules determined by the Arbitral Tribunal to be applicable;
- (c) unreasonable burden to produce the requested evidence;
- (d) loss or destruction of the document that has been reasonably shown to have occurred;
- (e) grounds of commercial or technical confidentiality that the Arbitral Tribunal determines to be compelling;
- (f) grounds of special political or institutional sensitivity (including evidence that has been classified as secret by a government or a public international institution) that the Arbitral Tribunal determines to be compelling; or
- (g) considerations of fairness or equality of the Parties that the Arbitral Tribunal determines to be compelling.

3. The Arbitral Tribunal may, where appropriate, make necessary arrangements to permit evidence to be considered subject to suitable confidentiality protection.

4. If a Party fails without satisfactory explanation to produce any document requested in a Request to Produce to which it has not objected in due time or fails to produce any document ordered to be produced by the Arbitral Tribunal, the Arbitral Tribunal may infer that such document would be adverse to the interests of that Party.

5. If a Party fails without satisfactory explanation to make available any other relevant evidence, including testimony, sought by one Party to which the Party to whom the request was addressed has not objected in due time or fails to make available any evidence, including testimony, ordered by the Arbitral Tribunal to be produced, the Arbitral Tribunal may infer that such evidence would be adverse to the interests of that Party.

The Code of Ethics for Arbitrators in Commercial Disputes

The Code of Ethics for Arbitrators in Commercial Disputes was prepared in 1977 by a joint committee consisting of a special committee of the American Arbitration Association and a special committee of the American Bar Association. It has been approved and recommended by both organizations.

Preamble

The use of commercial arbitration to resolve a wide variety of disputes has grown extensively and forms a significant part of the system of justice on which our society relies for fair determination of legal rights. Persons who act as commercial arbitrators therefore undertake serious responsibilities to the public as well as to the parties. Those responsibilities include important ethical obligations.

Few cases of unethical behavior by commercial arbitrators have arisen. Nevertheless, the American Bar Association and the American Arbitration Association believe that it is in the public interest to set forth generally accepted standards of ethical conduct for guidance of arbitrators and parties in commercial disputes. By establishing this code, the sponsors hope to contribute to the maintenance of high standards and continued confidence in the process of arbitration.

There are many different types of commercial arbitration. Some cases are conducted under arbitration rules established by various organizations and trade associations, while others are conducted without such rules. Although most cases are arbitrated pursuant to voluntary agreement of the parties,

certain types of dispute are submitted to arbitration by reason of particular laws. This code is intended to apply to all such proceedings in which disputes or claims are submitted for decision to one or more arbitrators appointed in a manner provided by an agreement of the parties, by applicable arbitration rules, or by law. In all such cases, the persons who have the power to decide should observe fundamental standards of ethical conduct. In this code all such persons are called "arbitrators" although, in some types of case, they might be called "umpires" or have some other title.

Various aspects of the conduct of arbitrators, including some matters covered by this code, may be governed by agreements of the parties, by arbitration rules to which the parties have agreed, or by applicable law. This code does not take the place of or supersede such agreements, rules, or laws and does not establish new or additional grounds for judicial review of arbitration awards.

While this code is intended to provide ethical guidelines in many types of arbitration, it does not form a part of the arbitration rules of the American Arbitration Association or of any other organization, nor is it intended to apply to mediation or conciliation. Labor arbitration is governed by the Code of Professional Responsibility for Arbitrators of Labor-Management Disputes, not by this code.

Arbitrators, like judges, have the power to decide cases. However, unlike full - time judges, arbitrators are usually engaged in other occupations before, during, and after the time that they serve as arbitrators. Often, arbitrators are purposely chosen from the same trade or industry as the parties in order to bring special knowledge to the task of deciding. This code recognizes these fundamental differences between arbitrators and judges.

In some types of arbitration, there are three or more arbitrators. In such cases, it is sometimes the practice for each party, acting alone, to appoint one arbitrator and for the other arbitrators to be designated by those two, by the parties, or by an independent institution or individual. The sponsors of this code believe that it is preferable for parties to agree that all arbitrators should comply with the same ethical standards. However, it is recognized that there is a long - established practice in some types of arbitration for the arbitrators who are appointed by one party, acting alone, to be governed by special ethical considerations. Those special considerations are set forth in the last section of the code, headed "Ethical Considerations Relating to Arbitrators Appointed by One Party."

Although this code is sponsored by the American Arbitration Association and the American Bar Association, its use is not limited to arbitrations administered by the AAA or to cases in which the arbitrators are lawyers. Rather, it is presented as a public service to provide guidance in all types of commercial arbitration.

CANON I. AN ARBITRATOR SHOULD UPHOLD THE INTEGRITY AND FAIRNESS OF THE ARBITRATION PROCESS.

A. Fair and just processes for resolving disputes are indispensable in our society. Commercial arbitration is an important method for deciding many types of disputes. In order for commercial arbitration to be effective, there must be broad public confidence in the integrity and fairness of the process. Therefore, an arbitrator has a responsibility not only to the parties but also to the process of arbitration itself, and must observe high standards of conduct so that the integrity and fairness of the process will be preserved. Accordingly, an arbitrator should recognize a responsibility

to the public, to the parties whose rights will be decided, and to all other participants in the proceeding. The provisions of this code should be construed and applied to further these objectives.

B. It is inconsistent with the integrity of the arbitration process for persons to solicit appointment for themselves. However, a person may indicate a general willingness to serve as an arbitrator.

C. Persons should accept appointment as arbitrators only if they believe that they can be available to conduct the arbitration promptly.

D. After accepting appointment and while serving as an arbitrator, a person should avoid entering into any financial, business, professional, family or social relationship, or acquiring any financial or personal interest, which is likely to affect impartiality or which might reasonably create the appearance of partiality or bias. For a reasonable period of time after the decision of a case, persons who have served as arbitrators should avoid entering into any such relationship, or acquiring any such interest, in circumstances which might reasonably create the appearance that they had been influenced in the arbitration by the anticipation or expectation of the relationship or interest.

E. Arbitrators should conduct themselves in a way that is fair to all parties and should not be swayed by outside pressure, by public clamor, by fear of criticism or by self - interest.

F. When an arbitrator's authority is derived from an agreement of the parties, the arbitrator should neither exceed that authority nor do less than is required to exercise that authority completely. Where the agreement of the parties sets forth procedures to be followed in conducting

the arbitration or refers to rules to be followed, it is the obligation of the arbitrator to comply with such procedures or rules.

G. An arbitrator should make all reasonable efforts to prevent delaying tactics, harassment of parties or other participants, or other abuse or disruption of the arbitration process.

H. The ethical obligations of an arbitrator begin upon acceptance of the appointment and continue throughout all stages of the proceeding. In addition, wherever specifically set forth in this code, certain ethical obligations begin as soon as a person is requested to serve as an arbitrator and certain ethical obligations continue even after the decision in the case has been given to the parties.

CANON II. AN ARBITRATOR SHOULD DISCLOSE ANY INTEREST OR RELATIONSHIP LIKELY TO AFFECT IMPARTIALITY OR WHICH MIGHT CREATE AN APPEARANCE OF PARTIALITY OR BIAS.

Introductory Note

This code reflects the prevailing principle that arbitrators should disclose the existence of interests or relationships that are likely to affect their impartiality or that might reasonably create an appearance that they are biased against one party or favorable to another. These provisions of the code are intended to be applied realistically so that the burden of detailed disclosure does not become so great that it is impractical for persons in the business world to be arbitrators, thereby depriving parties of the services of those who might be best informed and qualified to decide particular types of case. See Footnote.

This code does not limit the freedom of parties to agree on whom-ever they choose as an arbitrator. When parties, with knowledge of a person's interests and relationships, nevertheless desire that individual to serve as an arbitrator, that person may properly serve.

Disclosure

A. Persons who are requested to serve as arbitrators should, before accepting, disclose

1. any direct or indirect financial or personal interest in the outcome of the arbitration;
2. any existing or past financial, business, professional, family or social relationships which are likely to affect impartiality or which might reasonably create an appearance of partiality or bias. Persons requested to serve as arbitrators should disclose any such relationships which they personally have with any party or its lawyer, or with any individual whom they have been told will be a witness. They should also disclose any such relationships involving members of their families or their current employers, partners or business associates.

B. Persons who are requested to accept appointment as arbitrators should make a reasonable effort to inform themselves of any interests or relationships described in the preceding paragraph A.

C. The obligation to disclose interests or relationships described in the preceding paragraph A is a continuing duty which requires a person who accepts appointment as an arbitrator to disclose, at any stage of the arbitration, any such interests or relationships which may arise, or which are recalled or discovered.

D. Disclosure should be made to all parties unless other procedures for disclosure are provided in the rules or practices of an institution which is administering the arbitration. Where more than one arbitrator has been appointed, each should inform the others of the interests and relationships which have been disclosed.

E. In the event that an arbitrator is requested by all parties to withdraw, the arbitrator should do so. In the event that an arbitrator is requested to withdraw by less than all of the parties because of alleged partiality or bias, the arbitrator should withdraw unless either of the following circumstances exists.

1. If an agreement of the parties, or arbitration rules agreed to by the parties, establishes procedures for determining challenges to arbitrators, then those procedures should be followed; or,
2. if the arbitrator, after carefully considering the matter, determines that the reason for the challenge is not substantial, and that he or she can nevertheless act and decide the case impartially and fairly, and that withdrawal would cause unfair delay or expense to another party or would be contrary to the ends of justice.

CANON III. AN ARBITRATOR IN COMMUNICATING WITH THE PARTIES SHOULD AVOID IMPROPRIETY OR THE APPEARANCE OF IMPROPRIETY.

A. If an agreement of the parties or applicable arbitration rules referred to in that agreement, establishes the manner or content of communications between the arbitrator and the parties, the arbitrator

should follow those procedures notwithstanding any contrary provision of the following paragraphs B and C.

B. Unless otherwise provided in applicable arbitration rules or in an agreement of the parties, arbitrators should not discuss a case with any party in the absence of each other party, except in any of the following circumstances.

1. Discussions may be had with a party concerning such matters as setting the time and place of hearings or making other arrangements for the conduct of the proceedings. However, the arbitrator should promptly inform each other party of the discussion and should not make any final determination concerning the matter discussed before giving each absent party an opportunity to express its views.
2. If a party fails to be present at a hearing after having been given due notice, the arbitrator may discuss the case with any party who is present.
3. If all parties request or consent to it, such discussion may take place.

C. Unless otherwise provided in applicable arbitration rules or in an agreement of the parties, whenever an arbitrator communicates in writing with one party, the arbitrator should at the same time send a copy of the communication to each other party. Whenever the arbitrator receives any written communication concerning the case from one party which has not already been sent to each other party, the arbitrator should do so.

CANON IV. AN ARBITRATOR SHOULD CONDUCT THE PROCEEDINGS FAIRLY AND DILIGENTLY.

A. An arbitrator should conduct the proceedings in an evenhanded manner and treat all parties with equality and fairness at all stages of the proceedings.

B. An arbitrator should perform duties diligently and conclude the case as promptly as the circumstances reasonably permit.

C. An arbitrator should be patient and courteous to the parties, to their lawyers and to the witnesses and should encourage similar conduct by all participants in the proceedings.

D. Unless otherwise agreed by the parties or provided in arbitration rules agreed to by the parties, an arbitrator should accord to all parties the right to appear in person and to be heard after due notice of the time and place of hearing.

E. An arbitrator should not deny any party the opportunity to be represented by counsel.

F. If a party fails to appear after due notice, an arbitrator should proceed with the arbitration when authorized to do so by the agreement of the parties, the rules agreed to by the parties or by law. However, an arbitrator should do so only after receiving assurance that notice has been given to the absent party.

G. When an arbitrator determines that more information than has been presented by the parties is required to decide the case, it is not improper for the arbitrator to ask questions, call witnesses, and request documents or other evidence.

H. It is not improper for an arbitrator to suggest to the parties that they discuss the possibility of settlement of the case. However, an arbitrator should not be present or otherwise participate in the settlement discussions unless requested to do so by all parties. An arbitrator should not exert pressure on any party to settle.

I. Nothing in this code is intended to prevent a person from acting as a mediator or conciliator of a dispute in which he or she has been appointed as arbitrator, if requested to do so by all parties or where authorized or required to do so by applicable laws or rules.

J. When there is more than one arbitrator, the arbitrators should afford each other the full opportunity to participate in all aspects of the proceedings.

CANON V. AN ARBITRATOR SHOULD MAKE DECISIONS IN A JUST, INDEPENDENT AND DELIBERATE MANNER.

A. An arbitrator should, after careful deliberation, decide all issues submitted for determination. An arbitrator should decide no other issues.

B. An arbitrator should decide all matters justly, exercising independent judgment, and should not permit outside pressure to affect the decision.

C. An arbitrator should not delegate the duty to decide to any other person.

D. In the event that all parties agree upon a settlement of issues in dispute and request an arbitrator to embody that agreement in an award, an arbitrator may do so, but is not required to do so unless satisfied with the propriety of the terms of settlement. Whenever an arbitrator embodies

a settlement by the parties in an award, the arbitrator should state in the award that it is based on an agreement of the parties.

CANON VI. AN ARBITRATOR SHOULD BE FAITHFUL TO THE RELATIONSHIP OF TRUST AND CONFIDENTIALITY INHERENT IN THAT OFFICE.

A. An arbitrator is in a relationship of trust to the parties and should not, at any time, use confidential information acquired during the arbitration proceeding to gain personal advantage or advantage for others, or to affect adversely the interest of another.

B. Unless otherwise agreed by the parties, or required by applicable rules or law, an arbitrator should keep confidential all matters relating to the arbitration proceedings and decision.

C. It is not proper at any time for an arbitrator to inform anyone of the decision in advance of the time it is given to all parties. In a case in which there is more than one arbitrator, it is not proper at any time for an arbitrator to inform anyone concerning the deliberations of the arbitrators. After an arbitration award has been made, it is not proper for an arbitrator to assist in post - arbitral proceedings, except as is required by law.

D. In many types of arbitration it is customary practice for the arbitrators to serve without pay. However, in some types of cases it is customary for arbitrators to receive compensation for their services and reimbursement for their expenses. In cases in which any such payments are to be made, all persons who are requested to serve, or who are serving as arbitrators, should be governed by the same high standards of integrity and fairness as apply to their other activities in the case. Accordingly,

such persons should scrupulously avoid bargaining with parties over the amount of payments or engaging in any communications concerning payments which would create an appearance of coercion or other impropriety. In the absence of governing provisions in the agreement of the parties or in rules agreed to by the parties or in applicable law, certain practices relating to payments are generally recognized as being preferable in order to preserve the integrity and fairness of the arbitration process. These practices include the following.

1. It is preferable that before the arbitrator finally accepts appointment the basis of payment be established and that all parties be informed thereof in writing.
2. In cases conducted under the rules or administration of an institution that is available to assist in making arrangements for payments, the payments should be arranged by the institution to avoid the necessity for communication by the arbitrators directly with the parties concerning the subject.
3. In cases where no institution is available to assist in making arrangement for payments, it is preferable that any discussions with arbitrators concerning payments should take place in the presence of all parties.

CANON VII. ETHICAL CONSIDERATIONS RELATING TO ARBITRATORS APPOINTED BY ONE PARTY

Introductory Note

In some types of arbitration in which there are three arbitrators, it is customary for each party, acting alone, to appoint one arbitrator. The third

arbitrator is then appointed by agreement either of the parties or of the two arbitrators, or, failing such agreement, by an independent institution or individual. In some of these types of arbitration, all three arbitrators are customarily considered to be neutral and are expected to observe the same standards of ethical conduct. However, there are also many types of tripartite arbitration in which it has been the practice that the two arbitrators appointed by the parties are not considered to be neutral and are expected to observe many but not all of the same ethical standards as the neutral third arbitrator. For the purposes of this code, an arbitrator appointed by one party who is not expected to observe all of the same standards as the third arbitrator is called a "nonneutral arbitrator." This Canon VII describes the ethical obligations that nonneutral party - appointed arbitrators should observe and those that are not applicable to them.

In all arbitrations in which there are two or more party - appointed arbitrators, it is important for everyone concerned to know from the start whether the party - appointed arbitrators are expected to be neutrals or nonneutrals. In such arbitrations, the two party - appointed arbitrators should be considered nonneutrals unless both parties inform the arbitrators that all three arbitrators are to be neutral or unless the contract, the applicable arbitration rules, or any governing law requires that all three arbitrators be neutral.

It should be noted that, in cases conducted outside the United States, the applicable law might require that all arbitrators be neutral. Accordingly, in such cases, the governing law should be considered before applying any of the following provisions relating to nonneutral party - appointed arbitrators.

A. Obligations under Canon I

Nonneutral party - appointed arbitrators should observe all of the obligations of Canon I to uphold the integrity and fairness of the arbitration process, subject only to the following provisions.

1. Nonneutral arbitrators may be predisposed toward the party who appointed them but in all other respects are obligated to act in good faith and with integrity and fairness. For example, nonneutral arbitrators should not engage in delaying tactics or harassment of any party or witness and should not knowingly make untrue or misleading statements to the other arbitrators.
2. The provisions of Canon I.D relating to relationships and interests are not applicable to nonneutral arbitrators.

B. Obligations under Canon II

Nonneutral party - appointed arbitrators should disclose to all parties, and to the other arbitrators, all interests and relationships which Canon II requires be disclosed. Disclosure as required by Canon II is for the benefit not only of the party who appointed the nonneutral arbitrator, but also for the benefit of the other parties and arbitrators so that they may know of any bias which may exist or appear to exist. However, this obligation is subject to the following provisions.

1. Disclosure by nonneutral arbitrators should be sufficient to describe the general nature and scope of any interest or relationship, but need not include as detailed information as is expected from persons appointed as neutral arbitrators.
2. Nonneutral arbitrators are not obliged to withdraw if requested to do so by the party who did not appoint them, notwithstanding the provisions of Canon II.E.

C. Obligations under Canon III

Nonneutral party - appointed arbitrators should observe all of the obligations of Canon III concerning communications with the parties, subject only to the following provisions.

1. In an arbitration in which the two party - appointed arbitrators are expected to appoint the third arbitrator, nonneutral arbitrators may consult with the party who appointed them concerning the acceptability of persons under consideration for appointment as the third arbitrator.
2. Nonneutral arbitrators may communicate with the party who appointed them concerning any other aspect of the case, provided they first inform the other arbitrators and the parties that they intend to do so. If such communication occurred prior to the time the person was appointed as arbitrator, or prior to the first hearing or other meeting of the parties with the arbitrators, the nonneutral arbitrator should, at the first hearing or meeting, disclose the fact that such communication has taken place. In complying with the provisions of this paragraph, it is sufficient that there be disclosure of the fact that such communication has occurred without disclosing the content of the communication. It is also sufficient to disclose at any time the intention to follow the procedure of having such communications in the future and there is no requirement thereafter that there be disclosure before each separate occasion on which such a communication occurs.
3. When nonneutral arbitrators communicate in writing with the party who appointed them concerning any matter as to which

communication is permitted under this code, they are not required to send copies of any such written communication to any other party or arbitrator.

D. Obligations under Canon IV

Nonneutral party - appointed arbitrators should observe all of the obligations of Canon IV to conduct the proceedings fairly and diligently.

E. Obligations under Canon V

Nonneutral party - appointed arbitrators should observe all of the obligations of Canon V concerning making decisions, subject only to the following provision.

1. Nonneutral arbitrators are permitted to be predisposed toward deciding in favor of the party who appointed them.

F. Obligations under Canon VI

Nonneutral party-appointed arbitrators should observe all of the obligations of Canon VI to be faithful to the relationship of trust inherent in the office of arbitrator, subject only to the following provision.

1. Nonneutral arbitrators are not subject to the provisions of Canon VI.D with respect to any payments by the party who appointed them.

Annotations

1. In applying the provisions of this code relating to disclosure, it might be helpful to recall the words of the concurring opinion, in a case decided by the U.S. Supreme Court, that arbitrators “should err on the side of disclosure” because “it is better that the relationship be disclosed at the outset when the parties are free to reject the arbitrator or accept him

with knowledge of the relationship.” At the same time, it must be recognized that “an arbitrator’s business relationships may be diverse indeed, involving more or less remote commercial connections with great numbers of people.” Accordingly, an arbitrator “cannot be expected to provide the parties with his complete and unexpurgated business biography,” nor is an arbitrator called on to disclose interests or relationships that are merely “trivial” (a concurring opinion in *Commonwealth Coatings Corp. v. Continental Casualty Co.*, 393 US 145, 151#152, 1968).

International Code of Ethics

First adopted 1956, this edition 1988

Preamble

The International Bar Association is a federation of National Bar Associations and Law Societies with full or sustaining organisational members and individual members. Most of the full or sustaining organisational members have established Codes of Legal Ethics as models for or governing the practice of law by their members. In some jurisdictions these Codes are imposed on all practitioners by their respective Bar Associations or Law Societies or by the courts or administrative agencies having jurisdiction over the admission of individuals to the practice of law.

Except where the context otherwise requires, this Code applies to any lawyer of one jurisdiction in relation to his contacts with a lawyer of another Jurisdiction or to his activities in another jurisdiction.

Nothing in this Code absolves a lawyer from the obligation to comply with such requirements of the law or of rules of professional conduct as may apply to him in any relevant jurisdiction. It is a restatement of much that is in these requirements and a guide as to what the International Bar Association considers to be a desirable course of conduct by all lawyers engaged in the international practice of law.

The International Bar Association may bring incidents of alleged violations to the attention of relevant organisations.

Rule

1. A lawyer who undertakes professional work in a jurisdiction where he is not a full member of the local profession shall adhere to the standards of professional ethics in the jurisdiction in which he has been admitted. He shall also observe all ethical standards which apply to lawyers of the country where he is working.

2. Lawyers shall at all times maintain the honour and dignity of their profession.

They shall, in practice as well as in private life, abstain from any behaviour which may tend to discredit the profession of which they are members.

3. Lawyers shall preserve independence

Lawyers practising on their own account or in partnership where permissible, shall not engage in any other business or occupation if by doing so they may cease to be independent.

4. Lawyers shall treat their professional colleagues with the utmost courtesy and fairness.

Lawyers who undertake to render assistance to a foreign colleague shall always keep in mind that the foreign colleague has to depend on them to a much larger extent than in the case of another lawyer of the same country. Therefore their responsibility is much greater, both when giving advice and when handling a case.

For this reason it is improper for handle it promptly and with due competence, without undue interference by the pressure of other work. To the fees in these cases Rule 19 applies.

5. Except where the law or custom of the country concerned otherwise requires, any oral or written communication between lawyers shall in principle be accorded a confidential character as far as the Court is concerned, unless certain promises or acknowledgements are made therein on behalf of a client.

6. Lawyers shall always maintain due respect towards the court. Lawyers shall without fear defend the interests of their clients and without regard to any unpleasant consequences to themselves or to any other person.

Lawyers shall never knowingly give to the Court incorrect information or advice which is to their knowledge contrary to the law.

7. It shall be considered improper for lawyers to communicate about a particular case directly with any person whom they know to be represented in that case by another lawyer without the latter's consent.

8. A lawyer should not advertise or solicit business except to the extent and in the manner permitted by the rules of the jurisdiction to which that lawyer is subject. A lawyer should not advertise or solicit business in any country in which such advertising or soliciting is prohibited.

9. A lawyer should never consent to handle a case unless: (a) the client gives direct instructions, or, (b) the case is assigned by a competent body or forwarded by another lawyer, or (c) instructions are given in any other manner permissible under the relevant

10. Lawyers shall at all times give clients a candid opinion on any case.

They shall render assistance with scrupulous care and diligence. This applies also if they are assigned as counsel for an indigent person.

Lawyers shall at any time be free to refuse to handle a case, unless it is assigned by a competent body.

Lawyers should only withdraw from a case during its course for good cause, and if possible in such a manner that the client's interests are not adversely affected.

The loyal defence of a client's case may never cause advocates to be other than perfectly candid, subject to any right or privilege to the contrary which clients choose them to exercise, or knowingly to go against the law.

11. Lawyers shall, when in the client's interest, endeavour to reach a solution by settlement out of court rather than start legal proceedings.

Lawyers should never stir up litigation.

12. Lawyers should not acquire a financial interest in the subject matter of a case which they are conducting. Neither should they directly or indirectly, acquire property about which litigation is pending before the court in which they practice.

13. Lawyers should never represent conflicting interests in litigation. In non - litigation matters, lawyers should do so only after having disclosed all conflicts or possible conflicts of interest to all parties concerned and only with their consent. This Rule also applies to all lawyers in a firm.

14. Lawyers should never disclose, unless lawfully ordered to do so by the Court or as required by Statute what their capacity as lawyers even after they have ceased to be the clients counsel. This duty extends to their partners, to junior lawyers assisting them and to their employees.

15. In pecuniary matters lawyers shall be most punctual and diligent matter be most punctual and diligent.

They should never mingle funds or others with their own and they should at all times be able to refund money they hold for others.

They shall not retain money they receive for their clients for longer than is absolutely necessary.

16. Lawyers may require that a deposit is made to cover their expenses, but the deposit should be in accordance with the estimated amount of their charges and the probable expenses and labour required.

17. Lawyers shall never forget that they should put first not their right to compensation for their services, but the interests of their clients and the exigencies of the administration of justice.

The Lawyer's right to ask for a deposit or to demand payment of out-of-pocket expenses and commitments, failing payment of which they may withdraw from the case or refuse to handle it, should never be exercised at a moment at which the client may be unable to find other assistance in time to prevent irreparable damage being done.

Lawyer's fees should, in the absence or non-applicability of official scales, be fixed on a consideration of the amount involved in the controversy and the interest of it to the client, the time and labour involved and all other personal and factual circumstances of the case.

18. A contract for a contingent fee, Where sanctioned by the law or by professional rules and practice, should be reasonable under all circumstances of the case, including the risk and uncertainty of the compensation and subject to supervision or a court as to its reasonableness.

19. Lawyers who engage a foreign colleague to advise on a case or to cooperate in handling it, are responsible 'for the Payment of the latter's

charges except express agreement to the contrary. When lawyers direct a client to a foreign colleague they are not responsible for the payment of the 'Latter's charges, but neither are they entitled to a share of the fee of this foreign colleague.

20. Lawyers should not permit their professional services or their names to be used in any way which would make it possible for persons to practice law who are not legally authorised to do so.

Lawyers shall not delegate to a legally unqualified person not in their employ and control any functions which are by the law or custom of the country in which they practice only to be performed by a qualified lawyer.

21. It is not unethical for lawyers to limit or exclude professional liability subject to the rules of their local Bar Association and to there being no statutory or constitutional prohibitions.

ประมวลจริยธรรมอนุญาโตตุลาการ

สำนักงานอนุญาโตตุลาการ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีประมวลจริยธรรมอนุญาโตตุลาการเพื่อเป็นข้อแนะนำและแนวทางปฏิบัติแก่อนุญาโตตุลาการทั้งหลายรวมถึงผู้ประνομข้อพิพาททั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่และการครองตนในสังคม สำนักงานอนุญาโตตุลาการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการจึงได้จัดทำประมวลจริยธรรมอนุญาโตตุลาการขึ้น โดยมีข้อความดังต่อไปนี้

หมวด 1

บทบัญญัติทั่วไป

ข้อ 1 จริยธรรมของอนุญาโตตุลาการตามประมวลนี้มีได้เป็นการจำกัดขอบเขตดุลพินิจของศาลในการใช้เหตุผลเพิกถอนหรือปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 2 ประมวลจริยธรรมอนุญาโตตุลาการนี้ ให้ใช้บังคับกับอนุญาโตตุลาการภายใต้การจัดการของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ

หมวด 2

อุดมการณ์ของอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 3 อนุญาโตตุลาการต้องดำรงไว้ซึ่งความบริสุทธิ์ยุติธรรมของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 4 อนุญาโตตุลาการไม่เพียงแต่มีความรับผิดชอบต่อคู่พิพาทเท่านั้น ยังจะต้องมีความรับผิดชอบในกระบวนการพิจารณา และต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการด้วย

ข้อ 5 อนุญาโตตุลาการต้องไม่เสนอตัวต่อคู่พิพาทเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้ง แต่อาจแสดงเจตนาไว้เป็นการทั่ว ๆ ไปต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการได้

ข้อ 6 บุคคลใดจะรับเป็นอนุญาโตตุลาการก็ต่อเมื่อเชื่อว่าตนมีความสามารถจะดำเนินกระบวนการพิจารณาและทำคำชี้ขาดได้โดยเรียบร้อย รวดเร็ว และเป็นธรรม

ข้อ 7 บุคคลใดซึ่งอาจจะถูกคัดค้านได้ตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการไม่ควรรับเป็นอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 8 อนุญาโตตุลาการไม่ว่าจะมาจากการแต่งตั้งของคู่พิพาทฝ่ายใดจะต้องวางตนเป็นกลาง และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและให้ความเป็นธรรมแก่คู่พิพาททั้งสองฝ่าย

ข้อ 9 อนุญาโตตุลาการต้องไม่กระทำการเกินขอบอำนาจตามข้อตกลงที่คู่พิพาทให้ไว้ และต้องไม่กระทำน้อยกว่าที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติตามหน้าที่ลุล่วงไปโดยสุจริต

ข้อ 10 ภายหลังจากได้รับแต่งตั้งหรือในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ อนุญาโตตุลาการจะต้องไม่เข้าไปมีความเกี่ยวพันไม่ว่ากับคู่พิพาทฝ่ายใดหรือบุคคลอื่นใดไม่ว่าด้านการเงิน ธุรกิจ อาชีพ หรือความสัมพันธ์ทางครอบครัวและสังคม อันอาจทำให้คู่พิพาทเกิดความสงสัยอันควรในความเป็นอิสระหรือเป็นกลางของตนในการปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการได้

ภายในเวลาอันสมควรภายหลังจากทำคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการควรหลีกเลี่ยงจากการกระทำตามความในวรรคหนึ่งโดยพฤติการณ์ซึ่งอาจทำให้คู่กรณีหรือบุคคลอื่นใดในสภาวะเช่นนั้นเข้าใจไปได้ว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเกิดขึ้นจากการที่อนุญาโตตุลาการได้รับหรือคาดหวังที่จะได้รับผลประโยชน์เช่นว่านั้น

ข้อ 11 ในกรณีที่ประมวลนี้ไม่ได้กล่าวไว้เป็นอย่างอื่น หน้าที่ทางจริยธรรมของอนุญาโตตุลาการเริ่มต้นเมื่อได้รับการแต่งตั้งและคงอยู่ต่อเนื่องไปตลอดทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา จนกระทั่งได้ส่งสำเนาคำชี้ขาดเป็นที่สุดท้ายแก่คู่พิพาทแล้ว

หมวด 3

จริยธรรมในการเปิดเผยข้อเท็จจริง

ข้อ 12 บุคคลใดได้รับการร้องขอให้เป็นอนุญาโตตุลาการ ก่อนที่จะเข้ารับหน้าที่จะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริง ซึ่งในความรู้สึกของคู่พิพาทอาจเกิดความสงสัยอันสมควรในความเป็นอิสระและความเป็นกลางของตน ดังต่อไปนี้

- (1) ผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในผลของการอนุญาโตตุลาการ
- (2) ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเงิน ธุรกิจไม่ว่าในอดีตหรือปัจจุบัน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ ความสัมพันธ์ทางครอบครัวหรือทางสังคม ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระและเป็นกลาง ข้อเท็จจริงเหล่านี้ไม่ว่าผู้ที่ได้รับการร้องขอให้เป็นอนุญาโตตุลาการเอง สมาชิกในครอบครัว นายจ้าง หรือผู้ร่วมธุรกิจของตนจะมีความเกี่ยวข้องกับอนุญาโตตุลาการคนอื่น คู่พิพาทฝ่ายใด หน่วยงาน หรือบุคคลซึ่งอาจจะต้องมาเป็นพยานในคดี

ข้อ 13 บุคคลซึ่งได้รับการร้องขอให้เป็นอนุญาโตตุลาการมีหน้าที่ต้องชวนชวายเพื่อให้ตนเองได้ทราบข้อเท็จจริงตามข้อ 12 ด้วย

ข้อ 14 หน้าที่เปิดเผยข้อเท็จจริงตามข้อ 12 เป็นหน้าที่ต่อเนื่องซึ่งอนุญาโตตุลาการต้องเปิดเผยไม่ว่าข้อเท็จจริงนั้นจะเกิดขึ้น หรือตนเพิ่งนึกได้หรือเพิ่งทราบข้อเท็จจริงในขั้นตอนใดของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 15 การเปิดเผยข้อเท็จจริงตามข้อ 12 และข้อ 14 ให้อนุญาโตตุลาการแจ้งเป็นหนังสือต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการ เพื่อแจ้งแก่คู่พิพาทและอนุญาโตตุลาการคนอื่น

หมวด 4

จริยธรรมในเรื่องการถอนตัว

ข้อ 16 ในกรณีที่คู่พิพาททุกฝ่ายร้องขอให้อนุญาโตตุลาการถอนตัวไม่ว่าด้วย

เหตุใด อนุญาตโตตุลาการควรถอนตัวเสีย แต่ในกรณีที่คู่พิพาทเพียงบางฝ่ายร้องขอให้ถอนตัวโดยสาเหตุแห่งความไม่เป็นอิสระหรือไม่เป็นกลาง อนุญาตโตตุลาการควรถอนตัวเว้นแต่

- (1) ถ้าโดยข้อตกลงของคู่พิพาท หรือโดยข้อกำหนดอนุญาตโตตุลาการซึ่งคู่พิพาทตกลงกันให้ใช้บังคับกำหนดกระบวนการพิจารณาในการคัดค้านอนุญาตโตตุลาการเอาไว้ก็ต้องปฏิบัติตามกระบวนการพิจารณานั้น หรือ
- (2) ถ้าอนุญาตโตตุลาการพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุผลในการคัดค้านไม่เป็นสาระ และเห็นว่าตนสามารถดำเนินกระบวนการชี้ขาดคดีได้อย่างเป็นกลาง และยุติธรรม ทั้งการถอนตัวจะก่อให้เกิดความล่าช้าหรือค่าใช้จ่ายแก่คู่พิพาทฝ่ายอื่นโดยไม่จำเป็น หรือจะขัดขวางต่อความยุติธรรม

หมวด 5

จริยธรรมในการติดต่อสื่อสารกับคู่พิพาท

ข้อ 17 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในข้อกำหนดอนุญาตโตตุลาการหรือโดยข้อตกลงของคู่พิพาท อนุญาตโตตุลาการไม่ควรสนทนาในเรื่องเกี่ยวกับคดีกับคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยลำพัง เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้

- (1) การสนทนานั้นได้กระทำในเวลาและสถานที่ทำการพิจารณาคดีหรือสถานที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างอื่น แต่อนุญาตโตตุลาการจะต้องแจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบเกี่ยวกับการสนทนานั้นในโอกาสแรกที่สามารถทำได้ และต้องไม่วินิจฉัยในเรื่องนั้นไปก่อนที่คู่พิพาทฝ่ายที่ไม่อยู่จะได้มีโอกาสแสดงความเห็นของตนเสียก่อน
- (2) ได้รับแจ้งนัดโดยชอบแล้วคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาในการพิจารณา อนุญาตโตตุลาการอาจสนทนาในเรื่องคดีกับคู่พิพาทฝ่ายที่มาไปตามลำพังได้
- (3) ถ้าคู่พิพาททุกฝ่ายยินยอม

ข้อ 18 เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในข้อกำหนดอนุญาตโตตุลาการ หรือ

โดยข้อตกลงของคู่พิพาท ถ้าอนุญาโตตุลาการติดต่อกับคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นหนังสือ หรือเมื่ออนุญาโตตุลาการได้รับการติดต่อกับคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเป็นหนังสือ อนุญาโตตุลาการต้องส่งสำเนาหนังสือนั้นต่อสำนักงานอนุญาโตตุลาการ เพื่อแจ้งคู่พิพาทและอนุญาโตตุลาการคนอื่นทราบต่อไป

ข้อ 19 ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการหลายคน หากอนุญาโตตุลาการคนหนึ่งคนใดทราบว่าอนุญาโตตุลาการคนอื่นมีการติดต่อกับคู่พิพาทฝ่ายใดในลักษณะที่ไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะอนุญาโตตุลาการ อนุญาโตตุลาการคนนั้นอาจแจ้งให้สำนักงานอนุญาโตตุลาการทราบ เพื่อพิจารณาและดำเนินการตามสมควรต่อไป

ข้อ 20 อนุญาโตตุลาการต้องไม่รับของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อันมีมูลค่าเกินกว่าที่พึงให้กันตามอัธยาศัยและประเพณีในสังคมจากคู่พิพาทฝ่ายใดไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ข้อ 21 อนุญาโตตุลาการคนเดียว ประธานอนุญาโตตุลาการหรือผู้ชี้ขาดต้องไม่ติดต่อกับคู่พิพาทฝ่ายใดลับหลังคู่พิพาทอื่น ในประการที่อาจก่อให้เกิดความสงสัยในความเป็นอิสระและเป็นกลางของตนได้

หมวด 6

จริยธรรมในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

ข้อ 22 ในกรณีที่ข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการหรือข้อตกลงระหว่างคู่พิพาทไม่ได้กล่าวไว้เป็นอย่างอื่น อนุญาโตตุลาการพึงดำเนินกระบวนการพิจารณาใด ๆ ตามที่เห็นสมควรโดยคำนึงถึงหลักแห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

ข้อ 23 อนุญาโตตุลาการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง อุทิศเวลา เอาใจใส่ต่อกระบวนการพิจารณาและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด โดยไม่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายแก่คู่พิพาทโดยไม่จำเป็น และทำคำชี้ขาดให้เร็วที่สุด

ข้อ 24 อนุญาโตตุลาการต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาในลักษณะที่ให้ความเสมอภาคและปฏิบัติต่อคู่พิพาททุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกันทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา

ข้อ 25 ในการพิจารณาคดี อนุญาตตุลาการต้องมีความอดทน สำนวม และปฏิบัติต่อคู่พิพาท หนาวยความ พยาน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในกระบวนการพิจารณาด้วยความสุภาพ

ข้อ 26 เว้นแต่ข้อกำหนดอนุญาตตุลาการหรือข้อตกลงของคู่พิพาทจะกล่าวไว้เป็นอย่างอื่น อนุญาตตุลาการต้องเคารพต่อสิทธิของคู่พิพาทที่จะมาฟังการพิจารณา และให้คู่พิพาทมีโอกาสเสนอข้อเท็จจริงสนับสนุนข้ออ้างของตนมากที่สุด ไม่ควรจะเคร่งครัดในเรื่องวิธีพิจารณาและกฎหมายลักษณะพยานมากเกินไปจนทำให้คู่พิพาทไม่อาจเสนอข้อเท็จจริงบางอย่างได้

ข้อ 27 อนุญาตตุลาการต้องให้โอกาสคู่พิพาทที่จะตั้งผู้ใดเป็นตัวแทนในการดำเนินคดีก็ได้

ข้อ 28 เมื่อได้รับแจ้งนัดแล้ว หากคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาร่วมในการพิจารณา อนุญาตตุลาการจะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้เมื่อข้อกำหนดอนุญาตตุลาการข้อตกลงของคู่พิพาทหรือกฎหมายให้อำนาจไว้ และต้องเป็นที่พอใจของอนุญาตตุลาการว่า คู่พิพาทฝ่ายที่ขาดนัดได้รับทราบวันนัดโดยชอบแล้ว

ข้อ 29 อนุญาตตุลาการพึงตระเตรียมการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ให้พร้อมออกพิจารณาตรงตามเวลาไม่เลื่อนการพิจารณาโดยไม่จำเป็น และควบคุมการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ 30 ในกรณีที่อนุญาตตุลาการไม่ได้เป็นผู้บันทึกคำพยานเอง อนุญาตตุลาการจะต้องสอดส่องดูแลให้เจ้าหน้าที่บันทึกคำพยานให้ได้สาระเช่นเดียวกับที่ตนบันทึกเอง การบันทึกคำแถลง และรายงานกระบวนการพิจารณาจะต้องให้ได้ความชัดเจนและตรงตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏ

ข้อ 31 อนุญาตตุลาการต้องไม่เรียกพยานหลักฐานใด ๆ มาสืบเอง เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญ ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดี

ข้อ 32 หากได้รับการร้องขอจากคู่พิพาททุกฝ่าย อนุญาโตตุลาการอาจทำการไกล่เกลี่ยหรือระงับข้อพิพาท หรือทำหน้าที่เป็นผู้ประนอมข้อพิพาทก็ได้

ข้อ 33 ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน อนุญาโตตุลาการจะต้องให้อนุญาโตตุลาการคนอื่นมีโอกาสและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา

หมวด 7

จริยธรรมในการทำคำชี้ขาด

ข้อ 34 อนุญาโตตุลาการต้องชี้ขาดคดีด้วยความเป็นธรรม ใช้ดุลพินิจที่เป็นอิสระในการวินิจฉัยคดี และไม่ยอมให้อิทธิพลใดมีผลกระทบต่อคำชี้ขาด

อนุญาโตตุลาการต้องไม่ให้ผู้อื่นเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการทำคำชี้ขาด

ข้อ 35 อนุญาโตตุลาการต้องชี้ขาดในประเด็นข้อพิพาททุกประเด็น แต่จะชี้ขาดเกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้

ข้อ 36 ในกรณีที่มีอนุญาโตตุลาการหลายคน ในการประชุมปรึกษาคดี อนุญาโตตุลาการทุกคนต้องตระเตรียมคดีนั้นล่วงหน้าอย่างถี่ถ้วนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย อนุญาโตตุลาการทุกคนจะต้องร่วมพิจารณาให้ข้อคิดเห็นและเหตุผลประกอบ และฟังเคารพในความคิดเห็นและเหตุผลของกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้คำชี้ขาดที่ถูกต้องและเที่ยงธรรม

ข้อ 37 คำชี้ขาดจะต้องมีความวินิจฉัยที่ตรงตามประเด็นแห่งคดี ให้เหตุผลแจ่มชัด และสามารถปฏิบัติตามได้ ใช้ภาษาเขียนที่ดี ใช้โวหารที่รัดกุมเข้าใจง่าย ข้อความอื่นใดอันไม่เกี่ยวกับการวินิจฉัยประเด็นแห่งคดีโดยตรง หรือไม่ทำให้การวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวชัดแจ้งขึ้น ไม่พึงปรากฏอยู่ในคำชี้ขาด

ข้อ 38 ในกรณีที่คู่พิพาทตกลงระงับข้อพิพาทกันได้ และขอให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดตามข้อตกลงนั้น อนุญาโตตุลาการอาจกระทำให้ได้ต่อเมื่อข้อตกลงนั้นไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย และต้องระบุไว้ด้วยว่าคำชี้ขาดดังกล่าวมาจากความตกลงของคู่พิพาท

ข้อ 39 หลังจากได้ทำคำชี้ขาดแล้วอนุญาโตตุลาการไม่ควรให้มีกระบวนการพิจารณาใด ๆ ต่อไปอีก เว้นแต่จะเป็นกระบวนการที่กำหนดไว้โดยข้อตกลงอนุญาโตตุลาการหรือโดยกฎหมาย

หมวด 8

จริยธรรมในเรื่องการรักษาความลับ

ข้อ 40 อนุญาโตตุลาการต้องไม่นำข้อมูลที่ได้มาในระหว่างการพิจารณาและคู่พิพาทระบุว่า เป็นความลับไปใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

ข้อ 41 บุคคลที่ได้รับทราบตามเป็นอนุญาโตตุลาการต้องรักษาความลับใด ๆ ที่ตนได้มาจากการทราบทมนั้น

ข้อ 42 อนุญาโตตุลาการต้องไม่ให้ผู้ใดทราบถึงแนวการวินิจฉัยของตนก่อนทำคำชี้ขาด และไม่ให้ผู้ใดทราบผลคำชี้ขาดก่อนส่งสำเนาคำชี้ขาดให้คู่พิพาท ทั้งจะต้องไม่เปิดเผยคำชี้ขาด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากคู่พิพาท

หมวด 9

จริยธรรมในเรื่องคำตอบแทน

ข้อ 43 อนุญาโตตุลาการควรมอบหมายให้สำนักงานอนุญาโตตุลาการทำความตกลงเรื่องคำตอบแทนกับคู่พิพาท

จึงขอประกาศมาเพื่อทราบทั่วกัน

ให้ไว้ ณ วันที่ สิงหาคม พ.ศ. 2543

(นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการอนุญาโตตุลาการ

International Bar Association Ethics For International Arbitrators

Introductory Note

International arbitrators should be impartial, independent, competent, diligent and discreet. These rules seek to establish the manner in which these abstract qualities may be assessed in practice. Rather than rigid rules, they reflect internationally acceptable guidelines developed by practicing lawyers from all continents. They will attain their objectives only if they are applied in good faith.

The rules cannot be directly binding either on arbitrators, or on the parties themselves, unless they are adopted by agreement. Whilst the International Bar Association hopes that they will be taken into account in to context of challenges to arbitrators, it is emphasized that these guidelines are not intended to create grounds for the setting aside of awards by national courts.

If parties wish to adopt the rules they may add the following to their arbitration clause of arbitration agreement:

“The Parties agree that the rules of Ethics for International Arbitrators established by the International Bar Association, in force at the date of the commencement of any arbitration under this clause, shall be applicable to the arbitrators appointed in respect of such arbitration.”

The International Bar Association takes the position that (whatever may be the case in domestic arbitration) international arbitrators should in

principle be granted immunity from suit under national laws, except in extreme cases of willful or reckless disregard of their legal obligations. Accordingly, the International Bar Association wishes to make it clear that it is not the intention of these rules to create opportunities for aggrieved parties to sue international arbitrators in national courts. The normal sanction for breach of an ethical duty is removal from office, with consequent loss of entitlement to remuneration. The International Bar Association also emphasizes that these rules do not affect, and are intended to be consistent with, the International Code of Ethics for lawyers, adopted at Oslo on July 25, 1956 and amended by the General Meeting of the International Bar Association at Mexico City on July 24, 1964.

1. Fundamental Rule

Arbitrators shall proceed diligently and efficiently to provide the parties with a just and effective resolution of their disputes, and shall be and shall remain free from bias.

2. Acceptance of appointment

2.1 A Prospective arbitrator shall accept an appointment only if he is fully satisfied that he is able to discharge his duties without bias.

2.2 A Prospective arbitrator shall accept an appointment only if he is fully satisfied that he is competent to determine the issues in dispute, and has an adequate knowledge of the language of the arbitration.

2.3 A prospective arbitrator should accept an appointment only if he is able to give to the arbitration the time and attention which the parties are reasonably entitled to expect.

2.4 It is inappropriate to contact parties in order to solicit appointment as arbitrator.

3. Elements of Bias

3.1 The criteria for assessing questions relating to bias are impartiality and independence. Partiality arises where an arbitrator favours one of the parties, or where he is prejudiced in relation to the subject - matter of the dispute. Dependence arises from relationships between an arbitrator and one of the parties, or with someone closely connected with one of the parties.

3.2 Facts which might lead a reasonable person, not knowing the arbitrator's true state of mind, to consider that he is dependent on a party create an appearance of bias. The same is true if an arbitrator has a material interest in the outcome of the dispute, or if he has already taken a position in relation to it. The appearance of bias is best overcome by full disclosure as described in Article 4 below.

3.3 Any current direct or indirect business relationship between an arbitrator and a party, or with a person who is known to be a potentially important witness, will normally give rise to justifiable doubts as to a prospective arbitrator's impartiality or independence. He should decline to accept an appointment in such circumstances unless the parties agree in writing that he may proceed. Examples of indirect relationships are where a member of the prospective arbitrator's family, his firm, or any business partner has a business relationship with one of the parties.

3.4 Past business relationships will not operate as an absolute bar to acceptance of appointment, unless they are of such magnitude or nature as to be likely to affect a prospective arbitrator's judgment.

3.5 Continuous and substantial social or professional relationships between a prospective arbitrator and a party, or with a person who is known

to be a potentially important witness in the arbitration, will normally give rise to justifiable doubts as to the impartiality or independence of a prospective arbitrator.

4. Duty of Disclosure

4.1 A prospective arbitrator should disclose all facts or circumstances that may give rise to justifiable doubts as to his impartiality or independence. Failure to make such disclosure creates an appearance of bias, and may of itself be a ground for disqualification even though the non - disclosed facts or circumstances would not of themselves justify disqualification.

4.2 A prospective arbitrator should disclose:

- (a) any past or present business relationship, whether direct or indirect as illustrated in Article 3.3, including prior appointment as arbitrator, with any party to the dispute, or any representative of a party, or any person known to be a potentially important witness in the arbitration. With regard to present relationships, the duty of disclosure applies irrespective of their magnitude, but with regard to past relationships only if they were of more than a trivial nature in relation to the arbitrator's professional or business affairs. Non - disclosure of an indirect relationship unknown to a prospective arbitrator will not be a ground for disqualification unless it could have been ascertained by making reasonable enquiries;
- (b) the nature and duration of any substantial social relationships with any party or any person known to be likely to be an important witness in the arbitration;

- (c) the nature of any previous relationship with any fellow arbitrator (including prior joint service as an arbitrator);
- (d) the extent of any prior knowledge he may have of the dispute;
- (e) the extent of any commitments which may affect his availability to perform his duties as arbitrator as may be reasonably anticipated.

4.3 The duty of disclosure continues throughout the arbitral proceedings as regards new facts or circumstances.

4.4 Disclosure should be made in writing and communicated to all parties and arbitrators. When an arbitrator has been appointed, any previous disclosure made to the parties should be communicated to the other arbitrators.

5. Communications with Parties

5.1 When approached with a view to appointment, a prospective arbitrator should make sufficient enquiries in order to inform himself whether there may be any justifiable doubts regarding his impartiality or independence; whether he is competent to determine the issues in dispute; and whether he is able to give the arbitration the time and attention required. He may also respond to enquiries from those approaching him, provided that such enquiries are designed to determine his suitability and availability for the appointment and provided that the merits of the case are not discussed. In the event that a prospective sole arbitrator or presiding arbitrator is approached by one party alone, or by one arbitrator chosen unilaterally by a party (a "party - nominated" arbitrator), he should ascertain that the other party or parties, or the other arbitrator, has consented to the manner in which he has been approached. In such circumstances he should, in writing

or orally, inform the other party or parties, or the other arbitrator, of the substance of the initial conversation.

5.2 If a party - nominated arbitrator is required to participate in the selection of a third or presiding arbitrator, it is acceptable for him (although he is not so required) to obtain the views of the party who nominated him as to the acceptability of candidates being considered.

5.3 Throughout the arbitral proceedings, an arbitrator should avoid any unilateral communications regarding the case with any party, or its representatives. If such communication should occur, the arbitrator should inform the other party or parties and arbitrators, of its substance.

5.4 If an arbitrator becomes aware that a fellow arbitrator has been in improper communication with a party, he may inform the remaining arbitrators and they should together determine what action should be taken. Normally, the appropriate initial course of action is for the offending arbitrator to be requested to refrain from making any further improper communications with the party. Where the offending arbitrator fails or refuses to refrain from improper communications, the remaining arbitrators may inform the innocent party in order that he may consider what action he should take. An arbitrator may act unilaterally to inform a party of the conduct of another arbitrator in order to allow the said party to consider a challenge of the offending arbitrator only in extreme circumstances, and after communicating his intention to his fellow arbitrators in writing.

5.5 No arbitrator should accept any gift or substantial hospitality, directly or indirectly, from any party to the arbitration. Sole arbitrators and presiding arbitrators should be particularly meticulous in avoiding significant social or professional contacts with any party to the arbitration other than in the presence of the other parties.

6. Fees

Unless the parties agree otherwise or a party defaults, an arbitrator shall make no unilateral arrangements for fees or expenses.

7. Duty of Diligence

All arbitrators should devote such time and attention as the parties may reasonably require having regard to all the circumstances of the case, and shall do their best to conduct the arbitration in such a manner that costs do not rise to an unreasonable proportion of the interests at stake.

8. Involvement in Settlement Proposals

Where the parties have so requested, or consented to a suggestion to this effect by the arbitral tribunal, the tribunal as a whole (or the presiding arbitrator where appropriate), may make proposals for settlement to both parties simultaneously, and preferably in the presence of each other. Although any procedure is possible with the agreement of the parties, the arbitral tribunal should point out to the parties that it is undesirable that any arbitrator should discuss settlement terms with a party in the absence of the other parties since this will normally have the result that any arbitrator involved in such discussions will become disqualified from any future participation in the arbitration.

9. Confidentiality of the Deliberations

The deliberations of the arbitral tribunal, and the contents of the award itself, remain confidential in perpetuity unless the parties release the arbitrators from this obligation. An arbitrator should not participate in, or give any information for the purpose of assistance in, any proceedings to consider the award unless, exceptionally, he considers it his duty to disclose any material misconduct or fraud on the part of his fellow arbitrators.

USSTANUKHSM

- Berger, Klaus Peter. **International Economic Arbitration**. Boston: Kluwer Law and Taxation Publishers, 1993.
- Martindale-Hubbell. **International Arbitration and Dispute Resolution Directory 1999**. London: Reed Business Information Ltd., 1999.
- International Council for Commercial Arbitration. **Yearbook of Commercial Arbitration**. Deventer: Kluwer B.V., 1976.
- Redfern, Alan and Martin Hunter. **Law and Practice of International Commercial Arbitration**. London: Sweet & Maxwell, 1991.
- Seide, K. **A Dictionary of Arbitration and Its Terms** NY, Dobbs Ferry: OCEANA, 1970.
- Smit, H & Pechota. **A Chart Comparing International Commercial Arbitration Rules**. U.S.A.: Sweet & Maxwell, 1988.
- Lee, Eric. **Dictionary of Arbitration Law & Practice**. London: Mansfield Law Publishers, 1986.

หน้าว่าง

ตารางเทียบคำ

ก

- กติกาสัญญากรุงโบโกตา - *Pact of Bogota*
- กฎหมายของการอนุญาโตตุลาการ - *lex arbitri*
- กฎหมายของประเทศที่บุคคลถือสัญชาติ - *lex sanguinis*
- กฎหมายขัดกัน - *Conflict of Laws*
- กฎหมายคอมมอนลอว์ - *Common Law*
- กฎหมายจารีตประเพณี - *Customary Law*
- กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ - *UNCITRAL Model law on International Commercial Arbitration*
- กฎหมายต่างประเทศ - *Foreign Law*
- กฎหมายที่เกิดจากคดี - *Case Law* ดู *Precedent, stare decisis* และดู *Common Law*
- กฎหมายที่ใช้บังคับกับกรณี - *Applicable law*
- กฎหมายนายวานิช - *Law Merchant* และดู *lex mercatoria*
- กฎหมายปิดปากเพราะผลจากคดีอื่น - *Collateral Estoppel*
- กฎหมายแพ่ง - *Civil Law* และดูที่ *Common Law*
- กฎหมายภายในของรัฐ - *Municipal Law*
- กฎหมายไม่ชัด - *non liquet*
- กฎหมายระหว่างประเทศ - *International Law*
- กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล, ประมวล - *Code of Private International Law*

กฎหมายว่าด้วยการขนส่งสินค้าทางทะเล - *Carriage of Goods by Sea Act*

กฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ - *lex arbitri*

กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการของสถานที่ซึ่งมีการพิจารณาและทำคำชี้ขาด - *lex loci arbitri*

กฎหมายวิธีพิจารณา - *Procedural Law* และดู *Curial Law, lex loci arbitri, และ Adjective Law,*

กฎหมายวิธีสบัญญัติ - *Adjective Law, Curial Law*

กฎหมายสัญชาติ - *lex sanguinis*

กฎหมายสาระบัญญัติ - *Applicable Law, Substantive Law และดู Conflict of Laws และ Choice of Law*

กฎหมายแห่งที่ตั้งของศาล - *lex fori*

กฎหมายแห่งภูมิลำเนาของบุคคล - *lex domicilii*

กฎหมายแห่งสถานที่การทำสัญญา - *lex loci contractus*

กฎหมายแห่งสถานที่ซึ่งมีการปฏิบัติชำระหนี้ - *lex loci solutionis*

กฎหมายแห่งสถานที่ตั้งของทรัพย์สิน - *lex situs*

กฎหมายแห่งสัญชาติ - *lex sanguinis*

กฎหมายอนุญาโตตุลาการของสหรัฐอเมริกา - *United States Arbitration Act (1925)*

กฎหมายอังกฤษ, ที่ใช้ในการอนุญาโตตุลาการ - *British Law, English Law*

กฎหมายเอกชนเอกภาพ, สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการทำ - *International Institute for the Unification of Private Law*

กฎหมายเอกภาพ (ของสหรัฐอเมริกา) ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ - *Uniform Arbitration Act*

กฎเฮก - วิสบี - *Hague - Visby Rules*

กฎกรุงเฮกว่าด้วยใบตราส่ง - *Hague Rules*

กฎว่าด้วยใบตราส่งทำ ณ กรุงเฮก - *Hague Rules*

กรรมการผสมเพื่อพิจารณาการเรียกร้องระหว่างประเทศ - *Mixed Claims Commission*

- กรรมการผู้ชี้ขาด - *Umpire*
- กรรมการร่วมเพื่อพิจารณาข้อเรียกร้อง, คณะ - *Joint Claims Commission*
- กรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ, คณะ - *International Law Commission*
และ *Model Rules on Arbitral Procedure*
- กรรมาธิการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ - *United Nations Commission on International Law (UNCITRAL)*
- กระบวนการพิจารณาโดยชอบ, การดำเนิน - *Due Process*
- กระบวนการพิจารณาในทางกฎหมาย - *Legal Proceedings*
- กระบวนการพิจารณาในศาล - *Suit*
- กระบวนการพิจารณาแบบกล่าวหา - *Accusatorial Procedure*
- กลับคำพิพากษาศาลล่างทั้งหมดหรือบางส่วน, การ - *Reversal*
- กล่าวหา, กระบวนการพิจารณาแบบ - *Accusatorial Procedure*
- กล่าวหา, การพิจารณาแบบ - *Accusatorial Procedure*
- ไกล่เกลี่ย, การ - *amiable composition, Conciliation, Mediation*
- ไกล่เกลี่ย, อย่างเพื่อน - *amiable compositeur*
- ก่อนการพิจารณา - *Interlocutory Matters*
- ภาพตัด - *GAFTA*
- การเกื้อหนุนของอนุสัญญา, คำชี้ขาดที่มี - *Convention Award*
- การแก้ไขคำชี้ขาด - *Modify the Award*
- การเจรจาไม่ก้าวหน้า - *Impasse*
- การชำระหนี้ตกเป็นพันวิสัย - *Discharge of Contract, force majeure*
- การแถลงรายละเอียดแห่งคำฟ้อง - *Statement of Claim*
- การวางหรือจดทะเบียนคำชี้ขาดกับศาลหรือเจ้าหน้าที่ - *Deposit of Award*
- ความรู้พิเศษของอนุญาโตตุลาการ, การใช้ - *Expert Knowledge of the Arbitrator*
การตกลงกัน - Settlement
- การตัดอำนาจในการพิจารณา - *Ouster of Jurisdiction*
- การตกลงเพื่อระงับข้อพิพาท - *Determination of a Dispute*

- การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนคนเดิม - *Appointment of Substitute Arbitrator*
- การทิ้งฟ้อง - *Abandonment*
- การตีราคา - *Valuation*
- การที่ศาลรู้เอง - *Judicial Notice*
- การทำคำชี้ขาด - *Execution of Award*
- การบังคับตาม - *Execution*
- การบินพลเรือน, องค์กร - *ICAO*
- การเบิกความด้วยปาก - *Oral Hearing*
- การปฏิเสธไม่ทำตามคำชี้ขาดโดยผู้แพ้ในการอนุญาโตตุลาการระหว่างรัฐ - *Repudiation*
(สหรัฐอเมริกา)
- การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ
(1958) - *United Nations Conference on International Commercial Arbitration*
(1958)
- การประนีประนอมข้อพิพาท - *Conciliation*
- การประพฤติไม่ชอบ - *Misconduct*
- การประพฤติไม่ชอบในทางศีลธรรม - *Moral Misconduct*
- การปลดการอนุญาโตตุลาการการผูกพันของระบบกฎหมายภายใน - *Delocalization*
- การพิจารณา - *Hearing*
- การพิจารณาโดยอนุญาโตตุลาการ - *Reference*
- การพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายโดยศาล - *Special Case Procedure*
- การพิจารณาฝ่ายเดียว - *ex parte Proceeding*
- การฟังคู่ความทั้งสองฝ่ายหรือทุกฝ่าย - *audi alteram partem* ใน *Natural Justice*
- การไม่ฝักใฝ่ของอนุญาโตตุลาการ - *Impartiality of Arbitrator*
- การยืนยันว่าจะพูดความจริงโดยไม่ได้สาบาน - *Affirmation*
- การแยกกัน - *Doctrine of Separability, Severability, Separability*
- การยุติกระบวนการพิจารณา - *Termination of Proceedings*
- การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอื่น - *Alternative Dispute Resolution*

- การเริ่มต้นของกระบวนการพิจารณา - *Commencement of Proceedings, Initiating*
- การเรียกร้องให้ใช้การอนุญาโตตุลาการ - *Demand for Arbitration*
- การไร้ความสามารถ - *Incompetency และดู Death or Incompetency of Party*
- การลงทุน, ข้อพิพาท - ดู *Convention on the Settlement of Investment Dispute between States and Nationals of Other States* และดู *ICSID*
- การลงทุน, ศูนย์ระงับข้อพิพาท - *ICSID*
- การเลือกใช้กฎหมาย - *Choice of Law*
- การเลือกอนุญาโตตุลาการ - *Selection of Arbitrator*
- การสละสิทธิที่จะอ้างความคุ้มกัน (ไม่ให้ถูกฟ้องหรือบังคับคดี) ขององค์อธิปัตย์ - *Waiver of Sovereignty*
- การอนุญาต - *Leave*
- การอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายจารีตประเพณี - *Common Law Arbitration*
- การอนุญาโตตุลาการที่ทำลงโดยผู้พิพากษา - *Judicial Arbitration*
- การอนุญาโตตุลาการที่ยุติธรรมต้องให้ทุกคนตามที่เขาคควรจะได้ - *arbitramentum aequum tribuit cuique suum*
- การอนุญาโตตุลาการพหุภาคี - *Multiple Arbitration* และดู *String Arbitration*
- การอนุญาโตตุลาการเสียไป, เหตุที่ทำให้ - *Grounds of Nullity*
- การอนุโลมใช้โดยมีการปรับแก้ - *mutatis mutandis*
- กำหนดพิจารณา, การแจ้ง - *Notice of Hearing*
- การยืนยันคำชี้ขาด - *Affirmation, Confirming the Award*
- กำหนดยื่นคำคู่ความ - *Close of Pleading*
- กำหนดเวลา - *Time Limits*
- กำหนดเวลาให้เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการสั้นกว่าที่กำหนด - *Atlantic Shipping Clause*
- กิจการท่องเที่ยว, สมาคมตัวแทนผู้ประกอบการ - *ABTA*
- กึ่ง - *quasi*
- กึ่งตุลาการ, งาน - *Quasi-Judicial Function*

กู้เรือ, อนุญาโตตุลาการในการ - *Salvage Arbitration*

เกิดขึ้นครั้งเดียว, คดีที่ - *One-off Case*

เกินอำนาจ - *ultra vires*

เกี่ยวกับ - *in re*

เกี่ยวกับทรัพย์สิน - *in rem*

เกี่ยวเนื่องกันเป็นชุด, การอนุญาโตตุลาการที่ - *String Arbitration* และดู *Joinder*
กับ *Multiple Arbitration*

แก้ไข, การ - *Remedy*

แก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อย, อำนาจในการ - *Power of Arbitrator to Correct Mistakes*

ญ

ขนส่งทางทะเล, กฎหมายว่าด้วย - *Carriage of Goods by Sea Act.*

ขยายเวลา, การขอ - *Extension of Time*

ขอขยายเวลา, การ - *Extension of Time*

ขอเลิกสัญญา, การ - *Repudiation*

ข้อกฎหมายเบื้องต้น - *Preliminary Point of Law*

ข้อกฎหมาย, ปัญหา - *Question of Law*

ข้อกำหนดอนุญาโตตุลาการแบบ Shelltime 3 ใช้ในการเช่าเรือ - *Shelltime 3 Form Arbitration Clause*

ข้อความมาตรฐาน - *Adhesion Contract* ที่ boiler plate และดู *Boiler Plate*

ข้อตกลงกว้าง ๆ คลุมทุกข้อพิพาทที่เกิดขึ้น - *Prima Paint Corporation v. Flood & Conklin MFG Co., (1976)*

ข้อตกลงมาตรฐาน - *Standard Arbitration Clause, Boiler plate*

ข้อตกลงว่าด้วยการใช้การอนุญาโตตุลาการก่อนไปฟ้องศาล - *Scott v. Avery Clause*

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับของหอการค้านานาชาติ - *ICC Arbitration Clause*

- ข้อตกลงว่าด้วยอนุญาโตตุลาการแบบฟอสฟา - *FOSFA Arbitration Clause*
- ข้อตกลงสำหรับข้อพิพาทในอนาคต - *clause compromissoire*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทที่เกิดในอนาคต - *clause compromissoire*
- ข้อตกลงห้ามอุทธรณ์ - *Exclusion Agreement*
- ข้อตกลงให้เสนอข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้วต่ออนุญาโตตุลาการ - *compromis*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ - *Arbitration Agreement, Arbitration Clause และดู Submission กับ Terms of Reference*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการที่ให้เสนอข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้ว - *Submission*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการตามแบบแผนแห่งจารีต - *Customary Manner*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการแบบของซาเตอร์ด อินสทิทิวท์ ออฟ อาร์บิเทรเทอร์ส - *CI Arbitration Clause*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการแบบ - *Centrocon Centrocon Arbitration Clause*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ, พิธีสารว่าด้วย (ค.ศ. 1923) - *Protocol on Arbitration Clauses (1923)*
- ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการภายในประเทศ - *Domestic Arbitration Agreement*
- ข้อตกลงอุปกรณ์ - *Ancillary Arbitration*
- ข้อต่อสู้ในคดี - *Case*
- ข้อเท็จจริง - *Fact*
- ข้อเท็จจริง, ปัญหา - *Question of Fact และดู Judicial Notice*
- ข้อบังคับต้นแบบวิธีพิจารณาอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมการสิทธิการกฎหมายระหว่างประเทศ - *Annulment of the Award ที่ International Law Commission และ Model Rules on Arbitral Procedure*
- ข้อบังคับต้นแบบว่าด้วยวิธีพิจารณาในการอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ - *Model Rules on Arbitral Procedure*
- ข้อบังคับว่าด้วยการประนอมข้อพิพาทของ UNCITRAL (ค.ศ. 1980) - *UNCITRAL Conciliation Rules (1980)*
- ข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL (ค.ศ. 1976) - *UNCITRAL Arbitration Rules*

ข้อพิพาท - *Difference, Dispute*

ข้อพิพาท, การระงับด้วยวิธีอื่น - *Alternative Dispute Resolution*

ข้อพิพาทเฉพาะเรื่อง, ข้อตกลงให้เสนอ - *Specific Submission*

ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้ว, ข้อตกลงให้เสนอ - *Submission*

ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นแล้ว, ข้อตกลงให้ส่งไปสู่การอนุญาโตตุลาการซึ่ง - *Compromis*

ข้อพิพาทที่ยังพิพาทกันอยู่ - *Live Dispute*

ข้อพิพาทในการลงทุน - *Investment Disputes*

ข้อพิพาทในการลงทุน, ศูนย์ระงับ - *ICSID*

ข้อพิพาทในคดี - *Case*

ข้อพิพาทในด้านแรงงาน - *Trade Dispute*

ข้อพิพาทในอนาคต, ข้อตกลงว่าด้วย - *Future Dispute Clause*

ข้อพิพาทระหว่างลูกความกับทนายความ, - *Solicitors Arbitration Scheme*

ข้อพิพาทแรงงาน, การประนอม - *Advisory Arbitration, Advisory Conciliation
Arbitration Services และ Trade Dispute*

ข้อพิพาทว่าด้วยดินแดน - *Territorial Dispute*

ข้อเสนอลงให้ระงับข้อพิพาท - *Offers to Settle*

ข้อเสนอลงให้ระงับข้อพิพาทที่ปิดผนึก - *Sealed Offer คู่เทียบ Open Offer*

ขัดกัน, กฎหมาย - *Conflict of Laws*

ขั้นต้น, วิธีการแก้ไขใน - *Preliminary Measures*

ข้ามประเทศ, มลพิษ - *Trail Smelter Arbitration*

ก

คณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ - *International Law
Commission*

คณะกรรมการที่ปรึกษากฎหมายแห่งเอเชียแอฟริกา - *AALCC*

คณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ - *United*

Nations Commission on International Trade Law

คณะผู้เฒ่าผู้ระงับข้อพิพาทในหมู่บ้านในอินเดีย - *Panchayat*

คณะมนตรีเศรษฐกิจสำหรับเอเชียและตะวันออกไกล - *United Nations Economic Commission for Asia and the Far East*

คณะมนตรีเศรษฐกิจแห่งยุโรป - *United Nations Economic Commission for Europe*

คุณภาพ, อนุญาโตตุลาการผู้ชี้ขาดในเรื่อง - *Quality Arbitrator*

คดีในศาล - *Suit*

คดี - *Case, lis*

คดี, กฎหมายที่เกิดจาก - *Case Law*

คดีค้างพิจารณาที่อื่น - *lis alibi pendens*

คดีทุนทรัพย์น้อย, บริการอนุญาโตตุลาการ (ของอังกฤษ) - *Chartered Institute of Arbitrators*

คนกลาง - *Indifferent Gentlemen*

คนกลาง, อนุญาโตตุลาการ - *Third Arbitrator*

คนเดียว, องค์การหรือองค์คณะอนุญาโตตุลาการที่มีอนุญาโตตุลาการ - *Single Arbitrator Tribunal, Sole-Arbitrator Tribunal*

เครื่องจับเท็จ - *Polygraph*

ความคุ้มกันขององค์อธิปัตย์ - *Sovereign Immunity*

ความคุ้มกันขององค์อธิปัตย์, การสละสิทธิที่จะอ้าง - *Waiver of Sovereign Immunity*

ความคุ้มกันจากการฟ้องคดี - *Immunity from Suit*

ความตกลงต้องได้รับการปฏิบัติตาม - *pacta sunt servanda* และดู *rebus sic stantibus*

ความตกลงระหว่างสถาบัน - *Inter-Association Commercial Arbitration Agreements*

ความตายของคู่กรณี - *Death or Incompetency of Party*

ความตายของอนุญาโตตุลาการ - *Death of the Arbitrator*

ความแตกต่าง - *Difference*

ความถึงที่สุดของคำชี้ขาด - *Finality*

ความเห็นในคดีที่ไม่เกี่ยวกับประเด็นที่พิพากษา - *obiter dictum (เอกพจน์) obiter dicta (พหูพจน์)*

ความเป็นกลางของอนุญาโตตุลาการ - *Impartiality of Arbitrator*

ความเป็นธรรม - *ex aequo et bono*

ความเป็นอิสระของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ - *Autonomy of the Arbitration Clause*
และดู *Doctrine of Severability or Separability*

ความผูกมัดของข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ - *Irrevocability of the Arbitration Agreement*

ความยินยอม, คำชี้ขาดที่เกิดจาก - *Consent Award*

ความยุติธรรมตามธรรมชาติ - *Natural Justice*

ความรับผิดชอบของอนุญาโตตุลาการ - *Liability of Arbitrator*

ความรู้เชี่ยวชาญของอนุญาโตตุลาการ - *Expert Knowledge of the Arbitrator*

ความลับของการอนุญาโตตุลาการ - *Privacy of Arbitration* และดู *Private Arbitration*

ความลับ, เหตุผลอันเป็น - *Confidential Reasons*

ความสัมพันธ์ในฐานะเป็นคู่สัญญา - *Privity of Contract*

ความสิ้นสุด (ถึงที่สุด) ของคำชี้ขาด - *Finality*

ความหมายแน่นอน, คำที่มี - *Words of Art*

ความเห็น, คำพยานที่เป็น - *Opinion Evidence*

คอมมอนลอว์, ระบบกฎหมาย - *Common Law*

คัดค้านคำชี้ขาด - *Challenge of Award*

คัดค้านอนุญาโตตุลาการ, การ - *Challenge of Arbitrator*

คัลโว, ข้อความแบบหรือความคิดแบบ - *Calvo Clause*

ค่าจ้าง, การอนุญาโตตุลาการในทางแรงงานเกี่ยวกับ - *Pay Arbitrations*

ค่าใช้จ่าย, หลักประกันในเรื่อง - *Security of Cost*

ค่าตอบแทนของอนุญาโตตุลาการ - *Compensation of the Arbitrator*

- ค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการ - *Arbitrator's Fee*
- ค่าธรรมเนียมในการอนุญาโตตุลาการ - *Cost of Arbitration*
- คำสินไหมในปัจจุบันและอนาคตต้องพิจารณาไปพร้อมกัน - *Principle in Conquer v. Boot*
- คำสินไหมทดแทนอันเป็นการลงโทษ - *Punitive Damages*
- ค่าเสียหาย - *Damages*
- ค่าเสียหายเป็นก้อน, การตกลงระงับข้อพิพาทโดยใช่ - *Lump Sum Settlement*
- ค้างพิจารณา - *lis alibi pendens*
- ค่าเสียหายที่เป็นเยี่ยงอย่าง - *Exemplary Damages* และดู *Punitive Damage*
- ค่าอนุญาโตตุลาการ - *Cost of the Award*
- คำคู่ความ - *Pleading*
- คำคู่ความ, กำหนดยื่น - *Close of Pleading*
- คำชี้ขาด - *Award*
- คำชี้ขาดต่างประเทศ - *Foreign Arbitral Award*
- คำชี้ขาดที่เกิดจากความยินยอม - *Consent Award*
- คำชี้ขาดที่มีเหตุผล - *Reasoned Award*
- คำชี้ขาดที่ยังไม่มีคำพิพากษาบังคับตาม - *Unconfirmed Award*
- คำชี้ขาดทำด้วยวาจา - *Parol Award*
- คำชี้ขาดในขั้นที่สุด - *Final Award*
- คำชี้ขาดบางส่วน - *Partial Award*
- คำชี้ขาดเพียงบางส่วน - *Partial Award*
- คำชี้ขาดเพิ่มเติม - *Supplemental Award*
- คำชี้ขาดยอมถึงที่สุด - *Finality of Award*
- คำชี้ขาดระหว่างกาล - *Interim Award*
- คำตัดสิน - *Judgement*
- คำตัดสินบางส่วนระหว่างพิจารณา - *Interlocutory Judgement*
- คำแถลงปิดคดี - *Closing Argument*

- คำแถลงเปิดคดี - *Opening Statement*
- คำที่มีความหมายแน่นอน - *Words of Art*
- คำเบิกความของอนุญาโตตุลาการที่เผยแพร่ผลในการชี้ขาด - *Testimony of Arbitrator*
- คำเบิกความ, ที่มีการสาบาน - *Affidavit*
- คำพยานที่เป็นความเห็น - *Opinion Evidence*
- คำพยานบุคคล, หลัก - *Parol Evidence Rule*
- คำพิพากษา - *Judgement*
- คำฟ้อง - *Claim และ ดู Complaint, lis*
- คำสั่งห้าม - *Injunction*
- คำสั่งห้ามชั่วคราวไม่ให้เคลื่อนย้ายทรัพย์สิน - *Mareva Injunction*
- คำสั่งห้ามระหว่างกาล - *Interim Injunction*
- คำสั่งห้ามระหว่างพิจารณา - *Interlocutory Injunction*
- คำสั่งให้ปฏิบัติตาม - *Order for Direction*
- คำเสนอให้ระงับข้อพิพาทที่มีข้อสงวนห้ามใช้ในลักษณะที่เป็นภัยต่อผู้เสนอในภายหลัง
- *Without Prejudice Offer*
- คำเสนอให้ระงับข้อพิพาทแบบเปิด - *Open Offer*
- คำให้การเป็นลายลักษณ์, ในการอนุญาโตตุลาการ - *Answering Statement*
- คำอนุญาต - *Leave*
- คุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการ - *Qualifications of Arbitrator*
- คู่พิพาท - *Disputants ดู Claimant และ Respondent*
- คู่สัญญา, ความสัมพันธ์ในฐานะ - *Privity of Contract*

จ

- งดใช้สิทธิ, การ - *Waiver*
- งดใช้ความคุ้มกันของอธิปไตย - *Waiver of Sovereign Immunity*
- งานเสร็จแล้วอำนาจจึงหมดไป - *functus officio*

เงื่อนไขแห่งสัญญา - *Condition*

ด

จดทะเบียนคำชี้ขาด, การ - *Registration of Award*

จดหมายของนายเทต - *Tate's Letter*

จรรยา, ประมวล - *Code of Ethics*

จารีตประเพณี, กฎหมายระหว่างประเทศที่เกิดจาก - *International Customary Law*

จำศาล - *Masters*

จำนวนอนุญาโตตุลาการ - *Number of Arbitrators*

จำเลย - *Defendant* และ *Respondent*

เจตนาจะใช้การอนุญาโตตุลาการ, การแจ้ง - *Notice of Intention to Arbitrate*

เจรจามิก้าวหน้า, การ - *Impasse*

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา - *Judgement Creditor*

แจ้งกำหนดพิจารณา, การ - *Notice of Hearing*

แจ้งเจตนาจะใช้การอนุญาโตตุลาการ, การ - *Notice of Intention to Arbitrate*

โจทก์ในการอนุญาโตตุลาการ - *Claimant*

โจทก์ในการอนุญาโตตุลาการในสกอตแลนด์ - *Pursuer*

โจทก์ในคดีในศาล - *Plaintiff*

จ

เฉพาะกิจ - *ad hoc Arbitration*

ช

ชนิดของตนเอง - *sui generis*

- ชักนำให้ประเทศคู่พิพาทเจรจา, การ - *Good Offices*
- ชั่วคราว, วิธีการ - *Interlocutory Relief, Interim Measures*
- ชาเตอร์ด อินสทิทิวท์ ออฟ อาร์บิเทรเทอร์ส - *Chartered Institute of Arbitrators*
- ช้า - *Delay และดู Dilatoriness*
- ช้าเกินขนาด - *Frustration Delay*
- ชานเซอร์รี่, ศาลแพนค - *Ch-Chancery Division*
- ชำระหนี้เป็นภาระเกินคาดหมายได้จากสัญญา, การ - *Frustration และดู clausula rebus sic stantibus*
- ชี้สองสถาน, การ - *Prehearing Conference*
- เชอฟเฟิน - *Schoeffen*
- เช่าเรือ, ข้อตกลงเรื่องการอนุญาตตุลาการในสัญญา - *Baltim Charterparty Arbitration Clause*
- เช่าเรือแบบจัดการเองทั้งหมด - *Charterparty ที่ Charter by demise*
- เช่าเรือ, สัญญา - *Charterparty*
- ใช้ข้อบังคับกรุงเฮกในการขนส่งทางทะเล, ข้อกำหนดให้ - *Paramount Clause*
- ใช้ความรู้พิเศษในการอนุญาตตุลาการ, การ - *Specialised Arbitration*

ช

- ชักพยาน, การ - *Direct Examination*

ญ

- ญี่ปุ่น, สมาคมอนุญาตตุลาการในทางพาณิชย์ - *Japan Commercial Arbitration Association*

ก

- ดอกเบี้ย - *Interest*
- ดำเนินกระบวนการยุติธรรมภายในจนถึงที่สุดก่อน, การ - *Exhaustion of Local Remedies*
- ดำเนินคดีในศาล, การ - *Adjudication*
- ดินแดน, ข้อพิพาทพรมแดน - *Territorial Dispute*
- ดุลพินิจ - *Discretion*
- ดุลพินิจของศาล - *Judicial Discretion*
- ดุลพินิจของศาลในการอนุญาตให้อุทธรณ์คำชี้ขาดในกฎหมายอังกฤษตามหลักในคดี
Nema - *Nema Guidelines*
- โดยอนุโลม - *mutatis mutandis*

ก

- ตกลง - *Settlement*
- ตกลงและระงับข้อพิพาท - *Determination of Dispute*
- ตกลงให้ระงับสัญญาและหนี้ - *Bilateral Discharge*
- ตรวจดูตัวทรัพย์สิน, อำนาจในการ - *Inspection of Property*
- ตรวจและเก็บพยานวัตถุ - *Anton Piller Order*
- ตรวจสอบโดยศาล, อำนาจ - *Judicial Review*
- ตราสารเปลี่ยนมือ - *Negotiable Instrument*
- ตัดสินโดยใช้กฎหมาย - *Anismic Doctrine*
- ตัดสินโดยใช้หลักความเป็นธรรม, การ - *amiable composition, ex aequo et bono*
- ตัดสินโดยไม่ใช้กฎหมาย, การ - *amiable compositeur, amiable composition, ex aequo et bono*
- ตัดสินโดยศาลได้ - *Justiciable*
- ตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการได้, เรื่องที่ - *Arbitrability*

ตัดสินปัญหา ข้อเท็จจริง คุณภาพ - *Quality Arbitration* และดู *Arbiter*
 ตัดสินแล้ว, ยึดตามเรื่องที่ - *stare decisis* และดู *Precedents*
 ต่างประเทศ - *Foreign Arbitration*
 ตัดอำนาจพิจารณาของศาล, การ - *Ouster of Jurisdiction*
 ตามที่ควรจะได้ - *arbitramentum*
 ตามกฎหมายบัญญัติ, การอนุญาตตุลาการ - *Statutory Arbitration*
 ติดตัน, การเจรจา - *Impasse*
 ตีราคา, การ - *Valuation*
 ตีราคา, ผู้ - *Valuer*
 เตะถ่วง, การ - *Dilatoriness*
 แต่งตั้งอนุญาตตุลาการ, การ - *Appointment of Arbitrator*
 แต่งตั้งอนุญาตตุลาการแทนคนเดิม - *Appointment of Substitute Arbitrator*
 แต่งตั้งอนุญาตตุลาการ (คนกลาง), ผู้มีอำนาจ - *Appointing Authority*
 ไล่สวน, การพิจารณาแบบ - *Inquisitorial Procedure*

ก

ถอดถอนอนุญาตตุลาการ, การ - *Removal of Arbitrator*
 ถอดถอนอนุญาตตุลาการเพราะเหตุประพฤติไม่ชอบ, หลักในการ - *Principle for
 Removal of Arbitrator for Misconduct*
 ถอดอนุญาตตุลาการด้วยเหตุคุณสมบัติ, การ - *Disqualification of Arbitrator*
 ถอนไม่ได้, การแต่งตั้งอนุญาตตุลาการ - *Irrevocable Appointment*
 ถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ - *Reciprocity*
 ถ้ามติง, การ - *Re-examination*
 ถ้ามพยาน, การ - *Examination in Chief* และดู *Direct Examination*
 แถลงรายละเอียดแห่งคำฟ้อง - *Statement of Claim*

ก

- ทนาย, สิทธิในการมี - *Right to Counsel*
- ทนายความ - *Counsel, Advocate, Counsellor, และดู Q.C.*
- ทนายความอาวุโส - *Q.C.*
- ทบทวนโดยศาล - *Judicial Review*
- ทรัพย์สินสิทธิ - *in rem*
- ทั้งหมด - *in toto*
- ทำเกินขอบอำนาจ - *exces de pouvoir*
- ทำตามคำชี้ขาด, การ - *Compliance with the Award*
- ทำลงในต่างประเทศ - *Foreign Arbitration*
- ทำลายคำชี้ขาด - *Setting Aside of Award*
- ทำลายคำชี้ขาด, คำสั่งศาลให้ - *Vacating an Award*
- ทิ้งฟ้อง - *Abandonment*
- ทิ้งร้างการใช้สิทธิ, การ - *laches*
- ที่ปรึกษาทางวิศวกรรม, สหพันธ์นานาชาติแห่ง - *FIDIC*
- เทคนิค, การอนุญาโตตุลาการโดยใช้ - *Technical Arbitration*
- เทต, จดหมายนาย - *Tate's Letter*
- ทฤษฎีอำนาจพิจารณาเกิดจากการผสม - *Mixed Theory*
- ทฤษฎีอำนาจพิจารณาเกิดจากสัญญา - *Contractual Theory*
- ทฤษฎีอำนาจพิจารณาเกิดจากอำนาจศาลที่รัฐมอบให้ - *Jurisdictional Theory*

ส

- ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและการพัฒนา - *IBRD*
- ธนาคารโลก - *World Bank และดู IBRD*

U

นายวาณิช - *Commercial man*

นายวาณิช, กฎหมายของ - *Law Merchant และดู lex mercatoria*

น้ำมัน เมล็ดพืช และไข, สมาพันธ์สมาคมผู้ค้า - *Federation of Oils, Seeds and Fats Association*

แนะนำ, อนุญาโตตุลาการเชิงแนะนำ - *Advisory Arbitration*

ในทางกฎหมาย, การอนุญาโตตุลาการ - *Legal Arbitration*

ในนามของ - *ex parte*

ในบรรดาสิ่งอื่น ๆ - *inter alia*

ในระหว่างสิ่งอื่น ๆ - *inter alia*

U

บทบังคับ - *Mandatory Rules*

บรรทัดฐาน - *Precedent และดู Judicial Precedent กับ stare decisis*

บรรทัดฐานคำพิพากษา - *Judicial Precedent และดู stare decisis*

บริหารการอนุญาโตตุลาการ, หน่วยงาน - *Administrative Agency*

บริหาร, มีการ - *Administered Arbitration*

บอกเลิกไม่ได้, ข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ - *Irrevocability of the Arbitration Agreement*

บังคับ, บท - *Mandatory Rules*

บังคับคดี, หมายถึง - *Writ of Execution และดู fieri facias*

บังคับโดยศาล - *Judicial Enforcement*

บังคับตามคำชี้ขาด, การ - *Enforcement of Award*

บังคับตาม, คำชี้ขาดที่ยังไม่มีคำพิพากษา - *Unconfirmed Award*

บังคับตาม, ให้มีการ - *exequatur*

- บังคับตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายที่เกิดจากหลักคำพิพากษา, การ -
Enforcement of Arbitration Agreements (Common Law)
- บังคับตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการในกรณีการพาณิชย์ระหว่างประเทศ, การ -
Enforcement of Arbitration Agreement, International Commercial Arbitration
- บังคับตาม, ยอมรับที่จะ - *Recognition*
- บัญชีคดี - *Cause List*
- บันทึกการพิจารณา - *Transcript of Hearing*
- บันทึกปิดคดี - *Post-hearing Briefs*
- บางส่วน, คำชี้ขาด - *Partial Award*
- บุสตาเมนเต้, ประมวลกฎหมาย - *Bustamante Code*
- แบบของตนเอง, เป็น - *sui generis*
- ใบตราส่ง - *Bill of Lading*
- ใบตราส่ง, กฎเฮก - *Hague-Visby Rules*

ป

- ปฏิบัติต่อกัน, กระบวนพิจารณาแบบเป็น - *Accusatorial Procedure*
- ประกอบคำพยาน, เอกสารหรือวัตถุ - *Exhibit*
- ประกันภัยส่วนบุคคล, บริการอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับ - *Personal Insurance
 Arbitration Service*
- ประชุมก่อนการพิจารณา, การ - *Prehearing Conference*
- ประธานอนุญาโตตุลาการ - *Presiding Arbitrator และดู Third Arbitrator*
- ประนอมข้อพิพาท, การ - *Conciliation และดู Dispute Settlement Procedure*
- ประนอมข้อพิพาท, ข้อบังคับของ UNCITRAL ว่าด้วยการ - *UNCITRAL Conciliation
 Rules (1980)*

- ประenomข้อพิพาทแรงงาน, การ - *Advisory Arbitration*
 ประนีประนอมยอมความ, การ - *Compromise และดู Consent Award*
 ประพฤติไม่ชอบ, การ - *Misconduct และดู Code of Ethics*
 ประพฤติไม่ชอบในทางกฎหมาย, การ - *Legal Misconduct*
 ประพฤติไม่ชอบในทางเทคนิค - *Technical Misconduct*
 ประพฤติไม่ชอบในทางศีลธรรม, การ - *Moral Misconduct*
 ประพฤติไม่ชอบ, หลักในการถอดถอนอนุญาโตตุลาการผู้ - *Principles for Removal of Arbitrator for Misconduct*
 ประมวลกฎหมายบุสตาแมนเต้ - *Bustamante Code*
 ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศแพนกคดีบุคคล - *Code of Private International Law*
 ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศแพนกคดีบุคคล - *Bustamante Code*
 ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศแพนกคดีบุคคลสวิส - *Code of Private International Law*
 ประมวลจรรยา - *Code of Ethics*
 ประมุขของตุลาการในอังกฤษ - *Lord Chancellor*
 ประเมินราคา, การ - *Appraisal*
 ประสานงานการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในอังกฤษ, กลุ่ม - *British Liaison Group for International Arbitrations*
 ปรากฏในคดี, การ - *Entering an Appearance*
 ปลดทุกข์, การ - *Remedy*
 ปลดเปลื้องทุกข์ด้วยคำสั่งห้าม - *Injunctive Relief*
 ปลดหนี้ฝ่ายเดียว, การ - *Unilateral Discharge*
 ปัญญาติ - *Panchayat*
 ปัญหาข้อกฎหมาย, เบื้องต้น - *Case Stated และ Special Cases*
 ปิดคดี, คำแถลง - *Closing Argument*
 ปิดคดี, บันทึก - *Post-hearing Briefs*
 เปิดเผย, หน้าที่ในการ - *Duty to Disclose*

W

- ผลจากคดีอื่นซึ่งมาปิดปาก - *Collateral Estoppel*
- ผลประโยชน์ - *Interest*
- ผลประโยชน์, อนุญาโตตุลาการในเรื่อง (เพื่อทำสัญญาใหม่) - *Interest Arbitration*
- ผิดนัด - *Default*, และดู *ex parte proceeding*
- ผิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ, หลักที่ว่าด้วยการ - *Slip Rule*
- ผิดพลาดในข้อกฎหมาย, การ - *Error*
- ผิดสัญญา - *Breach of Contract*
- ผู้ค้าอัญญาหารและอาหารสัตว์, สมาคม - *GAFTA*
- ผู้ชี้ขาด - *Umpire*
- ผู้ชี้ขาดในกฎหมายสกอต - *Oversman*
- ผู้เชี่ยวชาญ, พยาน - *Expert Witness*
- ผู้เชี่ยวชาญ, อนุญาโตตุลาการ - *Expert Arbitrator*
- ผู้ดูแลการอนุญาโตตุลาการ - *Clerk*
- ผู้เดียว, อนุญาโตตุลาการ - *Sole Arbitrator*
- ผู้ตอบหรือจำเลยในการอนุญาโตตุลาการ - *Respondent*
- ผู้ตีราคา - *Valuer*
- ผู้บริโภค, การอนุญาโตตุลาการที่เกี่ยวกับ - *Consumer Arbitration*
- ผู้ประนอมข้อพิพาท - *Conciliator*
- ผู้ประนอมที่เป็นเพื่อน - *amiable compositeur*
- ผู้พิพากษา - *Judge*
- ผู้พิพากษาเป็นผู้ชี้ขาด - *Judge-umpire*
- ผู้พิพากษาเป็นอนุญาโตตุลาการ - *Judge-arbitrator*
- ผู้พิพากษา, อนุญาโตตุลาการเป็น - *compromissari sunt iudices*
- ผู้ร้องหรือโจทก์ - *Claimant*
- ผู้รักษาเอกสารในสมัยโบราณ - *Master of the Rolls*

ผูกขาดความรู้ในเรื่องการอนุญาโตตุลาการ, การ - ICCA
 เผยคำชี้ขาด, การ - *Publication of Award และดู Publication to the Parties*
 เผยพยานเอกสาร, - *Discovery of Documents*
 เพื่อเลือก, คำชี้ขาด - *Alternative Final Award*

ฟ

ฝักใฝ่, ไม่ - *Impartiality of Arbitration*

พ

พ้นหน้าที่เพราะทำงานเสร็จ - *functus officis*
 พ้นวิสัย, การชำระหนี้ - *Discharge of Contract, Force Majeure*
 พยานเกี่ยวกับตัวทรัพย์ - *Real Evidence*
 พยานข้อสันนิษฐานเบื้องต้น - *prima facie Evidence*
 พยานชั้นสอง - *Secondary Evidence และดูเปรียบเทียบ Primary Evidence*
 พยานบอกเล่า - *Hearsay Evidence, Second-hand Evidence*
 พยานบุคคล - *Witness และ Oral Evidence*
 พยานผู้เชี่ยวชาญ - *Expert Witness*
 พยานว่าด้วยที่มา - *Original Evidence*
 พยานหลักฐาน - *Evidence*
 พยานเอก - *Primary Evidence*
 พยานเอกสาร - *Documentary Evidence*
 พลาดหรือละเว้นโดยไม่ได้ตั้งใจ - *Accidental Slip or Omission*
 พาณิชย์ระหว่างประเทศ, การอนุญาโตตุลาการใน - *International Commercial Arbitration*
 พิจารณา, บันทึกการ - *Transcript of Hearing*

- พิจารณาแบบไต่สวน, การ - *Inquisitorial Procedure*
 พิจารณาพร้อมกัน, การ - *Concurrent Hearing*
 พิจารณาใหม่ - *Retrial*
 พิจารณาใหม่, การ - *Rehearing*
 พิจารณาใหม่, การเปิดการ - *Reopening of the Hearing*
 พิจารณาใหม่, การส่งกลับไป - *Remission of Award*
 วิธีสรวาด้วยข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ค.ศ. 1923 - *Protocol on Arbitration Clauses (1923)*
 พิพากษาตามคำชี้ขาด, ข้อตกลงว่าด้วยการ - *Entry of Judgement Clause*
 พิพาทกันอยู่ - *Live Dispute*
 เพิกถอนคำชี้ขาด - *Setting Aside of Award*
 เพิ่มเติม, คำชี้ขาด - *Supplemental Award*
 เพื่อการทำสัญญา, อนุญาโตตุลาการ - *Interest Arbitration*

พ

- ฟ้องคดีแพ่ง, การ - *Sue*
 ฟ้องซ้ำ, ห้าม - *res judicata pro veritae accipitur*
 ฟ้องแย้ง - *Counter Claim และดู Answering Statement*
 ฟ้องรัฐต่างประเทศ, การ - *International Claims*
 ฟ้องร้องต่างประเทศ, การ - *International Claims*
 ฟ้องให้ดำเนินคดีในศาล, การ - *Adjudication*
 ฟอสฟา (FOSFA) - *Federation of Oils, Seeds and Fats Association*
 ฟังความทั้งสองฝ่าย - ดู *Natural Justice* ที่ *audi alteram partem*

ก

- ภาษาที่ใช้ในการอนุญาโตตุลาการ - *Language of Arbitration*
 ภาษี, คำชี้ขาด - *Taxation of Award*
 ภาษีรายได้ของอนุญาโตตุลาการ - *Taxation of Arbitration Income*

ข

- มนตรีนานาชาติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์, คณะ - *ICCA*
 มโนธรรม - *ex aequo et bono*
 มลพิษข้ามประเทศ - *Trail Smelter Arbitration*
 มอบอำนาจของอนุญาโตตุลาการให้คนอื่น, การ - *Delegation of the Arbitrator's Authority*
 มีส่วนร่วมในการอนุญาโตตุลาการ, การ - *Participation in Arbitration*
 ไม่ปฏิบัติหน้าที่ - *Failure of Arbitrator to Act*
 ไม่อยู่ - *in absentia*
 มูลคดีในทางพาณิชย์ - *Commercial Action*
 มูลคดีเล็กน้อย - *ABTA*
 โฆษะ - *Void*
 สัญญาเป็นโมฆะกรรม - *Voidable Contract*
 ไม่ฝักใฝ่, ความ - *Impartiality of Arbitrator*
 ไม่มีกฎหมายปรับใช้กับคดี - *non liquet*
 ไม่มีกำหนดวัน - *sine die*
 ไม่มีกำหนดเวลา - *sine die*

ย

- ยกเลิกการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ, การ - *Revocation of Appointment of Arbitrator*
- ยกเลิกคำชี้ขาด, การ - *Annulment of Award* และดู *Setting Aside*
- ยอมรับที่จะบังคับตาม - *Recognition*
- ยากลำบากเกินควร, ความ - *Undue Hardship*
- ยืนยันที่จะพูดความจริง - *Affirmation*
- ยืนยันคำชี้ขาด, การ - *Confirming the Award, Affirmation*
- ยึดตามเรื่องที่ตัดสินแล้ว - *stare decisis*
- ยุติกระบวนการพิจารณา - *Termination of Proceedings*
- ยุติธรรม - *arbitramentum*
- ยุโรป, มন্ত্রীแห่ง - *Council of Europe*
- ยูนิควอร์ท - *UNIDROIT*
- เยอรมัน, อนุญาโตตุลาการในสมัยศตวรรษที่ 13 และ 14 - *Schoeffen*
- แยกข้อตกลงอนุญาโตตุลาการออกจากสัญญาหลัก - *Ancillary Arbitration, Autonomy of the Arbitration Clause, Doctrine of Severability or Separability, Separability Doctrine*
- โยงไปใช้การอนุญาโตตุลาการของสถาบัน, ข้อความมาตรฐาน - *Boiler Plate* และดู *Adhesion Contract*

ส

- รวมการอนุญาโตตุลาการไว้ในสัญญา - *Incorporation of Arbitration Clause*
- รวมพิจารณา, การ - *Joinder*
- รวมพิจารณาคดี, การ - *Consolidation of Actions or Cases* และดู *String Arbitration*
- ระงับกระบวนการพิจารณาของศาลไว้ชั่วคราว, การ - *Stay of Proceedings*

- ระงับข้อพิพาทโดยตกลงใช้ค่าเสียหายเป็นก้อน, การ - *Lump Sum Settlement*
- ระงับข้อพิพาทโดยเต็มที่, ข้อตกลง - *Full Settlement Clause*
- ระงับข้อพิพาทในการลงทุน, ศูนย์นานาชาติ - *ICSID*
- ระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐ, การอนุญาโตตุลาการเพื่อ - *International Arbitration*
- ระงับคดี, การ - *Discontinuance of an Action*
- ระหว่างประเทศ, การอนุญาโตตุลาการ - *International Arbitration*
- ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ - *Common Law*
- ระหว่างการพิจารณา - *Interlocutory*
- ระหว่างประเทศ, มลพิษ - *Trail Smelter Arbitration*
- ระหว่างรัฐ, การอนุญาโตตุลาการ, การอนุญาโตตุลาการระหว่างรัฐ - *International Arbitration*
- ระหว่างรัฐ, การอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาท - *International Arbitration*
- รับฟังพยาน, การ - *Admissibility of Evidence*
- รายชื่อคดี - *Cause List*
- รายงานคำชี้ขาดในเรื่องแรงงาน - *LA*
- ร่างคำชี้ขาด - *Tentative Award*
- ร่างอนุสัญญาว่าด้วยการลงทุนฉบับ Abs-Shawcross - *Abs-Shawcross Draft Convention on Investment (1959)*
- เริ่มต้นกระบวนการพิจารณา - *Commencement of Proceedings*
- เริ่มมีผลใช้บังคับ - *Entry into Force*
- เรียกพยานมาสอบใหม่, การ - *Recall of Witness*
- เรื่องเกิดระหว่างก่อนการพิจารณา - *Interlocutory Matters*
- เรื่อง, ใน - *in re*
- แรงงาน, ข้อพิพาททางด้าน - *Trade Dispute*
- แรงงาน, ข้อพิพาทและการระงับ - *Advisory Arbitration, Advisory Conciliation and Arbitration Services*
- ไร้ความสามารถ, การ - *Incompetency*

ไร้ความสามารถของคู่กรณี - *Death or Incompetency of Party*

ก

ลงนามในคำชี้ขาด, การ - *Signature on Award*

ลงทุน, ศูนย์ระงับข้อพิพาทในการ - *ICSID*

ลดค่าธรรมเนียม, การ - *Taxation of Cost*

ลอนดอน, ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่ง - *LCIA*

ลอยด์, การอนุญาโตตุลาการตามแบบฟอร์มของ - *Lloyd's Form Arbitration*

ละตินอเมริกัน, คณะกรรมาธิการอนุญาโตตุลาการ - *IACC*

ละเมิด - *Tort*

ละเว้นหรือพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจ - *Accidental Slip or Omission*

ลักษณะพยาน - *Rules of Evidence*

ลักษณะสำคัญของผู้พิพากษาหรืออนุญาโตตุลาการ - *Essential Features of a Judge or Arbitrator*

ลับ, พิจารณา - *in camera*

ลำดับเหตุการณ์, ส่วนของคำชี้ขาดที่ - *Recitals*

ลูกหนี้ตามคำพิพากษา - *Judgement Debtor*

เลขานุการในการอนุญาโตตุลาการ - *Clerk*

เลิกสัญญา, การขอ - *Repudiation (อังกฤษ)*

เลือกกฎหมาย, การ - *Choice of Law*

เลือกเข้าทำสัญญาหรือไม่, การ - *Adhesion Contract*

เลือกอนุญาโตตุลาการ - *Selection of Arbitration*

เลื่อน, การ - *Adjournment*

จ

- วัตถุประสงค์และสินค้าปฐมภูมิ, สมาคมการค้า - ดู FOSFA, GAFTA, NOFOTA
- วัตถุประสงค์คำพยาน - *Exhibit*
- วางเงินเป็นประกัน - *Deposit*
- วารสารญี่ปุ่น, รายคาบสามเดือนของสมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์
Quarterly of the Japan Commercial Arbitration Association
- วารสารฝรั่งเศสว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ (รายคาบสามเดือน) - *Revue de L'Arbitrage*
- วารสารอิตาลี, รายคาบสามเดือนว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของสมาคมอนุญาโต-
ตุลาการ - *Rassegna Del L'Arbitrato*
- วิธีการแก้ไขในขั้นต้น - *Preliminary Measures*
- วิธีการชั่วคราวก่อนคำชี้ขาด - *Provisional Remedies, Interim Measures*
- วิธีชั่วคราวระหว่างพิจารณา - *Interlocutory Relief*
- วิธีพิจารณา - *Procedure, Rules of Procedure*
- วิธีระงับข้อพิพาท - *Dispute Settlement Procedure*
- วิธีสัพัญญติ - *Adjective Law*
- วิธีอื่น, การระงับข้อพิพาท - *Alternative Dispute Resolution*
- วิศวกรรม, สหพันธ์นานาชาติแห่งที่ปรึกษาทาง - *FIDIC*

ก

- ศาล - *Forum*
- ศาลของนายวาณิชในสมัยกลาง - *Pie poudre*
- ศาลคดีแพ่ง - *Civil Court*
- ศาลตัดสินได้ - *Justiciable*
- ศาลทำเป็นฝุ่น ศาลแบ่งพาก็เรียก - *Pie poudre*

- ศาลบังคับคำชี้ขาด - *Judicial Enforcement*
- ศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศ ณ กรุงเฮก - *Permanent Court of International Justice, The Hague*
- ศาลแพนกควินส์เบนซ์ - *QBD และดู KB.*
- ศาลแพนกคิงส์เบนซ์ - *KB*
- ศาลพิเศษ - *Tribunal*
- ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ - *ICJ*
- ศาลรู้เอง - *Judicial Notice*
- ศาลแรงงานแห่งแรกของฝรั่งเศส - *conseil de prud'hommes*
- ศาลโลก - *World Court และดู ICJ*
- ศาลอนุญาโตตุลาการ - *Tribunal*
- ศาลอนุญาโตตุลาการประจำแห่งกรุงเฮก - *Permanent Court of Arbitration, The Hague*
- ศาลอนุญาโตตุลาการผสม - *Mixed Arbitral Tribunal*
- ศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศแห่งกรุงลอนดอน - *LCA หรือ LCIA*
- ศาลอุทธรณ์ - *CA*
- ศุภนิติกระบวนการ - *Due Process*
- ศูนย์อนุญาโตตุลาการกรุงกัวลาลัมเปอร์ - *AALCC*
- ศูนย์อนุญาโตตุลาการกรุงโคโร - *AALCC*
- ศูนย์อนุญาโตตุลาการกรุงเลกอสประเทศไนจีเรีย - *AALCC*

ส

- ส่งกลับไปพิจารณาใหม่, การ - *Remission of Award ดู Retrial*
- ส่งคำชี้ขาด, การ - *Delivery of Award และดู Publication of Award*
- ส่งหมายหรือเอกสาร, การ - *Service และดู Personal Service*
- ส่งหมายหรือเอกสารถึงตัวบุคคลโดยตรง, การ - *Personal Service*

- สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ - *Venue of Arbitration, Locale of Arbitration, Place of Arbitration, Situs of Arbitration* ดู *lex arbitri* ประกอบ
- สถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการ - *Locale of Arbitration*
- สถาบัน, การอนุญาโตตุลาการภายใต้ - *Institutional Arbitration*
- สถาบันยูนิดรอิต - ดู *UNIDROIT*
- สถาบันโรม - ดู *UNIDROIT*
- สถาบันอนุญาโตตุลาการของอังกฤษ - *Institute of Arbitrators*
- สถาบันอนุญาโตตุลาการแห่งเนเธอร์แลนด์ - *Netherlands Arbitration Institute*
- สถาบันอนุญาโตตุลาการ - *Chartered Institute of Arbitrators, AAA, AALCC, Administered Arbitration, FOSFA, GAFTA, ICC, ICSID, Netherlands Arbitration Institute*
- สนธิสัญญาเจย์ - *Jay's Treaty (1794)*
- สนับสนุนการดำเนินคดีโดยรัฐ, การ - *Espousal*
- สภาขุนนาง - *House of Lords*
- สภาแห่งยุโรป - *Council of Europe*
- สมัครใจ, การอนุญาโตตุลาการโดย - *Voluntary Arbitration*
- สมาคมการค้าน้ำมัน โข และเมล็ดพืชให้น้ำมันแห่งประเทศไทย - *NOFOTA*
- สมาคมในทางการค้า - *Trade Association*
- สมาคมผู้ค้าธัญญาหารและอาหารสัตว์แห่งลอนดอน - *GAFTA*
- สมาคมผู้ส่งออกซึ่งเมล็ดธัญญาหารแห่งอเมริกาเหนือ - *NAEGA*
- สมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีแห่งนิวยอร์ก - ดู *LMAA* ที่ *Society of Maritime Arbitrators*
- สมาคมอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีแห่งลอนดอน - *LMAA*
- สมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน - *AAA*
- สมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน หนังสือคำถามคำตอบ - *Lawyer's Arbitration Letter*
- สมาชิกสถาบันอนุญาโตตุลาการของอังกฤษ - *ACI Arb.*
- สมาชิกสภาสูงที่เป็นผู้พิพากษา - *Lords of Appeal in Ordinary*

- สรรพสิ่งเป็นดั่งที่ยืนอยู่ - *rebus sic stantibus* หรือ *clausula rebus sic stantibus*
 สละสิทธิ, การ - *Waiver*
- สละสิทธิการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ, การ - *Waiver of the Right to Object to the Arbitrator*
- สละสิทธิที่จะใช้การอนุญาโตตุลาการ, การ - *Waiver of Arbitration*
- สละสิทธิที่จะอุทธรณ์, การ - *Waiver of the Right to Appeal*
- สหประชาชาติ, องค์การ - *United Nations*
- สหพันธ์นานาชาติแห่งที่ปรึกษาทางวิศวกรรม - *FIDIC*
- สหภาพไปรษณีย์สากล, องค์การ - *Universal Postal Union*
- สอดเข้ามาเป็นคู่ความ, การ - *Intervention*
- สั่งให้อนุญาโตตุลาการให้เหตุผลเพิ่มเติม, การที่ศาล - *To State Further Reasons for Arbitrator's Award*
- สัญชาติ, กฎหมายของประเทศที่บุคคลถือ - *lex sanguinis*
- สัญชาติของอนุญาโตตุลาการ - *Nationality of Arbitrator*
- สัญญาเช่าเรือแบบ "Gencon" - *Gencon Charterparty*
- สัญญาซึ่งบรรจุข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ - *Container Contract*
- สัญญาที่ฝ่ายเดียวกำหนดรายละเอียด - *Adhesion Contract*
- สัญญาในทางปกครอง - *ดู Economic Development Agreements ที่ Administrative Contract*
- สัญญาพัฒนาเศรษฐกิจ - *Economic Development Agreements*
- สัญญามาตรฐาน - *Adhesion Contract*
- สัญญามิตรภาพ การค้าและการเดินเรือของสหรัฐอเมริกา - *United States Treaties of Friendship Commerce and Navigation*
- สัญญาสัมปทาน - *Concession Contract และดู Economic Development Agreement*
- สัญญาสินค้าวัตถุดิบ - *Commodity Contract*
- สัญญาสินค้าปรม - *Commodity Contract*

- สัญญาหมดไป - *Discharge of Contract*
- สาบาน, การให้ - *Oath Administering*
- สาบาน - *Affidavit, Oath*
- สาบานตัวเข้ารับตำแหน่ง, การ - *Oath of Office*
- สารบัญญัติ, กฎหมาย - *Applicable Law, Substantive Law และดู Conflict of Laws, กับ Choice of Law*
- สาระแห่งคดี - *Merits of a Case*
- สิ่งที่ศาลรู้เอง - *Judicial Notice*
- สินค้าวัตถุติด, สัญญา - *Commodity Contract*
- สินค้าปฐม, สัญญา - *Commodity Contract*
- สิทธิของคู่สัญญาเปลี่ยนเมื่อเหตุแวดล้อมเปลี่ยน - *rebus sic stantibus และดู clausula rebus sic stantibus*
- สิทธิที่จะฟ้อง (คดี) หรือเริ่มการอนุญาโตตุลาการ - *locus standi*
- สิทธิในการมีทนาย - *Right to Counsel*
- สืบพยาน, การ - *Examination*
- สืบพยานก่อนพิจารณา, การ - *Examination before Trial และดู Deposition*
- สืบพยานนอกศาล, การ - *Deposition*
- เสียไป - *Grounds of Nullity*
- เสนอให้ระงับข้อพิพาท, การ - *Offers to Settle*
- เสมือนหนึ่งว่าเป็น - *quasi*

H

- หน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารการอนุญาโตตุลาการ - *Administrative Agency*
- หนังสือส่งข้อพิพาท - *Deed of Submission*
- หนังสือคำถามคำตอบของสมาคมอนุญาโตตุลาการอเมริกัน - *Lawyer's Arbitration Letter*

- หน้าที่ร่วมกันในการอนุญาโตตุลาการ - *Mutual Obligations in Arbitration*
- หมายบังคับคดี - *Writ of Execution*
- หมายบังคับคดี - *feri facias*
- หมายเรียกพยานบุคคลหรือพยานเอกสารซึ่งมีโทษถ้าฝ่าฝืน - *subpoena*
- หมายสั่งศาลสูงไปศาลล่าง - *Mandamus*
- หมายศาล - *Writ*
- หยุดกระบวนการพิจารณาของศาล, การ - *Stay of Proceedings*
- หลักกฎหมายที่คู่ความมีอยู่ร่วมกัน - *Principles of Law Common to the Parties*
- หลักกฎหมายที่จูงใจให้เชื่อถือ - *Persuasive Authority*
- หลักกฎหมายที่มีอยู่ร่วมกันของคู่กรณี - *Principles of Law Common to the Parties*
- หลักกฎหมายทั่วไปที่เป็นที่ยอมรับของชาติที่เจริญแล้ว - *General Principles of Law Recognized by Civilized Nations*
- หลักกฎหมายเสริม - *Persuasive Authority*
- หลักกฎหมายอันเป็นบังคับ - *Mandatory Rules*
- หลักความเป็นธรรม - *Equity* ดู *ex aequo et bono*
- หลักคำพยานบุคคล - *Parol Evidence Rule*
- หลักที่ใช้ในการตัดสินคดี - *ratio decidendi*, เทียบ *obiter dictum*
- หลักประกันในเรื่องค่าใช้จ่าย - *Security of Cost*
- หลบเลี่ยงการอนุญาโตตุลาการ, การ - *Evasion of Arbitration*
- หัวหน้าผู้พิพากษาของอังกฤษ - *Lord Chief Justice*
- หอการค้านานาชาติ - *ICC*
- หอการค้านานาชาติ, การอนุญาโตตุลาการของ - *ICC Arbitration*
- หาข้อเท็จจริง, การ - *Fact-finding*
- ห้าม, คำสั่ง - *Injunction*
- ห้ามพิจารณาคดีที่ตนเป็นคู่พิพาท - ดู *Natural Justice* ที่ *nemo iudex in causa sua*

ห้ามอุทธรณ์, ข้อตกลง - *Exclusion Agreement*

ห้ามอุทธรณ์ในการอนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวี, บท - *LMAA Exclusion Clause*

เหตุผลที่ใช้ในการตัดสิน, ความเห็นอันเป็น - *Opinion*

เหตุที่ทำให้การอนุญาโตตุลาการเสียไป - *Grounds of Nullity*

เหตุผลในการชี้ขาด, คำเบิกความเกี่ยวกับ - *Testimony of Arbitrator*

เหตุผลในคำชี้ขาดที่ห้ามเอาไปใช้ในการอื่น - *Claused Reasons*

เหตุผลอันเป็นความลับ - *Confidential Reasons*

เหตุแวดล้อมเปลี่ยนสิทธิของคู่สัญญาเปลี่ยนไปด้วย - *rebus sic stantibus* และ *clausula rebus sic stantibus*

ด

อคติ - *Bias* และ *Impartiality of Arbitrator*

องค์การนาอนุชาอเมริกา, คณะกรรมาธิการว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการ - *IACC*

องค์การระหว่างประเทศเอกชน - *International Non-Governmental Organization*

องค์การสหประชาชาติ - *United Nations*

องค์อธิปไตย, ความคุ้มกันของ - *Sovereign Immunity*

อนุญาโตตุลาการ - *Arbiter, Arbitrator*

อนุญาโตตุลาการ, การ - *Arbitration*

อนุญาโตตุลาการก่อนฟ้องศาล, ข้อตกลงให้ใช้การ - *Scott v. Avery Clause*

อนุญาโตตุลาการคนกลาง - *Third Arbitrator*

อนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจ, การ - *Ad hoc Arbitration, UNCITRAL Rules 1976*

อนุญาโตตุลาการโดยการบังคับ, การ - *Compulsory Arbitration*

อนุญาโตตุลาการโดยใช้เอกสาร, การ - *Documentary Arbitration*

อนุญาโตตุลาการที่คู่ความตั้ง - *Original Arbitrator, Partisan Arbitrator, Party-appointed Arbitrators*

- อนุญาโตตุลาการที่เป็นนักกฎหมาย - *Legal Arbitrator*
- อนุญาโตตุลาการที่เป็นคนกลาง - *Neutral Arbitrator*
- อนุญาโตตุลาการในการเดินเรือ, การ - *Maritime Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในการพาณิชย์ระหว่างประเทศ - *International Commercial Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในการพาณิชย์นาวี, การ - *Maritime Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในทางการค้า, การ - *Commercial Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์, การ - *Commercial Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในทางพาณิชย์นาวีแห่งลอนดอน, สมาคม - *LMAA*
- อนุญาโตตุลาการในทางแพ่ง - *Civil Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการในประเทศ, ข้อตกลง - *Domestic Arbitration Agreement*
- อนุญาโตตุลาการแบบกาฟต้า, ข้อตกลง - *GAFTA Arbitration Clause*
- อนุญาโตตุลาการปกติ, การ - *Ordinary Arbitration*
- อนุญาโตตุลาการเป็นผู้พิพากษา - *compromissarii sunt iudices*
- อนุญาโตตุลาการผู้เชี่ยวชาญ - *Expert Arbitrator*
- อนุญาโตตุลาการ, ศาลหรือองค์คณะ - *Arbitral Tribunal*
- อนุญาโตตุลาการหมดหน้าที่เพราะงานเสร็จ - *functus officias*
- อนุญาโตตุลาการ, อำนาจ - *Arbitrator's Jurisdiction*
- อนุสัญญา - *Convention*
- อนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการระงับข้อพิพาท ค.ศ. 1898, กลุ่ม - *Hague Conventions for the Pacific Settlement of International Disputes*
- อนุสัญญา (ว่าด้วย) การบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ - *Convention on the Execution of Foreign Arbitral Awards*
- อนุสัญญา (ว่าด้วย) การยอมรับนับถือและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ - *Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards*

- อนุสัญญา (ว่าด้วย) การระงับข้อพิพาทในการลงทุนระหว่างรัฐกับคนชาติของรัฐ
อื่น - *Convention on the Settlement of Investment Dispute between
States and Nationals of other States*
- อนุสัญญา (ว่าด้วย) การระงับข้อพิพาทด้วยสันติวิธีซึ่งทำขึ้น ณ กรุงเฮก, กลุ่ม - *Hague
Conventions for the Pacific Settlement of International Disputes*
- อนุสัญญานครเจนีวา - *Geneva Convention*
- อนุสัญญานครเจนีวา ค.ศ. 1961 - *European Convention on International
Commercial Arbitration (Geneva Convention 1961)*
- อนุสัญญานครนิวยอร์ก (1958) - *Convention on the Recognition and Enforce
ment of Foreign Arbitral Awards*
- อนุสัญญานครนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 - *New York Convention 1958 และดู Con-
vention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards*
- อนุสัญญายุโรปว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ - *European
Convention on International Commercial Arbitration*
- อนุโลม - *mutatis mutandis*
- อเมริกัน, สมาคมอนุญาโตตุลาการ - *AAA*
- อายุตัดทรัพย์, การ - *Attachment*
- อำนาจในการพิจารณาประเด็นในเรื่องอำนาจพิจารณา - *competence de la com-
petence และดู Kompetenz-Kompetenz*
- อำนาจในการพิจารณาเรื่องอำนาจพิจารณา - *Kompetenz. Kompetenz*
- อำนาจในการพิจารณาอุทธรณ์ - *Appellate Jurisdiction*
- อำนาจในตัวเองของคู่สัญญาในการอนุญาโตตุลาการ - *Party Autonomy*
- อำนาจหน้าที่, ข้อตกลงเกี่ยวกับ - *Terms of Reference*
- อำนาจหมดไปเพราะงานเสร็จแล้ว - *functus officio*
- อินเดีย, มนตรีแห่งอนุญาโตตุลาการ - *ICA*
- อิหร่านกับสหรัฐอเมริกา, ศาลอนุญาโตตุลาการเพื่อการพิจารณาการเรียกร้องระหว่าง
ประเทศ - *Iran-United States Claims Tribunal*

- อีคาเฟ, ข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ - *ECAFE Rules*
- อีคาเฟ, ศูนย์อนุญาโตตุลาการ - *ECAFE Centre for Commercial Arbitration*
- อีคาเฟ, องค์การ - *United Nations Economic Commission for Asia and the Far East*
- อุทธรณ์ - *Appeal*
- อุทธรณ์ของกาฟต้า, คณะกรรมการ - *GAFTA Board of Appeal*
- อุทธรณ์ของฟอสฟา, คณะกรรมการ - *FOSFA Board of Appeal*
- อุทธรณ์จากศาลชั้นต้นไปยังศาลสูงสุด, การ - *Leapfrog Procedure*
- อุทธรณ์, ผู้ - *Appellant*
- อุทธรณ์, อำนาจในการพิจารณา - *Appellate Jurisdiction*
- เอกชน, การอนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องของ - *Private Arbitration*
- เอกฉันท์, ความเป็น - *Unanimity of Award*
- เอกสาร - *Document*
- เอกสาร, การอนุญาโตตุลาการโดยใช้ - *Documentary Arbitration*
- เอกสารประกอบคำชี้ขาดเพื่อศาลมีคำพิพากษาตาม - *Judgement Roll*
- เอกสารประกอบคำพยาน - *Exhibit*
- เอกสิทธิ์ - *Privilege*
- เอนเอียงที่คาดเห็นได้, การ - *Imputed Bias*
- เอสแคป - *United National Economic Commission for Asia and the Far East*
ดูที่ ESCAP
- เอราสมัส - *Erasmus, Desiderius*
- โอกาสที่จะนำเสนอคดีของตน - *Admissibility of Evidence, และ Natural Justice*
ที่ audi alteram partem
- โออีซีดีองค์การความร่วมมือและการพัฒนาเศรษฐกิจ OECD ดู - *Abs-Shawcross*
Draft Convention on Investment (1959)

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [4511-083f/2,000(2)]

โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563, 0-2215-3612

นางศรีนทิพย์ นิมิตรมงคล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา กุมภาพันธ์ 2546

<http://www.cuprint.chula.ac.th>

หนังสือของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเล่มที่ออกสู่ตลาดแล้ว

รวมศัพท์และภาษิตกฎหมายลาติน - ไทย

โดย รองศาสตราจารย์พิชัยศักดิ์ ทรายงกูร
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขนาด สิบหกหน้าปกพิเศษ กระดาษ ปอนด์ 60 แกรม

จำนวน 936 หน้า ราคา 500 บาท

หนังสือรวมศัพท์และภาษิตกฎหมายลาติน - ไทยเล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้อ่านตำรา ทั้งนี้เพราะในระยะหลังหนังสือพจนานุกรมกฎหมายของสำนักพิมพ์ตะวันตกที่เคยตีพิมพ์คำศัพท์และภาษิตลาตินเริ่มตัดภาษาลาตินออก เหมาะสำหรับนักกฎหมายและบุคคลทั่วไปที่สนใจศาสตร์ทางกฎหมาย

กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง (พิมพ์ครั้งที่ 2)

โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพงษ์ ชูมาก
ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขนาด สิบหกหน้าปกพิเศษ กระดาษ ปอนด์ 60 แกรม

จำนวน 468 หน้า ราคา 260 บาท

เนื้อหาของตำราเล่มนี้ครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะ ขอบเขต และพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ ประเภทของกฎหมายระหว่างประเทศ ทฤษฎีและแนวความคิดที่เป็นพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายภายในกับกฎหมายระหว่างประเทศ แหล่งที่มาของกฎหมายระหว่างประเทศ การรับรองรัฐและการรับรองรัฐบาล การได้มาซึ่งดินแดน การสูญเสียสถานะบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศ การทูตและกงสุล การแก้ไขความขัดแย้งโดยสันติวิธี การช่วยตัวเองของรัฐ สงคราม และความเป็นกลาง

ตำราเล่มนี้ใช้แนวการเขียนผสมผสานระหว่างแนวรัฐศาสตร์และแนวนิติศาสตร์ ทั้งนี้โดยมุ่งหมายที่จะให้เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาทั้งสองสาขาวิชาดังกล่าว และพิจารณาโดยว่าการศึกษากฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมืองให้เข้าใจได้ดีขึ้น ต้องเป็นการศึกษาเชิงรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ประกอบกัน

ท่านที่สนใจหนังสือเล่มอื่น ๆ ของสำนักพิมพ์สามารถค้นหาได้จากเว็บไซต์

<http://www.cupress.chula.ac.th>

ติดต่อสั่งซื้อได้ที่

ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9888 โทรสาร 0-2254-9495

CU CALL CENTER โทร. 0-2255-4433 e-mail: order@chulabook.com

<http://www.chulabook.com> และ <http://www.cubook.chula.ac.th>

พจนานุกรม การอนุญาตตุลาการ

หนังสือพจนานุกรมการอนุญาตตุลาการ
พร้อมตารางเทียบคำเล่มนี้เป็นหนังสือที่ดี
และมีคุณค่าอย่างยิ่งในฐานะคู่มือในการศึกษา
หาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการค้าระหว่าง
ประเทศและอนุญาตตุลาการ อันเป็นการ
ยกระดับมาตรฐานวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทย
ไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ซึ่ง
นับเป็นการช่วยสร้างสรรค์บุคลากรในวิชาชีพ
กฎหมายอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้จะเป็นการเตรียม
พร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาการให้ประเทศ
ไทยเป็นศูนย์กลางอนุญาตตุลาการทางการ-
ค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคแถบนี้ในอนาคต

ท่านที่สนใจหนังสือ พจนานุกรมการอนุญาตตุลาการ

ติดต่อสั่งซื้อได้ที่

ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

ศาลาพระเกษียณ โทร. 0-2218-7000 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9888 โทรสาร 0-2254-9495

CU CALL CENTER โทร. 0-2255-4433 e-mail:order@chulabook.com

<http://www.chulabook.com> และ <http://www.cubook.chula.ac.th>

จัดพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2218-3247, 0-2218-3269 โทรสาร 0-2218-3266

e-mail:cupress@chula.ac.th

<http://www.cupress.chula.ac.th>

พจนานุกรมการอนุญาตตุลาการ

ISBN 974-13-2226-7

9 789741 322268

C112

6010

200.00 บาท